

EKONOMİK

FORUM

Sayr: 259

SANAYİ

4.

**NE KADAR
HAZIRIZ?**

Bırakın teknolojiniz kanatlı olsun

Teknolojik ürünlerinizi dünyanın dört bir yanına hem güvenli, hem de hızlı bir şekilde ulaştırıyoruz. Siz de Turkish Cargo'ya gelin, dünyanın en çok ülkesine uçan havayolu şirketi ile daha fazla tüketiciye ve daha çok dağıtım noktasına ulaşın.

**TURKISH
CARGO**

*Globalize
your business*

www.turkishcargo.com.tr | 0 850 333 0 777

Gözleriniz, kalbiniz, mantığınız aynı şeyi söylüyor.

Şimdi sınırlı sayıda E-Serisi, çok avantajlı teklifler ve
Garmin MAP PILOT Navigasyon Sistemi hediyesiyle Mengerler Ankara'da.

*Garmin MAP PILOT Navigasyon Sistemi sadece ön hazırlığı olan araçlar için geçerlidir ve ücretsiz hediye edilmektedir.

Mercedes-Benz

The best or nothing.

EKONOMİK FORUM

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Aylık Yayın Organı

EKONOMİK FORUM

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Aylık Yayın Organı **YÖNETİM**
TOBB Yönetim Kurulu Adına Sahibi
M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Ender YORGANCILAR

SORUMLU MÜDÜR

Azmi ÖZGÜR
TOBB Dumlupınar Bulvarı No: 252
Eskişehir Yolu / ANKARA
Telefon : (0312) 218 20 00
Faks : (0312) 219 40 90

EDİTÖR

Eser SOYGUDER YILDIZ
eser.yildiz@dunya.com
Telefon : (0212) 440 27 67

HAZIRLANMASINDA KATKIDA BULUNANLAR

Hakan GÜLDAĞ, Recep ŞEN,
Özgür ŞAHİN, İzzet ÜNALDI

GÖRSEL TASARIM

Eylem AKSÜNGER

FOTOĞRAF

Pınar SEZER YANIKGİL
Ender ÇEPEL, Mustafa KARACA

EDİTORYAL HAZIRLIK

Ajans D
Dünya Süper Veb Ofset A.Ş.
100. Yıl Mahallesi 34204
Bağcılar/İSTANBUL
Telefon : (0212) 440 27 67

GÖRSEL DESTEK

- TOBB Basın Yayın Müdürlüğü
- Dünya Gazetesi Arşiv ve Dokümantasyon Servisi

REKLAM REZERVASYON

Mehtap YILDIRIM
Telefon : (0212) 440 28 39

BASKI

Gezegen Basım Ltd. Şti
www.gezegenbasim.com.tr
Tel: 0212 325 71 25

DAĞITIM

Tele Kurye Dağıtım ve Kurye Hizmetleri AŞ
Merkez Mh. Kağıthane Cd.
No: 29/1 34407 Kağıthane
İSTANBUL-TÜRKİYE

YAYIN TÜRÜ

Sürelî, her ayın 15'inde yayımlanır

Sayı: 259

Ekonomik Forum'da yer alan yazılar, aksi belirtilmedikçe, TOBB'un resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Ekonomik Forum dergisi ayda bir yayımlanır. 15 bin adet basılır. Dergi ağırlıklı özel seçilmiş adreslere gönderilir. Abonelik için yeni taleplerin yayin@tobb.org.tr adresine yapılması gereklidir.

- 6 **Başyazı**
- 8 **Geçtiğimiz ay dünya**
- 10 **Geçtiğimiz ay Türkiye**
- 12 **Petrolde fiyat hareketleri**
- 14 **Ayın sözü**
- TOBB Ulusal**
- 28 224 Oda ve Borsa akredite oldu
- TOBB Uluslararası**
- 34 İran ticaret hedefine e-TIR desteği
- Karikanomi**
- 41 Bağımsız Üye

2015'TE TÜRK SANAYİSİ

44 Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği 2015 yılı Sanayi Kapasite Raporu istatistiklerini açıkladı. Geçerliliği devam eden kapasite raporu sayısı 2014'e göre %0,85 artarak 72 bin 433'e çıktı. İmalat sanayisinde 2015 yılının genel görünümü ve bunun üzerinden beklentileri ciddi şekilde etkileyen birçok unsuru görmenin mümkün olduğu Rapor'da imalat sanayisinde bir yıl içinde yaşanan gelişmeler dikkat çekiyor.

TURİZMDE MARKA ŞEHİR OLMANIN KRİTERLERİ

68 Eğer şehirlerimiz marka olmak istiyorsa önce tribünlere oynamaktan vazgeçmeli, kaynaklarını stratejik hedefleri doğrultusunda gürültü etmeden, sessiz ama kararlı bir şekilde kullanmalı. Bu yüzden karar vericiler ortak stratejiler belirleyerek çalışmalarını başlatmalı.

SANAYİ 4.0'A HAZIR MIYIZ?

Endüstri 4.0 veya Sanayi 4.0 olarak da adlandırılan dördüncü sanayi devriminde her biri farklı bilgisayar tarafından yönlendirilen makineler, bir bütün olarak ana bilgisayarların kontrolüne girecek. Daha önce tek tek makineleri yöneten bilgisayarlar, bundan sonra fabrikaları yönetecek. Fabrikadaki üretim ekipmanları birbirleriyle konuşup anlaşacak ve gelecekte insansız fabrikalar yaygınlaşacak. Yeni endüstri devriminde iş kazaları azalacak, verimlilik artacak ve maliyetler düşecek.

2016 SONUNDA GÜMRÜKLER ONLINE HALE GELECEK

Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkçi, "Gümrüklerdeki bütün işlemleri şeffaf hale getirmek istiyoruz. 2016'nın sonunda, 2017'nin başında bütün gümrüklerimizi online hale getirerek etkin, verimli ve maliyeti düşürülmüş halde ihracatçılarımızın ve ithalatçılarımızın hizmetine sunmuş olacağız" diye konuştu.

60

ENDÜSTRİNİN ÖNCÜSÜ BURSA

Bursa'daki ilk 250 büyük firmanın dönem kârları bir önceki yıla göre %39 yükseldi. Kâr eden firma sayısı 212'den 220'ye çıkarken firmaların toplam kârları 3.8 milyar TL'ye ulaştı. Bursa'nın orta tüksek ve ileri teknolojide doğrudan yatırım alabileceği önemli bir enstrüman olacağını belirten BTO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Buray, "Bursa'nın bölgenin teknoloji merkezi olmasını hedefliyoruz" dedi.

AB İLE YAKINLAŞMANIN GETİRİSİ 76,5 MİLYAR EURO

86 Uzun süredir olumlu haberlerin gelmediği Türkiye AB ilişkileri 29 Kasım 2015'te geleceğe yönelik umut vaat edici gelişmelere sahne oldu. Zirvede mülteci sorununa destek amacıyla 3 milyar euro fon sağlanırken, 14 Aralık 2015'de Ekonomik ve Parasal Birlik faslı müzakereye açıldı.

56 **TOBB İştirakler**
GTİ dünyaya örnek model oldu

74 **Yazılım**
Yazılım lokomotif sektör oluyor

79 **TOBB ETÜ MED**
Başarının anahtarı: İşinizde mutlu olmanız

81 **Sektörler**
TOBB Türkiye sektör meclislerinden haberler

85 **Girişimcilik**
Türk ve Ermeni girişimcilere ortak eğitim

92 **Ekonomi tarihi**
Atatürk döneminde uçak sanayii

102 **TOBB ETÜ**
Prof. Dr. Ocak ödülleri yenisini ekledi

106 **Teknoloji**
En yeni çıkan teknoloji ürünü haberleri

108 **Sağlık**
Geniz eti ameliyatlarında kansız dönem

123 **GÖSTERGELER**

128 **SELECT NEWS**

ANALİZ

Stiglitz, Çin'in uyguladığı politikalara ve yaptığı hatalara dikkat çekiyor. Çin'in benimsediği politika yaklaşımına yorum getiriyor.

96

GÖRÜŞ

Sachs, küresel ekonomilerin ayakta kalmak için uyguladığı yöntemleri açıklıyor.

98

YÖNETİM

R. Bozkurt, insanın kendisiyle başa çıkmasının 10 temel kuralını anlatıyor.

100

111 Odalar ve Borsalardan haberler

- ▶ Edremit TO artık "5 yıldızlı" Oda statüsüne kavuştu
- ▶ Tarım ve hayvancılıktan vazgeçmemek gerekiyor...
- ▶ Sanayinin çarklarının tekrar hızlanması bekleniyor
- ▶ Bergama TO'da genç girişimcilere iş fikri yaratma eğitimi verildi
- ▶ Bursa, yerli üretime kümelenme modelleriyle güç katıyor
- ▶ Rusya ile yaşanan uçak krizi tarım krizine dönüştü
- ▶ Aydın Borsası ile Rize Borsaları "Kardeş Oda" oldular
- ▶ Çanakkale'de, Küçük Ölçekli Sanayi Sitesi için ilk adım atıldı
- ▶ Dinar TSO ile Uşak TSO arasında "Kardeş Oda Protokolü" imzalandı
- ▶ Sinop TSO, uçak saatlerinin değiştirilmesini istedi
- ▶ Bursa TB, sektörel projeler üretmeyi hedefliyor...
- ▶ Erzurum TSO'da, Hızlandırıcı Teknolojiler tanıtıldı
- ▶ Trabzonlu sertifikalı budamacılar fındık bahçelerinde...
- ▶ Salihi TSO, otomotiv sektörünün sorunlarını araştırdı
- ▶ Aliğa TO ile SGK arasında Dijital Arşiv Paylaşım Protokolü
- ▶ Edirne ABİGEM Proje Hazırlama Danışmanlık Masası kuruldu
- ▶ Bigalı işletmeler devlet destekleri hakkında bilgilendirildi
- ▶ Konya Innopark Stratejik Planı'nı Ortak Akılda arıyor
- ▶ Hayrabolu TSO, üyelerini dış ticarete yönlendiriyor
- ▶ Kırklarelili üreticiler süt destekleri konusunda bilgilendirildi
- ▶ Gümüşhane TSO, Dış Ticaret Bilgilendirme Semineri düzenledi
- ▶ Trakya Gıda Meslek Komiteleri Büyük Buluşma Toplantısı
- ▶ Kütahya TSO, 2015 yılında 250 yeni girişimci kazandırdı
- ▶ Çorlu TSO, "Yenilik Ar-Ge ve İnovasyondan geçiyor"
- ▶ Etiyopya'da satılan Türk malları kaliteli olarak görülüyor
- ▶ Amasya TSO, önemli bir tanıtım etkinliğine ev sahipliği yaptı

▲ EDREMIT TİCARET ODASI

▲ KEŞAN TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ BERGAMA TİCARET ODASI

▲ BURSA TİCARET VE SANAYİ ODASI

DÖRDÜNCÜ SANAYİ DEVRİMİ'NİN EŞİĞİNDEYİZ

Dördüncü Sanayi Devrimi esasında dünyanın yeniden değişmekte olduğunun habercisi. Bu kavramın temelinde internetin daha yaygın kullanımının esnek üretim sistemleriyle bütünleşmesi, teknolojinin üretim süreçlerinin içine yerleştirilmesi var.

Türkiye olarak kendi içimize kapandığımız, kendi iç kısır tartışmalarımıza gömüldüğümüz son birkaç yılda, dünya yeni bir kavramı ve yeni bir sanayi paradigmasını tartışmaya başladı. Bugün hemen herkes dünyamızın 4'üncü Sanayi Devrimi'nin eşikinde olduğu konusunda hemfikir. Ama bunun nasıl bir şey olacağı konusunda rivayet muhtelif.

Görünen o ki bu yeni sanayi devrimi önekilere benzemeyecek. Birinci Sanayi Devrimi su ve buhar gücüne dayalıydı. Bunların etrafında üretim sürecini organize etti. Mekanikleştik. Mekanik tezgâhların 18'inci yüzyılın sonunda kullanılmasıyla bu süreç başlamış oldu.

20'nci asrın başında ortaya çıkan İkinci Sanayi Devrimi'nde elektrik sayesinde üretim süreci kitleselleşti. Üretim bandı o zaman ortaya çıktı. Henry Ford'un üretim bandı tasarımı bunun eseridir. Elektriğin seri üretimde kullanılması ve üretim hattının geliştirilmesiyle tüm dünyaya yayıldı.

1970'lerde Üçüncü Sanayi Devrimi başladı. Üretimde mekanik ve elektronik teknolojilerin yerini dijital teknolojiye bırakan programlanabilir makineler ortaya çıktı. Elektronik ve bilgi işlem teknolojileri sayesinde üretim sürecinde otomasyon mümkün hale geldi. Robotların sayısı gün be gün arttı. Kitlesel üretim için artık eskisi kadar çok insan gerekmemeye başladı.

Şimdi ise Dördüncü Sanayi Devrimi'nin eşikindeyiz. Son birkaç senedir gündeme çıkan Dördüncü Sanayi Devrimi esasında dünyanın yeniden değişmekte olduğunun habercisi. Bu kavramın temelinde internetin daha yaygın kullanımının esnek üretim sistemleriyle bütünleşmesi, teknolojinin üretim süreçlerini içine yerleştirilmesi var.

Ben bunun önekilere çok keskin bir biçimde farklı olacağını düşünüyorum. Üretim sürecinin dijitalleşmesinin, makinelerin birbirleriyle doğrudan iletişime geçmesinin çok

M. Rifat HİSARCIKLIÖĞLU

TOBB Başkanı

Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği

(Eurochambres) Başkan Yardımcısı

İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım

Odası (ICCIA) Başkan Yardımcısı ve

Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Yönetim Kurulu Üyesi

baskanlik@tobb.org.tr

ötesinde bir şeyler olacak gibi geliyor bana. İlk üç sanayi devriminin ortak özelliği, üçünün de karbon bazlı bir büyüme stratejisinin ürünü olmalarıydı. Her üç sanayi devriminde de büyümek demek daha fazla karbon salımı demekti. Daha hızlı büyümek isteyen, çevreyi daha fazla kirliletmek durumunda kalıyordu. Bugün Çin'in başkenti Pekin'de sağlık açısından kırmızı alarmı neden olan hava kirliliğine işte böyle bakmak gerekiyor.

Dünün kalkınma anlayışının temelinde havayı kirliletmek vardı. Hızlı büyüme çevreyi geniş ölçüde tahrip etti. Dünya hızla kirlendi. Hem iktisadi, hem sosyal, hem de çevresel bir sürdürülebilirlik problemi ortaya çıktı. Dolayısıyla Dördüncü Sanayi Devrimi'nin, büyüme süreci ile karbon emisyonları arasındaki bağlantıyı ortadan kaldıran teknolojilerle gündeme oturması büyük bir ihtimal gibi gözüküyor.

Öte yandan biyoteknoloji, nanoteknolojiyle bilgi ile iletişim teknolojisi uygulamalarının iş ve üretim sürecini kalıcı bir biçimde değiştireceği kanaatindeyim. Birden fazla sektörü aynı anda değiştirebilme kabiliyetine sahip bu yeni teknoloji platformları, hem verimliliği artıracak, hem de karbon salımlarını azaltacak. Dolayısıyla Dördüncü Sanayi Devrimi bugüne kadar alıştığımız iş yapma biçimini kalıcı bir biçimde değiştirecek.

Bu durumda Türkiye'nin ne yapması gerekir? Türkiye henüz bu sürece hazırlıklı değil. Kamu da, özel sektör de hazır değil. Ne yazık ki, bizler hâlâ çoğunu kendi kendimize çıkardığımız meselelere takılıp kalmış durumdayız. Zamanımız ve kaynaklarımızı bu meseleler etrafında israf ediyoruz. Dünyanın geri kalanı bizi beklemiyor ve yoluna devam ediyor. O halde bir an önce 21'inci yüzyıla giriş yapmamız gerekiyor.

Sanayi 4.0 istihdam piyasasını da derinden etkileyecek gibi görünüyor. Verimlilikleri artırıp maliyetleri düşürürken, şu an geçerli pek çok mesleğin yok olmasına ama yepyeni mesleklerin de doğuşuna neden olacak. Nitelik sahibi olmanın önemi artacağından

yaşlanan nüfusun katma değerli şekilde üretime katılmaya devam etmesini sağlayacak. Dolayısıyla nüfus artışı ve genç nüfus eskisi gibi avantaj sağlamayacak.

Yeni iş modelleri ve süreçleriyle bağlantılı modern cihazların, akıllı teknolojilerin ve bilişim sistemlerinin kullanımı ve dijitalleşmenin artması yarının çalışanları için çok daha yüksek kalitede bir eğitim gerektirecek. Doğurulan çocuk sayısı değil, doğan çocukların eğitim kalitesi öne çıkacak.

Meselenin ekonomi tarafında baktığımızda, sektörlerimizi, ekonomimizi yeni teknoloji platformları ile dönüştürmek durumundayız. Biyoteknoloji, nanoteknoloji ve bilgi-iletişim teknolojisi bu asrın en kritik teknoloji platformları. Çünkü hem sanayi dönüşümünü en çabuk hızlandırma potansiyeline sahip hem de tüm sektörlerle en çabuk yayılma ve en geniş kullanılma imkânı olan sektörler.

Maalesef şu an için bu üç teknoloji platformunun üçünde de Türkiye en geride kalan ülkeler arasında. Çünkü ülkeye teknoloji transfer etmek yetmez. Transfer edilen teknolojinin, bir sektörden diğerine, bir şirketten ötekine yayılmasını sağlamak gerekiyor. Yoksa şimdiki gibi tek bir şirketin veya sektörün içine hapsedilen teknoloji transferinden ekonomik fayda çıkmıyor.

Bunu başaran ülkeler var ve sonuçları ortada. Mesela son 10 senede Çin'in ihracatı içinde yüksek teknoloji ürünlerin payı %5'lerden %25'lere çıktı. Bunu sağlayan iyi tasarlanmış bir yatırım politikası ile ülkeye çektikleri yabancı doğrudan yatırımlar ve teknoloji transferleri oldu.

Türkiye'nin acil ihtiyacı olan ve yapması gereken, doğru bir sanayi politikası tasarlayıp buna uygun şekilde belli alanlarda teknoloji transferine odaklanması. Zira kısıtlı kaynaklarla her alana odaklanmak her şeyi yapmaya çalışmak ancak zaman ve kaynak israfı olur. Ekonomide diğer sektörlerle yayılma kapasitesi en fazla olan, en doğurgan teknolojiler tercih edilmeli.

THE WORLD BANK

Çin'de tehlike çanı!

Çin ekonomisinde süregelen ivme kaybına ve finansal piyasalardaki oynaklıklara dair kaygılar 2016 yılının başında küresel piyasaların gündeminde ön sıralarda yer alıyor. Son dönemde döviz rezervlerinde meydana gelen sert düşüş ve sermaye akımlarındaki zayıf seyir, politika yapımcıların piyasalara müdahalesinin beklenildiği ölçüde başarılı olmadığını gösteriyor. Diğer taraftan, aralıkta ihracattaki gerilemenin ivme kaybetmesi Yuan'daki değer kaybının dış ticaret performansını desteklemeye başladığı şeklinde yorumlanarak ekonomik aktiviteye ilişkin beklentileri olumlu yönde etkilemişti.

2014'te %7 büyüyen Çin ekonomisi, 2015 yılını %6,9'luk büyüme performansı ile tamamladı. Son çeyrekte GSYH artışı ise, %6,8 ile 2009'un ilk çeyreğinden beri en düşük seviyesinde gerçekleşti.

ABD Merkez Bankası (FED), ocak ayı toplantısında %0,25-%0,50 bandında olan politika faizinde bir değişiklik kararı almazken, faiz artışlarının kademeli olacağı ve verilere bağlı olarak şekilleneceği vurgusunu yineledi. İstihdam ve enflasyon göstergelerinin yanı sıra küresel ekonomik ve finansal gelişmelerin yansımalarının yakından izlendiğini belirten FED, son dönemde ekonomik büyümede gözlenen ivme kaybına karşılık iş gücü göstergelerinde güçlü görünümün sürdüğünü belirtti. Bu çerçevede, Mart ayı toplantısında faiz artırılması ihtimali zayıflamakla birlikte halen varlığını korumakta. Şubat ayı başı itibarıyla piyasaların 2016 yılına ilişkin faiz öngörülerini, 2015 sonuna kıyasla daha ılımlı bir artış patikasına işaret etmekte.

FED politika faizini değiştirmede

Dünya Bankası gelişmiş ülkeleri uyardı

Dünya Bankası, yılda iki kez hazırlanan "Küresel Ekonomik Beklentiler Raporu"nun Ocak 2016 sayısını yayımladı. "Zayıf büyümenin yayılan etkileri" alt başlıklı raporda, geçen yıl %2,4 genişleyen küresel ekonominin 2016 ve 2017 yıllarında sırasıyla %2,9 ve %3,1 büyüyeceği tahminine yer verildi. Söz konusu tahminler, Haziran 2014'te yayımlanan bir önceki raporda ise %3,3 ve %3,2 olarak belirlenmişti.

Bu yılki küresel büyüme beklentilerinin geçen yıla kıyasla daha yüksek olmasında, gelişmiş ekonomilerdeki ılımlı toparlanmanın etkili olduğu belirtilen raporda, gelişen ülkelere zayıflamanın ise negatif baskı yarattığı vurgulandı. Raporda, bu

ülkelere yönelik büyüme beklentileri de aşağı yönlü revize edilirken, bunda Çin ekonomisindeki yavaşlamanın yanı sıra Rusya ve Brezilya'nın resesyona girmesinin önemli rol oynadığına dikkat çekildi.

Bankanın güncellenen tahminlerine göre, gelişen ülkeler grubu, bu yıl %5,4 yerine %4,8 ve gelecek yıl %5,5 yerine %5,3 büyüyecek.

Dünya Bankası, Türkiye'ye yönelik büyüme beklentilerini 2016 için %3,9'dan %3,5'e ve 2017 içinse %3,7'den %3,5'e çekti.

Raporda, belli başlı yükselen ekonomilerdeki yavaşlamanın diğer gelişen ülkelere önemli etkilerinin olabileceği ve bunun zamanla gelişmiş ülkelerdeki iyileşmeyi geriletebileceği uyarısında bulunuldu.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

BOJ'dan şaşırtan karar...

Japonya Merkez Bankası (BOJ), ülkenin yavaş ekonomisini piyasalardaki volatilite ve azalan küresel büyümeden korumak amacıyla faizleri beklenmedik bir şekilde sıfırın altına indirerek piyasaları şaşırttı. BOJ'nin faiz kararının ardından Asya borsaları yükselirken, yen düştü ve tahvil getirileri geriledi. Bankanın kararı duyurduğu açıklamada, "BOJ gerek gördüğünde faizleri negatif alanda daha fazla indirmeye hazırdır" denildi.

BOJ faizleri eksi %0,1'e indirmeye beşe karşı dört oyla karar verdi. Japonya Merkez Bankası Başkanı Haruhiko Kuroda, Japonya parlamentosuna yaptığı konuşmada, bankanın şimdilik negatif faiz oranlarını değerlendirmedeğini söyleyerek, parasal genişleme önlemlerinin devasa varlık alımlarının artırılması şeklinde olabileceği sinyallerini vermişti. Banka ayrıca parasal genişleme programı çerçevesinde hükümet tahvilleri ve riskli varlıkları satın alarak piyasaya yıllık 80 trilyon yen (675 milyar dolar) para akıtma programına devam edeceğini belirtti. Negatif faiz oranlarına başvuran Japonya böylece 1990'lardan bu yana tüketicilerin büyük satın alımları sürekli ertelemelerine neden olan veya fiyatların düşeceği beklentisiyle sık alım yapmalarını engelleyen deflasyona ve düşen fiyatlara yönelik uzun mücadelesinde yeni bir silah elde etmiş oluyor. Deflasyon yaklaşık 20 yıldır süren ekonomik yavaşlığın ana nedeni olarak görülüyor.

ABD %2,4 büyüdü

Son çeyrekte %0,7 ile beklentilerin altında büyüyen ABD ekonomisinin 2015 yılı büyümesi %2,4 oldu. Ülke ekonomisi 2014 yılında da aynı oranda büyüme kaydetmişti. Son dönemde açıklanan öncü göstergeler iktisadi faaliyetin yılın ilk çeyreğinde ivme kaybetmeyi sürdürdüğüne işaret etmekte.

ABD ekonomisinin üçte ikisini oluşturan kişisel harcamalar 4'üncü çeyrekte %2,2 arttı. 3'üncü çeyrekte bu oran %3 oldu. 2015'in tamamında ise kişisel harcamalar %3,1 yükseldi.

Enflasyon 20 ayın zirvesinde

Unutulmayacak

Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Vehbi Koç, 21 Ocak sabahı geçirdiği kalp krizi nedeniyle 56 yaşında aramızdan ayrıldı. Türkiye'nin en büyük holdinginin yönetim koltuğundaki Mustafa Koç'un ani vefatı başta iş dünyası olmak üzere her kesimden insanı derinden sarsan bir kayıp oldu.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç'un vefatı üzerine yayımladığı mesajda, Türk iş dünyasının çok değerli bir ismi kaybettiğini ve büyük bir üzüntü içinde olduklarını ifade etti. Hisarcıkloğlu mesajında şu görüşlere yer verdi:

"Örnek bir girişimci, örnek bir aile babası Koç'un yaşamı bütün girişimciler için örnek sayılabilecek gelişmelerle doludur. Çalışma hayatına kendi grubu içerisinde başlayan, kademe kademe işleri öğrenerek, tepe yöneticiliğe kadar çıkan Mustafa Vehbi Koç, işadamlığının yanı sıra eğitimiyle de insanlığıyla da örnek bir şahsiyettir. Onu genç sayılabilecek yaşta kaybetmek hepimizi derinden sarstı.

Kendisine Allah'tan rahmet, Koç ailesine, Türk iş dünyasına ve bütün çalışanlarına başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Mekânı cennet olsun."

İşadamlığının yanı sıra eğitime verdiği destek ve yaptığı sosyal sorumluluk projeleriyle de her zaman örnek alınacak ve hiçbir zaman unutulmayacak olan Mustafa V. Koç 24 Ocak'ta son yolculuğuna uğurlandı.

MUSTAFA KOÇ
1960 / 2016

Enflasyon 2016'ya yükselişle başladı. Tüketici fiyatları ocakta %1,82 arttı. Yıllık enflasyon ise %10'a yaklaşarak son 20 ayın zirvesine çıktı. Böylece aylık enflasyon Ekim 2014'ten beri en yüksek artışını kaydetti.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, yıllık bazda TÜFE %9,58'e yükselerek Mayıs 2014'ten beri en yüksek düzeye çıktı. Ekonomistlerin yıl sonu enflasyon beklentisi %8,3 ile Merkez Bankası'nın %7,5 olan beklentisinin oldukça üzerinde bulunuyor. Yurt içi ÜFE Ocak'ta %0,55 artarken, yıllık bazda %5,94 oldu.

TÜFE'de aylık en yüksek artış %9,60 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda oldu. Gıda ve alkolsüz içeceklerde %4,28, çeşitli mal ve hizmetlerde %2,71, sağlıkta %2,42 ve eğlence ve kültürde %2,09 artış gerçekleşti.

Aylık bazda düşüş gösteren tek grup %6,71 ile giyim ve ayakkabı oldu.

Yıllık bazda bakıldığında en fazla artış %13,43 ile lokanta ve oteller grubunda görüldü. Onu eğlence ve kültür (%12,05), gıda ve alkolsüz içecekler (%11,69), çeşitli mal ve hizmetler (%11,21), alkollü içecekler ve tütün (%11,17) izledi.

İşsiz sayısı 29 bin arttı, 3 milyonu geçti

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre, Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı kasım döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 29 bin kişi artarak 3 milyon 125 bin kişiye yükseldi. Buna karşılık işsizlik oranı ise 0.2 puanlık azalış, 2015 Ekim dönemine göre ise değişmeyerek %10.5 düzeyinde gerçekleşti.

Yıllık bazda; tarım dışı işsizlik 0.3 puanlık azalış ile %12.4, 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik 0.8 puanlık azalış ile %19.1 ve 15-64 yaş grubundaki işsizlik de 0.2 puan azalış ile %10.7 olarak gerçekleşti. İstihdam edilenlerin sayısı 2015 yılı Kasım döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 802 bin kişi artarak 26 milyon 676 bin kişi, istihdam oranı ise 0.7 puanlık artış ile %45.8 oldu.

Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 26 bin kişi azalırken, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı ise 828 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin %19.3'ü tarım, %20.1'i sanayi, %7.5'i inşaat, %53.1'i ise hizmetler sektöründe yer aldı.

Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında hizmet sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 1.1 puan artarken, tarım sektörünün payı 0.7 puan, sanayi sektörünün payı 0.3 puan, inşaat sektörünün payı ise 0.1 puan azaldı.

Kart sayısında Avrupa'da lideriz

Türkiye ödeme sistemlerinde 2015'i yüksek performansla tamamladı. Bankalararası Kart Merkezi'nin (BKM) 2015 verilerine göre Türkiye'de pek çok kategoride daha hızlı ve daha kolay ödeme şekilleri öne çıktı. Dijital ve mobil dönüşüm ile temassız ödemelerin yükselişi 2015'in önemli gelişmeleri oldu.

İnternette alışveriş yapan kredi kartı sayısı 22 milyona ulaştı. Kartlı ödemeler ise %15 büyüdü. BKM Genel Müdürü Dr. Soner Canko, "BKM verilerine göre Türkiye, 2015'te 171 milyon adete ulaşan kart sayısı ile Avrupa liginde de ilk sıraya yerleşti" dedi.

Karşılıksız çek tutarı

%5 arttı

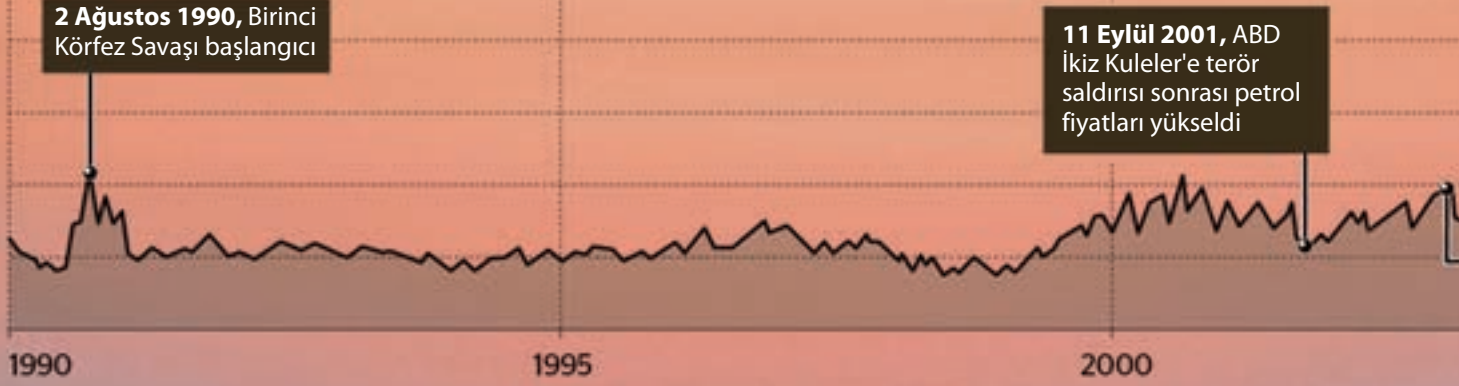
Türkiye Bankalar Birliği çek rakamlarını açıkladı. Buna göre 2016 Ocak ayında bankalara ibraz edilen çek adedi 1,2 milyon, tutarı 45 milyar lira oldu. Aynı dönemde ibraz edilen çek tutarı 2015'e oranla %1, çek adedi ise %20 geriledi. 2016 Ocak ayında karşılıksız çek adedi geçen senenin aynı dönemine oranla %6 daralırken, tutarı %5 arttı.

Ocak ayında parasal tutarı 1,7 milyar lirayı bulan 44 bin adet çek için karşılıksız işlemi yapıldı. Aynı dönemde karşılıksız işlemi yapılan 138 milyon lira tutarlı 4 bin adet çek daha sonra ödendi. Karşılıksız işlemi yapılan çeklerin bankalara ibraz edilen çeklere oranı, adet bazında 0,5 puanlık artışla %3,7 ve tutar bazında 0,2 puanlık artışla %3,8 oldu.

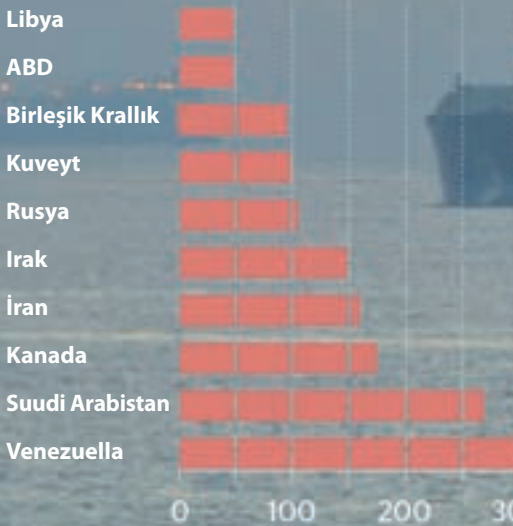
Adet bazında en fazla karşılıksız işlemi yapılan beş il İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya ve Bursa olarak sıralandı. Tutar bazında en fazla karşılıksız işlemi yapılan çeklerde İstanbul ilk sırayı aldı. Onu Ankara, Antalya, İzmir ve Bursa takip etti.

Tutar bazında karşılıksız işlemi yapılan çeklerin ibraz edilen çeklere oranının en yüksek olduğu il ise %20,3 oranla Kırklareli oldu. Onun ardından %13,1 ile Kırşehir, %11,6 ile Hakkâri, %11,2 ile Kırıkkale ve %11 ile Van geldi. Tutar bazında en düşük karşılıksız çek oranına sahip iller ise Kastamonu, Karabük ve Giresun olarak sıralandı.

Petrolün hızına yetişilmiyor

Ham petrol rezervleri (Milyar varil)

Küresel ham petrol üretim ve tüketimi ile diğer sıvı gazlar (Günde 1 milyon varil)

**BİR İNSANI, ANCAK GERÇEKTEN UYUYORSA
UYANDIRMAK MÜMKÜNDÜR. AMA, EĞER
UYUMUYORSA, UYKU TAKLİDİ YAPIYORSA
DÜNYANIN BÜTÜN GAYRETLERİNİ SARF
ETSENİZ, NAFİLEDİR.**

MAHATMA GANDHI (2 Ekim 1869-30 Ocak 1948)

Bahsi geçen aracın ortalama yakıt tüketicimi 100 km'de 7.2 L, CO₂ emisyon değeri ise 168 g/km'dir.

Gölgede bırakır.

YENİ FORD **MONDEO**

> 1.5L EcoBoost 160PS Otomatik

Otomatik vites seçeneğiyle gelen 1.5L EcoBoost motoru tam 160PS güç üretiyor.

Yeni Mondeo üstün performansıyla diğerlerini gölgede bırakıyor.

ford.com.tr/mondeo

   /FordTurkiye

Ford Yetkili Satıcısı
Başer Otomotiv

Ayaş Yolu No: 199 Sincan / Ankara
Tel: (0312) 269 80 00
www.baseroto.com.tr

AKILLI FABRİKALAR GELİYOR

Endüstri 4.0 veya Sanayi 4.0 olarak da adlandırılan dördüncü sanayi devriminde her biri farklı bilgisayar tarafından yönlendirilen makineler, bir bütün olarak ana bilgisayarların kontrolüne girecek.

SANAYİ DEVRİMLERİ

1. Sanayi Devrimi (18. yüzyılın sonu)

Suyun gücünden faydalanılan ilk mekanik tezgahlar bulundu. Buhar gücü gittikçe daha fazla kullanılmaya başlandı ve makineler için çeşitli araçlar geliştirildi.

2. Sanayi Devrimi (20. yüzyıl)

Elektrik enerjisinin kullanılmaya başlanması ile seri üretime geçildi. Elektrikle çalışan ilk üretim bandı kullanıldı .

3. Sanayi Devrimi (1970'lerin başı)

Üretim süreçlerinin elektronik ve bilgi teknolojileri ile otomasyonu sağlandı. İlk programlanabilir akıllı kontrol cihazı (PLC) Modicon 084 tanıtıldı.

4. Sanayi Devrimi (Bugün)

Bilişim, internet süreçlerinin üretim aşamalarına entegrasyonu ve süreçler arası ağların oluşturulması.

Sektörel gereksinimleri hızlı, güvenilir ve yenilikçi bir anlayış ile karşılamaya çalışan endüstri, hızla gelişen teknoloji olanakları sayesinde yeni bir sanayi reformu olan Endüstri 4.0 dönemine giriyor.

Yepyeni bir konsept olan Endüstri 4.0 veya Sanayi 4.0 olarak da adlandırılan dördüncü nesil sanayi devrimi, ilk kez 2011 yılında Hannover Sanayi Fuarı'nda ortaya kondu, daha sonra Alman hükümeti tarafından geliştirildi.

Önceki üç sanayi devrimiyle kıyaslandığında, dördüncü sanayi devrimi CPS (cyber-physical system) ve Türkçe'de "Nesnelerin İnterneti" olarak bilinen "Internet of Things" ilkelerine dayanarak, akıllı üretimi amaçlıyor.

Endüstri 4.0, modüler yapıllı akıllı fabrikalarda, fiziksel işlemleri siber-fiziksel sistemler ile izleyerek, nesnelerin birbirleriyle ve insanlarla iletişime geçmesini ve bu sayede de merkezi olmayan kararların verilmesini hedefliyor.

Makineler fabrikaları yönetecek

"Sanayi 4.0" diye de adlandırılan yeni dönemde her biri farklı bilgisayar tarafından yönlendirilen makineler, bir bütün olarak ana bilgisayarların kontrolüne girecek. Daha önce tek tek makineleri yöneten bilgisayarlar, bundan sonra fabrikaları yönetecek. Buna "Akıllı

Türkiye’de durum nasıl?

Türkiye hem makine ithalatçısı hem de makine üreticisi. İthal edilen makinelerin çoğu akıllı (bilgisayar kontrollü) makine. Ama bunları kullanmakta sıkıntı yaşıyoruz. İşletmeci, makinelerin özelliğinden yararlanamıyor. Yerli üretim makinelere akıl (bilgisayar kontrolü) yükleyemiyoruz. Bunun sonucu olarak da içeride ve dışarıda talebi olan makineler yerine, metal maliyeti yüksek, ucuz makineler üretiyoruz. En gelişmiş sanayi üretim birimlerinde akıllı makineleri birbiriyle konuşmaya da henüz başlayamadık.

Fabrika Dönemi”, “Akıllı Üretim Dönemi” (Intelligent-Smart Factories) deniliyor.

Programlanabilen Akıllı Kontrolör (PLC) yerini artık benzer özelliklerin dışında çok daha esnek kabiliyetlere sahip Programlanabilen Otomasyon Kontrolörü (PAC) ve Endüstriyel PC’lere (IPC) bırakıyor.

Üretim bandı içindeki her bir bileşenin bir intranet/internet ağıyla birbirlerine ve lokal operatöre veya bağımsız yönetici bilgisayara bağlanması yoluyla, üretimde hız ve esneklik sağlayacağı, maliyetleri ciddi oranda düşüreceği ve rekabet gücünü arttıracığı öngörülmüştür.

Hatalar azalacak verim artacak

Birbiriyle konuşan, bağlantılı makineler ürünün kalite kontrolünü yapıp, üretim sürecindeki hataları daha hızlı tespit etmeyi sağlayacak. Tüm bu sürecin yönetildiği akıllı fabrikalarda üretim büyük veri analiziyle daha verimli hale gelecek.

Mevcut durumda en önemli sorun ise Sanayi 4.0 için kullanılacak bilgi teknolojileri tabanının oluşturulması. Uzmanlar, ürünlerdeki yapay zeka çalışmalarında birçok yöntem deniyor. İki alternatiften biri Hızlı Tepki (Quick Response – QS) kodlarıyken, diğeri radyo frekans tanımlama (RFID) çipleri olarak öne çıkıyor. Bu iletişim yolları, siber fiziksel üretim sistemlerinin (CPPS) sadece bir bölümünü oluşturuyor. CPPS ise akıllı makineler, depolama sistemleri ve operasyon kaynaklarının bilgi alışverişinde bulunduğu ve aksiyon aldığı bir üretim ağı. Henüz CPPS için bir yazılım standardı

getirilmedi. Makineler ve ürünler arasındaki iletişim yeni iletişim protokolleri gerektiriyor. Çünkü veriyi bir cihazdan alıp diğerine aktarmanın ötesinde ihtiyaçlar var artık. Yeni protokoller makine verilerini doğru tarif edebilmeli ki makine okunabilir olsun. Böylelikle diğer makineler ve sistemler gelen bilgiye göre aksiyon alabilsin. Bireysel sistemlerin birbirleriyle operasyona girebilmesi için bu şekilde şematik teknolojiler oldukça önemli. Bugün CPPS hâlâ deneysel fabrikalarda test ediliyor. Araştırmacılar, karmaşıklığı azaltmak için modüler üretim sistemleri tasarlıyor. Böylelikle fabrikalar adım adım genişletilebilir, gerektiğinde komponent eklenebilir hale geliyor. Bu

sürecin bir diğer avantajı da hataların daha kolay bulunabilir ve düzeltilebilir olması.

Bosch’tan pilot proje

Traktör gibi tarım araçları için hidrolik valflerin üretildiği Bosch Rexroth Hamburg fabrikasında uygulanan bir pilot proje kapsamında insanlar, makineler ve ürünler birbirlerine bağlı olarak çalışarak, gelecekte üretim ortamının nasıl olacağını örneğini gösteriyor. Fabrikada ürün gamındaki çeşitlilik yaşanan en büyük zorluk. Lansmanı yapılacak ve üretimi durdurulan ürünler olduğu gibi, üretmek zorunda olunan yüksek rakamlardan dolayı darboğaz yaratması kolay popüler ürünler de oluyor.

İş gücü talebi azalacak rekabet edemeyen yok olacak

Bu yeni sanayi devrimine doğru gidişi hızlandırmak için beceri ve bilgi yeterli değil. Siemens, Bosch gibi büyük Alman firmaları yılların verdiği tecrübe ile bu süreçte başı çeken isimler olarak göze çarparken, sahip oldukları bilgileri en yeni teknolojiyle donatarak Sanayi 4.0 çağına en hızlı ayak uyduran isimler olması bekleniyor. Sanayi 4.0 bir anlamda iş gücü talebinin azalması demek. Bu nedenle de kurumlarda bulunan departmanlarda fazlalık tehdidi oluşturuyor. Firmalarda Sanayi 4.0 için genel bir isteksizlik havası mevcut.

Uzakdoğu’daki iş gücü avantajı bitecek

Endüstri 4.0 ile sanayide üretim miktarı ve kalite artarken ham madde atıkları azalacak, enerji ve su gibi kit kaynaklar gereğinden fazla kullanılmayacak, çevre ve doğa daha az kirlenecek. Bu nedenle Almanya Uzakdoğu’ya ucuz iş gücünden dolayı kaybetmekte olduğu rekabetçi sanayi yapısını yeniden kazanmayı ve Avrupa’nın 1. ve 2. sanayi devrimi sürecinde olduğu gibi yeniden lider teknoloji üssü olmayı istiyor. Almanya 2020’ye kadar Sanayi 4.0 için her yıl için 20 milyar Euro civarında altyapı yatırımı yapmayı planlıyor.

Sanayi devrimi için geç kalma lüksümüz bulunmuyor

Sanayi 4.0 diye isimlendirilen süreç hem üretim hem de tüketim alışkanlıklarında radikal değişiklikler doğuracak. Bu sanayi devrimine geç kalma lüksümüz bulunmuyor.

Şubat ayı başında yapılan Bilim Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK) toplantısının konusunu Sanayi 4.0 olarak belirledik. Toplantımızın ana gündemini de Sanayi 4.0 devrimi oluşturdu. Önceki üç sanayi devrimini geriden takip ettiğimiz için bu yeni sürece şimdiden hazırlıklı olmayı çok önemsiyoruz. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu toplantısında da bu sürecin neler getireceğini, bu sürece hazır olmamız için neler yapmamız gerektiğini çok kapsamlı bir şekilde ele aldık. Sanayi 4.0 devrimi, yapay zeka, robotik teknolojiler, akıllı üretim sistemleri, 3-D yazıcılar, nesnelerin interneti, büyük veri ve bulut bilişim gibi alanlarda yaşanan gelişmeleri yakından takip ediyoruz.

Sanayi 4.0 diye isimlendirilen süreç hem üretim hem de tüketim alışkanlıklarında radikal değişiklikler doğuracak. Bu sanayi devrimine geç kalma lüksümüz bulunmuyor.

Köklü değişiklikler yaşanacak

Bir fotoğraf makinesi markası dijital makineye zamanında adapte olamadığı için iflas etti. Cep telefonu pazarı lideri olan bir firma, akıllı telefonlara geçiş sürecinde üstün pozisyonunu kaybetti ve çok gerilere düştü. Önümüzdeki dönemlerde bu tip hikayelerle daha sık karşılaşacağız. Mesela bilgisayar teknolojileri ve mimarisinde köklü değişiklik yaşanacak. Foton teknolojisini kullanan optik bilgisayarlar sayesinde 10 terabayt verinin 1 saniyede taşınması hedefleniyor. Buna ve benzer süreçlere uyum sağlayamayan firmalar bugün ne derece

büyük olursa olsunlar yarının dünyasında yer alamayacaklar.

Geçen yıl yaşanan zorluklara rağmen milli gelirin yüzde 4 seviyelerinde büyüme gösterecek olması, Türkiye ekonomisinin ne kadar sağlam dinamiklere sahip olduğunu ortaya koydu.

Ülkeye nitelik sıçraması yaşatmayı hedefliyoruz

25 Öncelikli Dönüşüm Programı, 64. Hükümet Programı ve Eylem Planı ile ülkeye nitelik sıçraması yaşatmayı hedefliyoruz.

Girişimci Bilgi Sistemi'nin 2014 yılı sonuçlarına göre, imalat sanayi ülkedeki cironun yüzde 27,7'sini gerçekleştirmesine rağmen toplam faaliyet karının yüzde 43,8'ini üretiyor. Tüm sektörlerin ortalama faaliyet karı yüzde 3,9 olurken, imalat sanayinin ortalama faaliyet karı ise yüzde 6,1 olarak gerçekleşti.

Türkiye Sanayi Stratejisi Belgesi'nin uzun dönemli vizyonunu, "Orta yüksek ve yüksek teknolojlü ürünlerde, Afro-Avrasya'nın tasarım ve üretim üssü olmak" şeklinde belirledik. 2015 yılında, biyoteknoloji, girişimcilik,

kamu-üniversite-sanayi işbirliği stratejilerinin de aralarında bulunduğu 13 farklı strateji belgesini ve eylem planını uygulamaya aldık. Nanoteknoloji, otomotiv, yazılım ve makine stratejilerini de önümüzdeki dönemde uygulamaya başlayacağız.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu'na (TESK) bağlı odalarca 2015'te 4 bin 845 "yerli malı belgesi" verildi. Belgeye sahip olan firmalara, kamu ihalelerinde yüzde 15'e kadar fiyat avantajı uygulamasını zorunlu hale getirdik.

Kamu desteği ile Ar-Ge faaliyeti yürüten, çalışmalarını teknolojik bir ürüne dönüştüren ve üretime başlayan işletmelere, kamu ihalelerine katılmalarını sağlamak amacıyla, iş bitirme belgesi yerine geçen "teknolojik ürün deneyim belgesi" vermeye başladık.

Bugüne kadar verilen 70 belgeyle girişimciler, yaklaşık 1 milyar liralık kamu ihalesi kazandı. Sanayi İşbirliği Programı ile başta sağlık, enerji ve ulaşım sektörlerinde olmak üzere 10 milyon dolar ve üzerindeki kamu ihalelerine katılmak isteyen uluslararası firmalara, yerli üretim yapmaya yönlendirdik.

Kibar Holding CEO'su Dr. Tamer SAKA:

Biz öncü şirket olacağız

Sanayi 4.0 alanında sadece Türkiye'de değil, aynı zamanda da dünyada öncü şirketlerden biri olacağız. Bu konuda ulusal ve uluslararası alanda diğer sanayi kuruluşlarıyla işbirliğine açığız.

Sanayi 4.0, "iş modelimize dijitalleşmeyi getiren bir devrimdir" diyebiliriz. Bu yüzden de geçtiğimiz günlerde düzenlenen Davos Zirvesi'nin de en önemli gündem maddelerinden biri oldu. Bu devrim, üretim teknolojilerindeki değişikliklerle birlikte doğrudan ekonomiyi, çevreyi, istihdamı ve dolayısıyla toplumun tüm kesimlerini etkileyecek. Sanayi 4.0'ın merkezinde yatan akıllı makinelerin birbiriyle konuşması, seri üretimde ciddi bir artışı ve bir sonraki adımda kişiselleştirilmiş üretimi doğuracak. Üretim ve teslimat süreçleri tek bir noktadan kontrol edilecek. Bu süreçte çıkan veriler analiz edilerek üretimde maksimum verimliliğe ve hatta mükemmelle yakın ürünlere ulaşılması mümkün olacak. Bu da üretim, teslimat ve satış sonrası hizmetlerde önemli bir kalite artışını tetikleyecek.

Bu durumla birlikte dünya ekonomisinde yakın ve orta vadede önemli değişikliklerin olmasını bekleyebiliriz. Örneğin, gelişmiş ekonomilerin, 4-8 yıllık bir dönemde dünyanın iş gücü maliyeti düşük bölgelerinde yaptırdığı üretimi, kendi ülkelerinde yapabileceğini düşünmek çok da olmaz diyebileceğimiz bir gelişme olmaz.

İş dünyası değişecek

Bu seviyelere ulaşmak için bu makineleri kontrol edecek, doğru kararlar verebilecek ve bu makinelerin bakımını üstlenecek yetenekli işgücü potansiyeli doğacak. Bu da iş dünyasında oyunu tamamen değiştirecek. Sanayi 4.0'da kullanılacak teknolojiyle sadece en iyi üretim sağlanmayacak, aynı zamanda üretim, satış ve satış sonrası hiz-

metlerde çevreye en az etkiye bulunacak noktalar da saptanacak.

Bu arada uygulama anlamında en büyük zorluk kalifiye işgücünün eksikliğinden kaynaklanacak. Sanayi 4.0 beraberinde bilişim yetenekleri oldukça gelişmiş, akıllı makineleri kontrol edebilen ve yönetebilen, bu üretim teknolojilerinde çıkan verileri analiz edebilen büyük bir işgücünün varlığını doğuracak. Henüz dünya bu arzı karşılayabilecek büyüklükte bir yetenek havuzuna sahip değil. Sadece firmaların değil, ülkelerin de benzer vizyona sahip olması gerekiyor. Bu noktada yüksekokullara ve üniversitelere önemli görev düşüyor.

Siber saldırılara dikkat!

Sanayi 4.0 konseptini uygulamak, ileride özellikle bilgi güvenliği anlamında da zorluklar ortaya çıkarabilir. Siber saldırılar gün geçtikçe artıyor ve Sanayi 4.0 ile birlikte dijitalleşen üretim adımları da muhtemelen bu saldırılara maruz kalacak. Bu saldırıların önüne geçecek çözümler de mutlaka beraberinde düşünülmesi.

Kibar Grubu metal, otomotiv, uçak yan sanayi, esnek ambalaj, yapı malzemeleri, gayrimenkul, lojistik ve enerji alanlarında faaliyet gösteren 24 şirkete sahip olan bir sanayi, ticaret ve hizmet grubu topluluğudur. 40 senedir güven üzerine kurulmuş uluslararası vizyona ve uygulamalara sahip bir yapıyız.

Üstümüze düşeni yapacağız

Bilindiği gibi uzun yıllara dayanan yabancı ortaklıklarımız var. Ama en önemlisi Türkiye'ye inancımız tam. Bu nedenle de yatırımlarımızı günlük gelişmelere takılmadan uzun vadeli düşünerek yapmaya devam ediyoruz. Biz yenilikçiliği merkezine alan bir kuruluşuz. Sanayi kuruluşlarımızda "inovasyon ve hız için bakış açısını değiştir" sloganıyla çalışıyoruz.

Onursal Başkanımız Asım Bey'in de söylediği gibi "bugünleri dünden tesis etmeye" devam edeceğiz. Bunu gerçekleştirmek için öncelikle nitelikli işgücüne sahip olmamız

gerekiyor. Bu işgücünü sağlayabilecek nitelikte eğitim programlarının açılması ve bu konuda gençlerin teşvik edilmesi gerekiyor. Bizler de üstümüze düşen görevi yapacağız.

Biz sanayi şirketlerimizde hali hazırda dijitalleşme sürecini yıllar önce başlattık ve zamanın gereklerine uygun olarak güncelleme çalışmalarımızı zaten yapıyoruz. Bu nedenle Sanayi 4.0'a uyum sağlamak gibi bir "yeniden başla" düşmesine basma ihtiyacımız yok. Yine de gerek görülürse bu konseptte uygun olacak şekilde güncellemeler yapılır. Yeni yapacağımız yatırımlarda da bu konuyu titizlikle göz önünde bulunduracağız.

Kibar Grubu olarak, Sanayi 4.0 alanında sadece Türkiye'de değil, aynı zamanda da dünyada öncü şirketlerden biri olacağımızı şimdiden gururla söyleyebilirim. Bu konuda ulusal ve uluslararası alanda diğer sanayi kuruluşlarıyla da işbirliğine açığız.

Türkiye'nin de rehberi olmaya hazırlanıyoruz

Endüstri 4.0 kavramının önemli temsilcilerinden biri olarak sahip olduğumuz vizyon ve bilgi birikimimiz ile global endüstri piyasasının yanısıra Türkiye'nin de Endüstri 4.0 rehberi olmaya hazırlanıyoruz.

Siemens olarak Endüstri 4.0'ı "Yaşam için üretim, gelecek için teknoloji" çerçevesinde değerlendiriyoruz. Endüstri 4.0 ile birlikte, hesaplamalarımıza göre, yeni ürünleri pazara sunma süresi yüzde 25 ile yüzde 50 arasında kısalırken, mühendislik giderleri yüzde 30'a kadar düşebilecek ve yüzde 70'e kadar enerji tasarrufu sağlanabilecek. Örneğin, müşterilerin özel taleplerinin artmasıyla toplu üretimden uzaklaşan kimya sektöründe, yeni teknolojilerle üreticiler talep edilen kimyasalın özelliklerini bilgisayar ortamında hesaplayarak fabrikaya iletebiliyorlar. Tüm sistemi açıp kapatmak yerine kullanılan mikro-reaktörler sayesinde üretimde de esneklik artıyor.

Rhber olmaya hazırlanıyoruz

Siemens, ilk olarak Almanya'da ortaya çıkan Endüstri 4.0 kavramının önemli temsilcilerinden biri olarak bu kapsamda sahip olduğu vizyon ve bilgi birikimi ile global endüstri piyasasının yanı sıra Türkiye'nin de Endüstri 4.0 rehberi olmaya hazırlanıyor.

Henüz ilk evresinde olduğumuz bu 4. Sanayi Devrimi konusunda gerçekçi adımlar atmak için hem üretici firmalara hem de teknoloji şirketlerine ciddi görevler düşüyor. Endüstri 4.0 kavramının bilinirliğinin artırılması için sponsor olduğumuz web sitesi; sosyal medya kanalları, e-bülten tanıtımları, eğitim setleri ve süreli yayınlarla Türkiye'de Endüstri 4.0 ile ilgilenen tüm kesimlerin birbirine en hızlı şekilde ve doğrudan ulaşabileceği, sektör hakkında bilgi ve fikir alışverişi yapabileceği

bir ortam oluşturarak konuyla ilgili herkesi buluşturmayı hedefliyor.

Ekonomilerin büyümesi, ithalat-ihracat dengelerinin değişmesi, ithalat-ihracat oluşması şu an bildiğimiz sistemde önemli değişikliklere yol açacak.

Siemens Türkiye olarak sponsorluğunu üstlendiğimiz, ElektrikPort'un hazırladığı www.endüstri40.com portalıyla bilinçlendirme konusunda ilk adımı attık. Endüstri 4.0 Platformu ile akademisyenlerden sektör profesyonellerine, karar vericilerden öğrencilere kadar endüstriyle ilgili tüm kesimleri tek çatı altında bir araya getirmeyi hedefliyoruz. Portalda Endüstri 4.0'ın yol haritası, üretim teknolojilerindeki gelişmeler, Endüstri 4.0'a geçiş sürecinde karşılaşılabilecek zorluklar, eğitim sisteminin Endüstri 4.0'a entegrasyonu gibi önemli başlıklar; haber, teknik makale ve röportajlar aracılığıyla ele alınacak ve geniş kesimlerin aktif katkısıyla alanında bir ilk olacak.

Dijital Girişim Yazılım Paketi

Geçtiğimiz 15 yıl içinde yazılım ürünlerine yönelik kapsamlı bir paket geliştiren Siemens, müşterilerine şu anda Endüstri 4.0'ın

başlıca gerekliliklerini karşılayan bütüncül bir otomasyon çözümü yani, Digital Enterprise Software Suite (Dijital Girişim Yazılım Paketi) sunuyor. Endüstri 4.0 ile tedarik zinciri, müşteriden tedarikçi ağına kadar tüm süreci kapsayan bütünlük bir çözümle ele alınıyor.

Siemens ürün portföyüyle halihazırda günümüzün ürün ve üretim yaşam döngülerindeki başlıca bölümler arasında sorunsuz bir bağlantı sağlıyor. Örneğin, Powerful Product Lifecycle Management (PLM) yazılımı, yeni ürünleri tamamen sanal bir temelde geliştirmeyi ve optimize etmeyi mümkün kılıyor. Gerçek üretim dünyasında, yaklaşık 20 yıldan bu yana başarısını kanıtlayan Tam Entegre Otomasyon (TIA / Totally Integrated Automation) konsepti ise tüm otomasyon bileşenlerinin birlikte verimli olarak çalışmasını sağlıyor. Örneğin Totally Integrated Automation Portal (TIA Portalı) daha şimdiden mühendislik alanında kayda değer oranda zaman ve maliyet tasarrufları sunuyor.

'Dijital Fabrika'yı geliştirdik

Siemens'in Endüstri 4.0 yaklaşımı çerçevesinde geliştirdiği Dijital Fabrika, bir fabrika kurulmadan önce tüm bileşenlerinin bilgisayar ortamında uygun yazılımlarla tasarlanarak fabrikasının çalıştırılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi olarak tanımlanıyor.

Dijital Fabrika sayesinde, fabrikasının kendisi ortada yokken fabrikasının nasıl çalıştığı öğreniliyor ve en iyi çalışma sisteminin kurulması için gerekli önlemler alınıyor. Siemens'in Dijital Fabrikası'nda kullanılan ileri teknolojiler, örneğin simülasyon teknolojisi sayesinde en karmaşık üretim süreçleri bile canlandırılarak kendini müşteri isteklerine göre hızla ayarlayabilecek tesisler tasarlanabiliyor. Siemens, Endüstri 4.0'ın en önemli özelliklerini sergileyen ve Dijital Fabrika anlamında örnek gösterilebilecek ödüllü Amberg fabrikasında her yıl endüstriyel kontrol teknolojisine yönelik Simatic ürününden yaklaşık 12 milyon adet üretiyor.

Scheer Danışmanlık ve Bilgi Sistemleri Genel Müdürü Çağrı Tolga AVŞAR:

En büyük zorluk insan kaynağında yaşanacak

Ülkemiz için 4.0 sanayi devriminde başarılı olmanın yolu eğitimden geçiyor. Aksi takdirde gelişmiş ülkelere göre düşük olan işgücü maliyeti ve üretkenliğimizin anlamı kalmayacak.

Scheer, üniversite kökenli, Almanya'nın önde gelen danışmanlık ve teknoloji firmalarından olup, uzun süredir Türkiye'de de faaliyet gösteriyor. Kurucumuz Prof. August-Wilhelm Scheer, Almanya'da dijital ekonominin öncüsü olarak biliniyor. Endüstri 4.0 ile talepten ürün/hizmet geliştirmeye, hammaddenin tedarikinden üretime, üretimden müşteriye kadar olan bütün süreçlerin insan, makina ve bilgi teknolojileri boyutlarıyla entegre, karar mekanizmaları özerk ve her ürün ya da hizmetin anlık olarak müşteriye özel değer yaratmasının sağlandığı bir mükemmellik hedeflenir.

Yıkıcı değişiklikle yeni iş modelleri geliştirmek cazibeli gelebilir ama bir o kadar da risklidir. Bu nedenle Endüstri 4.0'a uzun bir yolculuk olarak bakılmalı ve bu yolculukta "Altın Gol" diye bir şeyin olmadığı unutulmamalı. Bugün son kullanıcılar Android Market'te ya da Apple Store'da nasıl uygulama satın alıyorlarsa ve Apple bir üründen öte uygulama platformu özelliğe ile hizmet sağlıyorsa ilerleyen dönemde bir araba üreticisi mobilite sağlayıcısı olarak istenen zamanda, en hızlı, en konforlu ve en düşük maliyetli mobilite hizmetini sağladığı müddetçe rekabette öne geçecektir. Sektörde hiç var olmamış firmalar, kuruluşlar yeni iş modelleri ile endüstri ve sektöre bambaşka boyut ve değer getiriyor olacaklar. Bu nedenle Endüstri 4.0 stratejisini belirlemeyen ve hayata geçirmeyen kuruluşlar rekabet

avantajlarını yitirecekleri için ayakta kalmakta zorlanacaklardır.

Hizmet sayısı artacak

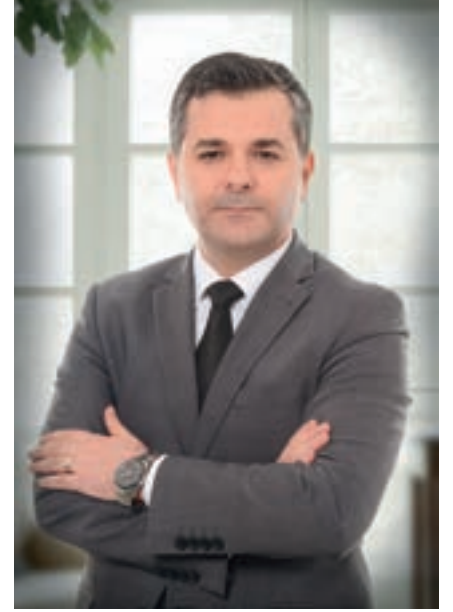
Örneğin, bir buzdolabının tüketiciler hiç markete gitmeden tüketime göre eve sipariş verebilmesi ve böylece buzdolabı üreten kuruluşun aynı zamanda perakende hizmeti verebilecek olmasını oluşturabilecek bir trend olarak örnek verebiliriz. Artan veri analiz kabiliyetleri ile kuruluşlar ürünleriyle ilgili daha fazla hizmet sağlayabilecekler. Endüstri 4.0 ile sanayii kuruluşları doğal kaynakları daha verimli kullanıyor ve karbon ayak izi yani doğaya verdiği zararlar azalıyor olacaktır. Yeni fikirler ve buluşlar çok daha düşük maliyetlerle hızla hayata geçecektir.

Endüstri 4.0 ile müşteri süreçleri, müşterilerin çoklu kanallardan ürün/hizmete ulaşabildiği, ürün ve hizmetin durumunu anlık olarak görebildikleri, ürünü kendilerine özel şekilde seri üretim maliyetine sipariş edebilmelerini ve ulaşabilmelerini mümkün kılayacak.

Kas gücü olmayacak

Endüstri 4.0 ile ürün ve hizmet geliştirme süreçleri, anlık olarak müşteriye özel ürün geliştirmeyi ve müşterinin de ürün geliştirme sürecine dahil olduğu açık inovasyonu da mümkün kılacak. Endüstri 4.0 ile üretim süreçleri ise kendi başına anlık karar alabilen ama diğer üretim alanlarıyla entegre çalışabilen modüler ve esnek üretim kabiliyetlerine sahip olacak.

Dördüncü sanayii devriminde üretim ve üretkenlik kas gücü ile değil hayata geçen fikirle, şirketlerin inovasyon kapasitesi ile doğru orantılı olacak. İnsanlar kas gücü yerine entellektüel birikimleri ile alın teri döküyor olacaklar. Bu nedenle Endüstri 4.0'ın en büyük zorluğu öncelikler insan kaynağıdır.

Eğitime önem vermeliyiz

Özellikle Türkiye gibi genç nüfusa sahip ülkemizde gençlerimizi Endüstri 4.0'ın gereksinimleri doğrultusunda yetiştiremezsek, işsizlik oranı artarken, karşılanamayan nitelik gerektiren açık pozisyonlarında fazla olduğunu görüyor olacağız.

Ülkemiz için dördüncü sanayi devriminde başarılı olmanın yolu eğitimden geçiyor. Aksi takdirde gelişmiş ülkelere göre düşük olan işgücü maliyetimizin ve üretkenliğimizin anlamı kalmayacak.

Bu zorluğu aşmanın yolu biran önce hem ülke hem de kuruluşlar olarak Endüstri 4.0 stratejilerinin belirlenmesi ve Endüstri 4.0 gereksinimleri doğrultusunda eğitim sisteminin revize edilmesi, şirketlerin de çalışanlarını yeni yetkinliklere sahip olmasının sağlamasıdır. Çünkü bundan 5-10 yıl sonra bugün var olmayan birden fazla disiplini içeren birçok mesleğin ortaya çıktığını ve bazı mesleklere olan ihtiyacın ortadan kalkacağını değerlendiriyoruz.

TEPAV analisti Ozan ACAR:

'Akıllanmayan' üretici artık rekabet edemeyecek

Sanayi 4.0 ya da '2. Makine Çağı'nın temel özelliği, artan işlemci kapasiteleri sayesinde bütün makinelerin, süreçlerin, tedarik ve tüketim kanallarının "akıllanması" olarak belirlendi. Bu yetenekleri kazanamayan üreticiler rekabet edemeyecek.

Sanayi 4.0, ürünler, mallar, hizmetler, üretim süreçleri ve bunların ulaştırılmasında son kullanıcıya erişmesinden, geri kazanımlarına kadar her türlü zincirin "akıllanması" olarak tanımlanıyor. Bu süreç "işlemci kapasitelerinin artmasıyla" her türlü ürün ve hizmeti olağanüstü boyutta değiştirebilecek. Örneğin daha önce sadece üretim bandında tanımlanmış bir işi yapan robotlar varken, bugün yükleme-boşaltmayı kendi aklıyla yapabilen "baxter" robotlar, yükleme-boşaltma işinin maliyetini yarıdan fazla azaltmış durumda.

Dünya, Sanayi 4.0 ya da 2. Makine Çağı'nda biyoteknoloji ve nanoteknolojiyi de içeren çeşitli teknolojiler, malzeme teknolojisi-bilimi ve bilgi işlem teknolojileri (BİT) ile yeni bir döneme girdi ve bütün dünyanın işlemci kapasitelerinin artmasından sonra "yeni bir çehreye" büründü. Sanayi 4.0 aslında, "yeni bir sektör" doğuşu anlamına gelmiyor. Artan işlemci kapasitesi ile bütün süreçlerin, ürünlerin "akıllanması"nı tanımlıyor.

Yeni yapılanmanın etkileri

TEPAV Türkiye'nin bu sürecin dışında kalmaması için TOBB ile birlikte bir çalışma yapıyor. Çalışma, öncelikle yetenek belirlenmesi ve hangi sektörlerin buna uyum sağlayabileceği gibi unsurları içeriyor. Biyoteknoloji bu alanlardan biri olarak öne çıktı. Eğer bir ülke Sanayi 4.0'ın dışında kalırsa, bu kez diğer ülkeleri "yakalaması" çok daha zor olduğu gibi, mevcut durumlarında da

geri düşmesi olası. "Sanayi 4.0" ya da "2. Makine Çağı'nın temel özelliği, artan işlemci kapasiteleri sayesinde bütün makinelerin, süreçlerin, tedarik ve tüketim kanallarının "akıllanması" olarak çizildi. Bu yetenekleri kazanamayan ülkelerin üreticilerinin, rakiplerinin verimliliği ve yönetim becerisine karşı rekabet etmesi ise neredeyse imkansız.

TEPAV'ın çalışmasında ilk aşamada iki sonuca ulaşmak istiyoruz. Bunlardan ilki "farkındalık sağlamak" diğeri de "mevcut envanteri-kapasiteyi belirlemek. Şirketlerin bu yeni "sanayi" ile tanışmasının açacağı ufuklara örnekler vermek gerekirse... Havacılığı düşünün, ağırlık önemli bir sorundur. Eğer yolcu uçaklarında emniyet kemerlerini metal yerine yeni bir nano-malzeme ile daha hafif üretirseniz bir katkı sağlamış olursunuz. Kendi boyasını temizleyen bina yaparsanız da inşaat sektöründe farklılık yaratırsınız. Daha akıllı makineler ve sistemler'e bir başka örnek de akıllı elektrik şebekeleri. Belirsiz zamanlarda belirsiz miktarda elektrik üreten güneş ve rüzgar santrallerinden faydalanabilmenin tek yolu, bir ülkenin elektrik sistemini çok hızlı biçimde yönetebilecek "akıllı şebeke"nin tasarlanması.

Türkiye'nin güneş ve rüzgar potansiyelinin yeterince etkin ve karlı olarak yönetilememesi nedeni şebekesinin "akıllı olmamasına" bağlı.

Bariyerler kaldırılmalı

Türkiye'de öncelikle "bariyerlerin kaldırılması"na odaklanılmasını öneriyorum. Bu bağlamda da eğitimde yetenekli gençlere odaklı "eğitim niteliğinin artırılması", hukukun üstünlüğü, fikri mülkiyet hakları ve iş ortamının iyileştirilmesi atılacak adımlar. Reel olarak sonuca dönük adım ise kamu alımlarının Sanayi 4.0'ı sağlayacak şekilde yönlendirilmesi. Burada da somut öneriler geliştirilmiş durumda. Bunlardan ilki kamu alımlarının kaldırılma olarak kullanılması ve buna uygun kurumsal yapılanma. "Kamu alımları müstehşarlığı" şeklinde bir merkezi yapı, her bir kamu alımını, ülkeye teknoloji ve bilgi kazandıracak. Ayrıca TOBB ve TEPAV, araştırmacıların, kamunun ve şirketlerin birlikte faaliyet göstereceği vakıflar kurulmasını öneriyor. Somut öneri ise biyoteknoloji alanında kurulacak "Yaşam Vakfı"nda, ilaç ve serum benzeri ürün alımları sırasında kamu, satıcı firmaya bu vakıf bünyesinde yüksek nitelikli Ar-Ge yürütmesi zorunluluğu getirebilecek.

Kamu alımlarında birçok alanda yapılabilecekler için de örneğin TOKİ'nin, yaptırdığı inşaatlarda yalıtımı artıran ya da ağırlığı-maliyeti düşüren nanoteknolojik ürünlerin kullanımını zorunlu kılması bu yöndeki yatırımı artıracaktır.

"Sanayi 4.0+"

TEPAV ve TOBB olarak arayışları sürdürdüğümüz Türkiye'ye yönelik bu yeni üretim ve ekonomik ortama uyum sağlama döneminde "Sanayi 4.0+"ı öngördük. Buradaki "+"ı biyoteknoloji ve nanoteknoloji oluşturuyor. Türkiye'nin Sanayi 4.0 için birkaç kısıt bulunuyor. En başta şirketler bu yeni sürecin farkında değil ve arayış da yok. Yetişmiş insan gücü de sınırlı. Diğer önemli nokta ise başta "hukuk güvenliği" olmak üzere bir dizi idari sıkıntı var.

Endüstriyel Otomasyon Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Hüseyin HALICI:

Yeni dönemde insansız üretime geçmeye hazır olun

Artık insansız üretim amaçlanıyor. Özellikle bilgisayar teknolojilerinin olağanüstü hızla gelişimine paralel olarak akıllı fabrika dönemi başlayacak. Geleneksel yöntemlerle yapılacak üretimler rekabet şansını kaybedecek.

Geleneksel yöntemlerle yapılacak üretimler, işçilik ve enerjinin verimli kullanılmaması nedenleriyle rekabet avantajları kaybedilecek. Bu durumda satış şanslarını yitirme riskleri doğacak.

Endüstri 4.0, Alman hükümetinin imalat gibi geleneksel sanayii bilgisayarlaşma yönünde teşvik etme ve yüksek teknolojiyle donatması projesi olarak başlamış olup, amacı ise insandan tamamen bağımsız, verimli, ergonomik ve kaliteli üretimin gerçekleştirilmesidir. Endüstri 4.0 teknolojik gelişimin üretime katkısı açısından bir tarihsel süreci belirliyor. Endüstri 4.0'ı anlamak için bugüne kadar gelinen adımları görmemizin faydası önemlidir. Endüstri 1.0 1700'lü yılların sonlarında İngiltere'de James Watt'ın buharlı kondansatörü bularak aynı yakıtla dört kat enerji tasarrufu yapan üstelik hacmi olağanüstü küçülen buhar makinasını buluşuyla başlayan ve tekstil ağırlıklı sanayi devrimiydi.

Ford'un büyük başarısı

End. 2.0 ise 1900'lerin başında Amerika'da otomotiv sektöründe Henry Ford tarafından uygulanan seri üretim bantlarının geliştirilmesidir. Bu sayede Ford, 850 dolar olan T model arabasını 375 dolar

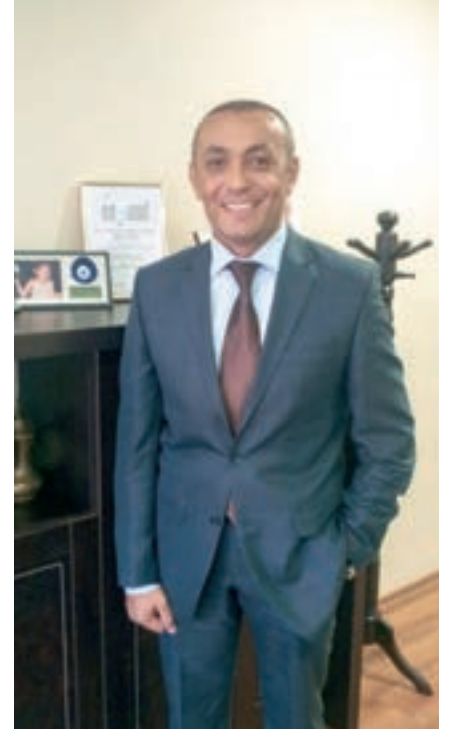
gibi bir rakama indirerek çok kısa zamanda olağanüstü bir satış grafiği elde etti.

Diğer yandan buna paralel olarak büyük bilim adamı Nikola Tesla'nın alternatif akımı bulması ve AC motoru geliştirmesi belki de dünyanın kaderini değiştiren, inanılması güç bir başarı hikâyesidir.

End. 3.0 ise elektronikteki hızlı gelişim sonucu vakum tüpten transistöre ve çip üretimine varan ilerlemesi, sonucu 1970'lerin ortalarından itibaren PLC denilen kontrol cihazlarının üretime girmesiyle başladı. Bu arada bilgisayar teknolojilerinin olağanüstü hızla gelişmesi, çok eksenli imalat robotlarının devreye girmesi ve nihayet internet alt yapısı ve benzeri sonucu günümüzde de devam eden bir süreç yaşanıyor. Bu süreç bütün hızıyla devam ediyor.

Akıllı katma dönemi

Bugün dünyada yapılan genel anlamdaki tüm üretimler bu temel üzerine kurulu olduğu söylenebilir. Fakat günümüzde artık bunun da yeterli olmadığı gibi bir gerçek ortaya çıktı. İnsansız üretim amaçlanıyor. Bu da artık makinelere akıl katma döneminin başladığını gösteriyor. Özellikle bilgisayar teknolojilerinin olağanüstü hızla gelişimine paralel olarak akıllı fabrika dönemi başlayacak. Bu dönem günümüz başlangıç alınarak End. 4.0 olarak tanımlanıyor. Makinelerde her bileşenin birbiriyle haberleştiği, kendi kendine karar veren ve denetleyen üretim tesisleri devri başlayacak. Siber fizik sistemler olarak tanımlanan ya da 'IoT' İnternet of Things olarak da tariflenen yapay zekaya sahip üretim sistemleri hayal ediliyordu. ABD'de 2010'da başlayan bu yaklaşım 2012'den itibaren özellikle Almanya'da bir devlet politikası haline getirildi. Neredeyse bütün üniversiteler ve küresel şirketler bu konuya kilitlenmiş durumda.

'Bir adam bir fabrika'

Eğer bu 'Bir Adam Bir Makine Bir Fabrika' yatırımları Avrupa ve dünyada yaygınlaşırsa ki yaygınlaşma için start alındığını görüyoruz, o zaman en az adamlarla en az enerji ile en yüksek verim ve kalitenin yaratılması sonucu işletmenin kâr maksimizasyonunun yolu açılmış olacak. Bunu en çabuk yapan üreticiler rekabette yalnız kalacak. Geleneksel yöntemlerle yapılacak üretimler ise işçilik ve enerjinin verimli kullanılmaması nedenleriyle rekabet avantajlarını kaybedecek. Bu durumda satış şanslarını kaybetme riskleri doğacak. Bugün dünyada olağanüstü bir teknoloji savaşı yaşanıyor. Bu konuda öne geçenler özellikle Amerika ve Almanya'dır. Artık emek yoğun ağırlıklı işler yerini akıllı makinelerin yönetimine bırakacaklar.

Sanayi devrimi ile teknik elemana ihtiyaç duyulacak

Genel olarak bakıldığında Sanayi 4.0 yetişmiş insan gücü kullanan ve bunu teşvik eden bir sanayi devrimi. Gün geçtikçe vasıfsız insan gücünün çalışacağı sektörler azalıyor. Bu nedenle vasıflı insan gücü yetiştirmek şart.

Sanayide şu anda kullanılan süreç otomasyon sistemlerinde dört katlı bir hiyerarşik düzen bulunuyor. Sanayi 4.0, bu konvansiyonel hiyerarşik üretim otomasyon yapısını özellikle hiyerarşinin üst katmanlarında Siber Fiziksel Sistem yapısına uygun hale getiriyor. Böylece üst katman sadece insana yönelik değil aynı zamanda makinelerin birbiri arasındaki gerçek-zamanlı iletişimine de açık olmakta ve tüm sistem gerektiğinde insansız yürütülebilir. Bu yapının artıları kısaca şöyle özetlenebilir: Her seviye ve süreçte doğruluk ve dayanıklılık artmakta, esneklik sağlıyor, bakım-onarım kısalıyor, güvenilirlik ve güvenlik artıyor, makine ve cihazlardan kaynaklanan üretim hataları azalıyor.

Süreç daha da şeffaflaşıyor

Fabrikalar yeni ürün ve süreçlere çok kısa sürede adapte olabiliyor. Sistem(ler) kendi kendini yeniden organize edebiliyor, onarabiliyor ve süreç şeffaflaşıyor.

Ancak bu iddialı gelişimlere ulaşabilmek için mevcut bilgisayar bilimleri, bilgi ve iletişim sistemleri, ağ teknolojileri ve üretim otomasyonu konularında ciddi Ar-Ge faaliyetlerini gerektiriyor. Çevre ve şartlara adapte olabilen otonom sistemlerin geliştirilmesi, ortak üretim sistemleri, çok elemanlı dinamik yapılar, dayanıklı planlama, sanal ve gerçek sistemlerin birleştirilmesi gibi Ar-Ge faaliyetleri artan bir ivme ile yapılmalı. Bu nedenle, örneğin, Alman

Federal Hükümeti 2012 yılında Sanayi 4.0 da içeren 10 adet Gelecek Projeleri (Future Projects) kapsamında önümüzdeki 10-15 yıl için 200 milyar Euro fon ayırdı. Diğer Avrupa ülkeleri ve ABD de benzeri fonlarla Sanayi 4.0 ve siber fiziksel sistem ağlarına büyük kaynaklar ayırıyor.

Üretime olumlu yansiyacak

Sanayi 4.0 etkisinin üretim sektörüne olumlu katkıları olacağı şüphesiz. Ancak bu katkıların oluşabilmesi için üretim süreçlerinin akıllı süreçler haline getirilmesi gerekiyor. Bu da yeni yatırım demek. Eğer gerekli yatırımlar yapılabilirse sanayici üretim süreçlerinde darboğazlar yaşamayacak, üretimini optimize edebilecek, üretimde insana aşırı bağımlılık olmayacak, kapasite kullanımı en üst düzeyde olacak, koruyucu bakım süreleri azalacak. Tedarik zinciri ve ürün pazarı daha iyi gözlenebilecek ve kestirilebilecek.

Bilişim ve iletişim sektörlerinin ön planda olacağı açık. Üretilen hemen tüm cihazlar gömülü sistemler kullanan akıllı cihazlara dönüşmekte olduğunu zaten gözlüyoruz.

Siber Fiziksel Sistemler'e doğru bu gidişte, sensörler (miko ve nano sensörler de dahil olmak üzere), gömülü sistem tasarımları ve haberleşmeyi sağlayan arayüzler gerekiyor. Yazılım sektörünün bu gelişmelerden arslan payını alacağına kesin gözüyle bakılıyor. Biryandan yeni hiyerarşisi olmayan bir fabrika otomasyonu için gerekli yazılımlar diğer yandan binlerce ham veriyi bilgiye dönüştüren yazılım gereksinimleri Sanayi 4.0 önemli bir bölümünü oluşturacak.

Donanıma dayalı ürün ve süreç geliştirme işi, bu işi zaten yapagelen gelişmiş ülkelerde olacak. Hatta burada Çin ve Uzakdoğu'ya kayan rekabetçi üretimin tekrar Avrupa ve Amerika'ya geri dönmesi bekleniyor. Yazılımda ise gelişmiş ülke payları kadar olmasa da gelişmekte olan ülkelerin de rolü olacağı söylenebilir. Yazılım geliştirme belli bir mekan ve çalışma süresi içermediğinden, gelişmekte olan ülkelerdeki yetişmiş insan gücü bu sürece dahil olabilir.

Geçiş sürecini tamamlayamadık

Türkiye henüz üçüncü sanayi devriminin gereği olan otomasyon ve bilişim sistemlerine geçiş sürecini tamamlamadı. Sanayiye genel olarak bakıldığında yüksek ve orta seviyede teknolojik yapıda sanayi kuruluşlarının ürettiği katma değer toplam katma değer içinde sadece yüzde 25 olduğu görülür. Bu da Türkiye'nin şansını zayıflatıyor. Türkiye yüksek teknoloji üretimine öncelik verecek şekilde yapılmalı. Şu anda görünen ticaretin üretimin önünde olduğu ve bu durumun sürdürülemez olduğudur.

Sanayi 4.0 yetişmiş insan gücü için altın bir fırsat. Daha çok teknik elemana ihtiyaç duyulacağı açık. Genel olarak bakıldığında Sanayi 4.0 yetişmiş insan gücü kullanan ve bunu teşvik eden bir sanayi devrimi. Gün geçtikçe vasıfsız insan gücünün çalışacağı sektörler azalıyor. Bu nedenle vasıflı insan gücü yetiştirmek şart.

Rüştü **BOZKURT:**

Endüstri 4.0 tartışmaları için bir çerçeve önerisi

Endüstri 4.0 aşaması için reformcu önlemlere ihtiyaç var. Proje-odaklı teşvik sistemleri, yatırım ve desteklerde ön izin ve sonuçların gözetim ve denetimi, dinamik envanter gerekli.

TOBBA Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, bilim ve teknolojiadaki gelişmelerin yarattığı "Endüstri 4.0" aşamasının önemine vurgu yaptıktan sonra tartışmalar yoğunlaştı. Yaygın ve yerel medyada, mesleki yayın organlarında çok sayıda değerlendirme yapılıyor. Değerlendirmelerde yaşanmakta olan büyük devrimin olası etkileri üzerinde duruluyor; toplum olarak doğru konumlanma yapabilmemiz için alınması gereken önlemler peş peşe sıralanıyor.

Endüstri 4.0, bilgi toplumu aşamasında yaşamakta olduğumuz önemli bir deney: "Ürün ve üretim metodlarını, tedarik ve dağıtım sistemlerini, üretim ve bölüşüm yapılarını, verimlilikleri, rekabet stratejilerini, yaşam biçimlerimizi ve yaşam tarzlarımızı derinden etkileyeceğe benziyor. Yaşamakta olan değişim ve dönüşümlerin büyük fırsatları kadar, büyük tehlikeler de barındırdığını unutmamak gerekiyor. Değişim ve dönüşümü "doğru yönetebilmek" için bütünlüğü olan beş adımın atılması gerektiğini düşünüyoruz.

Bu yazı, Endüstri 4.0 aşamasını kavramayla ilgili bileşen ve bağlarla ilgili ana başlıkları sıralayan çerçeve denemesidir. Bir başka anlatımla, konuyu hangi çerçevede ele alırsak bütünsel bir yaklaşımla olabileceğine ilişkin öneridir. Bilgilerimiz derinleştikçe, çerçevenin eksiklerini tamamlayabiliriz, yanlışları düzeltir daha bütünsel bir çerçeve oluşturabiliriz.

Öncelikle yapı analizi edilmeli

Öncelikle, değişimleri doğru yönetebilmek için "Endüstri 4.0 aşamasını" daha önceki aşamalardan ayıran temel önceliklerini bilmeliyiz. Bileşenler netleştirilmezse, önüne gelen, kendince bir tanım yapar, korkarız ki kavramın içeriği boşaltılır; yanlış anlatımlara dayalı açıklamalarla toplumsal enerjimiz boşa harcanır.

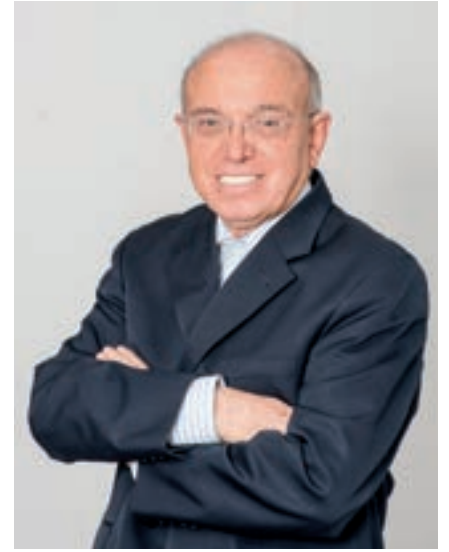
Bir başka açıdan,"Endüstri 4.0 aşaması-

nın bileşenlerini" belirleyemezsek, kapsayıcı tanımlarını yapamayız. Bugünkü bilgi düzeyimizle önereceğimiz bileşenler, yapıyı oluşturan donanımlarla ilgilidir. Çipler, entegre devreler ve bilgisayar kapasitelerinin gelişme yönleri ve hızlarıyla ilgili bilgi sahibi değilsek; bilgisayar biliminin ne yönde geliştiğini zihnimizde netleştirmez, Endüstri 4.0 aşamasının donanım bazlı yapısını gerektiği gibi kavrayamayız.

Geniş bant ve bağlantı potansiyelleri artmamış olsaydı Endüstri 4.0 aşamasından söz edemezdik. Masaüstü bilgisayarın erişilebilirlikteki katkılarını kavramamışsak, ses komuta ve konuşma analizinde gelişmelerin farkında değilsek, çeviri ve konuşma sentezlemede alınan mesafeler ilgi menzilimizin dışındaysa, Endüstri 4.0 aşamasına ilişkin kavramların içeriklerini dolduramayız, bu kavramlara dayandırılan analizleri de net olarak anlama imkanımız olmaz. Endüstri 4.0 aşamasının altyapısını oluşturan internet ve bulut bilişim mimarisi olanaklarını ayrıntılarıyla bilmeliyiz ki servis sağlayıcılar/şirket sistemleri, veri akış noktaları ve bağlantıların teknolojik ayrıntılarını kavrayabilelim. Teknoloji alanında izleyici olmaktan çıkarak teknoloji üreticiler kervanına katılmanın gerek şartlarını oluşturulmalı. Sensör ve transdüserlerin yarattığı algılama, ölçme ve kodlama potansiyelinin bilinmesi ve tasarımdan yazılıma ve üretilmelerine kadar gerekenin yapılması da Endüstri 4.0 aşaması stratejileri geliştirmesinde hayati öneme sahip. Veri güvenliği önlemleri, her şeyden önce donanım geliştirmeye ilgili temel yapı sorunlarından biri,

İşlev ve kültür de önemli

Başlıklar halinde hatırlattığımız donanım altyapısının içine hayat kalabilmemiz için sayısal düşüncenin yaygınlaşması ve

derinleşmesi, algoritmaların öneminin kavranması, kodlama ve yazılımın hayati değerinin anlaşılması gerekir. Ayrıca, IP adresleri ve alan adları oluşturmanın gereği, yazılım içeren ürünlerin veri üretimi/öğrenen ürünler yaratmanın rekabet üstünlüğündeki yeri de kavranmalıdır. Özellikle kombinasyon, koordinasyon ve verimlilik alındaki potansiyellerin ayrıntılı olarak bilinmesi, gelişmelere hakim olabilmenin olmazsa olmazıdır.

Endüstri 4.0 aşamasının itici gücü olan kaynaklar kadar oluşturacağı değerler sistemi de göz ardı edilmemeli. İnternet yönetişiminin temel ilkeleri; erişim haklarına saygılı olma, barış ve güvenliği kurma sorumluluğu, dışa açık işbirliğinin geliştirilmesi, işbirliğine dayalı sağlıklı düzen oluşturulması olmalıdır.

Yeni nesil veri merkezleriyle ilgili bizim yoksa internet ekosisteminde özel firma egemenliğinin fırsat ve tehditleri hakkında düşünmemişsek, Endüstri 4.0 aşamasını yeterince kavrayamayız. Hükümetlerin fiziksel

alan gibi siber uzayda egemenlik arayışlarını izlemeden, teknolojiadaki gelişmenin yasa düzenlemelerinden daha hızlı olmasının yarattığı sorunları analiz etmeden, uluslararası internet ekosisteminin değişkenliğini karar süreçlerinde gerektiği kadar irdelemeden de Endüstri 4.0 aşamasını tam ve doğru biçimde değerlendiremeyiz.

İnternet yönetişiminin bileşenleri olan internet geliştirme, internet yönetimi, internet kamu politikaları ve internetin küresel yönetimi zihinlerimizde netleşmeli. Aktif internet kültürüyle toplumsal ve ekonomik gelişme arasında kaynaşmanın olası etkilerini, yasal düzenlemelerle kural yetersizliği ve dengesizlikleri aşma yollarını, rasyonel bir düzen oluşturmayı ve kişisel bilgilerin ve fikri haklarının korunmasını da daha önce belirtilen yapı özellikleriyle bir bütün içinde değerlendirmiyorsak, yeni gelişmeleri idrak ettiğimizi söyleyemeyiz.

10 temel konu

Endüstri 4.0'ın ikinci ayağı akıllı ve bağlantılı ürünlerin yaratacağı değişmelerdir. Bu bağlamda on temel konuyu yakından izlemek gerekiyor. Birincisi merak ve keşif alanlarının farklılaşmasının izlenmesidir. İkincisi, iş yapma tarzlarının, metod geliştirme önemi. Üçüncüsü veri, malumat, bilgi, anlama ve idrak kapsamını kavramaktır. Dördüncüsü, sosyal, fiziki, zamansal ve psikolojik mesafelerin ayarlanmasıdır. Beşincisi,

ürün geliştirme koşullarındaki değişimin izlenmesidir. Altıncısı, ürünlerin yapı, işlev ve kültürünün farklılaşmasının bilinmesidir. Yedincisi, ürün ve üretim metotları geliştirmedir. Sekizincisi, büyük veride işe yarar olanları ayıklama sorunudur. Dokuzuncusu, sistemlerin içyapıları ve ağ bağlantılarının farklılaşmasını kavramaktır. Onuncusu da büyüme, istihdam, beceri geliştirme, rekabet ve ihracattaki gelişmeler bağlamıyla Endüstri 4.0 gelişmelerini değerlendirebilmedir.

Üç boyutlu baskı ve eklemeli üretim

Üç boyutlu baskı ve eklemeli üretim konusundaki gelişmeleri izlemeden endüstri 4.0 aşamasının ihtiyaçlarını, gelişmelerin yönünü ve hızını, yaşam biçimi ve yaşam tarzlarımıza etkilerini kavrayamayız. Bilgi ve tasarım olanaklarının gelişmesini de izlememiz gerekiyor. Yetmez, dijital şemalar indirerek eklemeli üretim teknolojilerini ana akım üretime yönelişini analiz etmeliyiz. Bir adım sonrasında, uygun malzeme geliştirmesindeki hızlanmayı gözlemeliyiz. Fabrika-odaklı üretime yönelen tehditleri, üretim, dağıtım ve ticaret ağlarının farklılaşmasını, küçük ve orta ölçek işyeri yapılarının yaygınlaşma potansiyellerini, girdi alan, girdi veren sektörlerin ileriye ve geriye bağlantıların değişmesini ve ürünlerin özelleşmesi hızını yakından gözlemeliyiz. Son çözümlemede gelişmelerin üretim süreçlerinde yapacağı değişiklikler hakkında bilgi sahibi olmalıyız.

Analitik ve iş yaşamındaki değişmeler de önemli. Yakın gelecekte, görgüye dayalı ve alışkanlıkla iş yapmasını aşamayan rekabet edemeyecek. İşimizle ilgili kayıtların tutulması, veri oluşturma, analizle yönetim aşamasına geçilmesi de önemli sorunlarımız olacak. Büyük verinin ehlileştirilmesi, işe yarar bilgilerin ürün ve metotlara gömülmesiyle yeni, farklı ve rekabet edebilir ürünlerin piyasaya sunulması önemli. Ar-Ge, inovasyon, tasarım, marka ve imaj bağlamını da unutmamak gerekiyor. Bütün ayrıntıları kavrayarak anlama derinliğinin idrak düzeyine taşınması, Endüstri 4.0 aşamasını doğru yönetmenin gerek şartları arasında öncelikli bir yere sahip.

İşgücü profili ve insan kaynağı 2.0 aşamasını kavramadan da Endüstri 4.0 aşamasında doğru konumlanma yapamayız. Yetmiş yıllık insan kaynağı bakışının farklılaşması, sürdürülebilir bilgi ve sürekli öğrenme yatırımı, kendine sürekli yatırım yapma motivasyonu da diğer değişkenlerle birlikte bir bütünlük içinde kavranmalıdır.

Sonuç olarak, Endüstri 4.0 aşaması için reformcu önlemlere ihtiyaç var. Proje-odaklı teşvik sistemleri, yatırım ve desteklerde ön izin ve sonuçların gözetim ve denetimi, dinamik envanter gerekli. Alan keşfi, tanımlama ve odaklanmaya dayalı rekabet, geri-bildirim sistemleri ve ince ayar, strateji konseptine dayalı gelişme yaratma isteniyorsa, kapsayıcı kurumlar ve uzlaşmış meşruiyet konsepti yaratmaya öncelik vermeliyiz.

224 Oda ve Borsa akredite oldu

11'inci Dönem Akreditasyon Sertifika Töreni'nde konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, sertifika alan oda ve borsaların sayısının 224'e yükseldiğini ve bununla iftihar ettiklerini söyledi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) ev sahipliğinde 11'inci Dönem Akreditasyon Sertifika Töreni gerçekleştirildi. Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin de katılımıyla yapılan törende konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, sertifika alan Oda ve Borsaların sayısının 224'e yükseldiğini ve bununla iftihar ettiğini söyledi. Hisarcıkloğlu, "5 yıldızlı olan Oda ve Borsalarımız, hizmet kalitesi anlamında, Londra'daki, Paris'teki, Berlin'deki oda ve borsalar seviyesine ulaşmış durumda. Onlar üyelerine hangi standartta hizmet veriyorsa, bu oda ve borsalarımız da minimum aynı seviyede hizmet veriyorlar. TOBB ailesi içindeki 365 oda ve borsanın 224'ü dünya standartları üstünde hizmet verdiklerinin en somut belgesi bu" şeklinde konuştu.

Bakan Tüfenkci: Bürokrasiyi azaltmak için çalışıyoruz

Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci 11'inci Dönem Akreditasyon Sertifika Töreni'nde yaptığı konuşmada, Bakanlık olarak kırtasiyeciliğin önüne geçmek ve bürokrasiyi azaltmak adına mücadele ettiklerini, bu çalışmalarını da iş

dünyasının ihracatını ve gelişimini daha hızlı gerçekleştirmek için istediklerini söyledi.

"Milletin efendileri değil, hizmetkârı" olduklarını dile getiren Bakan Tüfenkci, bu kapsamda Oda ve Borsalardan da vatandaş odaklı hizmet üretmelerini beklediklerini vurguladı.

TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Akreditasyon Kurulu Başkanı Halim Mete ise akreditasyon sistemi ile Oda ve Borsaların hizmet kalitesinin yükseldiğini anlattı. Mete, 365 Oda ve Borsa'nın %61'ini "5 yıldızlı" hale getirdiklerini ifade ederken, hedefin tüm Oda ve Borsaları akreditasyon sistemine dâhil etmek olduğunun altını çizdi. Mete, akreditasyon ile kurumsallığın yerleştiğini de sözlerine ekledi.

Konuşmaların ardından Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci ile TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Oda ve Borsaların yöneticilerine sertifikalarını vererek, hatıra fotoğrafı çekti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'a KİK üyelerinden ziyaret

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi (KİK) üyesi kuruluşların temsilcilerini kabul etti. Kabule, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Başkanı Bendevi Palandöken, HAK-İş Genel Başkanı Mahmut Arslan, Memur-Sen Genel Başkanı Ali Yalçın, Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı İsmail Koncuk, Türk-İş Başkanı Ergün Atalay, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Başkanı Yağız Eyüboğlu ile Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Sekreteri Hikmet Yavuz Yiğit katıldı. Kabul sonrası kısa bir açıklamada bulunan TOBB Başkanı Hisarcıkloğlu, AB KİK üyeleri olarak 2016 yılı öncelikleri ve yapacakları çalışmalarla ilgili olarak Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a bilgi verdiklerini ve Cumhurbaşkanı'nın görüşlerini aldıklarını söyledi.

İnegöl'ün yıldızları ödülleri aldı

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odasının (İTSO) kuruluşunun 125. yılında, İnegöl ve ülke ekonomisinin gelişimine katkıda bulunan Oda üyeleri, "İnegöl'ün Yıldızları 2015 Ödül Töreni" ile ödüllendirildi. Törene Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik, Bursa Valisi Münir Karaloğlu, İnegöl Kaymakamı Ali Akça, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, AK Parti Bursa Milletvekili Hüseyin Şahin, Belediye Başkanı Alınur Aktaş, Bursa TSO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Buray, İTSO Yönetim Kurulu Başkanı Metin Anıl, İTSO Meclis Başkanı Sadık Gülerer, sanayici ve iş insanları katıldı.

Hisarcıkloğlu Çanakkale'de birlik ve beraberlik mesajı verdi

Çanakkale TOBB Sosyal Bilimler Lisesi Temel Atma Töreni, Çanakkale'nin Yıldızları Ödül Töreni ve ÇTSO Osmanlı Belgelerine Çanakkale Deniz Ticareti Kitabı Lansmanı ortak toplantısında konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, birlik ve beraberlik mesajı vererek, "Hepimiz aynı noktaya atış yapacağız. Hepimiz aynı noktaya atış yaparsak hedefi vurabiliriz" diye konuştu.

Kayseri'den "Yılın Hemşehrisi" ödülü

Kayseri Ticaret Odası'nın (KTO) kuruluşunun 120. yılı nedeniyle düzenlenen törende, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu'na "Yılın Hemşehrisi" ödülü verildi. Hisarcıkloğlu, ödülünü Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve KTO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Hiçyılmaz'ın elinden aldı.

Çanakkale TB 25. kuruluş yıldönümünü kutladı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu tarım ve tarıma dayalı sektör kuruluşlarını çatısı altında toplayan Çanakkale Ticaret Borsası'nda 25. kuruluş yıldönümü programına katılarak Borsası'nın Meclis Üyeleriyle bir araya geldi.

↑ Ödül törenine büyük ilgi

Karacabey Ticaret ve Sanayi Odası ile Karacabey Ticaret Borsası Müşterek Ödül Töreni'ne TOBB Başkanı Hisarcıkıoğlu'nun yanı sıra Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik, Bursa Valisi Münir Karaloğlu, AK Parti Bursa Milletvekili Hüseyin Şahin, Bursa TSO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Burkay, Bursa TB Yönetim Kurulu Başkanı Özer Matlı, SÜTAŞ Yönetim Kurulu Başkanı Muharrem Yılmaz ile birlikte TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri ve çok sayıda Oda ve Borsa Başkanı katıldı.

Enerji stratejisi olan şirket kazanacak

7'nci Enerji Verimliliği Forumu'nda konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu, şirketlerin çoğunun enerji stratejisinin olmadığını ama artık enerji ve kaynak kullanımı stratejisi geliştirmek zorunda olduklarını söyledi.

İstanbul'da düzenlenen 7'nci Enerji Verimliliği Forumu ve Fuarı'nda konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu, konuşmasında enerji verimliliği konusunun 3 boyutlu olduğuna işaret ederek, bu boyutlar hakkında bilgi verdi. Şirket boyutundan bakıldığında şu an hem iç hem dış piyasada işlerin durgun olduğunu belirten Hisarcıkıoğlu "En büyük gider kalemlerinden biri de enerji. Ortalama bir şirkette, maliyetlerinin %5 ile 20'si enerji tüketiminden oluşur. Türkiye'deki tüm şirketlerin faaliyet kârlılığı ise % 4 civarında. Ortalama bir şirket elektriği daha verimli kullansa, toplam maliyetleri içinde 5 puan düşüş sağlasa, kârlılığını iki katına çıkarır. Bir başka deyişle, satışlarını sanki iki misline çıkarmış gibi bu işten kazanç sağlar" dedi.

Her şirketin aslında bir enerji şirketi olduğunu vurgulayan Hisarcıkıoğlu, dünyada yeni bir trend başladığına dikkat çekti. 10 yıl sonra "enerji ve sürdürülebilirlik" birimi bulunmayan bir şirketin çok ender görüleceğini dile getiren Hisarcıkıoğlu şöyle konuştu:

Bandırma ticari faaliyetleriyle dikkat çekiyor

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu Bandırma Ticaret Odası'nı ziyaret ederek burada Meclis Üyeleri bir araya geldi. Bandırma TO Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Kılıklı, Oda'nın faaliyetlerine ilişkin bilgi verdi.

Bandırma TB'nin Elektronik Salon Sistemi faaliyete geçti

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Bandırma Ticaret Borsası Elektronik Salon Sistemi'nin açılışına katıldı.

ze edecek şekilde iyileştirmeli ve nihayetinde enerji maliyetlerini minimize etmeli."

Enerji talebi artış hızında ikinci sıradayız

Konunun ikinci boyutunun Türkiye ile ilgili olduğunu anlatan TOBB Başkanı Hisarcıkloğlu, son 10 yılda enerji talebi artış hızında, dünya sıralamasında Türkiye'nin Çin'den sonra ikinci sırada olduğunu belirtti. Hisarcıkloğlu, enerji ihtiyacının %70'den fazlasının ithalat ile karşılandığını ifade ederek, "Sadece geçen sene 50 milyar dolar enerji kaynaklı ithalat yaptık. Üstelik ithal ettiğimiz enerjiyi son derece kötü kullanıyoruz. Aynı ürünü üretmek için, OECD ülkelerinin ortalamasından iki kat daha fazla enerji harcıyoruz. Durum böyleyken, enerji verimliliği Türkiye'nin geleceği için en çok önemsenmesi gereken konulardan biri haline geliyor. En ucuz ve en temiz enerji kaynağı, enerji verimliliğidir. Bu önemli ve bol kaynaktan daha iyi yararlanabilmek için daha fazla çaba sarf etmeliyiz" dedi

Dünya kendini yenileme kapasitesini kaybediyor

Konun üçüncü boyutunun ise küresel ve insani yönü olduğunu belirten Hisarcıkloğlu, insanoğlunun asırlardır doğayla savaş halinde bulunduğunu ancak savaşta kazanırken kaybettiğini söyledi.

Yapılan araştırmalarda, dünyanın kendini yenileme kapasitesini kalıcı olarak bitme noktasına geldiğine dikkat çektiğini anlatan Hisarcıkloğlu şunları söyledi:

"1970'li yılların ortalarından itibaren her yıl dünyanın kendini yenileme kapasitesinin üzerinde tüketim gerçekleşti. Bugüne geldiğimizde, artık her sene ağustos ayında dünyanın o sene için ürettiği tüm doğal kaynakları tüketmiş oluyoruz. Yani geri kalan dört ay stoktan yaşıyoruz ve bu süre her sene daha da büyüyor. Kredi kartı borcunu ödemedemeyen sonraki döneme aktaran biri gibiyiz. Borç sürekli büyüyor. 7 milyar insanın doğal kaynak tüketimine yetişmek için, artık mevcut dünya yetmiyor, 1,5 dünya gerekiyor."

TOBB'un çalışmaları

Özel sektöre yön vermek üzere TOBB bünyesinde Çevre ve Enerji Verimliliği Merkezi'ni faaliyete geçirdiklerini anımsatan Hisarcıkloğlu, burada özel sektör için enerji verimliliği, yenilenebilir enerji ve çevre stratejileri üzerine çalışmalar yapacaklarını belirtti. Hisarcıkloğlu, geçtiğimiz sene de, 195 ülkenin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Kapsamındaki, İş Forumu'nun başkanlığının 2017'ye kadar TOBB'a verildiğini dile getirerek, "Buradan elde edilecek çıktıların Birleşmiş Milletlerin ve G20'nin gündemlerine girmesi için çalışacağız" diye konuştu.

"Esasında bir şirket enerji kontrolsüz ve bilinçsiz tüketmesi şuna benziyor. Bir markete giriyorsunuz. Fiyatlara bakmadan alışveriş sepetini ağzına kadar dolduruyorsunuz. Sonra kasaya gelip önünüze konan bedeli ödüyorsunuz. İşte şirket yönetiminde de, kaynakları geliş güzel kullandığınızda, günün sonunda hiç de hoş olmayan bir mali tablo yaşarsınız. Bugün artık neredeyse her firmanın iş, risk yönetimi, insan kaynakları, pazar genişletme için ayrı stratejileri var. Fakat çoğunun enerji stratejisi yok. Şirketlerimiz artık enerji ve kaynak kullanımı stratejisi geliştirmek zorunda. Böylece ihtiyaçlarına en uygun enerji tedarik yapısını kurgulamalı, operasyonlarını enerji tüketimlerini optimi-

↑ Bandırma TB bölgenin amiral gemisi

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Bandırma Ticaret Borsası 2012-2013-2014'te Borsa Tescilinde Üstün Başarı Gösteren Üyelerin Plaket Takdim Töreni'ne katıldı. Törene Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakan Yardımcısı Mehmet Daniş, Balıkesir Valisi Mustafa Yaman, Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Zekeriya Erdurmuş ile çok sayıda borsa üyesi de katıldı.

ÇEVREM'den özel sektöre verimlilik desteği geldi

TOBB ÇEVREM Projesi'yle ilgili toplantıda konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, AB üyeliği çerçevesinde özel sektörün, enerji verimliliği, yenilenebilir enerji ve çevre stratejilerini güçlendirmek amacıyla TOBB bünyesinde kurulması hedeflenen "Çevre ve Enerji Verimliliği Merkezi" için ihtiyaç analizi ve fizibilite çalışması yapılacağını ifade etti.

TOBB bünyesinde kurulacak Çevre ve Enerji Verimliliği Merkezi'nin Fizibilite Çalışması Projesi (ÇEVREM) açılış toplantısı, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu'nun ev sahipliğinde, Çevre ve Şehircilik Bakanı Fatma Güldemet Sarı ve Birleşik Krallık Büyükelçisi Richard Moore'un katılımıyla Ankara TOBB İkiz Kuleler'de gerçekleştirildi.

TOBB Başkanı Hisarcıkloğlu yaptığı konuşmada, TOBB ve Birleşik Krallık Büyükelçiliği tarafından finanse edilerek, TOBB tarafından yürütülecek proje ile Türkiye'nin AB üyeliği çerçevesinde özel sektörün, enerji verimliliği, yenilenebilir enerji ve çevre stratejilerini güçlendirmek amacıyla TOBB bünyesinde kurulması hedeflenen "Çevre ve Enerji Verimliliği Merkezi" için ihtiyaç analizi ve fizibilite çalışması yapılacağını söyledi.

Ciddi yapısal değişim gerekli

TOBB Başkanı Hisarcıkloğlu, yeni sanayi politikalarının kurgulanması gerektiğini vurgulayarak, "Daha temiz teknolojilerle yol alırsak, bu süreci bir avantaja dönüştürebiliriz. Ayrıca, AB sürecinde de Çevre Faslı 21 Aralık 2009 tarihinden bu yana açık fasıllardan biri ve Türkiye bu konuda ciddi yol almaktadır. AB'nin Çevre müktesebatına uyum konusu, teknik olarak zor ve aynı zamanda ciddi yapısal değişimi gerektirmektedir. Bu durum, çevre, ekonomi, enerji ve teknoloji alanında pek çok politikanın ve hatta paradigmanın değişmesine sebep olabilecektir. Şirketlerin dönüşen ekonomilere ayak uydurması rekabetçi kalabilmeleri açısından kritik önem kazanıyor. Ayrıca, dönüşen bu ekonomilerde yeni sektör ve hizmetler de ortaya çıkmaya başlayacaktır."

Türkiye'nin enerji harcamaları OECD ülkeleri ortalamasının üstünde

Türkiye'nin enerji yoğunluğunun OECD ve AB ülkeleri ortalamasının üzerinde olduğunu belirten Hisarcıkloğlu, 1000 dolarlık milli hâsıla üretmek için 400 litre petrole eşdeğer enerji harcadığını anlattı. Hisarcıkloğlu, bu rakamın OECD ülkeleri ortalaması için 200 litre olduğu bilgisini verdi.

TOBB olarak Türkiye'nin ekonomik gelişmesini, şirketler kesiminin güçlenmesini, rekabet gücünün ve istihdam artırılmasını düşündüklerini dile getiren Hisarcıkloğlu, "Bunu yaparken elbette, çevre konusunda, iklim değişikliği ve enerji konusunda, güçlü temelleri olan, kararlı, hem ekonomik dönüşümümüze, hem de AB katılım sürecimizi destekleyen bir politika takip edilmesi gerektiğine inanıyoruz. Sektörlerin ve şirketlerin intibak maliyetlerinin hesaplanmasında birlikte çalışmalı, maliyetleri karşılama kaynak bulmalıyız. Yaşadığımız çevre; doğal kaynaklar ve kültürel değerler, bizden sonraki nesle devretmek üzere bizlere bırakılan bir emanettir ve bu emanete sahip çıkmak insani bir zorunluluktur. İş dünyası olarak bu emaneti kendimizden sonraki nesillere devretmeye yönelik çabamıza devam edeceğiz. Bunun için de kalkınmaya, sürdürülebilir bir kalkınma anlayışıyla yaklaşmak bizim için esastır" ifadesini kullandı.

Bakan Sarı: İklim değişikliği 2030 yol haritasını belirledik

Çevre ve Şehircilik Bakanı Fatma Güldemet Sarı ise konuşmasında, küresel iklim değişikliği ile mücadele için 2030 yol haritasını belirlediklerini belirterek, "Hızla gelişen bir ekonomi olarak sera gazı emisyonlarını 2030 yılında %21'e kadar artıştan azaltmayı hedefliyoruz. Bu hedefimizi kaliteli altyapı projelerini hayata geçirerek, yeni ve temiz teknolojilerden yararlanıp, yenilenebilir enerji kaynaklarından daha fazla istifade ederek ve enerji verimliliğini sağlayarak gerçekleştirmeyi planlıyoruz" dedi.

Büyükelçi Moore: Türkiye çok olumlu bir adım attı

İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi Richard Moore ise çevre sorunlarının herkesi etkilediğini belirterek, "Herkesin enerjisiyle ilgili yapabilecekleri var. KOBİ'lerin ve özel sektörün desteği olmadan çözümlerin olmayacağı düşüncesindeyiz. Çevre ve ekonomi arasındaki bu etkileşim hem risk hem de fırsat anlamına gelmektedir. Çünkü düşük karbondioksit yeni istihdam ve yeni fırsatlar sunmaktadır. Kısacası yeni pazarlar ve verimlilik artışıdır. Türkiye'de çok olumlu bir adım atarak Paris Anlaşması kapsamında taahhütte bulundu. Bunu desteklemeye devam edeceğiz" değerlendirmesinde bulundu.

Hisarcıkloğlu, Gönen'de Oda ve Borsa üyeleriyle bir araya geldi

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu Gönen Ticaret Odası ile Gönen Ticaret Borsası'nı ziyaret ederek Borsanın Canlı Hayvan Pazar Yeri'nde incelemelerde bulundu.

Hisarcıkloğlu Erdek iş dünyasıyla bir araya geldi

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu Erdek Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Faika Özlem Sarı'nın ev sahipliği yaptığı ve bölge iş dünyasını bir araya getiren akşam yemeğine katıldı.

Bilecik TSO 111. kuruluş yıldönümünü kutladı

Bilecik Ticaret Sanayi Odası'nın 111. Kuruluş Yıl Dönümü Programı ve Bilecik Ekonomisinin Yıldızları Ödül Töreni'ne katılan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, "Türkiye'nin zenginleşmesini istiyorsanız kadın girişimciler yetiştirin" çağrısında bulundu.

İran ile 30 milyar dolarlık ticaret hedefine e-TIR desteği

↑ Türkiye ile İran arasında gerçekleştirilen e-TIR Projesi'nin tanıtım toplantısına

Gümrük ve Ticaret Bakanı Tüfenkci, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, IRU Genel Sekreteri Umberto de Pretto ve İran İslam Cumhuriyeti Büyükelçisi Ali Reza Bıkdeli katıldı

Türkiye-İran e-TIR Pilot Proje tanıtım töreninde konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "2016'da İran ile ortaya koyduğumuz 30 milyar dolarlık dış ticaret hedefi için atılan bu adım önemli olacak" diye konuştu.

Türkiye-İran e-TIR Pilot Proje tanıtım töreninde konuşan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 2016 yılı için İran ile 30 milyar dolarlık bir dış ticaret hedefi koyduklarına dikkat çekti. Türkiye'nin turizmden sonra

ikinci büyük hizmet ihracatını taşımacılık sektöründen yaptığını belirten Hisarcıklıoğlu, e-TIR Projesi hakkında şu bilgileri verdi: "Taşımacılık sektörü bizim için stratejik bir sektördür. Ülkemiz TIR Sistemi'nin bilgisayarlaştırılması konusunda Birleşmiş Milletler (BM) tarafından yürütülen e-TIR Projesi paydaşlarından biri olmayı talep etti. Projenin hayata geçirilmesi için çalışmalar başlatıldı. Ülkemiz hâlihazırda kâğıt ortamında yürütülen TIR Sistemi'ni İran üzerinden elektronik ortama taşıyarak özellikle bölgemizde rol model olacaktır. İran ile başlattığımız e-TIR Projesi dünyada bir ilk oldu. Bu projenin diğer ülkelere yayılması için şimdi öncülük yapacağız.

E-TIR ile birlikte işlemler artık daha kolay yapılacak, taşımacılık maliyetleri düşecek, şeffaflık gelecek, işlemler daha etkin ve daha verimli yapılacak.”

Gümrük maliyetleri minimum düzeye indirilmeye çalışılıyor

Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci, Tır Sistemi'nin geleceğinin otomasyona geçilmesine bağlı olduğunu ifade ederek, “E-TIR Sistemi, ulusal gümrük sistemleri ile diğer paydaşlar arasında güvenli veri değişimini sağlamayı ve eşyanın ülkeler arasında düzenli ve güvenli aktarılmasını mümkün kılmayı amaçlamaktayız. Bu sayede ürün tedariki ve gerçek zamanlı veri aktarımı yöntemleriyle tır işlemlerinin hızlanmasını ve uluslararası ticaretin artmasını sağlamış olacağız. Tır işlemlerinin etkinliğinin ve güvenliğinin artırılmasını, teminat sisteminin anlık takibinin yapılabilmesini ve usulsüz uygulamaların elektronik veri değişimiyle en aza indirmeyi hedeflemekteyiz. BM Avrupa Ekonomik Komisyonu (BMAEK) ile Uluslararası Karayolu Taşımacılar Birliği'nin (IRU) ortaklığında geliştirilen projemizi Türkiye ve İran uygulamaktadır. Pilot projelerden elde edilen sonuçlar sayesinde sistemde varsa aksaklıklar tespit edilecek ve gerekli düzen-

lemeler yapılacaktır. E-TIR Pilot Projesi'nin İşleyiş Kuralları Belgesi 26 Ekim 2015 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş, 5 Kasım 2015 tarihinde ön testleri gerçekleştirilmiş, 27-28 Kasım tarihlerinde de karşılıklı İzmir-Tahran seferleri yapılarak gerekli testleri ve uygulamalarıyla başarıyla sonuçlanmıştır. Bu proje gümrükten iş dünyasına, iş dünyasından gümrüğe elektronik veri değişimini test etmek amacıyla hazırlanmıştır. Bu projenin sonuçlarıyla dünya tır taşımacılığında otomasyonun nasıl olacağını ve nasıl yürütülmesini gerektiğini raporlar ile birlikte sunacağız” diye konuştu.

E-TIR Projesi'nin uzun bir yol olduğuna dikkat çeken Bakan Tüfenkci, konuşmasına şöyle devam etti: “Tamamen hayata geçmesi küresel düzeyde tüm aktörlerin desteğine ve uzun mesafe kat etmelerine bağlıdır. Bugün ülkemizden başlayarak ticaretin kolaylaştırılması, işlemlerinin basitleştirilmesi ve aynı zamanda da etkinliğinin sağlanması için kâğıt ortamında yapılan işlemleri elektronik ortama aktarma işlemini başlattık. Buradan ülke olarak ticaret dünyasının ihtiyaçları doğrultusunda ticaretin kolaylaştırılması, süreçlerin kısaltılması ve işlemlerin basitleştirilmesine yönelik uluslararası platformlardaki çalışmalara destek olacağımızı bir kez daha ifade etmek istiyorum. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak önceliğimiz gümrük işlemlerinden kaynaklanan formalitelerin azaltılması ve ticaretin artırılarak kolaylaştırılmasıdır. Buna bağlı olarak gümrük işlem maliyetlerini minimum düzeye indirmek için tüm planlamaları gerçekleştiriyoruz. Bundan sonraki amacımız ise gümrük işlemlerimizin tüm süreçlerinde otomasyona geçilmesidir.”

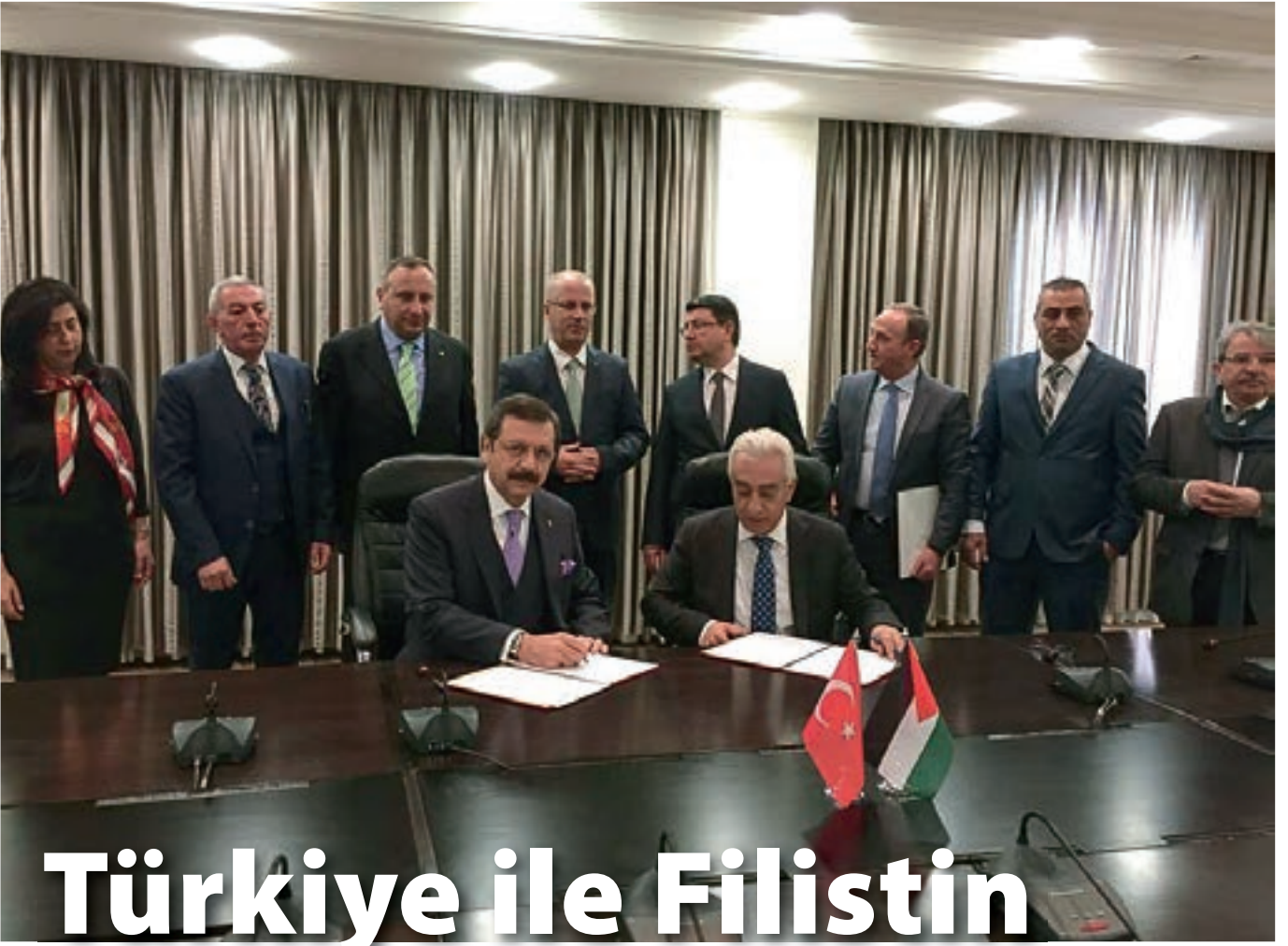
Hisarcıklıoğlu Sırbistan TSO heyeti ile görüştü

Sırbistan Ticaret ve Sanayi Odası'nın yeniden yapılanma süreci kapsamında, Sırbistan TSO Başkan Danışmanı ve direktörlerden oluşan heyet, 18-22 Ocak 2016 tarihleri arasında TOBB'u ziyaret etti. TOBB M. Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, heyeti makamında ağırlayarak, yapılan değerlendirme toplantısında Sırbistan TSO ve TOBB arasındaki yakın işbirliğine vurgu yaptı.

Sırbistan TSO heyeti de, ziyaretleri kapsamında oldukça önemli deneyimler edindiklerini belirterek, bundan sonraki süreçte de TOBB ile mevcut ilişkilerini daha da ileri götürmek istediklerini ifade etti.

Ziyarete, TOBB'un genel yapısı ve işleyişi hakkında detaylı sunumlar gerçekleştirilerek, “En İyi Tecrübe Paylaşımı” başlığı altında karşılıklı olarak bilgi değişimi yapıldı. Heyet, özellikle ticaret sicil konusundaki deneyimlerin pratikteki yansımalarını yerinde gözlemledi.

Program çerçevesinde TOBB'un farklı birimlerinin tanıtımları yapılarak, TOBB ETÜ, TEPAV ve Ankara Ticaret Odası'na ziyaretler düzenlendi. Aynı zamanda KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı AŞ tarafından da faaliyetlerine ilişkin bir sunumda bulunuldu.

Türkiye ile Filistin arasında işbirlikleri gelişiyor

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ali Kopuz, TEPAV Direktörü Prof. Dr. Güven Sak ve TOBB BİS A.Ş. Başkanı Ahmet Şekeroğlu'nun da aralarında yer aldığı bir heyetle birlikte Kudüs ve Ramallah'ı ziyaret etti. Ziyarette yeni işbirlikleri için imzalar atıldı.

Heyetin Ramallah ziyareti kapsamında, Hisarcıklıoğlu, Filistin Devleti Başbakanı Rami Hamdallah ile görüştü. Cenin Sanayi Bölgesi ile ilgili son gelişmeler ve TOBB heyetinin Gazze'ye gerçekleştireceği ziyaret hakkında bilgi veren Hisarcıklıoğlu ayrıca, Türk iş dünyası olarak Filistin özel sektör ve halkı ile her türlü işbirliği ve yardıma hazır olduklarını belirterek, gerçekleştirilen çalışmalardan örnekler verdi.

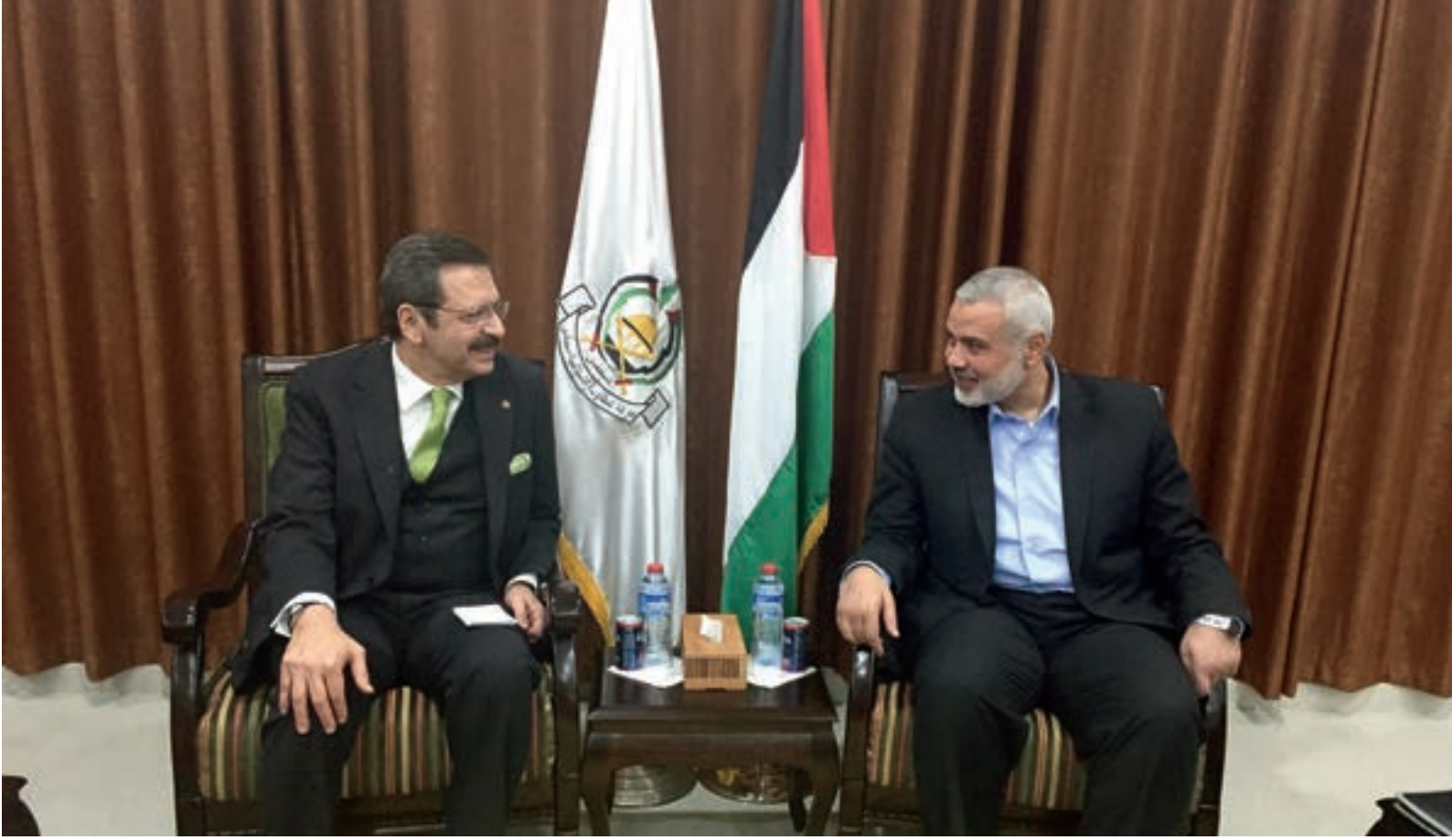
Filistin Başbakanı Hamdallah ise Türki-

ye tarafından Filistin halkına yapılan yardım ve destek için teşekkür ederek, Türk özel sektörünün Filistin'de daha fazla yer alması için Filistin tarafından gerekli uygun yatırım ortamının sağlanması hususunda gerekli işbirliğine hazır olduklarını belirtti.

Görüşme sonrasında, Filistin Başbakanı Rami Hamdallah şahitliğinde, TOBB ve Filistin Ticaret ve Sanayi Odaları Federasyonu (FPCCI) arasında Türk ve Filistin özel sektörü arasında işbirliği olanaklarının değerlendirilmesini ve yatırım imkânlarının artırılma-

sını amaçlayan Çalışma Komitesi anlaşması ile FPCCI ve TOBB BİS A.Ş. arasında Cenin Sanayi Bölgesi'ne FPCCI'nin ortak olmasını sağlayacak olan anlaşma imzalandı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ve beraberindeki heyet daha sonra, Filistin Ticaret ve Sanayi Odaları Federasyonu Khalil Rezzak tarafından TOBB heyeti onuruna verilen yemeğe katıldı. Yemekte, Türkiye ve Filistin özel sektörü arasında işbirliğinin artırılması için görüş alışverişinde bulunuldu.

↑ Hisarcıkloğlu Hamis Lideri Haniye ile görüştü

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu başkanlığındaki TOBB heyeti, Gazze programı kapsamında Hamis Lideri İsmail Haniye ile görüştü. Görüşmeye, Türkiye'nin Kudüs Başkonsolosu Büyükelçi Mustafa Sarnıç, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ali Kopuz, TOBB BİS A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Şekeroğlu ve TEPAV Direktörü Prof. Dr. Güven Sak da iştirak etti.

Yeni Gazze'ye Türk iş dünyası talip

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Gazze ziyareti kapsamında Bayındırlık ve İskan Bakanı Mohammed Al Housani ile görüştü. Görüşmeye, Türkiye'nin Kudüs Başkonsolosu Büyükelçi Mustafa Sarnıç ve TOBB Başkan Yardımcısı Ali Kopuz'da iştirak etti. TOBB Başkanı Hisarcıkloğlu, Türk iş dünyası olarak Gazze'nin yeniden yapılandırılmasında aktif rol almak istediklerini, ancak bunun için yatırımcıların huzur ortamı istediğini belirtti. Son savaştan sonra Gazze'de yaşanan hasarlar hakkında bilgi veren Bakan Housani ise Gazze'nin yeniden yapılandırılması sürecinde Türkiye'nin desteğini beklediklerini söyledi. Bakan Housani, ayrıca Türkiye devleti ve halkının Filistin'e yönelik yardımları için teşekkür etti.

Türk firmalarına Gazze'ye yatırım çağırısı

Gazze Ticaret ve Sanayi Odası'nda yapılan toplantıya; TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Türkiye'nin Kudüs Başkonsolosu Büyükelçi Mustafa Sarnıç, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ali Kopuz, TOBB-BİS AŞ Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Şekeroğlu ve TEPAV Direktörü Prof. Dr. Güven Sak da iştirak etti.

Toplantıda TOBB'un Filistin'deki çalışmaları hakkında bilgi veren Hisarcıkloğlu, bu çalışmaları Gazze'ye de uzatma arzusu içinde olduklarını vurguladı. Gazze Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Waleed Khalid Housari de Türk firmalarını Gazze'de yatırım yapmaya davet etti.

B20 Çin Dönem Başkanlığı Açılış oturumuna TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu ile Çin Başbakan Yardımcısı Wang Yang'ın yanı sıra, B20 Çin Başkanı Jiang Zengwei, G20 Çin Sherpası ve Dış İşleri Bakan Yardımcısı Li Baodong, B20 Çin Sherpası Yu Ping, Zhejiang Eyaleti Vali Yardımcısı Liang Liming, RSP ve B20 Rusya Başkanı Alexander Shokhin ile Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Başkanı Harold McGraw, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları İbrahim Çağlar ile Ender Yorgancılar katıldı.

Hisarcıkloğlu, B20 tecrübelerini Çin'le paylaştı

Çin'in dönem başkanlığı ve ev sahipliğinde düzenlenen B20 açılış toplantılarına katılan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, dünya ekonomisinin ağır problemlerle karşı karşıya bulunduğunu belirterek, "Bütün bu sorunları tek başımıza çözemeyiz, işbirliği içinde olmalıyız" dedi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları İbrahim Çağlar ve Ender Yorgancılar ile birlikte, B20 Çin Dönem Başkanlığı Açılış Toplantıları'na katıldı ve Çin'de bir dizi ziyaret gerçekleştirdi.

Çin Başbakan Yardımcısı Wang Yang'ın onur konuğu olduğu açılışın ana oturumunda konuşan Hisarcıkloğlu, Çin'in dönem başkanlığının son derece verimli geçeceğine inandığını ifade ederek, 2008 yılından bu yana ekonomik anlamda dünyada zor günler yaşandığına değindi. Dünya ekonomisinin hızla gelişen dijital ekonominin hızını yakalamaya çalıştığını ve krizlerle başa çıkmaya uğraştığını bildiren

TOBB Başkanı Hisarcıkloğlu şöyle konuştu: "İşsizlik gibi çok zor problemlerle savaşıyoruz. Göçmenlik konuları, büyüme oranlarının düşüklüğü ve gelişen ekonomilerin gelişmelerinin yavaşlaması ile yüz yüzeyiz. Bu nedenler, iş dünyasının yatırım yapmadan önce 'bekle ve gör' yaklaşımı sergilemesine sebep oluyor. Bu da ticarete dalgalanmalar yaşanmasına yol açıyor. Bütün bu sorunları tek başımıza çözemeyiz, işbirliği içerisinde olmalıyız. B20 ise bu sorunların işbirliği içerisinde çözülmesi için çok doğru bir platform. B20'nin daha verimli olabilmesi için, ulusal standartları belirleyen başka mekanizmaların da B20'nin sürecine dâhil edilmesi gerekiyor."

KOBİ'lere desteğin sürmesi sevindirici

B20 Türkiye'nin inisiyatifiyle kurulan KOBİ'ler ve Girişimcilik Görev Gücü'nün devam ettirilmesi ve yine Türkiye'nin dönem başkanlığı döneminde kurulan Dünya KOBİ Forumu'nun (WSF) KOBİ'ler Görev Gücü'nün uluslararası partneri olarak görevlendirmesinin memnuniyet verici olduğunu anlatan Hisarcıkloğlu, "G20 Çin'in odak noktası olarak belirlediği inovasyon ve girişimcilik konularında ve küresel altyapı bağlantılarının teşvik edilmesi noktasında B20 Çin'e önemli görevler düşüyor. Ben başarılı olacaklarına eminim ve her zaman destek vermeye hazırım" diye konuştu.

TOBB, Çin'de üst düzey temaslarda bulundu

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu Çin'de e-ticaretin merkezini gezdi, ticaret ve yatırım sempozyumuna katıldı. Ziyarete Hisarcıkıoğlu'na TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları Ender Yorgancılar ve İbrahim Çağlar da eşlik etti. Ziyarete Çin'in önde gelen firmalarının yetkilileri de katıldı.

TOBBA Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu, Çin programı kapsamında, beraberindeki heyetle birlikte, e-ticaretin geliştirilmesi için kurulan Qiantang E-Commerce Intelligence Park'a bir ziyaret gerçekleştirdi. Zhejiang Eyaleti'nin Başkenti Hangzhou'daki Park, tek pencere sistemiyle e-ticaretin gerçekleşmesi ve firmalara kolaylıklar sağlaması açısından verdiği hizmetlerle dikkat çekiyor. Ziyarete Hisarcıkıoğlu'na TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları Ender Yorgancılar ve İbrahim Çağlar da eşlik etti.

Türkiye-Zhejiang Ticaret ve Yatırım Sempozyumu

TOBB Başkanı Hisarcıkıoğlu ve beraberindeki heyet, Hangzhou'da, Qiantang E-Commerce Intelligence Park temaslardan sonra, Çin Uluslararası Ticareti Geliştirme Konseyi (CCPIT) tarafından düzenlenen Türkiye-Zhejiang Ticaret ve Yatırım Sempozyumu'na katıldı. Sempozyumda bölgenin önde gelen firmaları olan Alibaba, Geely Otomotiv, Zhejiang Turizm Group ve Zhejiang Ulaştırma ve Mühendislik İnşaat

şirketi temsilcileri de hazır bulundu. Zhejiang CCPIT Başkan Yardımcısı Xu Yong, Zhejiang Eyaleti Ekonomi ve Bilgi Teknolojileri Komisyonu Başkanı Chen Haijiang, Ticaret Bakanlığı Yiwu Genel Müdürü Wang Birong katılımcılar arasında yer aldı.

TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ender Yorgancılar toplantıda Türkiye ekonomisi ve Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) çalışmaları hakkında bilgi verdi. Yorgancılar, B/G20 2106'nın gerçekleştirileceği Hangzhou şehri ile ikili ticaret ve yatırım alanlarında işbirliğinin geliştirilmesi için çalışmalarına başladıklarını ifade etti. Yorgancılar, B20 2015 Türkiye Başkanlığı sırasında edindikleri tecrübeleri TOBB olarak Hangzhou şehri ve CCPIT ile paylaşmaya hazır olduklarını söyledi.

Toplantıya katılan TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve İstanbul Ticaret Odası (İTO) Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Çağlar da İstanbul'un dünyanın en büyük şehirlerinden biri olduğunu hatırlatarak, İTO'nun da dünyanın en büyük ticaret odaları arasında olduğunu ifade etti.

EBSO ile Zhejiang CCPIT işbirliğine imza attı

Zhejiang Eyaleti Vali Yardımcısı Liang Liming'in TOBB onuruna verdiği çalışma yemeği kapsamında, Ege Bölgesi Sanayi

Odası (EBSO) ile 55 milyon nüfusu, 800 milyar dolar yıllık GSYİH ve 260 milyar dolar ihracatı ile Çinli e-ticaret şirketlerinin merkezi Zhejiang eyaletindeki Çin Uluslararası Ticareti Geliştirme Konseyi (CCPIT) arasında bir işbirliği anlaşması imzalandı. Anlaşmayı TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Zhejiang CCPIT adına Başkan Wu Guiying imzaladı. TOBB Başkanı M.Rifat Hisarcıkıoğlu ve Eyalet Vali Yardımcısı Liang Liming anlaşmaya şahitlik yaptı.

Anlaşma ile Türkiye ve Çin Halk Cumhuriyeti arasında e-İpek Yolu hayata geçirilmesi ve iki ülke arasında ortak e-ticaret bölgeleri kurulması hedefleniyor. 2016'da dünya ekonomisindeki büyümenin önemli unsurlarından birinin Çin olacağını vurgulayan Yorgancılar, "E-ticaretin sınır ötesi gelişip büyümesi KOBİ'lerimizin geleceği açısından çok önemli. Bu fırsatı değerlendirmek, artan Çin ile Türkiye ilişkilerinde yerimizi alarak KOBİ'lerimize yeni fırsatlar yaratmayı hedefliyoruz" dedi.

Türk ve Kırgız iş insanları işbirliği ve yatırım için buluştu

Türkiye-Kırgızistan Ticaret ve Yatırım Forumu'nda konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, "Tarihi İpek Yolu Kırgızistan coğrafyası açısından önemli fırsatlar sunuyor. Kırgızistan'ın, Çin'in geçiş güzergâhında yer alması müthiş bir fırsat" diye konuştu.

Türkiye-Kırgızistan Ticaret ve Yatırım Forumu ve İkili İş Görüşmeleri, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu'nun ev sahipliğinde TOBB İkiz Kuleler'de gerçekleştirildi. Toplantıya, Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci, Kırgız Cumhuriyeti Ekonomi Bakanı Arzybek Kozhoshev, Kırgız Cumhuriyeti Ankara Büyükelçi İbrahim Dzhunusov ve Kırgız Cumhuriyeti Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Marat Sharshekeev katıldı. İkili görüşmelerin de yapıldığı forumda, kurumlar arası işbirliği anlaşmaları da imzalandı.

Hisarcıkloğlu, hızla gelişen Kırgızistan'ı, kendi bölgesinin parlayan ve istikbal vaat eden yıldızı olarak gördüklerini söyledi. Türkiye'nin, İtalya ile Çin'in arasında yer alan sanayi devi bir ülke konumunda bulunduğu altını çizen Hisarcıkloğlu, Türkiye'nin yaklaşık 160 milyar dolarlık ihracatının %92'sinin sanayi mallarından oluştuğunun altını çizdi.

Hisarcıkloğlu, TOBB olarak, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın girişimleriyle dünyaya tavsiye edilen modern gümrük kapıları inşa ettiklerini belirterek, bu konudaki tecrübeleri paylaşmaya hazır olduklarını da sözlerine ekledi.

Bakan Tüfenkci: Birlikte büyüyelim, birlikte zenginleşelim

Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci ise konuşmasında, Kırgızistan'ın istikrarına, demokratik gelişimine ve ekonomik kalkınmasına büyük önem verdik-

lerini belirterek, "Sadece biz kazanalım istemiyoruz, kardeşimiz Kırgızistan da kazansın. İkimiz birlikte büyüyelim, birlikte zenginleşelim" dedi.

İki ülke arasındaki ticaret hacminin 2012-2015 döneminde artış gösterdiğine dikkat çeken Bakan Tüfenkci, ticaret hacminin 1 milyar dolar seviyelerine ulaşması için bir engel bulunmadığını dile getirdi.

Kırgızistan'ın Türkiye'nin ihracatının en hızlı arttığı ülkeler arasında yer aldığını belirten Tüfenkci, özellikle Türk müteahhitlik firmaları ile yapılacak işbirliğinin Kırgızistan'ın bulunduğu tüm bölge ülkelere yarar sağlayacağını altını çizdi.

Türkiye-Kırgızistan arasındaki ticaret hacmi 232 milyon dolar

Kırgızistan Ekonomi Bakanı Arzybek Kozhoshev de, geçen yılın 11 ayı itibarıyla iki ülke arasındaki dış ticaret hacminin 232 milyon dolar seviyelerinde gerçekleştiğini, Türk firmalarının son 20 yılda Kırgızistan'da 324 milyon dolarlık doğrudan yatırım yaptığını altını çizdi. İki ülke arasındaki dış ticaret hacminin 1 milyar dolara ulaştırılmasının hedeflendiğini hatırlatan Kozhoshev,

forumun söz konusu hedefe ulaşmak adına atılan adımlar arasında yer aldığını söyledi.

Küresel krizi bir risk değil fırsat olarak gördüğünü anlatan Kozhoshev, Türk yatırımcılar için Kırgızistan'ın çekiciliğinin gelecekte daha da artacağını düşündüğünü belirtti.

Büyükelçi Dzhunusov'dan Türk KOBİ'lerine yatırım daveti geldi

Kırgızistan'ın Ankara Büyükelçisi İbrahim Dzhunusov ise birçok Türk firmasının dünyanın büyük işletmeleri arasında yer aldığını söyledi. Sadece büyük yatırımcıları değil KOBİ'leri de ülkelere yatırım yapmaya davet ettiklerini dile getiren Dzhunusov, "Kırgızistan, coğrafi açıdan oldukça elverişli bir konumda bulunuyor" dedi.

İki ülke arasındaki işbirliğini daha da artırmanın önemine değinen Dzhunusov, "Özellikle turizm alanında Türk kardeşlerimizden çok şey öğrenmeliyiz" ifadesini kullandı.

Konuşmaların ardından OSTİM OSB Başkanlığı, KOSGEB, TOBB ile Kırgızistan Ticaret ve Sanayi Odası arasında ayrı ayrı işbirliği protokolleri imzalandı.

Karikanomi

Çizgilerle Hayat

BAĞIMSIZ ÜYE

ÇİZİMLERLE EKONOMİNİN İÇİNDEN AYLIK SOHBETLER

Eğer bu sayfaya geldiyse dikkatini çekmiştir. TOBB Ekonomik Forum Dergisi, 2016 yılına birçok değişiklikle giriyor. Bunlardan biri de "Karikanomi" adını verdiğimiz sayfamız. Neden bu isim derseniz, karikatürdür ve ekonomiyi birleştiren bir çizgi olsun istedik ve ortaya bu isim çıktı.

Dünya Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hakan Güldağ'ın yazıları, Güven Bilge'nin çizimleriyle hayat buluyor. Ekonominin içinden sohbetleri çizimlerle keyifle okuyacağınız Karikanomi sayfasında her ay buluşma dileğiyle.

BAĞIMSIZ ÜYE

HİSSEDARLARIN ÇIKARLARINI DA GÖZETECEK OLMASI DOLAYISIYLA OLLIŞTURACAK ŞEFFAFLIK VE GÜVEN ALGISI DA ÖNEMLİ... GÜNÜN SONUNDA ŞİRKETİN İTİBARININ YÜKSELMESİNE KATKI SAĞLAYACAK...

BAĞMSIZ ÜYENİZ ÇOK GÜVE NİYORSUNUZ ANLAŞILAN...

EYVET GERÇEKTEN DE DOĞRU BİR İSİM SEÇMİŞİZ. UMARIM İKİNCİ ARKADAŞIMIZ DA AYNI NİTELİKLERE SAHİP OLUR. HEM BU İŞLERDE EŞ DOST SEÇİMİ YA DA SİYASİ KAYGILARLA KARAR VERMEK ÇOK YANLIŞ. YANI KAYA BEY, TAVLA ARKADAŞINDAN BAĞMSIZ ÜYE SEÇMEYECEKSEN, İŞİ BİLECEK VE İŞİNE PROFESYONELCE MESAİ HARCAYACAK.

BAĞMSIZ ÜYE İÇİN KADIN OLMA ZORUNLULUĞU VAR MIYDI?

ZORUNLU DEĞİL DE TAVSİYE NİTELİĞİNDE... AMA BİZ İKİNCİ ÜYEMİZİN KADIN OLMASINI TERCH EDECEĞİZ.

TABİ BULABİLİRSEK ÖYLE OLACAK...

BÖYLECE İLK KADIN BAĞMSIZ ÜYE KONUSUNDA DA KENTE ÖNCÜLÜK ETMİŞ OLACAKSINIZ.

AMA DÜŞÜNDÜĞÜMİZ BİR ADAY VAR.

PEKİ, BAĞMSIZ ÜYELERİN İCRANIN ÖCÜNÜ TIKAMASI TEHLİKESİNDEN SÖZ EDENLER VAR...

BU KONUDA ESKİ SPK BAŞKANI VEDAT AKGİRAY HOCANIN BİR SÖZÜNÜ HATIRLIYORUM: "BAĞMSIZ ÜYE ÖCÜ DEĞİL, TEK MİSYONU VAR; O DA ŞİRKETİN TOPLAM MENFAATİNİ KORUMAKTIR" DEMİŞTİ.

PEKİ YA SORUMLULUK MESELESİ?..

ÇAYET AÇIK: DİYOR Kİ: "BAĞMSIZ ÜYENİN KANUN VE ESAS SÖZLEŞMEDEN DOĞAN YÜKÜMLÜLÜKLERİNİ KİŞİLERİYLE İHMAL ETMELERİ HALİNDE SORUMLU TUTULACAKLARDIR." YANI DİĞER ÜYELERLE AYNI YASAL SORUMLULUK SAHİBİDİRLER.

E TABİ, MEVZUAT ÇIKTIĞINDA YÖNETİM KURULU BAŞKANI YA DA ÜYELERİNİN KAFASINDA "EYVAH, BAĞMSIZ ÜYELER HER KARARIMIZA KARIŞACAK MI, İŞİMİZİ ENGELLEYECEK MI" TÜRÜNDEN DE TEREDÜTLER VARDI. AMA MEVZUAT BU TEREDÜTLERİ SONRADAN ORTADAN KALDIRDI.

KURUMSAL YÖNETİM ANLAYIŞI TÜRKİYE'DE DE HIZLA YAYGINLAŞIYOR. ÖZELİKLE ORTA BOY VE ÜSTÜ ŞİRKETLERDE. TABİ BİR YANDAN YABANCI ŞİRKETLERİN ORTAKLIK İŞTAHINI ARTIRAN BİR UNSURLUR.

EYVET 3.KUŞAKLA BİRLİKTE HIZ KAZANDI. HAYIRDIR KALKIYORSUNUZ GALİBA?

SİZİN KAÇ YIL OLMUŞTU? GİTMEDEN ÖNCE DA SORAYIM..

SENEYE 25. YILA GİRİYORUZ. HAYIRLIYLA... EYVET BANA MÜSADE BEYLER, AKŞAM TÖRENDE GÖRÜŞÜRÜZ.

E ARTIK BİZ DE TOPARLANIP ÇIKALIM. YOLDA DA MUAHHEBET EDERİZ.

HA UNUTMADIN, NOLİZİLERLE ORTAKLIK GÖRÜŞMELERİ NASIL GİDYOR?

SONA GELDİK SAYILIR. HAFTAYA İŞİ BİTİRECEĞİZ İŞİ GÖRDÜYÜZ.

HAYDI HAYIRLI.

2015'TE TÜRK SANAYİSİ

Mustafa ÇİTİL
Matematik Mühendisi (TOBB)

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
2015 yılı Sanayi Kapasite Raporu
istatistiklerini açıkladı. Geçerliliği devam eden
kapasite raporu sayısı 2014'e göre %0,85
artarak 72 bin 433'e çıktı.
İmalat sanayisinde 2015 yılının genel
görünümü ve bunun üzerinden beklentileri
ciddi şekilde etkileyen birçok unsuru
görmenin mümkün olduğu Rapor'da imalat
sanayisinde bir yıl içinde yaşanan gelişmeler
dikkat çekiyor.

%0.85
SANAYİNİN 2015'TEKİ
BÜYÜME ORANI

%3.64
İSTİHDAMDAKİ ARTIŞ
ORANI

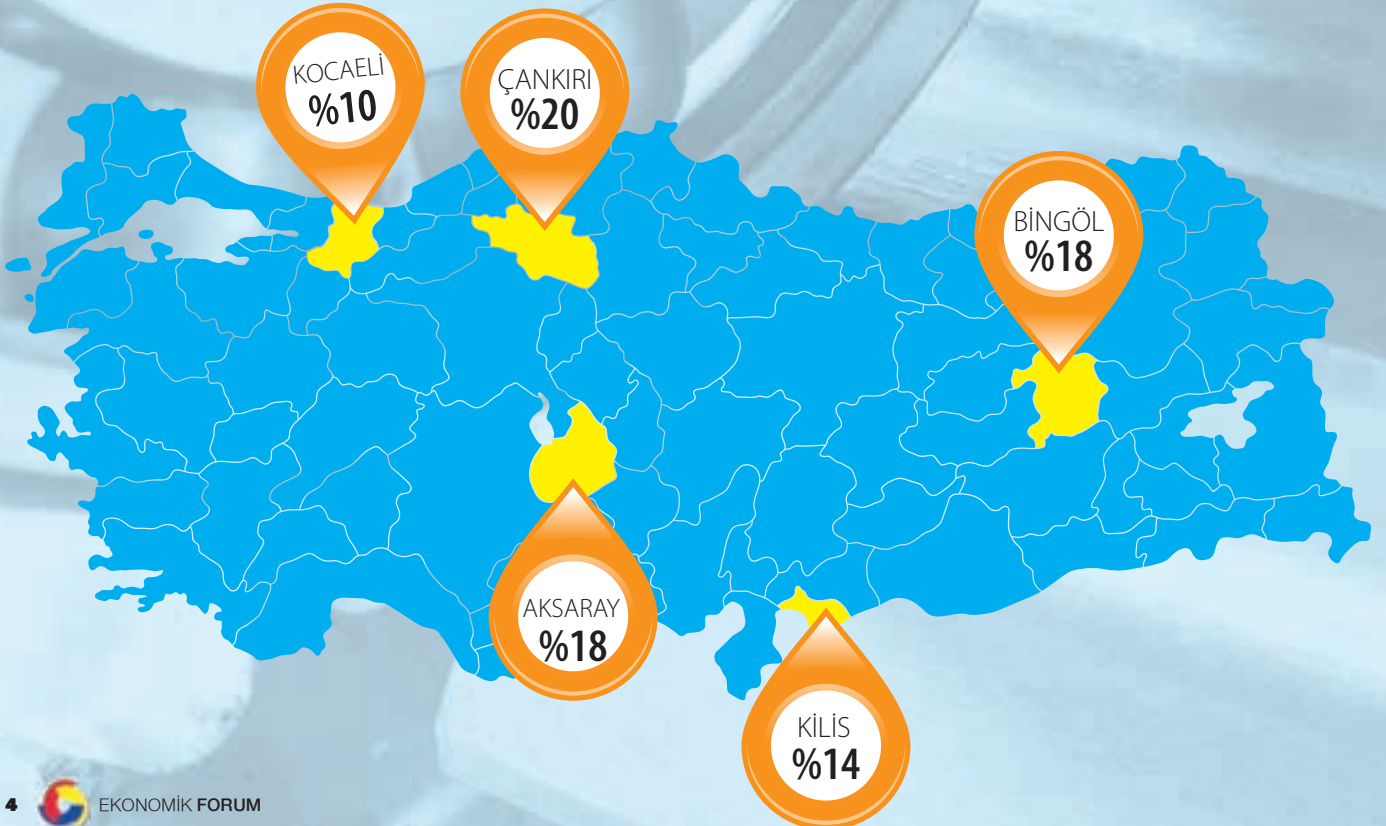

41 kişi
TESİSLERDEKİ
ORTALAMA İSTİHDAM

%97.58
KOBİ ÖLÇEĞİNDEKİ
İŞLETMELERİN ORANI

2014 İLE KARŞILAŞTIRILDIĞINDA 2015'TE SANAYİDE EN ÇOK YENİ İSTİHDAM ÜRETEN ŞEHİRLER

TABLO 1

Çalışan Aralığı	Kapasite Raporu Sayısı			Toplam Çalışan		
	2014	2015	Dönemsel Değişim Yüzdesi	2014	2015	Dönemsel Değişim Yüzdesi
1-9	27,566	27,039	-1.91	147,140	143,140	-2.72
10-49	33,452	34,070	1.85	777,586	786,530	1.15
50-99	5,128	5,480	6.86	362,233	386,144	6.6
100-249	4,042	4,094	1.29	618,267	627,257	1.45
250+	1,637	1,750	6.9	938,453	1,004,183	7
Toplam	71,825	72,433	0.85	2,843,679	2,947,254	3.64

TABLO 2 İBBS DÜZEY-1 BÖLGELERİNE GÖRE 2015 YILI KAPASİTE RAPOR DAĞILIMI

	Kapasite Raporu Sayısı	Mühendis	Teknisyen	Usta	İşçi	İdari	Toplam Çalışan*
İstanbul	20,297	21,681	25,468	35,055	491,485	84,561	663,076
Batı Marmara	3,417	7,311	8,930	13,088	170,984	22,193	224,531
Ege	10,817	16,343	21,492	33,000	340,098	48,652	463,879
Doğu Marmara	10,104	29,048	25,662	38,309	443,715	67,084	610,671
Batı Anadolu	7,751	20,236	20,901	25,051	150,349	31,638	252,148
Akdeniz	6,621	7,303	9,714	19,617	170,135	23,952	233,323
Orta Anadolu	3,049	3,500	3,774	8,349	93,523	11,912	124,044
Batı Karadeniz	2,527	3,613	3,435	13,804	90,094	10,593	123,081
Doğu Karadeniz	1,415	1,452	1,685	3,675	39,226	4,240	50,375
Kuzeydoğu Anadolu	566	422	432	1,742	8,189	1,251	13,127
Ortadoğu Anadolu	1,484	1,206	1,217	4,338	31,579	3,559	42,579
Güneydoğu Anadolu	4,385	2,828	3,449	11,406	116,341	12,086	146,420
TOPLAM	72,433	114,943	126,159	207,434	2,145,718	321,721	2,947,254

* Tabloda gözükmemesine rağmen Toplam personel içine diğer personel (geçici, mevsimlik vb.) de dahil edilmiştir. İBBS: İstatistiksel Bölge Birimleri Sınıflandırması

2015'te Sanayi Kapasite Rapor sayısı

► 2014 yılında 71 bin 825 olan Kapasite Rapor sayısı, 2015 yılında %0,85 artışla 72 bin 433 oldu.

► Bu raporların ait olduğu üretim tesislerinin %37,33'ünde 1-9 arasında, %47,04'ünde 10-49 arasında, %7,57'sinde 50-99 arasında, %5,65'inde 100-249 arasında, %2,42'sinde ise 250'den fazla çalışan bulunuyor.

Toplam çalışan sayısı %3,64 arttı

► 2015 yılında Sanayi Kapasite Raporu'na sahip tesislerde toplam çalışan sayısı önceki yıla göre % 3,64 artışla 2 milyon 947 bin 254 oldu.

► Bu tesislerde 2014 yılında toplam çalışan sayısı 2 milyon 843 bin 679 iken 2015 yılında %3,64 artışla 2 milyon 947 bin 254 olarak gerçekleşti.

► Toplam çalışanların %4,86'sı 1-9 çalışan bulunan tesislerde istihdam edilirken, %26,69'u 10-49, %13,10'u 50-99, %21,28'i 100-249, %34,07'si ise 250 ve daha fazla çalışanı bulunan tesislerde istihdam ediliyor.

► Geçerli raporlara göre istihdamın en fazla olduğu ilk beş il sırasıyla; İstanbul (663 bin 076), Bursa (248 bin 927), İzmir (193 bin 240), Kocaeli (178 bin 546) ve Ankara (164 bin 753).

► En az çalışan bulunan son beş il sırasıyla; Ardahan (346), Bayburt (355), Tunceli (601), Hakkâri (730) ve Iğdır (811).

► 2014-2015 döneminde KOBİ ölçөгündeki sanayi firmalarının istihdamdaki payı %67'den %65,9'a gerilerken, büyük firmaların payı % 33'den %34,1'yükseldi.

► 2014 ile karşılaştırıldığında 2015'te sanayide en çok yeni istihdam üreten şehirler; Çankırı (%20), Aksaray (%18), Bingöl (%18), Kilis (%14), Kocaeli (%10).

► 2014 ile karşılaştırıldığında 2015'de sanayide yeni istihdam artışı en az şehirler; Şırnak (%-23), Bayburt (%-13), Muş (%-13), Tunceli (%-13), Hakkâri (%-11).

► Bölgeler bazında en çok yeni sanayi istihdamı artışı; Batı Anadolu (%6,4), Doğu Marmara (%6,1) ve Batı Marmara (%4,5) bölgelerinde gerçekleşti.

Yeni sanayi istihdamı artışının en az gerçekleştiği bölgeler; Ortadoğu Anadolu (%-1,1), Kuzeydoğu Anadolu (%-0,3) ve Batı Karadeniz (%0).

En çok mühendis İstanbul'da çalışıyor

► 2015 yılsonu itibarıyla İstanbul'da çalışan 21 bin 700 mühendise karşılık, Ankara'da 17 bin 696, Kocaeli'nde 11 bin 743, Bursa'da 10 bin 056, İzmir'de 8 bin 402 mühendis sanayi tesislerinde istihdam edildi.

► Toplam çalışanların %3,90'ını mühendis, %4,28'ini teknisyen, %7,04'ünü usta, %72,80'ini işçi, %10,91'ini idari personel ve %1,07'sini diğer personel (geçici, mevsimlik vb.) oluşturdu.

Sanayi tesislerinde ortalama 41 kişi çalışıyor

► 2015'te sanayi tesislerindeki ölçek büyümesi devam etti. Sanayi tesislerinde ortalama çalışan sayısı 2013'de 39, 2014'de 40 iken, 2015'de 41'e yükselmiştir.

► Sanayi tesisi başına en çok çalışanı olan il Zonguldak (89) oldu. Daha sonra sırasıyla Kırklareli ve Karaman (87'şer), Tekirdağ (82), Kocaeli (79) illeri geliyor.

En çok Kapasite Raporu gıda imalatında

► En çok kapasite raporu %11,52 oranında "Gıda Ürünleri İmalatı" faaliyet grubunda düzenlendi.

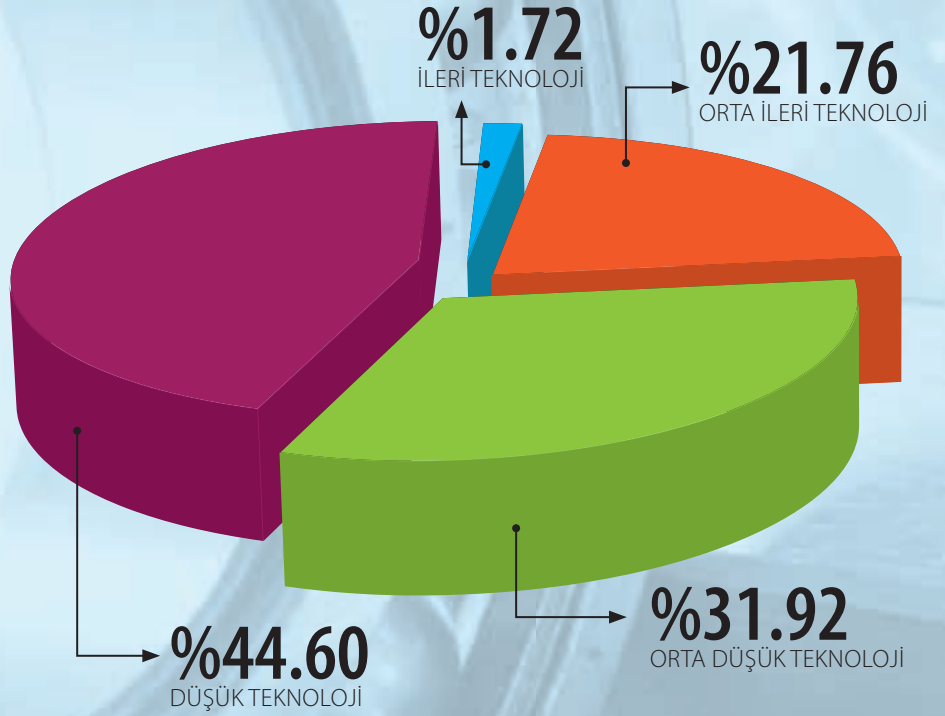
► Daha sonra en çok kodlanan faaliyet grupları sırasıyla; "Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (makine ve teçhizat hariç)" %10,78, "Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine ve Ekipman İmalatı" %8,27, "Tekstil Ürünlerinin İmalatı" %7,99, "Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı" %7,16 oranlarında gerçekleşti.

► En az kapasite raporu düzenlenen son beş faaliyet grubu; "Ormancılık ile endüstriyel ve yakacak odun üretimi (%0,004)", "Ham petrol ve doğal gaz çıkarımı (%0,01)", "Balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği (%0,02)", "Diğer hizmet faaliyetleri (%0,03)" ve "Tütün ürünleri imalatı (%0,03)" olarak sıralandı.

En çok ve en az Sanayi Kapasite Raporu

► En çok kapasite raporu düzenlenen ilk beş il sırası ile İstanbul (20 bin 297), Bursa (4 bin 991), Ankara (4 bin 906), İzmir (4 bin 596) ve Konya (2 bin 640) oldu.

TEKNOLOJİ GRUPLARINA GÖRE KAPASİTE RAPOR DAĞILIMI

*Teknoloji grupları ayırımında EUROSTAT tarafından önerilen dağılım kullanıldı.
Kaynak: TOBB "2105 Sanayi Kapasite Raporu İstatistikleri"
www.tobb.org.tr/resmi-istatistik-sanayi

► En az kapasite raporu düzenlenen son beş ile sırasıyla; Bayburt (25), Ardahan (34), Tunceli (47), Hakkari (51) ve Iğdır (54).

2015'te uluslararası firmaların Kapasite Raporu

► Yabancı sermayeli firmaların üretim tesislerinin en çok olduğu il Kocaeli'dir (228). Daha sonra sırasıyla; İstanbul (206), İzmir (190), Bursa (143) ve Tekirdağ (93) oldu.

► Yabancı sermayeli firmaların kapasite raporu yaptıkları tesislerin faaliyet grubuna göre ilk beş sıralaması; "Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine Ve Ekipman İmalatı (151)", "Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (makine ve teçhizat hariç) (150)", "Kimyasallar ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı (146)", "Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı (137)" "Motorlu Kara Taşıtı, Treyler (römork) ve Yarı Treyler (yarı römork) İmalatı (124)" biçiminde gerçekleşti.

En çok yabancı sermayeli sanayi tesisi

► Yabancı sermayeli sanayi tesisleri sayısında 283 adetle Almanya ilk sırada

yer alıyor. Daha sonra sırasıyla; Hollanda (160), Fransa (122), İtalya (111), İngiltere (79) geliyor.

Yüksek teknoloji Kapasite Rapor sayısı

► Geçerli olan Kapasite Raporlarına göre 1.344 Kapasite Raporu yüksek teknoloji ürünleri, 16 bin 983 Kapasite Raporu orta-yüksek teknoloji, 24bin 906 Kapasite Raporu orta-düşük teknoloji ve 34bin 798 Kapasite Raporu düşük teknoloji konusunda düzenlenmiştir.

► Yüksek teknoloji kapsamındaki sanayi tesislerinin oranı % 1,6'dan % 1,7'ye,

► Orta-Yüksek teknoloji kapsamındaki sanayi tesislerinin oranı %21,3'den %21,8'e,

► Orta-Düşük teknoloji kapsamındaki sanayi tesislerinin oranı %40,5'den %31,9'a,

► Düşük teknoloji kapsamındaki sanayi tesislerinin oranı %35,4'den %44,6'ya, şeklinde değişim gösterdi.

Sanayi'de teknolojik yapı Orta-Düşük teknoloji yoğun olarak 2015'te devam etti.

**e-Fatura hizmetini eFinans'tan
alan Finansbank müşterilerine
e-Fatura teminatlı
kredi imkanı!**

Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent TÜFENKÇİ:

2016 sonunda gümrüklerimiz online hale gelecek

Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci, "Gümrüklerdeki bütün işlemleri şeffaf hale getirmek istiyoruz. 2016'nın sonunda, 2017'nin başında bütün gümrüklerimizi online hale getirerek etkin, verimli ve maliyeti düşürülmüş halde ihracatçılarımızın ve ithalatçılarımızın hizmetine sunmuş olacağız" dedi.

Türkiye'de yurt içi ve yurt dışı ticaretin kurallarını Gümrük ve Ticaret Bakanlığı belirliyor, yönetiyor. Teknolojide yaşanan gelişmeler, uluslararası ticarete gelişen uygulamalar ve yenilikler, ticaretin hacmine, hızına ve kalitesine birebir yansıyor. Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci ile Bakanlığının ticarete yönelik hedeflerini ve faaliyetlerini konuştuk

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın 2016 yılında önceliği nedir? Kısa ve orta erimli projelerinizi anlatır mısınız?

Ülkemizdeki 3 milyonu aşkın ticari işletme yaklaşık 1 trilyon dolar mal ve hizmet üretmektedir. 350 milyar doları aşan dış ticaretimiz gümrük kapılarından gerçekleştirilmekte, 78,7 milyon tüketicimiz bu mal ve hizmetlerden faydalanmaktadır. Sınırlarımızda her yıl milyonlarca araç giriş ve çıkışı yapılmaktadır. Tüm bunlarla ilgili işlemler Bakanlığımızca takip edilirken, kolay ve güvenli ticaretin yol alacağı kanallar, hızla ve büyük bir titizlikle inşa edilmektedir. Bakanlığımızın yenilikçi yaklaşım ve uygulamaları ülkemizi, gümrük hizmetlerinin ve ticaretin en kolay, en güvenli yapıldığı, dünyanın sayılı ticaret merkezlerinden biri haline getirmek vizyonu kapsamında; Bakanlığımızca yürütülen kısa ve orta vadeli projelerimizi başlıklar halinde şu şekilde sıralayabiliriz:

- ▶ İzinlerin elektronik ortama taşınması,
- ▶ Laboratuvar Analiz ve Raporlama Programı (LARA),
- ▶ Transit rejiminde havayolu, denizyolu ve demiryolu taşımalarının basitleştirilmesi,
- ▶ Tahsilat Takip Programı,
- ▶ Transfer Bildirim formlarının elektronik ortama aktarılması,
- ▶ Teminat Mektuplarının elektronik olarak teyidinin ve takibinin yapılması,
- ▶ Referans Kıymet Veri Bankası'nın oluşturulması,

- ▶ Yetkilendirilmiş Yükümlü,
- ▶ Tek Pencere Sistemi,
- ▶ Konteyner ve Liman Takip Sistemi,
- ▶ Havayolu taşımacılığında işlemlerin elektronik ortama aktarılması,
- ▶ Suç Analizi Programı,
- ▶ E-TIR.

Diğer taraftan Bakanlığımız, ülke içi ticaretin düzenlenmesinden ve buna yönelik politika geliştirilmesinden sorumludur. Bu kapsamda, Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunu'nda yer alan Perakende Bilgi Sistemi (PERBİS) ile çok sayıda kamu kurum ile kuruluşunun rol aldığı işyeri açılış, faaliyet ve kapanış süreçlerinin TEK KAPI üzerinden sonuçlandırılmasını ve böylece söz konusu işlemlerdeki uzun ve bürokrasi yoğun sürecin kısaltılarak basitleştirilmesini amaçlıyoruz.

▶ Bakanlık olarak tarım ürünleri ticaretinin düzenlenmesine yönelik de önemli faaliyetlerimiz bulunmaktadır. Bunların başında sebze ve meyve ticaretinin kayıt altına alınması amacıyla kurmuş olduğumuz Hal Kayıt Sistemi gelmektedir. Sebze ve meyve ticareti ile iştigal eden kişilerin Sisteme kaydını sağlamış durumdayız. Ayrıca Hal Kayıt Sistemi ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bünyesinde bulunan bilgi sistemlerinin entegrasyonuna yönelik çalışmaları da 2016 yılı içinde tamamlayacağız.

▶ Tarım ürünleri ticaretinin düzenlenmesine yönelik bir diğer önemli faaliyetimiz ise Lisanslı Depoculuk Sistemi'nin ülkemizde yaygınlaştırılmasına yönelik faaliyetlerimizdir. Tarım Kredi Kooperatifleri ve Tarım Satış Kooperatiflerinin lisanslı depoculukta rol üstlenmelerinin sağlanmasına ve özellikle Toprak Mahsulleri Ofisi'nin çalışma prensibinin lisanslı depoculuğa uygun şekilde revize edilmesine ilişkin yönlendirici çalışmalarımıza 2016 yılında hız vereceğiz.

▶ E-ticarette güven ortamının tesis edilerek e-ticaretin geliştirilmesi ve e-ticaret hacminin artırılması amacıyla, e-ticaret

Tek Pencere Sistemi nedir?

Tek Pencere, gümrük işlemleri sırasında istenen tüm belgelerin tek noktadan temin edilmesini sağlayan sistemdir. Bu sistemle ilgili kurumlarca düzenlenen ve gümrük işlemlerinde kullanılan her türlü izin, belge ve onaya ilişkin işlemlerin elektronik ortamda gerçekleştirilmesi ve kontrol edilmesi amaçlanmaktadır. Tek Pencere Sistemi sayesinde bilgiler elektronik ortamda ve doğrudan Bakanlığa gönderileceğinden, belgede sahteciliğin de önüne geçilecek. Ayrıca, gümrük idaresine manuel ortamda ibraz edilen belgelerin standart hale getirilerek izlenebilirliği de artırılabilecek.

Sistemin e-başvuru aşamasının hayata geçirilmesi ile birlikte firmaların izin ve belge temin etme sürecinde tek noktaya başvuru yapmaları ve sonuçlarını tek noktadan almaları sağlanacak. Böylece, firmaların kamu kurumları arasında "gel-git" yapmasının ve zaman kayıplarının önüne geçilecek. Ayrıca, firmaların işlem maliyetleri düşecek ve uluslararası rekabet güçleri artacak. Ayrıca, Tek Pencere Sistemi ile işlemler kağıtsız ortamda gerçekleştirilecek. Böylece, kağıt israfının da önüne geçilecek.

Hâlihazırda e-belge aşamasıyla 14 kurum ile devreye alınmış olan uygulamanın e-başvuru aşamasının devreye alınması ve sistemin diğer Bakanlık ve kurumlara yaygınlaştırılması yönünde teknik çalışmalar devam ediyor. E-belge aşamasının, hızlı bir şekilde kurumlara yaygınlaştırılması hedeflenirken, sistemin tasarım ve yazılım süreci devam eden e-başvuru aşamasına ilişkin teknik çalışmaların yıl sonuna kadar tamamlanması bekleniyor.

MERSİS'in faydaları nelerdir?

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın hayata geçirdiği önemli bir projesinin de Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS) olduğuna dikkat çeken Bakan Bülent Tüfenkci, MERSİS'in e-devlet dönüşüm sürecinin önemli bir parçası olduğunu söyledi.

Ticaret sicili işlemlerinin elektronik ortamda yürütüldüğü, ticaret sicili kayıtları ile tescil ve ilan edilmesi gereken içeriklerin düzenli olarak depolandığı, elektronik ortamda sunulduğu merkezi bir bilgi sistemi olan MERSİS'in uygulamaya geçmesiyle elde edilen kazanımları Bakan Tüfenkci, sekiz başlık altında şöyle sıraladı:

- 1) Giderlerden tasarruf sağlanması.
- 2) Tekil bir tanımlayıcı olarak MERSİS numarasının kullanılması.
- 3) Bilgilere güvenli, hızlı ve kolay ulaşım.
- 4) Sicil kayıtlarının merkezi bir veri tabanında birleştirilmesi.
- 5) İş süreçlerinin standardizasyonu ve uygulama birliğinin sağlanması.
- 6) Personel iş yükünün azaltılması.
- 7) Güncel verilerle analiz ve raporlama.
- 8) Bakanlığın denetimine etkinlik getirilmesi.

Bakan Tüfenkci, MERSİS'in halen devam eden ikinci aşamasıyla ilgili olarak serbest meslek erbabı, meslek kuruluşları (sendikalar, odalar, birlikler ve bunların üst kuruluşları), kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişileri (apartman yöneticiliği gibi) kapsayacak şekilde ülke düzeyindeki tüm ekonomik birimlerin Sisteme dâhil edilmesine yönelik çalışmaları sürdürdüklerini belirtti.

faaliyetinde bulunanların güvenlik ve hizmet kalitesi standartları ile bildirim yükümlülüklerinin düzenlenmesine yönelik çalışmalarımızı 2016 yılında tamamlamayı hedefliyoruz.

► Tüketicinin korunması ve piyasa gözetimi faaliyetlerimiz kapsamında; Tüketici Bilgi Sistemi (TÜBİS), Mobil Tüketici Uygulaması ve Tüketici Akademisi Projesi gibi çalışmalarımıza devam edilmektedir. Bilindiği üzere, 14-16 Nisan 2015'te İsveç'te gerçekleşen son Uluslararası Tüketicinin Korunması ve Güçlendirme Ağı (ICPEN) toplantısında, 2017-2018 ICPEN dönem Başkanlığı'nı ülkemizin yürütmesi kararı alındı.

► Ayrıca, ithalat denetimlerinin daha etkin bir şekilde ve risk odaklı olarak gerçekleştirilmesi amacıyla risk esasına dayalı ve web tabanlı bir uygulama olan İthalatta Risk Esaslı Denetim Sistemi (İRİS) geliştirilmiş olup uygulamaya en kısa zamanda geçilmesi planlanmaktadır.

► Ülke içi ticaretin geliştirilmesi, rekabetçiliğin tabana yayılması çerçevesinde makro bakış açılarının yanı sıra mikro temelli bakış açılarına da ihtiyaç bulunmaktadır. Bu minvalde, Bakanlığımız ekonominin kılcal damarlarına yani kooperatifler ve esnaflara yönelik politikalar, düzenlemeler ile faali-

yetler gerçekleştirmektedir. Kooperatif Bilgi Sistemi (KOOP-BİS), Kooperatif Girişimciliği Eğitim Projesi (KOOP-GİR), Kooperatifçilik Geliştirme ve Uyum Eğitimi Programı (KOOP-GEP), Kooperatifçilik E-Sertifika Eğitimi Programı (KOOP-ES) ve yeni tür kooperatiflerin hayata geçirilmesi (yenilenebilir enerji, eğitim, çocuk ve yaşlı bakım hizmeti gibi) gibi birçok projeyi hayata geçirdik. 2016'da da bu ifade ettiğim projelerin geliştirilmesi yönünde çalışmalarımız olacaktır. 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun çağın ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yenilenmesine dair Bakanlığımızca kapsamlı çalışmalar yapılmıştır. 2016 yılında Kanun taslağına son hali verilerek kamuoyunun görüşüne açılması, akabinde de kanunlaşmak üzere Başbakanlığa iletilmesi hedeflenmektedir. Bununla birlikte "Esnaf ve Sanatkârlar Özelinde Sektör Analizi Projesi, Esnaf ve Sanatkârlar Şurası, Esnaf ve Sanatkârlara Sunulan Hizmetlerin Etkinlik ve Verimliliğinin Artırılması Projesi gibi birçok projeyi esnaf ve sanatkârlarımızla birlikte yürütmekteyiz.

Gümrük kapılarının modernleştirme çalışmalarının Türkiye'nin ticarete katkısını değerlendirir misiniz?

Günümüz dünyasında ticarete yaşanan sürekli değişim, ülke olarak bizim de

DTÖ ile Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması'nın getirileri

2016 yılı içerisinde gerçekleşmesi beklenen gerek uluslararası camiayı gerekse ülkemizi yakından ilgilendiren önemli bir gelişme de, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması'nın yürürlüğe girmesidir. Uluslararası ticaretin ve gümrük işlemlerinin kolaylaştırılması, basitleştirilmesi ve uyumlaştırılmasını amaçlayan DTÖ, Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması 7 Aralık 2013'te Bali'de gerçekleştirilen DTÖ 9'uncu Bakanlar Konferansı'nda kabul edilmiştir. Daha sonra, 27 Kasım 2014 tarihinde DTÖ Genel Kurulu'nda Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması'nı DTÖ Kurucu Anlaşması olan Marakeş Anlaşması'nın bir parçası haline getiren protokol kabul edilmiştir. Yeni bir gelişme olarak da, 15 Ocak 2016 tarihli ve 6662 sayılı Kanun ile Anlaşmanın onaylanmasının TBMM tarafından uygun bulunduğunu belirtmek isterim.

2016 yılı içerisinde, Bakanlığımızın da katkılarıyla, Anlaşma'nın 23'üncü Maddesi'nin

2'nci Fıkrası kapsamında kurulması öngörülen Ticaretin Kolaylaştırılması Ulusal Komitesi ile ithalat, ihracat ve transit işlemlerinin daha kolay, hızlı yürütülmesine yönelik yapılacak çalışmalarda kamu kuruluşları arasında koordinasyon, kamu ile özel sektör arasında etkin bir işbirliğinin kurulması ve işler hale getirilmesini hedefliyoruz.

Tek Durak Projesi hangi ihtiyaçtan doğdu?

Günümüzde dünya ticaretinin geldiği nokta itibarıyla, kara sınır kapılarında araçların sahada bekleme sürelerinin azaltılarak gümrük işlemlerinin en etkin ve en hızlı bir şekilde tamamlanması tüm ülkeler açısından önemli bir ihtiyaç haline gelmiştir. Bakanlığımız gündemine olan ve kara hudut kapılarımızda hayata geçirilmesi öngörülen Tek Durak Projesi'ne ilişkin sistemsel altyapı çalışmalarına pilot uygulama olarak 14 Ocak 2014 tarihinde Kapıkule Kara Hudut Kapısı'nda başlanılmıştır.

Tek Durak Projesi'nin hayata geçirileceği ikinci kara hudut kapısı olan Sarp Hudut Kapısı'nda, artan araç ve yolcu trafiği karşısında mevcut sahanın yetersizliği nedeniyle sahanın genişletilmesi, artan araç ve yolcu trafiğini karşılayacak şekilde plan-proje çalışmaları devam etmektedir. Gelinecek nokta itibarıyla proje faaliyetlerinin bir kısmı gerçekleştirilmiş olup ayrıca;

▶ Bakanlığımızca kara hudut kapılarımızda nakit olarak yapılan her türlü tahsilat işleminin banka kartı/kredi kartı aracılığıyla da yapılabilmesine ilişkin hukuki ve teknik alt yapının oluşturulması çalışmalarına başlanılmıştır.

▶ Tek Durak Projesi'nde pilot uygulama kapsamında, Kapıkule Kara Hudut Kapısı'nda "mobil muayene" işlemleri ve Habur Kara Hudut Kapısı'nda standart depo muafiyet fazlası işlemleri, tablet bilgisayarlar aracılığıyla yapılmaya başlanmış olup, söz konusu pilot uygulamaların diğer kara hudut kapılarında da hayata geçirilmesi öngörülmektedir.

durmaksızın değişmemizi, gelişmemizi, idari ve fiziki yapımızı modernize etmemizi gerekli kılmaktadır.

Kapılardaki fiziki koşulların iyileştirilerek modernleştirilmesinin, gümrük kontrollerindeki etkinliği artıracığı, bununla birlikte ülkemizin Avrupa ile Asya arasında transit koridoru olmasına ilişkin rolünü daha da geliştireceği, gümrük kapılarının bulunduğu bölgelerimizin ekonomi-ticaret ve kültürün gelişimine önemli katkılar sağlayacağı aşikârdır. Modernleşme çalışmaları tamamlanan kapıların araç-yolcu geçişlerini ve ticaret hacmini artırdığı gözlemlenmektedir. Bu da, gerek kapıların bulunduğu bölgelerimize gerekse de genel iktisadi dengemize pozitif anlamda yansımaktadır.

Doğu bölgelerimizdeki kapıların modernizasyonuna bilhassa özen gösterilmektedir. Bu bölgelerimizde yaşanan terör olaylarının son bularak istikrarın hâkim olması halinde, söz konusu kapılardan gerçekleşmekte olan ithalat ve ihracatın kat be kat artacağı öngörülmektedir.

2016 yılında öncelikle hangi gümrük kapılarının modernleştirilmesini düşünüyorsunuz?

Gümrük hizmetlerini çok daha hızlı

“*Bakanlık olarak öncelikli görevimiz, Türkiye'nin “ticaretin daha kolay ve daha güvenli yapıldığı bir ülke” olmasını sağlamaktır.*”

ve etkin bir şekilde sürdürebilmek, sınır kapılarında yaşanan bekleme süreleri asgari düzeye indirebilmek için yerel olarak alınan önlemlerin yanında ihtiyaç duyulan yerlerde yeni gümrük kapıları ve müdürlükleri açılmakta, mevcut kapılar yenilenmektedir. Bu kapsamda, modernizasyon çalışmaları devam eden; Halkalı Gümrük İdaresi ile Esendere (Hakkari-İran:Serow) Gümrük Kapısı'nın 2016 yılı içinde, Kapıköy (Van-İran:Razi) Gümrük Kapısı'nın ise 2017 yılı içinde hizmete alınmasını hedefledik. Halkalı Gümrüğü'nü yeni tesislerine taşınmasıyla ithalat ve ihracat gümrük hizmetlerinin topluca karşılanacağı bir lojistik üs haline getireceğiz.

Diğer taraftan, gerekli işlemlerin tamamlanmasını müteakip, Sarp (Artvin-Gürcistan:Sarpi), Hamzabeyli (Edirne-Bulgaris-

tan:Lesova), Gürbulak (Ağrı-İran:Bazergan) Gümrük kapılarının da yeniden yapılandırılmasına yönelik çalışmaları 2016 yılında başlatmayı hedefliyoruz.

Türkiye gümrüklerinde son teknolojiyi kullanma durumu nedir ve bu konuda ne tür çalışmalar yapılıyor?

Bakanlık olarak öncelikli görevimiz, Türkiye'nin "ticaretin daha kolay ve daha güvenli yapıldığı bir ülke" olmasını sağlamaktır. Bu kapsamda, bir yandan küresel düzeyde iş dünyamızın rekabet gücünü artırmak üzere gümrük işlemlerinin daha hızlı şekilde yapılmasını sağlamaya yönelik düzenlemeler yapıyor, diğer taraftan da yasadışı ticaretle etkin ve kararlı bir şekilde mücadele etmeye çalışıyoruz.

Elektronik ve mobil dönüşüm için önemli atılımlar gerçekleştiren Bakanlığımız, merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatları, kara, hava, deniz ve demir yolu gümrük kapıları ve gümrük idareleriyle "Dijital Gümrükler" konseptine bağlı olarak modern, entegre, izlenebilir ve sürdürülebilir yönetim anlayışıyla bilişim sistemleri üzerindeki çalışmalarına hızla devam etmektedir.

▶ Gümrük işlemlerinin bilgisayar ortamında yürütülmesi amacıyla geliştiri-

len Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri (BİLGE) sisteminde bulunan özet beyan, tarife, detaylı beyan, muhasebe, referans tabloları, dâhilde işleme rejimi işlemleri, hızlı kargo, TIR, NCTS uygulaması gibi modüller vasıtasıyla, gümrük mevzuatı kapsamındaki tüm beyanlar, elektronik imza kullanılmak suretiyle hızlı ve takip edilebilir bir biçimde Gümrük idarelerine elektronik ortamda sunulabilmektedir. Söz konusu sistemler, mevzuat gerekliliklerine göre sürekli güncellenmekte ve gerekli veriler ilgili kurumlarla veri değişimi protokolleri kapsamında paylaşılmaktadır. Hâlihazırda tüm Gümrük idarelerinde Merkezi BİLGE yazılımı kullanılmaktadır.

► Gümrük işlemlerine ilişkin olarak elektronik ortamda beyanda bulunmak isteyen gerçek ve tüzel kişilerin ve bu kişiler hesabına gümrük idarelerinde doğrudan veya dolaylı temsil yoluyla işlem yapma yetkisini haiz kişilerin bilgilerinin elektronik ortamda takibi ve kontrolü, 21 Aralık 2015 tarihinde BİLGE sistemine entegre edilen "Yükümlü Kayıt ve Takip Sistemi" aracılığıyla yapılmaktadır. Yükümlü ve temsilcilerinin unvan, vekâlet ve iletişim bilgileri bu sisteme kaydedilmektedir.

► Gümrük müdürlüklerinde eşyanın tarifesinin veya içeriğinin belirlenmesi amacıyla muayene memurları tarafından gümrük laboratuvarlarına gönderilen numunelere ilişkin bütün iş süreçlerinin elektronik ortamda takibi LARA programı sayesinde yapılmaktadır. Söz konusu

program, BİLGE sistemi ile entegre olarak çalışmaktadır. Tahlil sürecinin ilgili mükellef tarafından web üzerinden izlenebilmesi mümkün hale getirilmiştir. LARA projesi, hâlihazırda Ankara, Bursa ve İzmir Laboratuvar Müdürlüklerinde uygulamaya alınmış olup, Gemlik ve İzmir Gümrük Müdürlüklerinde ve Orta Anadolu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü'ne bağlı tüm Gümrük Müdürlüklerinde programa ilişkin pilot uygulamalar devam etmektedir.

Gümrük Mevzuatı uyarınca yolcu eşyası, diplomatik eşya, geri gelen eşya ve mahrece iade işlemi kapsamında olan eşyanın "Elektronik Ticaret Gümrük Beyannamesi" (ETGB) kullanılmak suretiyle beyan edilebilmesi sağlanmış olup, konuya ilişkin olarak

hazırlanan "Hızlı Kargo İşlemleri" rehberi Bakanlığımız web sitesinde yayınlanmıştır.

► Diğer önemli bir çalışmamız "E-fatura" uygulamasıdır. "E-fatura", veri format ve standardı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen, Vergi Usul Kanunu gereği bir faturada yer alması gereken bilgilerin yer aldığı, satıcı ve alıcı arasındaki iletimin merkezi bir platform üzerinden gerçekleştirildiği elektronik bir belgedir. Anılan uygulamaya geçişle ilgili olarak çalışmalar devam etmektedir.

► Kâğıt ortamında ibraz edilen teminatların, elektronik ortamda Kredi Kayıt Bürosu aracılığıyla teyit edilebilmesi amacıyla "Teminat Mektubu Durum Sorgulama Sistemi" kurulmuştur. Bu sayede, bankaların ve gümrük idarelerinin sahte teminat mektupları ve teminat mektuplarının teyidi nedeniyle karşılaşmış olduğu sorunların en aza indirilmesi hedeflenmiştir. Teminatların Kredi Kayıt Bürosu aracılığıyla elektronik ortamda sistemimize kaydedilmesi ve bankalar, gümrük idareleri ve saymanlıklar tarafından yapılan tüm işlemlerin elektronik ortamda yapılması ve bilgilerin paylaşılabilmesi ile ilgili çalışmalar sürdürülmektedir.

► Tek Durak projesi kapsamında, Kapıkule Kara Hudut Kapısı'nda "mobil muayene" işlemleri ve Habur Kara Hudut Kapısı'nda standart depo muafiyet fazlası işlemleri, tablet bilgisayarlar aracılığıyla yapılmaya başlanmış olup söz konusu pilot uygulamaların başarıya ulaşması halinde diğer kara hudut kapılarında da hayata geçirilmesini öngörmekteyiz.

► Tasfiye konusuna gelirse, tasfiyelik

GB'nin güncellenmesi Türkiye ile AB arasındaki ticareti nasıl etkiler?

Türkiye-AB Gümrük Birliği bağlamında mevcut tüm sorunların çözümüne yönelik olarak, Gümrük Birliği'nin güncellenmesine yönelik önemli adımlar atılmış, AB Komisyonu ile yürütülen teknik çalışmalar 27 Nisan 2015 tarihinde tamamlanarak, müzakerelerin çerçevesini belirleyen rapor 12 Mayıs 2015 tarihinde kamuoyuyla paylaşılmıştır. Söz konusu müzakereler, Gümrük Birliği uygulamasının daha etkin hale getirilmesi, kapsamının genişletilmesi ve sorunlu alanların çözüme kavuşturularak ülkemizin AB'nin STA'larına doğrudan ortak olabilmemesinin önünün açılması açısından önemli bir

fırsat olarak görülmektedir. GB'nin güncellenmesi sürecinde tarafların; 1/95 sayılı OKK'nın günümüz koşullarına uygun hale getirilmesi, mevcut sorunların çözüme kavuşturulmasına yönelik gerekli düzenlemelerin yapılması, Gümrük Birliği kapsamının genişletilerek tarım, hizmetler, yatırımlar, kamu alımları, fikri mülkiyet hakları vb. konuların gündeme getirilmesi gibi hususları müzakere masasına getirmesi beklenmektedir. Gümrük Birliği'nin kapsamının müzakereler sonucunda genişletilmesi halinde, ülkemizin en büyük ticaret ortağı olan AB ile olan ticaret hacminin önemli derece artması beklenmektedir.

hale gelen araçların satışına ilişkin ihalelere internet üzerinden teklif verilmesini sağlamak, ihalelere katılımı ve dolayısıyla rekabeti artırmak amacıyla e-ihale uygulamasına geçilmiştir. Böylece tasfiye işletme müdürlükleri tarafından yapılan araç ihaleleri internet ortamında yapılabilecek hale gelmiştir. E- ihale sistemine üye olan herkes istediği yerden kolayca ihalelere katılıp araç satın alabilmektedir.

Tasfiye İşletme Müdürlükleri tarafından gerçekleştirilen iş ve işlemlerin sağlıklı, hızlı ve tamamen elektronik ortama entegre edilmiş şekilde gerçekleştirilebilmesini teminen hazırlanan Tasfiye Yönetim Sistemi (TYS) Projesi de 2016 yılı itibarıyla uygulamaya geçmiştir.

Güvenli ticaret kapsamında gümrüklerden kaçakçılığı önlemeye yönelik çalışmalarınız var mı?

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak, kaçakçılıkla mücadele faaliyetlerinin çok yönlü ve kapsamlı bir süreç olduğunun farkındayız. Teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek, kaçakçılıkla mücadelede kullanılan teknik cihaz ve sistemleri hem nitelik hem de nicelik olarak sürekli geliştiriyoruz.

► Geçtiğimiz yıl içerisinde, Dilucu Gümrük Sahası, Çıldır/Aktaş Gümrük Kapısı ile Tekirdağ/Asyaport Limanı'na kurulumu gerçekleştirilen X-Ray Tarama Sistemleri ile tarama sistemlerimizin sayısı 42'ye yükselmiştir. İzmit/ Yarımca Limanı'na ülkemizde

“ *Teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek, kaçakçılıkla mücadelede kullanılan teknik cihaz ve sistemleri hem nitelik hem de nicelik olarak sürekli geliştiriyoruz.* ”

ilk kez kullanılan bir adet Araç ve Konteyner Hızlı Tarama Sistemi'nin işletici kuruluş tarafından temin edilerek faaliyete geçirilmiştir. Bu yeni nesil cihazla daha hızlı ve etkin denetim gerçekleştirilecektir.

► Habur Gümrük Sahası'nda güvenliğin sağlanmasına yönelik tedbirlerin artırılması amacıyla, özellikle patlayıcı ve mühimmat tespitinde etkin kullanılan ZBV Backscatter türü tarama sistemi gönderilmiş, ilave narkotik ve patlayıcı dedektör köpekler görevlendirilerek, personel takviyesi de sağlanmıştır.

► Teknik kapasitemizi güçlendirme kapsamında, geçtiğimiz yıl Yap-İşlet- Devret modeli ile yenilenen Dilucu ve Çıldır/Aktaş Gümrük sahalarına üçer adet olmak üzere toplamda altı adet bagaj tarama cihazının kurulumu tamamlanmıştır.

► AB Projesi kapsamında finansmanı AB fonlarıyla sağlanan 18 adet mobil bagaj tarama sistemi alınmıştır. Sistemlerin kurulumları

aşamalı bir şekilde devam etmektedir.

► Transit eşya taşıyan araçların uydu üzerinden takibini sağlayan 6 bin mobil ünitelik ilave araç takip sisteminin alımı tamamlanmış olup, 3 bin 250 olan mobil ünite sayımız böylece 9 bin 250'ye ulaşmıştır. Gümrük idarelerinin modernizasyonu konulu AB projesi kapsamında, denizlerde kaçakçılıkla mücadelede etkinliği artırmak amacıyla 2015 yılında 10 adet devriye botu ve 25 adet kara devriye aracı Bakanlığımız envanterine kazandırılmıştır.

► Hem kaçakçılıkla mücadele hem de saha güvenliği ve yoğunluğu açısından önemli geçiş noktaları ve risk taşıyan alanların 7/24 prensibiyle takip edildiği Bakanlığımız Komuta Kontrol Merkezi'nde daha önce 12 operatör ve 24 izleme ekranı ile hizmet verilmekteydi.

Ancak, Bakanlığımızın en son teknolojiyi kullanma ve tüm gümrük süreçlerinin elektronik ortama aktarılması çalışmaları neticesinde, taşra birimlerinde Kapalı Devre Televizyon ve Araç Takip Sistemleri başta olmak üzere teknolojiye yapılan yatırımlara bağlı olarak, merkezimizin de günün ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde kapasitenin artırılması gerekliliği doğmuştur. Bu nedenle komuta kontrol merkezimizi 2015 yılında faaliyete geçirdik.

► Yenilenen Komuta Kontrol Merkezi'nde, karasularımızda seyir halindeki gemilerin hareketleri izlenmekte, sınır kapılarımızdan ve limanlarımızdan her türlü

radioaktif ve nükleer maddenin izinsiz girişini engellemek üzere on-line kontroller gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca, afet ve acil durum yönetimi, ulusal düzeyde istihbarat toplama, değerlendirme ve dağıtım işlemleri ile ulusal ve uluslararası operasyonların koordinasyonunun da yürütülmesi hedeflenmiştir.

► Suriye'ye açılan gümrük sahalarının yüksek çözünürlüklü kamera (IP Kapalı Devre Televizyon/CCTV) sistemleriyle donatılmasıyla başlayan projenin devamı olarak, doğu ve güneydoğudaki komşu ülkelere açılan gümrük kapılarında yolcu güvenliğini sağlamak amacıyla "Yüz Tanıma Sistemi" çalışmaları tamamlanmıştır. Sistem, yasadışı sınır geçişleri ile mücadele kapsamında, bölgedeki gümrük kapılarında etkin denetim ve güvenliğin sağlanması amacıyla, pasaport kontrol ve yolcu salonları gibi kritik noktalarda faaliyete geçirilmiştir.

► İşlem hacmi yüksek olan limanlar başta olmak üzere bu sahalarda CCTV kamera sistemlerinin en son teknoloji ile yenilenmesi ve merkezden izlenmesi sağlanmıştır. 2015 yılında oluşturulan ve milli bütçe ile kurulumları tamamlanan Haydarpaşa ve Erenköy Gümrük İdarelerinin

kamera sistemleri son teknolojiyle yenilenmiştir. Ayrıca, diğer işlem hacmi yüksek limanlarda CCTV sistemlerinin kurulum çalışmaları devam etmektedir.

Son olarak, ülkemize havayoluyla gelen yolcu bilgilerinin, uçağın ülkeye varışından önce elektronik olarak alınması, analiz edilmesi suretiyle bu yolculara ilişkin gümrük gözetim ve kontrollerinde etkinliğinin artırılmasını amaçlayan varış öncesi yolcu bildirim projesi de büyük oranda tamamlanmıştır.

Esnaf ve sanatkârlara kredi kefalet kooperatifleri aracılığıyla kullanılan kredilere ilişkin düzenlemeler hakkında bilgi verir misiniz?

Bakanlar Kurulu'nun 16 Aralık 2015 tarihli ve 29564 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan kararı gereğince 1 Ocak-31 Aralık 2016 tarihleri arasında esnaf ve sanatkârlara, Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi (ESKKK) kefaletiyle veya ESKKK kefaleti olmaksızın doğrudan Türkiye Halk Bankası AŞ'nce bankacılık ile kredi mevzuatı çerçevesinde %50 veya %100 faiz indirimli (faizsiz) olarak ve beş yıla kadar uzun vadeli kredi imkânları sağlanmıştır.

Anılan Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca ilk kez uygulamasına başlanılan sıfır faizli kredi kullanılması kapsamında; kaybolmaya yüz tutan meslekler de faaliyet gösteren 118 esnaf ve sanatkâra 3 milyon 241 bin lira, üç yıllık ustalık belgesine sahip yeni girişimci 152 esnaf ve sanatkâra 5 milyon 914 bin lira ve 2015/8296 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile başlatılan 30 bin lira Sıfır Faizli Kredi uygulaması ile 230 esnaf ve sanatkâra 6 milyon 544 bin lira olmak üzere, 31 Aralık 2015 itibarıyla toplam 500 esnaf ve sanatkâra 15 milyon 699 bin lira faizsiz kredi verilmiştir.

Yıllar ve dönemler itibarıyla bir rakamsal kıyaslama yapmamız gerekirse; 2015 yılı içinde kullanılan krediler bir önceki yılda kullanılan kredi miktarını %23 oranında aşarak, 9 milyar 975 milyon liraya yükselmiştir. Bir önceki yıldan devredenle birlikte toplam kredi hacmi 16 milyar 159 milyon liraya ulaşarak rekor kırmıştır. Bu kredi hacminin 15 milyar 502 milyon lirası (%97) Kooperatif Kefaleti ile kullanılmıştır. 2002 yılında 154 milyon olan toplam kredi hacminde 100 kattan daha fazla artış sağlanırken, kredi kullanılan ortak sayısı ise 13 yılın sonunda 5,5 katına çıkmıştır.

Dış Ticarete Sınırsız Destek

Unicredit ortaklığıyla birçok ülkede sunduğumuz alternatif finansman ürünlerimiz, ihtiyaçlarınıza yönelik özel çözümlerimizle ve deneyimli uzman kadromuzla dış ticarete de yanınızdayız.

 YapıKredi

Hızmette sınır yoktur.

TOBB iştiraki GTİ

**Gümrük kapıları
modernizasyonunda
dünyaya örnek oldu**

TOBB öncülüğünde, ilgili kanun hükümleri çerçevesinde, 2005 yılında kurulan GTİ, 137 Oda ve Borsa'nın da katılımıyla, Türkiye ekonomisi açısından stratejik bir şirket haline geldi. GTİ Yönetim Kurulu Başkanı M. Arif Parmaksız, "Yap-İşlet-Devret modeli ile kara sınır kapılarımız çağın gereklerine göre baştan aşağı yenileniyor ve kamuya herhangi bir yük getirmeden işletme süresi sonunda devlete modern tesisler kazandırılıyor" dedi.

Gümrük ve Turizm İşletmeleri Ticaret AŞ (GTİ) Gümrük Kapılarının modernizasyonu projelerini gerçekleştirmek üzere, TOBB ve Türkiye çapındaki 137 Oda ve Borsa'nın ortaklığıyla 2005 yılında kuruldu. 200'ü aşkın genç, dinamik çalışanı ve vizyon sahibi

kadrosuyla GTİ, gümrük kapılarının modernizasyonunu Yap-İşlet-Devret modeliyle gerçekleştiriyor. Bugüne kadar Habur (Irak), Cilvegözü (Suriye), Sarp (Gürcistan), Hamzabeyli (Bulgaristan), Kapikule (Bulgaristan) ve Nusaybin (Suriye) gümrük kapılarının yeniden inşası tamamlanmış olup GTİ tara-

findan işletilmekte. Bunlara ek olarak 2015 yılı içinde Çıldır-Aktaş (Gürcistan) ve Dilucu (Nahcivan) gümrük kapılarının da modernizasyonu tamamlanarak faaliyete geçirildi.

Kamu bütçesine yük getirmeden yaklaşık 725 milyon lira yatırım yapılarak, devlete 338 milyon lira vergi kazancı sağlandı. Ayrıca Türkiye'nin yıllık yaklaşık 400 milyar dolarlık dış ticaretinin 40 milyar dolara yakınının gerçekleştirildiği, en büyük iç gümrük müdürlüğü olan İstanbul Halkalı Gümrük Müdürlüğü'nün modernize edilerek Çatalca bölgesine taşınması projesi de GTİ tarafından üstlenildi. Söz konusu tesisin inşaa çalışmaları tamamlanmış olup, bağlantı yollarının da bitirilmesiyle faaliyete geçiyor.

Bunlara ek olarak yine 2015 yılı içinde

Kapıkule Gümrük Kapısı'nda yaşanan tır kuyruklarının önüne geçmek amacıyla Kapıkule TIR Parkı hizmete açıldı. Böylece, Kapıkule Sınır Kapısı'nda işlemlerini yapmak üzere kara yolu üzerinde bekleyen tırlara, bekleme sürelerini konforlu bir ortamda geçirme imkânı sağlandı. Bu kapsamda tır şoförlerinin temel ihtiyaçlarını giderebileceği, yeme-içme ve dinlenme alanlarını içeren modern bir tesis oluşturuldu.

Yap-İşlet-Devret modeli ile modernizasyon projelerinde başarısını kanıtlayan GTİ, kara sınır kapılarımızı çağın gereklerine göre baştan aşağı yenileyerek kamuya herhangi bir yük getirmeden işletme süresi sonunda devlete modern tesisler kazandırıyor. T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile birlikte yürütülen çalışmalar sonucu gümrük kapısı tesisleri yeniden inşa ediyor ve işletme süresince GTİ tarafından işletiliyor. Bu süre içinde ticari alanlar da GTİ tarafından işletiliyor ve tesisin teknik altyapı, bakım-onarım, temizlik, aydınlatma, gibi operasyonel giderleri GTİ tarafından karşılanıyor. Çalışanların ve yolcuların tüm ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri şekilde tasarlanan modern tesisler içinde duty-free satış mağazaları, market, yiyecek-içecek alanları ile sigorta, HGS ofisleri yer alıyor.

GTİ, dünya ülkelerine örnek oluşturuyor

GTİ, Yap-İşlet-Devret modeliyle gümrük kapıları modernizasyonunun Türkiye ile dünyada ilk ve tek uygulayıcısı olmasıyla dikkat çekiyor.

Türkiye'deki gümrük kapılarının inşası ve modernizasyonu konusundaki başarısı, Birleşmiş Milletler tarafından da tescil edilen GTİ, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (UNECE) ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (OSCE) tarafından hazırlanan Sınır Geçişlerinde En İyi Uygulamalar El Kitabı'nda projeleriyle örnek gösteriliyor. Ayrıca Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (OSCE) tarafından yayımlanan Security Community adlı dergide Sarp Gümrük Kapısı'nın yer aldığı bir makale yer alıyor.

Ayrıca GTİ, uluslararası birçok kuruluş tarafından yürütülmekte olan Tarihi İpek Yolu'nun Yeniden Canlandırılması Projesi'ne de sınır kapılarına ilişkin üzerine düşen tüm konularda katkı sağlıyor.

GTİ aynı zamanda bilgi birikimini aktarmak üzere uluslararası projeler geliştiriyor.

Komşu ülkeler Suriye ve İran'ın gümrük kapılarının modernizasyonu için bu ülkelerle anlaşmalar imzalamış bulunuyor. Bunlara ek olarak Kazakistan ve diğer Orta Asya ülkeleri ile de işbirliği görüşmeleri sürdürülüyor.

GTİ ile gümrük kapılarında yaşanan sorunlar kalktı

Sınır kapılarının modernizasyonundan başta nakliye sektörü olmak üzere dış ticaretle bağlantılı olan bütün sektörler yararlanabiliyor.

Sınır kapılarının modernizasyonu, işlem sürelerini hızlandırıyor ve bekleme sürelerini de kısaltıyor. Bu sayede taşıma yapan tırlar daha hızlı şekilde sınırlardan geçiş yapabiliyor. Böylece gerek nakliyeciler kuruluşların, gerekse ithalat-ihracat yapan şirketlerin maliyetleri azalıyor.

Bunun yanı sıra sınır kapılarında yer alan yiyecek-içecek alanları, duty-free satış mağazaları, hediyelik eşya ve market gibi çeşitli ticari alanlarda bölgesel istihdam yaratılarak hizmet sektörü de destekleniyor. Bölge ekonomisine hem istihdam hem de ticari açıdan katkı sağlanıyor.

GTİ'nin dünya standartlarındaki Yap-İşlet-Devret projelerinin temelinde üç önemli sorunu ortadan kaldırdığı görülüyor. Bunlardan birincisi, gümrük kapılarında saatleri bulan bekleme sürelerinin dakikalara indirilmiş olması. İkincisi, gümrük kapılarından geçiş sürelerinin hızlanmasıyla birlikte firmaların maliyetlerinde fark edilir bir azalış gözlemlenmesi. Üçüncüsü ise uluslararası standartlarda inşa edilen teknolojik altyapı sayesinde kaçakçılıkla çok daha etkin bir mücadele imkânı sunulmuş olması.

GTİ, yeni yatırımlar yapmaya devam ediyor

İşletmesi devam eden tesislerin yanı sıra birçok yeni sınır kapısı modernizasyonu da GTİ yatırım planları içinde yer alıyor. Yeni sınır kapısı yatırımları dışında mevcut olarak işletilmekte olan sınır kapılarında farklı ihtiyaçların doğması sürekli bir yatırım gerekliliği doğuruyor. GTİ, bu kapılara da yeni yatırımlar yapmaya devam ediyor.

Dünya çapında tedarik, taşıma ve malzeme ihtiyacının artması ve küresel ekonominin sağlıklı işleyişi bakımından lojistik merkezler büyük öneme sahip. Lojistik merkezler farklı ulaşım modlarının birleştiği, dış ticaret yapan şirketlerin depolama, gümrük

M. ARİF PARMAKSIZ
(GTİ AŞ Yönetim Kurulu Başkanı)

“ *Modernize ettiğimiz kara sınır kapılarında, sınır geçiş sürelerini hızlandırmak, eğitilmiş ve güler yüzlü çalışanlarımızla müşterilerimizin memnuniyetinin geleceğimize olduğuna inanarak, ihtiyaç ve beklentilerini önceden tespit etmek, gelişen ve güncel teknolojileri kullanarak hizmet yelpazesinin sürekliliğini sağlamak ve sistemin gerektirdiği şartlardan taviz vermeden devamlı iyileştirme yaparak her işe yeni değerler katarak kuruluşumuzun büyümesine ivme kazandıracığımızın bilincindeyiz.* ”

işlemleri gibi ihtiyaçlarını aynı yerde giderebilecekleri entegre alanlar olarak işlev sağlıyor. Türkiye'de de çok sayıda lojistik merkez projesi planlanıyor. GTİ'nin bu konudaki bilgi birikimiyle de söz konusu projelerde üstleneceği tüm görevlere hazır olduğu görülüyor.

Sınır kapılarının modernizasyonun yanı sıra GTİ, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı işbirliğinde yeni adı "Demokrasi ve Özgürlük Adası" olan Marmara Denizi'ndeki Yassıada ve Sivriada'da tarihi ve kültürel değerlere sahip çıkmak adına mevcut yapıların korunarak yenilenmesi ve bu adaların halkın hizmetine sunulması projelerini gerçekleştiriyor. Bizans dönemine uzanan bir tarihi geçmiş bulunan ve Türk siyasi tarihinde önemli bir yere sahip Yassıada yargılamalarının yapıldığı, döneme tanıklık etmiş olan Yassıada ile Sivriada'nın uzun yıllardır korumasız kaldığı biliniyor. GTİ, bu projeyle, her iki adanın da hak ettiği değere kavuşarak yeniden hayat bulmasını hedefliyor.

GTİ uluslararası arenaya açılıyor

GTİ sahip olduğu bilgi birikimi ve tecrübeleriyle uluslararası arenada da faaliyet göstermeyi amaçlıyor. Bu amaçla öncelikle komşu ülkelerle olmak üzere çeşitli işbirlikleri geliştiriyor.

Tarihi İpek Yolu'nun yeniden canlandırılması perspektifi ile Çin'den Avrupa'ya uzanan kara yolları gittikçe önem kazanıyor. Bu hat üzerindeki ulaşım altyapısının geliştirilmesi üzerine birçok çalışma ve yatırım gerçekleştiriliyor.

Yapılan araştırmalar, taşımacılıkta en büyük zaman kayıplarının sınır bekleme sürelerini azaltılması bu yollar üzerinden geçen ticareti artırarak, ülkelere de gelir sağlıyor. Sınır kapılarının modernizasyonu konusundaki bilgi birikimiyle GTİ, İpek Yolu

ülkeleriyle temaslara geçiyor, bu ülkelerin sınır kapılarının modernizasyonlarına ve işletilmesine talip oluyor.

GTİ Yönetim Kurulu Başkanı M. Arif Parmaksız, uluslararası çalışmalar göz önüne alındığında Asya'nın tüm dünyayla olan dış ticaretinin sürekli olarak artmasının, yıllar boyu ticaretin ana damarı olmuş İpek Yolu'nu tekrar güncel bir konu haline getirdiğini belirterek, "Tarihi İpek Yolu'nun Yeniden Canlandırılması Projesi, kara yolu taşımacılığı için büyük önem kazanmıştır. GTİ, çeşitli projeler, sponsorluklar, konferanslarla İpek Yolu'nun Canlandırılması Projesi'ni aktif olarak desteklemektedir" açıklamasını yaptı.

PROJELER

Yap-İşlet-Devret modeliyle modernizasyonu biten veya modernizasyonu süren projelere yönelik GTİ Yönetim Kurulu Başkanı M. Arif Parmaksız aşağıdaki bilgileri verdi:

KAPIKULE GÜMRÜK KAPISI: Edirne'de bulunan Kapıkule Gümrük Kapısı, Türkiye'nin Bulgaristan'a, dolayısıyla Avrupa'ya açılan kapısı. Dış ticaretin büyük bir bölümünün gerçekleştirildiği gümrük kapısı olması nedeniyle ülke ekonomisinde önemli bir rol oynayan Kapıkule Gümrük Kapısı, yenilenmiş modern yüzüyle 2009 yılından itibaren etkin bir şekilde hizmet veriyor.

HALKALI GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ: Türkiye'nin yıllık yaklaşık 400 milyar dolarlık dış ticaret hacminin 40 milyar dolara yakın bir kısmını geçekleştiren, en büyük iç gümrük müdürlüğü olan Halkalı Gümrük Müdürlüğü'nün modernize edilerek yeni bir lokasyona taşınması GTİ tarafından gerçekleştirildi. Yeni yapılanmasıyla birlikte 220 dönüm alan üzerine kurulan tesis gümrük kontrollerinde etkinliğin artırılmasını ve dış ticaretin olumlu yönde gelişmesini sağlıyor.

HABUR GÜMRÜK KAPISI: Orta Doğu'nun, Türkiye üzerinden Avrupa'yla ticaret ağının en önemli parçası olan Habur Gümrük Kapısı, yeni ve modern yüzü ile 2006'dan bu yana kaliteli işletme anlayışıyla bölgenin kalkınma sürecini daha da hızlandırıyor.

HAMZABEYLİ GÜMRÜK KAPISI: Bulgaristan'a açılan ikinci sınır kapısı. Avrupa ile yapılan taşımacılıkta Kapıkule Gümrük Kapısı'nın yükünü hafifletiyor.

SARP GÜMRÜK KAPISI: Türkiye'nin Gürcistan'a ve İpek Yolu'na açılan kapısı. Asya ve Avrupa arasındaki mal taşımacılığının bu yol üzerinden sağlanacak olması nedeniyle oluşacak yoğunluğu karşılayabilecek kapasiteye sahip yeni bir sınır kapısı olarak 2009 yılından itibaren hizmet veriyor.

CILVEGÖZÜ GÜMRÜK KAPISI: Suriye'ye açılan sınır kapısı Cilvegözü'nün modernizasyonu 10 ay gibi kısa bir sürede tamamlandı. 2007'de hizmete açılan Cilvegözü'nde Suriye'de yaşanan iç karışıklıklar ve güvenlik gerekçeleriyle Temmuz 2012'den itibaren ticari araç geçişleri geçici olarak durduruldu. Ancak, insani yardım amacıyla geçiş yapan araçlara hizmet vermek üzere faaliyetler devam ediyor.

ÇILDIR-AKTAŞ GÜMRÜK KAPISI: Gürcistan'a açılan en önemli iki sınır kapısından biri olan ve Ekim 2015'te hizmete açılan Çıldır-Aktaş; konumu açısından Tiflis, Bakü ve dolayısıyla Orta Asya'ya ulaşımı kolaylaştıracak konjonktürel bir öneme sahip.

DİLUCU GÜMRÜK KAPISI: Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti'ne açılan tek kapı olan Dilucu, İğdir'a 86 km uzaklıkta. Ekim 2015'te hizmete açılan Kapı; İran, Azerbaycan ve Nahçıvan ile ticaretin gelişmesine önemli katkı sağlıyor.

NUSAYBİN İÇ GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ: Nusaybin Sınır Kapısı yapım işi tamamlanmış olup Suriye'de devam etmekte olan iç karışıklıklar ve karşı tarafta sınır kapısı tesislerinin bulunmaması sebepleriyle Ekim 2013'ten itibaren İç Gümrük Müdürlüğü olarak hizmet veriyor.

ESENDERE GÜMRÜK KAPISI: İran'a açılan ikinci büyük kapı olan Esendere Gümrük Kapısı, İran'ın yoğun Azeri nüfusuna sahip Urumiye iline açılmaktadır. İran ile dış ticaretimizin artırılması bağlamında stratejik bir öneme sahip olan kapının inşaatı devam etmekte olup 2016'da hizmete girmesi hedefleniyor.

KAPIKÖY GÜMRÜK KAPISI: İran'a açılan üçüncü kapı olan Kapıköy Gümrük Kapısı inşaatı, İran tarafında yer alan yolların TIR trafiğine elverişli olmaması ve yol çalışmalarının halen devam etmesi nedeniyle henüz tamamlanamamıştır.

Endüstriyel markalaşmada ÖNCÜ

Bursa'daki ilk 250 büyük firmanın dönem kârları bir önceki yıla göre %39 yükseldi. Kâr eden firma sayısı 212'den 220'ye çıkarken firmaların toplam kârları 3.8 milyar TL'ye ulaştı. Bursa'nın orta yüksek ve ileri teknolojide doğrudan yatırım alabileceği önemli bir enstrüman olacağını belirten BTO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Burcak, "Bursa'nın bölgenin teknoloji merkezi olmasını hedefliyoruz" dedi.

ŞEHİR

Bursa

Orta yüksek ve ileri teknolojilerdeki yeni teşvik politikalarının Bursa'nın içinde olduğu birinci bölgeye olumlu yansımaları olacağını dile getiren Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Burkay, kentin bu alanda yapılacak yatırımlar için bilgi birikimi, yetişmiş insan gücü, güçlü şirket yapıları, "know-how"larıyla tartışmasız merkez konumunda bulunduğunun altını çiziyor.

Kuruluş çalışmaları devam eden İleri Teknoloji OSB'nin bu alana yatırım yapacak şirketler için çok önemli bir çıkış noktası olacağını vurgulayan Burkay, aynı zamanda Bursa'nın orta tüksek ve ileri teknolojide doğrudan yatırım alabileceği önemli bir enstrüman olacağını söylüyor.

Bursa'nın sanayideki gelişmelerini değerlendirir misiniz?

Bursa, Türkiye'nin gayri safi hasılası içinden % 4,6 paya sahiptir. Ekonomide ortaya koyduğu bu pay ile Türkiye'nin dördüncü

büyük kenti olan Bursa'da, toplam 21 OSB faaliyet göstermektedir. Türkiye'nin ilk OSB'sini kurma vizyonuna sahip bir kentimiz, otomotiv, tekstil, gıda ve makine gibi sektörlerde ön plana çıkarak Türkiye ekonomisine yön veren bir konuma ulaştı. Bursa, Türkiye'nin ihracatını sırtlayan şehirleri arasında bulunuyor. Ancak gelişen kentleşmeyle birlikte sanayi bölgelerimiz şehir merkezlerinde kaldı. Yeni ve büyük ölçekli yatırımlar için yatırımcılara yer göstermemeye başladık. Büyük ölçekli yatırımlarda, Kocaeli, Gaziantep ve Konya gibi geniş OSB alanları oluşturan şehirler ön plana çıktı. Bu şehirlerin ihracat rakamları Bursa'ya oldukça yaklaştı. İşte tam da bu noktada Valimiz Münir Karaloğlu ve Büyükşehir Belediye Başkanımız Recep Altepe öncülüğünde Bursa'mızın 50 hatta 100 yılını şekillendirecek yeni nesil Yüksek Teknoloji OSB Projesi'ni hazırladık. Bursa'nın kurtuluş reçetesi olarak kamuoyunun gündemine sunduğumuz Yüksek Teknoloji OSB'de, mükemmeliyet merkezleri, lojistik merkez, serbest bölge, uydu kentler, deniz, kara ve demir

BTSO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Burkay, Bursa'nın yerli ve yenilikçi ürünlerin merkezi olacağını belirtti.

yolu bağlantıları olacak. Ayrıca kentimizdeki 13 OSB ile 8 İslah OSB'nin dışında kalan ova-daki fabrikaları da bu bölgede toplayacağız. Böylece çevreyle dost ve yüksek katma değerli bir üretim modeline ulaşmış olacağız. Yüksek Teknoloji OSB projesi için müteşebbis heyetimizi belirledik. İlgili bakanlıklarımızın da destekleriyle süreç bürokratik engellerle takılmadan hızlı bir şekilde ilerliyor.

Bursa'da hangi sektör/sektörlerle öne çıkmalı?

Bursa, sanayi ve ihracata dayalı yapısıyla Türkiye'nin en önemli ekonomik merkezlerinden biri olmayı sürdürmektedir. Bursa sanayinin temel özellikleri; gelişmişlik, imalat sanayinde yabancı sermaye ağırlığı, sanayi üretiminin önemli bir bölümünün ihraç edilmesi, yani dış talep odaklı üretim, üretimde

çeşitlilik ve Türkiye'nin ortalaması üzerinde katma değerli üretimdir. Bursa ekonomisinin ve sanayinin uzun vadeli hedefleri yeni yaklaşımları gerektirmekte ve yeni ihtiyaçları ortaya çıkarmaktadır. Bursa yine sanayinde yüksek teknoloji sektörlerine dönüşüm hedefine sahip bulunmaktadır. Sahip olduğu üretim kabiliyeti ve ihracat başarısıyla ülke ekonomisinin lokomotif kenti Bursa'da, sanayimizde dönüşüm hamlemizi başlattık. Yüksek teknoloji gerektiren raylı sistemler ile uzay, havacılık ve savunma alanında başlattığımız kümelenme faaliyetleriyle bulduğumuz coğrafyanın üretim aynı zamanda teknoloji merkezi olmayı hedefliyoruz.

Bursa'da yatırım bekleyen sektörler hangileri?

Bursa ekonomisinin ve sanayinin uzun

vadeli hedefleri yeni yaklaşımları gerektirmekte ve yeni ihtiyaçları ortaya çıkarmaktadır. Bursa'nın 2023 yılında 75 milyar dolar toplam ihracat hedefi vardır. Bursa, sanayi hedefine daha yüksek katma değerli ve yüksek teknoloji sektörlerine dönüşerek gerçekleştirecektir. Bursa sanayi bu dönüşümünü bilim, teknoloji ve insan kaynağı olarak gelişmiş birinci bölgenin dinamikleri ve kümelenmesi içinde gerçekleştirecek ve hedeflerine ulaşacaktır. Bu çerçevede Bursa'da kurulması planlanan yeni nesil ileri teknoloji organize sanayi bölgesi bulunmaktadır ve Bursa'nın orta vadeli en önemli yatırımı olacaktır. Bursa'da yeni nesil ileri teknoloji organize sanayi bölgesi, bilgi odaklı, çevre dostu, enerji verimliliği yüksek, katma değerli üretim özellikleri ile klasik sanayileşme döneminden kalan çok sayıda endüstriyi de ortadan kaldıracaktır.

Türkiye'nin kalkınma hamlesinde büyük bir paya sahip olan Bursa'nın çatı kuruluşu BTSO'nun yeni dönemdeki çalışmalarından bahsedebilir misiniz?

Odamız, hayata geçirdiğimiz örnek projelerle Bursa'nın Türkiye ekonomisinin kalkınmasındaki rolünü güçlendirmeyi sürdürüyor. Bursa iş dünyasına uluslararası alanda rekabet gücü kazandırmak amacıyla Ur-Ge projeleriyle 31,5 milyon dolarlık kaynak kazandırdık. Ayrıca, kentimizi fuarcılık merkezi haline getirmek amacıyla da nitelikli fuarlar gerçekleştirdik.

Bursalı iş dünyasına Ar-Ge yatırımlarına teşvik etmek, nitelikli iş gücünü artırmak için Türkiye'de ilk defa Bursa'da hayata geçecek Tekstil ve Teknik Tekstil Mükemmeliyet Merkezi ile Mesleki Yeterlilik Sınav ve Belgelendirme Merkezi'nin (MESYEB) yeni binasının temelinin atıldı. Türkiye ekonomisi için stratejik bir öneme sahip olan enerji sektöründe de ciddi bir adım atarak, 1 milyon 250 bin TL bütçe ile Yeşil Büyüme Projesi kapsamında Enerji Verimliliği Merkezi'ni hayata geçirdik. Türkiye'nin ihracata dayalı kalkınma hedefleri doğrultusunda Küresel Fuar Acentesi projesiyle üyelerimizi dünyanın farklı coğrafyalarındaki birbirinden önemli fuar organizasyonlarına taşıdık. Yıl boyunca düzenlediğimiz 33 fuar organizasyonundan beşine Yenişehir Havalanı'ndan özel uçak kaldırdık. Bin 500'den fazla üyemizi Amerika'dan Fransa'ya, Dubai'den İtalya'ya kadar dünyanın farklı coğrafyalarında gerçekleştirilen fuar organizasyonlarına katılarak sektörlerindeki yenilikleri yakından

Bursa Tekstil ve Teknik Tekstil Mükemmeliyet Merkezi

Bursa Gökmen Uzay ve Havacılık Merkezi

BTSO öncülüğünde dünyanın ilk Blok Mermer ve Gayrimenkul Fuarı'na ev sahipliği yaptı.

inceleme fırsatı sunduk. Bu organizasyonlarda üyelerimiz yabancı iş insanlarıyla ikili iş görüşmeleri gerçekleştirme fırsatı yakaladı.

Küresel Fuar Acentesi Projemiz ile üyelerimizi yurt dışı pazarlarıyla buluştururken Ticari Safari Projemizle de yurt dışından önemli alım heyetlerini Bursa iş dünyasıyla bir araya getirerek firmalarımızın yeni işbirliklerinin oluşmasına öncülük ettik.

Ayrıca ekonomik kalkınmanın mihenk taşıını oluşturan insan kaynağına yatırımlarımızı da sürdürdük. Üyelerimize ve iş dünyamızın profesyonellerinin ihtiyaçlarına dönük olarak hayata geçirdiğimiz BTSO Akademi kapsamında, alanında uzman isimlerle düzenlenen 100'e yakın eğitim programlarından 4 bin 500 kişi faydalandı. Payitaht Çarşı Projemiz ile Tarihi Çarşı ve Hanlar Bölgesi'ni yeniden Türkiye'nin en önemli alışveriş ve yaşam merkezi haline getirmek için çalışmalarımızı da sürdürüyoruz. Bu kapsamda Kapalı Çarşı esnafına yönelik başlattığımız "Kurumsal Gelişim Programları"ndan bine yakın esnaf faydalandı. TÜBİTAK'tan aldığımız 52 milyon dolarlık destekle Bursa'ya kazandıracığımız Gökmen Uzay Havacılık ve Eğitim Merkezi'mizin temelini de 2016 yılının başında atacağız. Türkiye'nin üretim üssü konumundaki Bursa'da sanayinin ileri teknoloji ile katma değerli üretime yönelmesi için çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Geleceğin kentleri arasında 2023 yılında Bursa'nın yeri ne olur?

Bursa, sanayi ve ihracata dayalı yapısı ile Türkiye'nin en önemli ekonomik merkezlerinden biri olmayı sürdürmektedir. Sanayide planlı gelişme ve 1960'lı yıllarda ortaya konulan organize sanayi bölgeleri vizyonu Bursa sanayini bugünlere kadar taşımış ve temel özelliklerinin oluşmasına katkı sağlamıştır. Ancak Bursa ekonomisinin ve sanayinin uzun vadeli hedefleri yeni yaklaşımları gerektirmekte ve yeni ihtiyaçları ortaya çıkarmaktadır. Bursa yine sanayide yüksek teknoloji sektörlere dönüşüm hedefine sahip bulunmaktadır. Bölgelerarası rekabette farklılaşmak ve bölgenin potansiyeline dayanan bir üretim yapısı oluşturmak önem kazanmaktadır.

Bursa özellikle tekstil ve otomotiv sektörlerinde dünyanın önemli markalarına tedarik sağlayan endüstriyel markalara sahip. Türkiye'nin 2023 hedefleri doğrultusunda 10 markanın 2'sinin Bursa'dan çıkmasını hedefliyoruz.

Bursa tarıma dayalı gıda sanayinde

Gelişmişliğiyle fark yaratıyor

BTB Yönetim Kurulu Başkanı Özer Matlı, Bursa'nın ticari potansiyeli, sektörel çeşitliliği, verimli arazileri, tarım ve tarıma dayalı gıda sanayindeki gelişmişliğiyle ülke ekonomisinde ciddi söz sahibi bir şehir olduğunu vurgulayarak, "Bugün, ülke genelinde marka olmuş gıda firmalarının çoğu, aynı zamanda birer Bursa markasıdır" dedi.

Günümüzde dünya nüfusu 7,3 milyar kişiye ulaşmış bulunuyor. 2050 yılında dünya nüfusunun 9,7 milyar kişiye ulaşacağı öngörülmüyor. Dolayısıyla insan yaşamında tartışmasız yeri olan beslenme ihtiyacı, önümüzdeki yıllarda tarım ve hayvancılık sektörlerini bugünden çok daha fazla önemli hale getireceğini söyleyen Bursa Ticaret Borsası (BTB) Yönetim Kurulu Başkanı Özer Matlı, Türkiye'nin tarım alanlarının %1,5'lük kısmının Bursa'da olduğunu belirtiyor. İlin toplam arazi varlığının ise %31,6'sının tarım arazilerinden oluştuğunun altını çizen Matlı, "Bu 343 bin 873 hektar alanın; %44,7'sini tarla arazisi, %12,8'ini sebze, %11,4'ünü meyve, %12,1'ini zeytin, %19'unu da diğer alanlar oluşturmaktadır" dedi.

Bursa'nın tarihte İpek Yolu'nun Anadolu'daki son durağı olmasının yanı sıra, şehrin her dönemde önemli bir ticaret ve üretim merkezi olduğuna dikkat çeken Matlı, gelişmiş sanayisinin, gıda endüstrisindeki başarılarının, markalarının, kalifiye iş gücü potansiyelinin, stratejik konumunun Bursa'ya diğer şehirlerden ayırtıldığını vurgulayarak, ilin tarım ve hayvancılık alanındaki gelişmelerini şöyle değerlendirdi:

"Bursa ticari potansiyeli, sektörel çeşitliliği, verimli arazileri, tarım ve tarıma dayalı gıda sanayindeki gelişmişliği ile ülke ekonomisinde ciddi söz sahibi bir şehirdir. Bugün, ülke genelinde marka olmuş gıda firmalarının çoğu, aynı zamanda birer Bursa markasıdır. Bursa, İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından her yıl açıklanan 2014 yılı Türkiye'nin Birinci 500 ve

İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu arasında 14 gıda markasıyla dikkat çekmektedir.

Bölgemizde daha çok polikültür tarımın yapıldığı, toprak yapısına ve ekolojisine has ürünlerin yetiştirildiği söylenebilir. Bursa'da İngiltere Kraliçesi Elizabeth tarafından tescillenmiş dünyaca ünlü Bursa siyahı incir, deveci armudu, şeftali, sofralık zeytin gibi üreticisine birim alanda daha yüksek gelir elde etme imkânı sunan ürünlerin yetiştiriciliği tercih edilmektedir. 2015 yılı sonu itibarıyla Bursa, 3 milyar lira bitkisel üretim ve 1,6 milyar lira hayvansal üretim değeri ile toplamda 4,6 milyar liralık tarımsal gelir elde etmiştir. Marmara Bölgesi'nin toplam tarımsal üretim değerinin %17'sini Bursa tek başına sağlamaktadır."

Tarım ve hayvancılığa yönelik beklentiler

2016 yılı ve sonrasında Bursa'nın özellikle tarım ve hayvancılık sektörlerinde daha ön plana çıkacağı bir döneme gireceğini söyleyen BTB Yönetim Kurulu Başkanı Özer Matlı, "Şehrimiz bu dönemde üç Bakanla temsil edilme gibi oldukça şanslı bir dönemden geçmektedir. Bu şehrin ihtiyaçlarını çok iyi bilen ve tanıyan bir Tarım Bakanına sahibiz. Bundan dolayı Bursa, bugüne kadar örneğine

rastlanmamış olan bu fırsatı çok iyi değerlendirmek zorundadır. Tarım politikalarında planlanan reformlardan, hem ülkemiz hem de şehrimiz maksimum seviyede yararlanabilmelidir" dedi.

1 Ocak 2016 tarihinde yürürlüğe giren hayvan yemleri ve gübrede KDV'nin % 1'e indirilmesinin ardından uygulamada yaşanabilecek sıkıntıların giderilmesine yönelik önerilerde bulunan Matlı, "Sektörde geçtiğimiz günlerde hükümet tarafından gübrede %18, yemde %8 olan KDV oranı sıfırlanmıştır. KDV indirimi aynı zamanda yem ve gübrenin üretimde kullanılan bazı hammaddeleri de kapsamaktadır. Yem ve gübrede yapılan bu reformun gerçekten üreticimize yansiyabilmesi için, KDV iadesinin doğrudan çiftçimize yapılması bu reformun tam manasıyla amacına ulaşması için kilit noktadır. Zira hesaplamalara göre devlet, yaklaşık 2 milyar lira gibi bir vergiden vazgeçmiş bulunmakta ve bunun gerçek sahibine ulaştırılması son derece önemlidir" ifadesini kullandı.

Ayrıca hayvancılık sektöründe 53 tane olan destek kaleminin 5-6 ana başlık altında toplanması için çalışmalar yapılması gerektiğini dile getiren Matlı, destekler konusunda Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın yürüttüğü çalışmaları şöyle değerlendirdi:

"Arazi toplulaştırma çalışmalarına son sürat devam edilmesi, verim esaslı havza bazlı alan desteklerinin devreye alınacak olması,

Özer Matlı
Marmara Bölgesi'nin toplam tarımsal üretim değerinin %17'sini Bursa'nın tek başına sağladığını belirtti.

tarım ve hayvancılık sektörlerine yapılacak toplam devlet desteği tutarının 11,6 milyar liraya çıkarılması sektör için son derece önemli ve motive edici gelişmelerdir.

Türkiye, tarımsal desteklemelerde ön plana çıkan bir ülke olmasına karşın, bugüne kadar bu desteklerden istenilen sonuçlar tam manasıyla maalesef alınamamıştır. Bakanlığımızın bundan sonraki süreçte uzun soluklu tarım reformları ile destekleme politikalarını belirleme çalışmaları, tarım sektörüne ayrı bir ivme katacak ve sektörü öngörülebilir hale getirecektir."

Güvenli gıdanın adresi olma yolunda

Markalaşmanın bir süreç işi ve aynı zamanda bir bütün olarak hareket etmeyi gerektirdiğine dikkat çeken BTB Yönetim Kurulu Başkanı Özer Matlı, "Özellikle bir şehrin markalaşması söz konusu olduğunda, ilk olarak bu durumun tüm çevrelerce kabullenilmesi ve benimsenmesi gerekmektedir. Bu süreçte başta o şehrin insanı olmak üzere, tüm özel sektör, paydaş kurum ve kuruluşlar işbirliği içinde, aynı amaç doğrultusunda bir bütün olarak hareket etmelidir. Şehrin tarihi, coğraf-

yası, kültürü, sosyo-ekonomik göstergeleri bir bütün halde değerlendirilerek, şehrin marka değerleri belirlenmeli ve sonrasında yoğunlaşılacak unsurlar saptanmalıdır" dedi.

Bursa'nın, markalaşma konusunda öncelikle tarihi ile kültürel zenginliklerini ön plana çıkarmayı tercih ettiğini ve Valiliğin koordinasyonunda markalaşma sürecine "Ulu Şehir" mottosu ve logosuyla başladığını belirten Matlı, şu açıklamayı yaptı:

"Osmanlı Devleti'nin ilk başkenti olan Bursa'nın kültürel ve tarihsel potansiyelini etkin olarak kullanabilmesi, ulaşım olanaklarını geliştirebilmesi, yerli ve yabancı yatırımları şehre çekebilmesi, sosyal aktivitelere ağırlık vermesi, gastronomi alanındaki faaliyetlerini çeşitlendirmesi istihdama ve şehrin insanına sağlayacağı katkılarının yanı sıra, Bursa'nın uluslararası alandaki imajına da ciddi manada katkı sağlayacaktır. Cumalıkızık Köyü, Hanlar Bölgesi ve Sultan Külliyesi'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınması Bursa'nın markalaşma sürecinde çok kıymetli gelişmelerdir."

BTB olarak şehrin markalaşma yolundaki çalışmalarını anlatan Matlı şöyle konuştu:

"91 yıllık köklü bir kurumunun temsilcisi

“2015 yılı sonu itibarıyla Bursa, 3 milyar lira bitkisel üretim ve 1,6 milyar lira hayvansal üretim değeri ile toplamda 4,6 milyar liralık tarımsal gelir elde etti.

BTB Yönetim Kurulu Başkanı Özer Matlı

olarak biz, kendi iştigal alanımız doğrultusunda Bursa'nın 'Güvenilir Gıdanın' adresi olması yönünde yoğun bir mesai harcamaktayız. Orta vadede Bursa Büyükşehir Belediyesi ile birlikte şehrimize kazandırmaya çalıştığımız Canlı Hayvan Pazaryeri, Kesimhane ve Karkas Et Borsası projemiz Bursa'nın özellikle bu alanda markalaşma sürecine ciddi maddada katkı sağlayacaktır. Bu süreçte bizlere düşen bir diğer önemli görev de, şehrin tüm dinamikleri olarak gereken birlikteliği ortaya koyabilmek ve var olan Bursa markalarına sahip çıkabilmektir."

Bursa'nın 2023 rotası dünya markası olmak

"Geleceğin kentleri arasında 2023 yılında Bursa'nın yeri ne olur?" sorumuzu yanıtlayan BTB Yönetim Kurulu Başkanı Özer Matlı, dünya ekonomisi son iki yıldır oldukça zor dönemlerden geçtiğine değinerek, konuşmasına şöyle devam etti:

"Ülke olarak küresel ekonomide yaşanan sıkıntılardan, jeopolitik risklerden etkilenmemek elbette ki imkânsızdır. Bu zor dönemlerde daha temkinli davranmak, daha akılcı adımlar atmak gerekmektedir. Rakamlar her zaman gerçekleri tüm açıklığıyla ortaya koymaktadır. Türkiye'nin 2015 yılı 3'üncü çeyrek büyüme rakamlarına baktığımızda; sanayinin %1,5, tarımın %11,1, hizmet sektörünün %5 büyüdüğü görülmektedir.

Türkiye'nin 2015 yılında toplam ihracatı bir önceki yıla oranla %8,7 azalarak, 143 milyar 730 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bursa, Türkiye sıralamasında en çok ihracat yapan ikinci şehir olma unvanını koruyor olmasına rağmen; ihracatı 2014 yılına göre %8,5 düşerek, 11 milyar 668 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İlin tarım ürünleri ihracatı da bir önceki yıla göre %16 azalarak, 270 milyon dolar seviyelerine gelmiştir.

2015 yılı rakamları bizlere büyümenin, tüketim ve ithalata dayalı olarak gerçekleştiğini açıkça göstermektedir. 2023 vizyonunda Türkiye, ileri ve yüksek teknoloji ürün üretmeyi ve inovasyonu gündeminde en ön sıralara almak zorundadır. Ülkemizin 2023 yılında dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasında yerini alabilmesi için yaşadığımız ekonomik ve politik sıkıntılar bizleri asla yıldırmamalıdır.

2023 yılında geleceğin kentleri arasında olacak olan Bursa'nın; tarihi, kültürü, coğrafyası, sanayisi ve tarımı ile bugüne kadar olandan çok daha farklı bir vizyonla kabuk değiştireceği inancındayım. Özellikle tarım ve hayvancılık sektörleri açısından Bursa, Türkiye'de organik ve iyi tarım uygulamalarının adresi, güvenilir gıdanın merkezi, meyve ile sebzenin üretim üssü, yöresel ürünleri ile de dünyada marka olmayı başarmış ender şehirlerden biri olacaktır."

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe

Bursa'yı geleceğe taşıyacak projeleri hayata geçiren Bursa Büyükşehir Belediyesi, yaklaşık 1 milyar 200 milyon TL'lik olan 2016 yılı yatırım bütçesinden ulaşıma 443 milyon TL ile ilk sırada yer verdi. Sağlık ve sosyal hizmetlere 210 milyon TL, yeşil alan ve çevre hizmetlerine de 140 milyon TL'lik yatırım planlanıyor.

Ulaşım ayrılan bütçenin 227,5 milyon TL'si Kent Meydanı Terminal tramvay hattı başta olmak üzere yaylı sistem yatırımlara ayrıldı. Asfalt kaplama çalışmalarına 99,6 milyon TL, köprü ve kavşak imalatlarına da 20 milyon TL'lik yatırım planlanıyor. 2016 yılı içinde trafik düzenlemelerine 16,9 milyon TL, bordür tretuvar çalışmalarına 7 milyon TL, yol düzenlemesi ve yol yapımına 14 milyon TL, teleferiğe ise 5 milyon TL'lik yatırım yapılması öngörülüyor.

Tarihe yatırım sürdürülüyor

Tarih ve kültürel miras yatırımlarıyla Bursa'nın UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne girmesini sağlayan Büyükşehir Belediyesi, bu alandaki yatırımlarını 2016 yılında da sürdürecektir. Tarihi, kültürel ve turizm hizmetlerine 89 milyon TL'lik bütçe ayrılırken, bütçenin 18 milyon TL'si restorasyon projelerine ayrıldı.

Kırsal kalkınmaya öncelik veriliyor

Yeni Büyükşehir Yasası'yla birlikte çiftçilerin ekipman, fide, fiadan, tohum gibi üretim materyalleri ile desteklenmesinin yanı sıra sulama tesisleri, süt toplama ve ürün toplama merkezleri gibi her bölgeye özel projeler geliştiren Büyükşehir Belediyesi, kırsal kalkınma yatırımlarına 2016'da 25,8 milyon TL'lik bütçe ayırdı.

Kentsel Dönüşüm

Sıcaksu Tabakhaneler bölgesi, İstanbul yolu ile İntam kentsel dönüşüm projelerinde 2016'da somut adımlar atmaya hedefleyen Bursa Büyükşehir Belediyesi, imar hizmetlerine 43 milyon TL bütçe ayırırken, bu bütçenin 20 milyon TL'sini de kentsel dönüşüm yatırımlarına harcamayı planlıyor. İmar, ulaşım, yeşil alan ve çevre hizmetlerini hayata geçirmek için yapılacak kamulaştırmalar için ise 80 milyon 477 bin TL'lik yatırım yapılacak.

Bursa'da 2016 yatırım yılı ilan edildi

Türkiye

Gücünü ve
Potansiyelini Keşfet

Dünya endüstrisinin merkezine yolculuk...

HANNOVER SANAYİ FUARI 25-29 Nisan 2016 Hannover - Almanya

İTO Milli Katılım Organizasyonu Özel Katılım Şartları

Yan Sanayi

Dövme, döküm, sac , ara montaj, tedarikçiler döküm, kalıp, sürgü, kilit, bağlama teknolojileri, kauçuk, metal, plastik, seramik, yapıştırıcılar, hafif yapı malzemeleri, proses mühendisliği

Enerji

Elektrik şebekesi, akıllı sistemler, ağ yönetimi, dağıtım yönetimi, trafolar, anahtarlama tesisleri, kablo ve ağırları, kondansatör, güç kaynakları ve kesintisiz güç kaynakları

Katılım Bedeli

Nakliye dahil özel paket fiyat: 530 EURO / m²
Nakliye hariç özel paket fiyat: 500 EURO / m²

Özel Paket Fiyata Dahil Hizmetler

- Stand inşaatı, elektrik bağlantısı, aydınlatma ve temel dekorasyon malzemeleri
- Ürünlerinizin İstanbul- Hannover- İstanbul nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar Resmi Kataloğu/ internet giriş, PR bedeli
- Türkiye pavilyonunun fuar alanında tanıtımı
- Türkiye broşüründe firma bilgilerinizin yer alması
- Ofis, iletişim araçları, güvenlik ve ikram hizmetleri
- Stand büyüklüğü ile orantılı ücretsiz fuar giriş kartı
- *Paket fiyat üzerinden %50 oranında devlet desteği, dosya masrafı, işlemlerin takibi

Banka Bilgisi:

Banka Bilgileri: Yapı ve Kredi Bankası Sultanhamam – İstanbul Şubesi İstanbul Ticaret Odası Hesabı – Şube Kodu: 055
EURO Hesap No: 60651949
IBAN No: TR98 0006 7010 0000 0060 6519 49
(Ödemelerde tam firma unvanı ile "HANNOVER SANAYİ FUARI" belirtilmelidir.)

Ödeme Planı:

Katılım Avansı: 1000 EURO

- 1. Taksit: Bakiye miktarın ilk yarısı
- 2. Taksit: Bakiye miktarın ikinci yarısı

DİKKAT! Yerleşim planı üzerinde firmalara stand tahsisli, katılım avans dekontunun Odamıza iletilmesi ile mümkün olacaktır.

**İSTANBUL
TİCARET
ODASI** 1882

ORGANİZATÖR: İSTANBUL TİCARET ODASI

İrtibat: İdil Aslantaş – Esra Yılmaz

Tel: 0212 455 61 13 - 0212 455 65 10 Faks: 0212 520 15 26

E-posta: idil.aslantas@ito.org.tr - esra.yilmaz@ito.org.tr

www.ito.org.tr

Turizmde marka şehir olmanın kriterleri

Muhterem İLGÜNER

Marka Uzmanı

Turizm açısından marka kent olmanın ya da yaratmanın koşullarının başında, turistik ziyaretlerin zenginleştirilmesi ve başta kültürel miras olmak üzere, fiziki olmayan değerlerin ziyaret nedeni olarak geliştirilmesi/kullanılması geliyor.

Kültürel miras, turizmin önemli bir nedeni olarak gelişmeye devam ediyor. Günümüzde kültürel miras ziyaretçi profili eskiye oranla daha genç, daha varlıklı, daha eğitilmiş ve teknolojiye daha aşina insanlardan oluşuyor. Bu grubun, ziyaretçi

başına daha çok harcama yapmakta ve geceleme oranı (5-2 gece) diğer ziyaret nedenlerine göre oldukça yüksek olduğu gözlemleniyor.

20 ülke ziyaretçisi nezdinde yapılan araştırmaya göre %57'si gidilecek/görülecek yer tercihinde kültürel mirasın önemli payı olduğunu belirtiyor. Avrupa'da turizmin %40'ını kültür turizmi oluşturuyor.

Kültürel mirastan alınılmış geleneksel biçimde yararlanmak yerine, tüm dünyanın ilgisini çekecek, ziyaret nedeni oluşturacak şekilde yararlanılması önem kazanıyor. Sa-

Eğer şehirlerimiz marka olmak istiyorsa önce tribünlere oynamaktan vazgeçmeli, kaynaklarını stratejik hedefleri doğrultusunda gürültü etmeden, sessiz ama kararlı bir şekilde kullanmalı.

hip olunan kültürel mirastan akılcı biçimde yararlanılması halinde kalıcı başarılar büyük olur ki, böylece;

- ▶ Yerel ekonomiye katkı sağlanır,
- ▶ Yeni iş imkânları yaratılır,
- ▶ Sosyal alanda olumlu katkısı olur, yerel kimliği güçlendirir.

Yaratıcı ve yenilikçi fikirler

Bu alanda geliştirilecek yaratıcı-yenilikçi çözümler, (ziyaret nedenlerinin kanıtlanması, ziyaretçilere deneyim yaşatılması, anı oluşturulması gibi) yeni nesil kültürel miras ziyaretçi profilini cezbetmesi kuvvetle mümkün.

Beğenilerin gelişmesiyle birlikte bek-

lentiler, kültürel mirasın düz mantıkla ve sıradan bir biçimde tanıtılmasıyla sınırlı kalmaz. Ziyaretçiler onları düşündürecek, heyecanlandırarak beklenti ötesi etkinliklerle karşılaşmayı umut eder. Bu beklentileri gerçekleştirecek bir şehir, ziyaret edilmeye değer bir yer olarak anılır ve ünlenir.

Bir araştırmaya göre ziyaretçilerin %46'sının tercihi kültürel etkinlikler ile öğretici-eğlendirici müze ve sergiler. Dolayısıyla geliştirilecek çözümlerin bu amaca uygun olarak ziyaretçilerin istifadesine sunulması sağlanmalı.

Değişen dünyamızda müzecilik ve sergi anlayışı da büyük ölçüde değişiklik gösteriyor. Günümüzde en çok tercih edilenler etkileşimli (interactive) müze ve sergiler

Eskişehir'in toplam ihracatı 2.2 milyon doları geçerken, geçmişten günümüze ticaretin, sanayinin ve eğitimin marka kenti olduğunu söyleyen Eskişehir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Metin Güler, son yıllarda Eskişehir'in sahip olduğu değerlere bir de turizmin eklendiğini vurguluyor.

oluyor. Gelişen teknoloji bu tür müze ve sergi fırsatlarını mümkün kılıyor.

Hedeflenen iletişimin geliştirilmesi

Günümüzde hedef ziyaretçi segmentlerinin belirlenmesi, iletişim temalarının geliştirilmesi yaratıcı-yenilikçi iletişim araçlarının geliştirilmesi ve "gidilecek/görülecek yer-destination" pazarlaması için etkin kullanımı turizm açısından büyük önem taşıyor.

İnternet ve dijital medyanın gelişmesiyle birlikte iletişim araçları çok çeşitlendiği gibi haber üretimi çok kişiselleşmiş durumda. Çok yaygın kullanılan gidilecek/görülecek yer öneri ve bilgi platformu VIATOR ile GET OUR GUIDE ziyaret planlarında etkin rol oynuyor. Ayrıca dünyanın en büyük seyahat portalı EXPEDIA görülecek yer konusunda ziyaretçileri bilgilendiriyor. Tüm bu bilgi kaynakları sosyal medya aracılığıyla besleniyor.

Gün geçtikçe daha çok insan seyahat planlarını sosyal medya olanaklarını kullanarak yapıyor. Seyahat edenlerin %92'si, arkadaşlarının ve diğer kişilerin sosyal medya üzerinden yaptıkları paylaşımların seyahat planları üzerinde etkili olduğunu belirtiyor. Seyahat edenlerin %59'u, gezdikleri-gördükleri yerleri sosyal medya üzerinden paylaştıklarını ifade ediyor. Seyahat edenlerin %85'i, akıllı telefonlarını seyahat süresince kullanıyor. Seyahat edenlerin %74'ünün, seyahat süresince sosyal medyadan yararlanmakta, %48'inin de çektiği video ve fotoğrafları sosyal

Logo-slogan tuzağına dikkat!

Genel ve yanlış kanı, şehirlerin önce bir logo ve slogana sahip olması sonra da bunları kullanarak tanıtım yapması. Arkasındaki strateji, çaba ve hikaye bilinmeden, ünlenmiş ya da başarıya ulaşmış şehirlerin logo-slogan çalışmaları örnek alınmakla yetiniliyor. Bu gereksiz çabalar şehirlere vakit ve nakit kaybettiriyor.

Turizmde marka kentin ekonomik açıdan getirileri

Turizm açısından marka olmanın diğer dolaylı yansımaları ise aşağıdaki şekilde oluyor:

- ▶ Kongre talebinin oluşturulması,
- ▶ Dünya medyasında yer alma,
- ▶ Şehirden, yöreden yapılan ihracatın değer kazanması,
- ▶ Dışarıdan doğrudan yatırımların heveslendirilmesi,
- ▶ Uluslararası uçuşların sayıca ve destinasyon olarak artması,
- ▶ Kurvaziyer sefer ve konaklama süresinin artması,
- ▶ Yaratıcı sınıfın şehre cezbedilmesi,
- ▶ Turizm sektörünün nitelik ve nicelik olarak gelişmesi.

medya üzerinden paylaştıkları görülüyor.

Tüm bu gelişme ve veriler, gidilecek/görülecek yer pazarlamasında sosyal medyadan yararlanılmasını gerekli olduğunu açıkça gösteriyor. Bu nesil gezginlere "sosyal gezgin" adı veriliyor. Ancak, milyonlarca mesaj ve görüntü arasında yaratıcılıkla seçilen olmak başlı başına bir hüner ve çaba gerektiriyor.

Sosyal medya, benzer yaratıcı-yenilikçi çözümlere çok açık ve oldukça ekonomik iletişim fırsatları sunuyor. Şüphesiz etkin bir şekilde kullanılması şehre sayısız kazançlar sağlar. Ayrıca, kültürel mirasın dahi cezbedici biçimde sanal ortamda sergilenmesi için imkânlar sunar.

E-Turizm olanaklarının etkin kullanımı

Web tabanlı gelişmeler sınır tanımaksızın her alanda olduğu gibi turizm alanında da sürüyor.

Bu gelişmeler, bir yere ait seyahat acenelerinin kümelenerek ortak amaç doğrultusunda hareket etmelerine imkân tanıyor. Böylece dijital dağıtım ve çevrimiçi teşhir

mümkün oluyor. Ortak platform, daha güçlü bir şekilde dünya turizm pazarında çevrimiçi temsili sağlıyor hem şehrin tek sesle tanıtımını mümkün kılarken hem de şehrin turizm pazarlamasının daha rasyonel ve efektif hale getiriyor.

Turistik pazarlama organizasyonlarının ortak hareketiyle şehir, önemli kazanımlar elde edebiliyor. Özellikle orta ve küçük ölçekli turizm işletmelerinin gelişmesine imkân sağlıyor.

Şehir ile ilgili etkinlik, konaklama/ağırlama olanakları, cazibe merkezleri tek merkezden istenilen bir dil ile tanıtılıyor.

Yerel dijital turizm bilgi platformu sa-

yesinde üye işletmeler, gittikçe büyüyen e-ticaret değer zincirine en az maliyetle katılabilir ve ürünlerini birçok turizm platformunda tanıtma şansı bulur.

Eğitim olanaklarının geliştirilmesi

Turizm sektörüne nitelikli iş gücü kazandırmak amacıyla gerçek bir eğitim platformu oluşturulması gerekir. Böylece şehir, bu işkolunda kariyer yapmak isteyen yetenekli kişiler için bir tercih nedeni olur. Ayrıca bu eğitim merkezinin ışığında bölge konaklama/ağırlama hizmetlerinin çitısı yükselerek, itibarı artar.

Bir yıllık masterclass düzeyinde verile-

cek uzmanlık eğitimiyle şehir turizm profesyonelleri için tercih edilen bir merkeze dönüşür. Böyle bir eğitim programının üç ayağı olması gerekir ki, bunlar;

İnovasyon; konaklama/ağırlama endüstrisine araştırma- geliştirme yöntemlerinin uyarlanması.

Konaklama/ağırlama; mevcut yeteneklerin misafirlere en üst kalite deneyimini yaşatabilmesi için mükemmelleştirilmesi.

Yönetim; uluslararası kabul görece biçimde stratejik yönetim ve liderlik vasıflarının geliştirilmesi.

Böyle bir eğitim programı, uluslararası uzmanlık kuruluşları ve şehirde yerleşik bir üniversite işbirliğiyle yürütülebilir.

Önce kenti tanıtmak lazım

Reklam, promosyon bir şehrin markalaşma sürecinde en son ele alınacak hususlar. Dünyada hiçbir şehir sadece tanıtımla

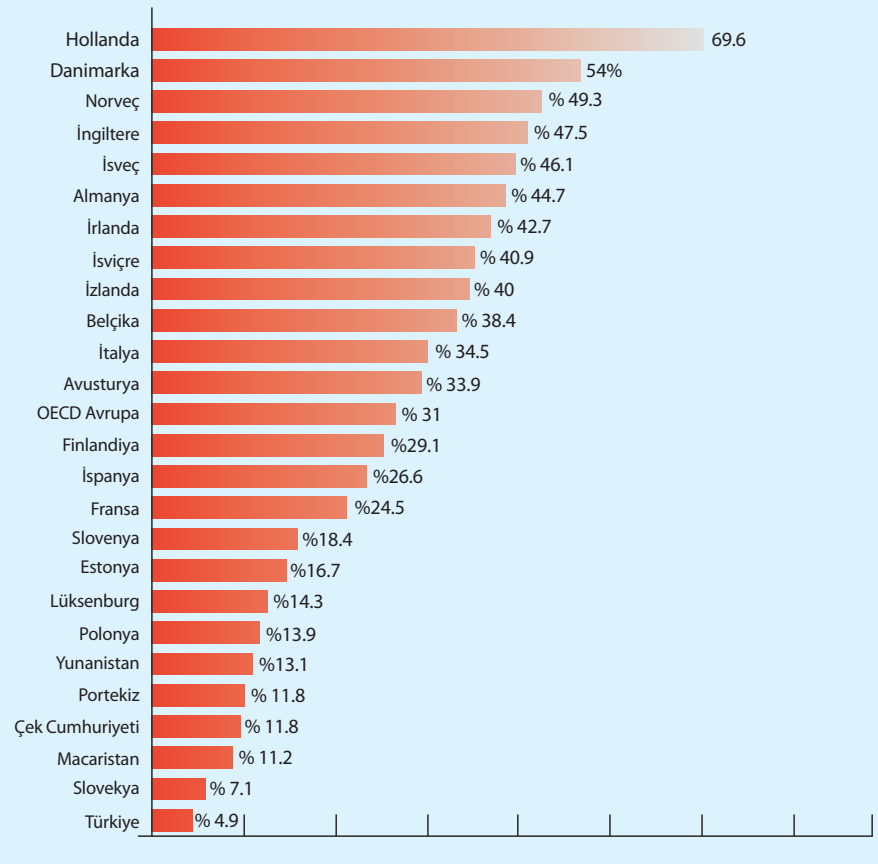
marka şehir olmadı. Önce doğru, şehrin gerçekleriyle örtüşür, herkes tarafından iyi anlaşılabilen, açık-net, uygulanabilir, yaratıcı ve yenilikçi bir pazarlama stratejisi olmalı. Daha sonra bu strateji reklam ve promosyonda görev alacak kişi ve ekiplere doğru aktarılmalı ve onlardan yine herkes tarafından anlaşılır, yaratıcı mesaj çözümleri beklenmeli. Aksi vakit ve nakit kaybıdır.

Uluslararası yayınlara yüksek bedeller ödemek, yerli-yabancı basın mensupları için pahalı geziler düzenlemek, sadece fuarlarda boy göstermek bir şehrin marka olması için gerekir, ancak yetmez. Henüz elinizde takip edilecek bir yol haritası yok iken ve ne söyleyeceğinizi bilemez iken, her kafadan bir ses çıkar iken ziyaretçi çağırmak kazanç değil kayıptır. Bu çabalar ciddi bir sağlık sorununu ağrı kesici ilaçlarla geçiştirmeye benzer.

Şehir yöneticileri eğitilirken bir sınavdan geçirilir ve çok önemli bir yatırımcıyla

Avrupa OECD Ülkelerinde Part-Time Turizm İstihdamı

aynı asansöre bindikleri ve aynı kata çıkacakları kısa süre içinde şehirlerini nasıl anlatacakları sorulur. Tanımadığınız birinin sizi dikkatle dinleyebileceği tam 25 saniyeniz var! Ne yapacaksınız? Muğlak ifadelerle uzun uzun anlatacak mısınız? Yoksa gerçekçi ve çarpıcı bir -iki kelimeyle etkileyebilecek misiniz?

Marka şehir ve turizm

"Her Şey Dâhil" sistemi şehirlerin markalaşması önünde çok önemli bir engel, çünkü turist "her şey dâhil" tesisten dışarı adımını atmaz, şehri tanımaz, kültürel mirası ile tanışamaz. Antalya'ya gelen 100 turistten 95'i şehri görmeden dönüyor. Geldikleri ülkede gözlerini bağlayıp uçağa bindirseniz, benzer deniz, güneş ve kumu olan başka bir yere götürseniz Antalya'ya geldiklerini sanabilirler. Şehrin mirasını otellerdeki ucuz, baştan savma gösterilerden ibaret sanabilirler.

Marka olabilecek kentlerimizin tanıtımında nerede hata yapılıyor?

- ▶ Strateji yoksunluğu.
- ▶ Günü kurtarma derdindeyken geleceği iskalamak.
- ▶ Kazma-kürek belediyeçilik anlayışı.

Şehirlerin marka olabilmek için yararlanabileceği nitelikler mutlaka vardır. Bunları ortaya çıkarıp, işleyip rekabet avantajına döndürmenin önündeki en önemli engellerden biri "düz mantıklı" olmak. Bir sorunu etkileyen çok sayıda değişken varken, o sorun hakkında düz mantık yürütmek ilgilileri gerçek amaçtan uzaklaştırır. İlk akla gelen, üzerinde incelelikle düşünülmemiş, yaratıcılıktan ve yenilikten yoksun öneriler, diğer kişilerin cesaretini kırar, beklenen etki bir türlü elde edilemez.

Buna "Jamaika Sendromu" denir. 70'li yıllarda Jamaika, şu an bizim yaşadıklarımızın aynısı yaşamış, yapılan araştırmalar, turistlerin onları havaalanından otele götüren otobüs şoförü ile otel personelinden başka kimseyi tanımadan ülkelerine geri döndüğünü göstermiştir. "Çok" her zaman değerli değildir. Hatta çoğu zaman "az" daha değerlidir. Önemli olan sayıların çokluğu değil, elde edilen kazanç ve değerdir.

Ya su parasına yabancı turist ağırlanır ya da bir şişesi 10 liraya su satarak yerli turist kazıklanır. Her ikisi de, neslini kurutacağını bile-bile, trolle balıkçılık yapmak gibi bir şey. 3-4 ay sonra kimse kalmaz buralarda. Issız sokaklar, kepenkleri kapalı dükkânlar. Bu mudur sürdürülebilir turizm? Ya da başka deyişle, bu turizm anlayışı ne-reye kadar sürer?

Marmarisli dolmuşçular turistlerin dolmuş ücretini ödemek istememesinden

şikâyetçi. Neden mi? Çünkü turistler "her şey dâhil" in kapsamını o kadar genişletmişler ki, dolmuş ücretlerinin de dâhil olduğunu sanıyorlar!

Sayısız değeri barındıran güzel ülkemizin güzel şehirleri bunu hak etmiyor.

4 milyondan fazla badem ve zeytin ağacıyla kaplı, 2 bin 400 restoran ve barın bulunduğu Majorca, şimdilerde kitle turizmini tartışıyor. Çevre kaygısı ve kalite önceliği nedeniyle, planlı bir gelişme tercih ediliyor. Tüm yılı kapsayan bir hedefe kilitlenmiş, turistik ziyaretlerin sayısı sınırlandırılırken iş amaçlı ziyaretlerin sayısı artırılıyor. Turizmden edinilen deneyim ve yabancı dil bilgisi bankacılık, sigorta ile tele-pazarlama alanlarına yönlendiriliyor.

Turizm, marka şehirden çok şey kazanır. Bu nedenle, kısa dönem çıkarlar yerine uzun dönemli kazançları sağlayacak bir stratejik plan çerçevesinde buluşmak gerekir.

Kaynakların doğru kullanılması

Şehirlerimiz hem devletin kendilerine yardım etmediğinden yakını hem de şehrin geleceğine yatırım olacak yaratıcı projeler geliştirmeden, yapılan destekleri heba eder. Tüm bunlar strateji yoksunluğundan kaynaklanıyor. El yordamıyla yol almak şehirlere pahalıya mal olur.

Tutsuz bir turizm anlayışı şehirlerimizin algısına zarar verir.

İrili-ufaklı belediyelerimizin yaz boyunca düzenlediği sıradan, özelliği olmayan festivallere bir göz atın. Saman alevi etkili, boy göstermek adına yapılan harcamaları bir düşünün. Bu harcamalarla o yerleşim birimleri marka şehir hamlelerini başlatabilir, yol alabilirler. Eğer şehirlerimiz marka olmak istiyorsa önce tribünlere oynamaktan vazgeçmeli, kaynaklarını stratejik hedefleri doğrultusunda gücünü etmeden, sessiz ama kararlı bir şekilde kullanmalı.

YAZILIM LOKOMOTİF SEKTÖR OLUYOR

Yazılım sektörü Türkiye'nin lokomotif sektörlerinden biri olmaya hazırlanıyor. Yüzde 10'un üzerinde büyüme oranlarına ulaşan sektörün 2023 ihracat hedefi 10 milyar dolar.

Yazılım sektörü, şirketlerin bilgi teknolojileri (BT) harcamalarından her geçen yıl daha fazla pay alıyor. Araştırma şirketi Gartner'ın verilerine göre, 2014'te 3,7 trilyon dolar olarak gerçekleşen dünya BT harcaması bir önceki yıla göre toplamda yüzde 1,6 arttı ve bunda yakaladığı yüzde 5,7'lik büyümede yazılım ürünleri oldukça etkili oldu.

Benzer büyüme rakamlarının Türkiye pazarı açısından da geçerli olduğunu söylemek mümkün. Türkiye Bilişim Sanayicileri Derneği'nin (TÜBİSAD), Deloitte ile birlikte hazırladığı rapora göre Türkiye'de Bilgi Teknolojileri ve İletişim pazarı, 2014'te, bir önceki yıla göre yüzde 12,1 büyüyerek 69,4 milyar TL'ye ulaştı. Araştırmada bilgi teknolojileri kategorisi altında yer verilen yazılım ise, genel pazardan küçük bir pay almakla birlikte sektörün üzerinde büyüdü.

Yüzde 12,3 büyüdü

Yazılım pazarı Türkiye'de 2014'te, önceki yıla göre yüzde 12,3 büyüyerek 6,3 milyar

TL'ye ulaştı. Rapora göre BT ihracatında yazılımın etkisi çok daha yüksek düzeyde oldu. Türkiye, 2014 yılında 1,34 milyar TL bilgi teknolojileri alanında ihracat gerçekleştirdi. Yapılan bu ihracatın 800 milyon TL'sini yazılım ürünleri oluşturdu.

Diğer yandan rapor, yazılımın payı biraz büyüye de Türkiye pazarının donanım ağırlıklı olmayı sürdürdüğünü gösteriyor. Gelişmiş ülkelerde BT harcamalarının yüzde 70 ilâ 80 arasını yazılım harcamaları oluştururken Türkiye'de BT harcamaları içinde donanıma karşı yazılım harcamalarının oranı yüzde 20 ilâ 30 arasında değişiyor.

Eylem planı hazır

Gelişmekte olan ülkeler için giderek önemli hale gelen dijital ekonomiye geçişte büyük rol oynayan yazılım alanının güçlendirilebilmesi için Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı "Türkiye Yazılım Sektörü Stratejisi ve Eylem Planı 2016-2019" başlıklı bir taslak metin yayınladı. Yazılım konusunda teknik, hukuki ve beşeri kaynağı sürekli geliştirebilen bir ülke haline gelebilmek için yapılması gerekenlerin sıralandığı taslak metinde önümüzdeki dört yıl için beş hedef belirlenmiş durumda. Bu hedeflere ulaşabilmek için taslak metinde 43 eylem maddesi sıralanıyor. Düzenlenen strateji

“*Türkiye’de bilişim teknolojileri harcamaları içinde donanıma karşı yazılım harcamalarının oranı yüzde 20 ilâ 30 arasında değişiyor. Bu rakam yeterli görülüyor...*”

planında her bir eylem maddeleri için tarih aralıkları da belirtiliyor.

Buna göre önümüzdeki yıl, hem bilgisayar hem de yazılım mühendisliği için ayrıca burs verilmesi, Bilişim Sektörü İzleme Teknik Komitesi'nin oluşturulması, bilişim firmalarını derecelendirme için elektronik portalın yaratılması, yazılım ihracatının artırılması için özel KOSGEB desteği sunulması, yazılımın birçok noktada desteklenmesi için gerekli hukuki düzenlemelerin yapılması planlanıyor.

2023 ihracat hedefi 10 milyar dolar

Diğer yandan Yazılım Sanayicileri Derneği (YASAD) ise Türkiye'de sektörel ilgili önemli çalışmalara imza atıyor. Yerli yazılımın geliştirilmesi için çalışmalar yürüten

YASAD'ın 300'e yakın üyesi bulunuyor. 2014 sonu itibarıyla 650 milyon dolar ihracat gerçekleştiren sektörün 2023'te 10 milyar dolar rakamını hedeflediğini söyleyen YASAD Başkanı Doğan Ufuk Güneş, "Her yıl en az 70 bin çalışana ihtiyaç duyuyoruz. Yazılım alın terine değil, akıl terine dayalı. O nedenle nitelikli iş gücüne, her sektörden daha fazla ihtiyaç duyuyoruz" diyor.

Güneş, "Türkiye'de yerli yazılım pazarı, 2011'den sonra fark edilmeye başlandı," diyor ve YASAD olarak yerli yazılım konusunda farkındalık oluşturmak üzere çalışmalar yaptıklarını anlatıyor. Derneğin son dört yıllık stratejisinde iki hedef ön plana çıkıyor. Bunlardan biri kamuda yerli yazılım kullanımını artırmak, diğeri ise yerli yazılım ihracatını yukarı taşımak...

Güneş, "2010 sonunda yazılım ihracatı 250 milyon dolar düzeyindeydi. Yaptığımız çalışmaların da etkisiyle bu rakam, 2014 sonu itibarıyla 650 milyon dolar düzeyine yükseldi" diyor.

Nitelikli işgücü gerekiyor

YASAD, ayrıca, önüne 2023 yılında 10 milyar dolar yazılım ihracatı hedefini koymuş durumda. Ancak bunun için atılması gereken birçok adım olduğunu söyleyen Güneş, yazılım için ihracatçı birliğin kurulmasının bunların başında geldiğini belirtiyor. Güneş'e göre sektör için bir diğer gereklilik de nitelikli iş gücü. Her yıl en az 70 bin çalışana ihtiyaç duyduklarını söyleyen Güneş, açıklamasını şöyle sürdürüyor: "Nitelikli iş gücü şu anda Türkiye'de birçok sektörün ihtiyacı. Ancak yazılım alın terine değil, akıl terine dayalı. O nedenle her sektörden daha fazla ihtiyacımız olduğuna söyleyebilirim. Yeterli sayıda olmayan nitelikli işgücü, maaşların yükselmesine ve şirketlerin de giderek ciddi anlamda sıkıntı yaşamasına neden oluyor."

Ar-Ge çalışmaları

Ar-Ge çalışmaları da yazılım sektörünün gelişiminde büyük önem taşıyor. Güneş, "Şu an yürürlükte olan kanuna göre Ar-Ge merkezi açabilmek için 30 Ar-Ge mühendisi istihdam etmeniz gerekiyor. Önceden bu rakam 50 idi. Yazılım özelinde bu rakamın 5'e indirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu sayede Türkiye'nin her yerinde yazılım üretenler, Türkiye'nin her yerinde Ar-Ge yapabilir hale gelecek" diyor.

TOBB Türkiye Yazılım Meclisi Başkanı Melek Bar Elmas:

Yazılım geleceğimizeyizdir

Yazılım bugün her yerde karşımıza çıkıyor. Çamaşır makinamızda, elektrik süpürgemizde kapımızdaki güvenlik sisteminde, arabamızda yazılımın desteğini hissediyoruz. Hatta bundan sonra yazılımsız bir hayatı düşünemeyeceğimizi rahatlıkla söyleyebiliriz.

Son 50 yıldır dünya tarihi en hızlı teknolojik değişimi yaşıyor. Bir yandan bu baş döndürücü değişime ayak uydurmaya çalışırken, bir yandan da farkında bile olmadan pek çok yeniliğin yaşamımıza hızla girdiğini görüp şaşırıyoruz. Hatta eskiden bu işleri nasıl yaptığımızı hatırlamaz olduk. Kısa bir hatırlatmaya ne dersiniz:

1970'li yıllarda bir eve telefon almak için aylarca sıra beklerdik. Sadece doktor gibi sağlık mensubu kişiler ya da önemli devlet adamları öncelikli olarak biraz daha hızlı telefona ulaşırdı. Oysa bugün çocuklarımız dahil herkesin cep telefonu var. Edinmek ise neredeyse dakikalar sürüyor. Bugün Türkiye'de yaklaşık 72 milyon GSM abonesi var. Birden çok telefon hattına sahip kişi azımsanmayacak sayıda.

1985 yılında bankadan para çekmek için önce serviste makbuzu hazırlatır sonra vezne kuyruğuna girerdik. Basit bir para çekme işlemi en az yarım saat sürerdi. Bugün ATM'lerde işlem süresi üç dakikayı geçerse sistem uzmanları sorunu çözmek

için kolları sıvıyor. BKM verilerine göre 2014 yılında toplam 43 bin 938 ATM, şubeye bile girmeden banka işlemlerimizi yapmamız için hizmetimizde.

10 kişiden 9'u artık bilgisayar sahibi

1960'larda bilgisayar; savunma ya da finans sektörü gibi kritik sektörlerde büyük yatırımlar karşılığında kullanılabilen devasa makineler iken 1990'lara geldiğinde, küçük işletmelerin de kullanabildiği küçük masa üstü (PC) makinelere dönüştü. Günümüzde ise çocukların bile kullandığı avuç içi makinelerle dönüştü. Bugün Türkiye, 70 milyonu geçen cep telefonu sayısı ile her 10 kişiden 9'unun bilgisayar sahibi olduğu bir ülke.

2012 yılına kadar taksi bulmak için ya bulduğumuz sokaktan taksinin geçmesini beklerdik ya da taksi durağını arardık. Oysa bugün cep telefonumuza yüklediğimiz yazılımdan çağırıyoruz ve kaç dakika sonra taksiye binebileceğimizi biliyoruz.

Sanırım yazdıklarımı okurken hepinizin aklından pek çok farklı örnek geçti. Ve kısacık

ömrümüzde yaşadığımız değişikliklere ve uyum yeteneğimize hayran kaldık.

Yazılım neden önemli?

İşte bu şaşırtıcı değişikliğin arkasında sessiz sakin ve azimle çalışan, çoğu zaman öne geçmediği için adını bile bilmediğimiz "yazılım" var. Bilgisayarın, telefonun, televizyonun akıllı olmasını, pek çok işi yapmasını sağlayan yazılım, yakın zamana kadar gözle görülüp elle tutulmadığı için önemi kavranamamış teknolojik değişimin temel ve çok önemli yapı taşı.

Neyse ki son zamanlarda cep telefonuna indirilen uygulamalar sayesinde önemi giderek daha çok anlaşılıyor. Peki yazılım neden önemli? Çünkü herhangi bir makinenin akıllı olmasını sağlayan şey yazılım. O makineye neyi nasıl yapması gerektiğini öğreten komutlar dizisine yazılım denir. Yazılım olmadan her hangi bir makinenin akıllı olması olanaklı değildir. ATM'den para çekmeniz, cep telefonundan taksi çağırmanız, hava durumunu öğrenmeniz, yolunuzu bulmanız,

görüntülü görüşme yapmanız hep yazılım gücüyle olmaktadır.

Her yerde karşımıza çıkıyor

Yazılım bugün her yerde karşımıza çıkmakta. Çamaşır makinamızda, elektrik süpürgemizde, kapımızdaki güvenlik sisteminde, arabamızda yazılımın desteğini hissederiz. Hatta bundan sonra yazılımsız bir hayatı düşünemeyeceğimizi rahatlıkla söyleyebiliriz. Bugün bir yazılımın durması pek çok şehrin ışiksiz kalmasına neden olmaktadır. Yine bir başka yazılımın sayesinde yıllardır görmediğimiz, izini kaybettiğimiz bir arkadaşımızı buluveririz.

Bu nedenle yazılım, tüm ülkelerin gelişim politikalarında önemli bir yere sahiptir ve olmak zorundadır. Yazılımın önemini kavramamış ulusların uzun dönemde gelişime devam etmeleri olanaklı değildir. Bu nedenle Obama, Amerika Birleşik Devletleri'nde ilkokul öğrencilerine yazılım eğitimi vermek için seferberlik ilan etti.

2006 yılında kuruldu

Kısaca yazılım geleceğimize. 2006 yılında TOBB bünyesinde kurulan Türkiye Yazılım Meclisi de bu gerçekten hareketle, yazılım sektörü için strateji geliştirme ve lobi faaliyetlerini sürdürmektedir.

Türkiye Yazılım Stratejisi ve Eylem Planı'nın oluşturulmasında, çeşitli kanun ve tüzük çalışmalarında yazılım sektörü adına hareket eden meclisimiz, özel sektör, kamu kurumları ve sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinden oluşan çatı kuruluş olma özelliğiyle bu alandaki kanunla kurulmuş tek yapıdır.

Önemi giderek artan yazılımın ülkemiz için de son derece önemli olduğu açıktır. Bacasız sanayi olarak da tanımlanan yazılım sektörü, doğal kaynakları tüketmeyen, büyük sermaye gerektirmeyen, sadece alanında iyi eğitilmiş insan gücüyle üretim yapabilen tek sektördür. Bugün Türkiye bilişim sektörü içinde % 12 ihracat payıyla yazılım en çok ihracat yaptığımız alandır.

Yazılım sektörü yeni teknolojik gelişmelerle birlikte, giderek çok çeşitli ve daha büyük bir alana yayılmaktadır. Önümüzdeki 5 yıl içerisinde, konuşan ve eksik gıda maddelerinin siparişini markete kendiliğinden veren buzdolabından, spor yaparken vücut değerlerimizi ölçüp bizi kalp krizinden koruyan kol saatlerine, evimizdeki her değişikliği bize bildiren cep telefonlarımızdan, sesimiz-

le kontrol edeceğimiz otomobillere varan, inanılmaz değişiklikler yaşanacak.

Eğer 20 yıl uzağa bakacak olursak, hemen her evde en az bir temizlik robotunun olacağını, fabrikalarda insansız üretim yapılacağını, 3 boyutlu yazıcıları kullanarak pek çok ürünü istediğimiz renk ve özellikte evimizde üreteceğimizi rahatlıkla söyleyebiliriz. Tıp alanında devrim niteliğinde buluşlar yapılmakta ve bu buluşlar çarpan etkisiyle giderek artacak ve yaşamımızın içine girecek. Şimdiden yapay gözler, hap boyutunda kameralar kullanılmaya başlandı.

Henüz yolun başındayız

Sanal ortama aktarılan bilgi katlanarak büyüyor. Yeni yazılım teknikleriyle bu veriler analiz edilmeye başlandı. Bu konuda henüz yolun başındayız. Önümüzdeki günlerde bu alanda ciddi gelişmeler olacak. Bu gelişmelere paralel olarak büyük verilerin analizi çok daha hızlı ve kolay yapılabilecek. Bunun sonucu olarak anlık hava durumundan, tüketim eğilimlerine, salgın hastalıkların (örneğin domuz gribi) yayılma yollarından, ilaçların etkisinin gerçek sonuçlarının analizine kadar halen yapamadığımız pek çok şeyi yapabilir duruma geleceğiz.

Bu kadar yaşamın içine giren teknoloji her araçta olduğu gibi yararı kadar sakıncalı konuları da içeriyor. Bugün askeri güvenlik kadar siber güvenlik de savunmanın çok

“Yazılım bugün her yerde karşımıza çıkmakta. Çamaşır makinamızda, elektrik süpürgemizde, kapımızdaki güvenlik sisteminde, arabamızda yazılımın desteğini hissederiz.”

önemli bir alanı oldu. Yapılan siber saldırılarda bankaların hizmet veremez duruma geldiğini, devlet kurumlarının sanal hizmetlerinin durduğunu, bilgileri çalınan kişilerin dolandırıldığını en azından haberlerde duyar duruma geldik. Siber güvenlik sorunları yerli yazılımın önemini hepimize bir kez daha hatırlattı.

Yerli Malı Belgesi nasıl yerli sanayiye korumak için önemli bir işleve sahip ise, yerli Yerli Yazılım Belgesi de aynı işleve sahip olacaktır. Bu yolda yapılan çalışmalara aktif olarak katılan meclisimiz, 2016 yılında yerli yazılım bilincinin ve farkındalığının oluşturulması amacıyla 'Yazılım İçin Ortak Ses Ver' kampanyası başlatmıştır. Yazılım sadece devletin ya da kurumların konusu değildir. Her vatandaşın birey olarak önemini kavraması ve destek vermesi gereken, geleceğimizi belirleyecek, ülkenin kaderini etkileyecek kritik alanlardan biridir.

Başarının anahtarı işinizde mutlu olmanız...

TOBB ETÜ MED üyeleri arasında başarılı kariyer hikâyeleri, pek çok TOBB ETÜ mezununa örnek oluyor. Bunlar arasında yaptığı işte mutluluğu yakalayanlardan biri de İş Bankası Müfettiş Yardımcısı Bilal Ertuğrul. "Hayatta mutlu olmadan bir iş yapıyorsanız, o iş hiçbir zaman sizi tatmin etmez" diyen Ertuğrul, kariyer yapmanın yolunu iş yaşamındaki mutluluğa bağlıyor.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'ni (TOBB ETÜ) 2011-2012 Eğitim Öğretim Yılında İktisat ve Uluslararası İlişkiler bölümlerini Üniversite birincisi olarak tamamlayan Bilal Ertuğrul, kariyer hayatında çizdiği yol ile TOBB ETÜ Mezunlar Derneği (MED) tarafından örnek gösteriliyor.

1987 yılında Osmaniye'de doğan Bilal Ertuğrul ilk, orta ve lise eğitimini de Osmaniye'de tamamladı. Kimileri için küçük kentte doğup büyümek bir şanssızlıkken kimileri için de büyük bir şans olarak görülüyor ve başarının da anahtarını oluşturuyor. TOBB ETÜ MED üyesi Ertuğrul, Osmaniye'de geçen yıllarını kişiliğinin oluşmasında şans olarak görüyor ve bu yılları şöyle özetliyor:

"Hayat yolculuğumu anlamlandıran amaçlarımı ve bu amaçlara ulaşmamı sağlayacak değerleri bana sağlayan bu küçük şehir her zaman yanımda ve benimle oldu. Karakterimi, kişisel gelişimimi pek çok medeniyetin izlerini taşıyan Çukurova'da temellendirmem hayatım boyunca benim için faydalı oldu. O topraklardan aldığım edebin ışığında bugün öncelikle bir parçası olmanın büyük bir şans olduğunu düşündüğüm, bu şansı bulmaktan aldığım hazzı kelimelerle anlatmamın çok zor olduğu toplumuma katkı sağlamak için kendimi geliştirmeye, kariyerimi şekillendirmeye çalışıyorum. Henüz yolun çok başında olsam da doğru yolda olduğumu sadece düşünmüyorum pek çok anda da görüyorum."

ÖSS Sözel 2'de Türkiye birincisi, Eşit Ağırlık 2'de Türkiye altıncısı derecelerini alırken kendinize nasıl bir yol haritası çizdiniz?

2006 yılında üniversite seçme sınavın-

TOBB ETÜ MED Üyesi Bilal Ertuğrul, TOBB ETÜ mezunlarına, "Gerek kurum gerekse pozisyon olarak uygun olduğunuz yerlere girmek için çaba sarf edin" tavsiyesinde bulunuyor.

da sözel puan türünde Türkiye birincisi, Türkçe-Matematik puan türünde ise Türkiye altıncısı olduktan sonra diğer dereceli öğrencilere yapıldığı gibi bana da pek çok üniversiteden davet geldi. Ben de bu davetlere icabet ederek ülkemizin önde gelen devlet ile vakıf üniversitelerinin kampüslerini ziyaret ederek, değerli rektörler ve akademisyenleriyle tanışma, geleceğe yönelik görüşlerini alma şansı buldum. O dönemde yapılan sınavda aynı sürede arkadaşlarım-

dan 60 soru fazla çözdüğüm için her üç puan türünde de tercih yapma ya da daha genel bir ifadeyle istediğim herhangi bir bölümü tercih etme şansına sahip oldum. Sonuçta ideallerim, onlara ulaşmamı sağlayacak ilkelerim bana iktisat tercihi yapma kararı aldırdı. Kendimi bir mühendis, doktor ya da avukat olarak hissedemedim. Hayallerime ulaşmam için inşa ettiğim binanın temellerini en çok iktisat bilimiyle sağlayabileceğimi düşündüm. Yani pek çoklarının aksine üniversiteyi bitirdiğimde kesin bir meslek sahibi olmaktan çok hayatı daha iyi anlamlandıran, tercihleri ve seçimleri olan bir adam olma kararı aldım. Bu süreçte Osmaniye Ticaret Odası'nın o dönemki Başkanının vasıtasıyla Ankara'da yeni kurulmuş, henüz üçüncü yılında olan ancak bana göre Türkiye'nin en iyi iktisat bölümü kadrosunu oluşturmuş TOBB ETÜ'yü tercih etme kararı aldım. Bu kararımda, TOBB Başkanı saygıdeğer büyüğüm M. Rifat Hisarcıklıoğlu'yla beraber geçirme şansı bulduğum zamanlar ve kendisinden edindiğim vizyonun da önemli bir etkisi olduğunu saklama gereğini de hiçbir zaman hissetmedim.

TOBB ETÜ'de lisans hayatınıza İktisat Bölümü'nde başladınız. Çift anadal olarak Uluslararası İlişkiler Bölümü'nü tercih etmenizin özel bir sebebi var mıydı?

Sizin de belirttiğiniz üzere lisans hayatı İktisat Bölümü'nde başladıktan sonra çift anadal olarak da Uluslararası İlişkiler Bölümü'nü tamamladım. İlk iki yılda bölüm arkadaşlarıma göre daha fazla ders aldığım için üçüncü sınıfa geçtiğimde önemli bir zamanım oldu. Bu arada doğan bu zamanı çift anadal yaparak değerlendirmeye karar verdim. Gerek bölümden aldığım derslerin

“*Başkaları için dünyanın en güzel işi olarak tanımlanabilecek işler bile size uygun değilse, o işte kendinizi hayal edemiyorsanız, asla mutlu olamazsınız.*”

kalitesi gerekse Uluslararası İlişkilere olan ilgim sebebiyle bu bölümün Uluslararası İlişkiler olması gerektiğine karar verdim. O dönemde yaklaşık 20 ders fazladan alarak tamamlayabildiğim çift anadalı yapmak için ciddi bir ders yükünü tamamlamak gerekiyordu. Tabii ki, bu da hayatınızda hem önemli bir yoğunlaşma hem de bazı zevklerinizden taviz vermeniz anlamına geliyor. Beni tanıyan arkadaşlarımın da çok iyi hatırlayacağı üzere ben sosyal hayatımdan en az tavizi vererek bu bölümü de dört yıllık eğitim sürecinde tamamladım. İki bölüm bitirmenin en önemli avantajı ise mezuniyet sonrası tercih yapabileceğiniz alanın genişlemesi ve kişisel gelişiminizde olaylara farklı bakış açılarıyla yaklaşabilmenizi sağlaması olduğunu düşünüyorum.

Üniversite mezuniyetinizden sonraki süreci nasıl değerlendirdiniz?

Mezuniyet heyecanı yaşadığım dönemde arkadaşlarımla üstlendiğimiz öğrenci konseyindeki çalışmalar sebebiyle yoğun bir dönem geçirdim diyebilirim. Bir yandan kariyerime şekil verip, diğer yandan o dönemki konseyde yer alan Konsey Başkanı Ramazan Çınar ve Başkan Yardımcısı Ertuğrul Bilkan'ın o günün öğrencileri bugünün mezunları için yaptığı ve çok başarılı bulduğum çalışmalara elimden geldiğince destek verdim. O dönemde çeşitli teklifler geldi. Ben söz konusu teklifler arasında yurt dışında çalışma fırsatı tanıyan uluslararası bir firmadan gelen teklifi kabul ederek, geçici bir dönem için İstanbul'a taşınıp yeni bir hayat kurmayı tercih ettim. Başlangıçta geçici olarak gördüğüm bu sürecin kısa süre sonra kalıcı hale geleceği belli olduğunda, Türkiye'de çalışmamı istedikleri için ve ben de diğer ülkemde çalışacaksam ülkem kurumlarına katkı yapmayı önceliklendirdiğim

için 2013 yılı başında Türkiye İş Bankası'na Müfettiş Yardımcısı olarak kabul aldım. Halen aynı bankada Müfettiş Yardımcısı olarak çalışmaktayım. Bu arada akademik kariyerime de İstanbul'da yaşadığım için yine ülkemizin köklü üniversitelerinden Yıldız Teknik Üniversitesi İktisat Bölümü'nde devam ediyorum.

Mezun olduktan sonra işe girişi sürecinizden bahsedebilir misiniz?

Mezun olduğum dönemde gerek ÖSS'de kazandığım Türkiye birinciliği ve TOBB ETÜ gibi önemli bir üniversiteyi birinci olarak tamamlamış olmam gerekse üniversite yaşamım boyunca sosyal faaliyetlerde aktif olmam, uluslararası kuruluşlarla temas edebilmem ve onların değerli yöneticileriyle tanışmam sayesinde mezuniyetten sonra önemli bir firmada yönetici adayı pozisyonuna deneme süreci olarak işe başladım. Buradaki görevime yurt dışında çalışma amacıyla başladığım ve bir süre sonra Türkiye'deki yapılanmasında görev almam istendiği için bu süreç oldukça kısa sürdü diyebilirim. Ancak geçmişime baktığımda yaptığım tercihlerden pişman olma yerine onlardan ders almayı tercih ediyorum ve burada da aldığım önemli tecrübelerden çok mutluyum. Öncelikle ülkemi terk edip yurt dışında çalışmamın ne kadar istesem de bu topraklara olan bağlılığım sebebiyle çok zor olacağını öğrendim. Aynı zamanda günün birinde hepimizin katkı vermesiyle erişebileceğimiz muasır medeniyet seviyesine ancak ve ancak kendi iş gücümüzü kendi kurum ve kuruluşlarımızda değerlendirecek ulaşılabileceğimizi gördüm. Bundan sonraki serüvenimde Türkiye İş Bankası çatısı altında devam etti.

TOBB ETÜ MED'den beklentileriniz neler?

Son dönemde yaptığınız çalışmaların TOBB ETÜ MED ile TOBB ETÜ ailesine yakışır konuma ulaştırmak için oldukça faydalı olduğunu düşünmekteyim. Çalışmalarınıza katkı vermenin üniversitemizden mezun her bir bireyin asli görevlerinden olduğunu düşünmekte ve aynı şevk ve heyecanla önümüzdeki dönemde yapacağınız çalışmalara katılma arzusu taşıyordum. Ayrıca değerli mezunlarımızla bir arada olabileceğim şansını verdiğiniz bu röportajınız için ayrıca teşekkür ederim.

Dünyanın en güzel işi bile size uygun olmayabilir

Öncelikle benim için müfettiş olmaktan öte, genel anlamda Türkiye İş Bankası ailesinin bir parçası olmanın çok önemli olduğunu belirterek başlayayım. İçinde bulunmaktan ziyadesiyle mutluluk duyduğum bu kurumun hikâyesi, ülkemizin hikâyesinin ayrılmaz bir parçası ve ilelebet de böyle olacağını düşünmekteyim. Bu bakımdan sorunuza yanıtlarken genel olarak Müfettiş Yardımcılığı yapmanın artı ve eksi yönlerinden çok Türkiye İş Bankası'nda Müfettiş Yardımcısı olmanın avantaj ve dezavantajlarını aktarabilirim. Ülke ortalamasının üzerinde elde edilen gelir, Bankacılık Kanunu ile bunu esas alan düzenlemelerle çerçevesi çok iyi tanımlanmış bir iş yapıyor olması, ülkemizin dört bir yanını gezip, insanlarımızı tanıma, normal zamanlarda yolumuzun düşmeyeceği şehirleri görme şansı bulma, çeşitli sektörleri, firmaları, bunların hikâyelerini irdeleyebilme yaptığım işin en güzel yönleri olarak öne çıkıyor. Benim için zor olmamakla beraber, en azından gözlemlediğim kadarıyla müfettiş olarak çalışmanın en zor tarafları ise turne programları sebebiyle yılın belli bir dönemini, belirli bir süre için yaşadığınız çevreden ayrı geçirmek, yaptığınız işin kapsamı ve ülkedeki ekonomik gelişmelerle doğrudan temas etmesi sebebiyle her geçen gün artan ve yoğun bir tempoda çalışmayı gerektiren iş yükü olarak ön plana çıkıyor. Ancak, değerli mezun arkadaşlarıma bir işin artı ve eksilerini başkalarından duyarak hareket etmeye yerine bir işe başvurmadan önce o işin tüm detaylarını öğrenme ve kendilerine uygun olup olmadığına karar vererek hareket etmelerini tavsiye edeceğim. Çünkü gelir durumu, yaşam standartları ne olursa olsun, hayatta mutlu olmadan bir iş yapıyorsanız, o iş hiçbir zaman sizi tatmin etmez. Dahası hayatınızın çok önemli bir kısmını kapsayan iş hayatınızdaki mutsuzluk hali hayatın her alanına sirayet eder. Bu yüzden, en önemli tavsiyem, gerek kurum gerekse pozisyon olarak uygun olduğunuz yerlere girmek için çaba sarf edin. Çünkü unutmayın ki, başkaları için dünyanın en güzel işi olarak tanımlanabilecek işler bile size uygun değilse, o işte kendinizi hayal edemiyorsanız, asla mutlu olamazsınız. Bu arada şunu da belirtiyim, bankamız diyebileceğimiz kadar açıkça sahiplenebildiğimiz kurumumuza başvurmak isteyen arkadaşlarım her zaman benimle ve diğer arkadaşlarımla temasa geçebilir ve fikirlerimi alabilirler.

SEKTÖRLER

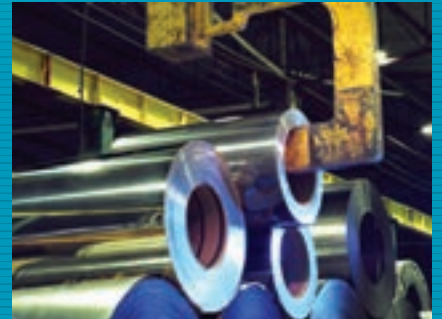
⇒ **Demir-çelikte Çin tedirginliği yaşanıyor**

⇒ **Türkiye’de kimya sektörü ne durumda?**

⇒ **Otomotiv sanayinin 2016’dan beklentileri**

⇒ **Öğretmenler Gözüyle Meslek Raporu değerlendirildi**

⇒ **Doğal gaz sektörü arz güvenliğine dikkat çekti**

▲ TOBB TÜRKİYE DEMİR VE DEMİR DIŞI METALLER MECLİSİ

▲ TOBB TÜRKİYE KİMYA SANAYİ MECLİSİ

▲ TOBB TÜRKİYE OTOMOTİV SANAYİ MECLİSİ

Demir-çelikte Çin tedirginliği yaşanıyor

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) bünyesinde faaliyet gösteren Türkiye Demir ve Demir Dışı Metaller Meclisi, demir-çelik sanayinin güncel ve yapısal sorunlarını görüşmek, çözüm önerileri geliştirmek üzere, geniş katılımı toplandı.

Toplantıya katılan TOBB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Faik Yavuz, sektörün önde gelen şirketlerinden birinde üretimin durduğunu hatırlatarak, "Medyada bu konuyla ilgili haberler sektörün müşterilerini, tedarikçilerini, yatırımcılarını ve bankaları tedirgin etmeye başladı. Bu bilgi kirliliğinin ortadan kaldırılması gerekiyor" dedi.

Sektörün rekabet gücünün uygulanan yanlış politikalar nedeniyle sorunlu olduğu, ancak yansıtılan aksine sektördeki şirketlerin geleceğe umutlu bakmaya devam ettiklerinin altı çizildi.

Sektöre Çin tehdidi

Sektördeki genel durum hakkında detaylı bir sunum yapan Meclis Başkanı Veysel Yayan ise hem dünya çelik piyasası hem de Türk demir-çelik sanayinin mevcut durumu ve gelişmeleri hakkında çarpıcı bilgiler paylaştı.

Çin'den gelen ağır baskı üzerine dünyanın diğer ülkelerinde, dumping ve telafi edici işlem vergisi uygulamaları ile çok ciddi koruma tedbirleri alındığına dikkat çeken Yayan, "Çin'deki çelik üreticileri bu vergilerin olmadığı ülkelere yönelmektedirler. Sıcak yassı ürünler için antidumping davaları açılmış durumda. Çin'den yapılan ithalata koruma tedbirlerinin alınmadığı ürün gruplarında ise Türkiye, her geçen gün daha fazla Çin tehdidi altında kalmakta. Çin'in dünyanın tümüne yaptığı ihracatın artış hızından 10 kat daha yüksek bir hızla Türkiye'ye ihracat yaptığı görülmektedir" diye konuştu. Türkiye'nin çoğunluğu Çin'den olmak üzere yaptığı dumpingli ve teşvikli çelik ithalatı nedeniyle, Türkiye'nin çelik üretimi ve ihracatının gerilediğine işaret eden Yayan, "Türkiye, 15 yıl aradan sonra çelik ürünlerinde net ithalatçı konumuna geldi. Sektörde ihracatın ithalatı karşılama oranı %160 seviyelerinden %96 seviyesine kadar düştü" dedi.

Çin'deki kapasite fazlası ürkütücü

Çin'in çelik üretim kapasitesinin son 10

yılda %172 oranında arttığını ve Türkiye'nin çelik üretiminin 13 katına ulaştığını vurgulayan TOBB Türkiye Demir ve Demir Dışı Metaller Meclisi Başkanı Veynel Yayan, değerlendirmesinde şu ifadelere yer verdi:

"Türkiye dünyanın en büyük demir-çelik üreticileri listesindeki yerini korumaktadır. Türkiye halen dünyanın 9'uncu en büyük çelik üreticisi konumunda, ancak Türkiye, 2010-2011 döneminde dünyanın ham çelik üretimi en hızlı artan ülkesiyken, Türkiye'deki çelik üretimi artış hızı 2013 yılından itibaren gerilemeye başladı. İlk defa 2015 yılında %8 oranında geriledi. Üretimdeki gerilemenin temel nedeni hızla artan ithalattır. 2015 yılında hızla artan ithalat göz önüne alındığında, Türkiye dünya çelik ithalatçıları listesinde ilk 5'te yer alacakmış gibi görünmekte. Yurt içi üretimin yerini ithalata bırakması neticesinde sektördeki kapasite kullanım oranları gerilemekte. 2015 yılında sektördeki kapasitenin %62'si kullanıldı. Bu oran dünya ortalamasının bir hayli altında. Geçmişte ulaştığımız 36 milyon ton ham çelik üretim seviyesine en kısa zamanda ulaşmamız gerekiyor. Çünkü tüketimimiz artmaya devam ediyor ve sektörümüzde 51 milyon tonluk kapasite mevcut. Kapasite kullanım oranımızın daha fazla gerilemesine izin vermemeliyiz"

Sektörün sorunları ve çözüm önerileri

Toplantıda ayrıca, sektör temsilcileri tarafından Çin tehdidiyle ilgili olarak Dahilde İşleme Rejimi'nin (DİR) denetimi çerçevesinde yaşanan aksaklıkların olumsuz yansımaları dile getirildi. Haksız rekabetin engellenmesine yönelik ticaret politikaları geliştirirken, DİR kapsamında taahhütlerini yerine getiren ve kurallara uygun çalışan kuruluşların faaliyetlerinin aksatılmamasına özen gösterilmesi ihtiyacına dikkat çekildi. "Hepimiz aynı gemideyiz" mesajı veren Meclis üyeleri, yerli üretim olmadan ithalata dayalı gelişmenin imkânsız olduğunu vurgulayarak, kısa vadeli kazanımlarla günü kurtarmak anlayışının domino etkisi yaratarak, sonunda tüm sektör için ciddi kayıplara neden olacağını vurguladılar.

Sektörün aktörleri tarafından, Türkiye'nin çelik ürünleri tüketiminin hızla arttığına dikkat çekilirken, ancak artan tüketimin daha fazla dampingli, teşvikli ve hatta zaman zaman kalitesiz çelik ithalatı yapılarak karşılandığı hatırlatıldı. Yurt içi tüketimin

yerli ürünlerle karşılanmasını teşvik edecek tedbirlerin alınmasının hayati önem taşıdığına altı çizildi. Türkiye iç piyasasında tüketim hızla artarken, sektörün küçülmesinin, ciddi katma değer ve vergi kayıplarına yol açtığı ifade edildi.

Türk çelik sektörünün üretim ve ihracatının yeniden artırılabilmesi için önlem alınması istenen konular şöyle sıralandı:

"Kapasite fazlalıkları tespit edilip, yüksek katma değerli ürünlere yönlendirilmeli. Yeni kapasite yatırımlarında, yüksek katma değerli ve ithalat yoluyla tedarik edilebilen ürünlerin üretilmesine izin verilmeli. Daha çok küçük oyuncular tarafından gerçekleştirilen ve piyasayı bozan kayıt dışılık önlenmeli. Sektöre, başta son zamanlarda yaygınlaşmaya başlayan işten çıkarmalarla ilgili giderler olmak üzere, sosyal güvenlik giderleri için devlet desteği verilmeli." ■

Türkiye'de kimya sektörü ne durumda?

TOBB Türkiye Kimya Sanayi Meclisi, sektörün genel durumunu değerlendirmek üzere bir araya geldi. Toplantıda Avrupa Kimya Sanayi Konseyi (CEFIC) üyesi de olan Meclis Başkanı Timur Erk, dünyada ve Avrupa'da kimya sanayinin durumu hakkında bilgi verdi. Erk 2017 yılından sonra petrol fiyatlarının artması beklentisiyle sektördeki durağanlığın devam edeceğini ve AB ülkelerindeki aşırı regülasyon nedeniyle artan maliyetler yüzünden kimyasallar üretimindeki AB payının son 10 sene içinde %32 oranından %17'lere kadar indiğini belirtti.

Aşırı regülasyon uygulamalarının Türkiye içinde bir tehdit olduğuna değinen Erk, mevzuat düzenlemelerinde bu denli ağırlık olmasının sektör için yıpratıcı etki yarattığını ifade etti. Erk ayrıca, katma değeri yüksek kimyasallara dönüşüme dikkat çekerek, temel kimyasallar üretiminin her geçen gün daha azalacağını dile getirdi. Nükleer enerji yatırımlarının tüm siyasi konjektüre rağmen Fransa, Belçika ve İngiltere'de devam ettiğini de sözlerine ekleyen Erk, özellikle dünyada kaynakların verimli kullanımı ve geri kazanımına yönelik artan trende de vurgu yaptı.

Toplantıda, kimya sanayinin tüm alt sektörlerindeki genel durum sektör yetkililerince

masaya yatırıldı. Yapılan değerlendirmeler neticesinde tonaj bazında ihracatın artmasına rağmen, değer bazında düşüş yaşandığı ve hammadde alanında fiyatların stabil olmadığına dikkat çekildi. Sektör yetkililerince, kârlılıkta gerilemeye ve özellikle 2015 yılında süre gelen durağanlığın şirketler açısından uzun vadeli planlamayı imkânsızlaştırdığı dile getirildi. ■

Otomotiv sanayinin 2016'dan beklentileri

TOBB Türkiye Otomotiv Sanayi Meclisi, Meclis Başkanı Kudret Önen başkanlığında Ankara'da toplandı. Toplantıda, sektöre ait 2015 yılı verileri değerlendirilirken, 2016 yılı için öngörülen gelişmeler ele alındı.

Sektörün mevcut durumuna ilişkin memnuniyetini dile getiren Meclis Başkanı Önen, Türkiye'nin otomotiv üretiminde adet bazında rekor kırarak, yılsonunda 1 milyon 350 bin rakamına ulaşmasının beklendiğini ifade etti. Önen, ihracatın da yılı 980 bin adet ile kapatmasının tahmin edildiğini söyledi.

İhracatta devam eden pozitif gidişatın iç pazarda da gerçekleşmesi durumunda, 2016'nın 2015'den daha iyi bir yıl olarak geçeceğini vurgulayan Önen, "2016 yılında da üretimde Türkiye'nin ciddi bir rekoru egale edeceğini düşünüyorum" dedi.

Toplantıda, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı temsilcileri, Otomotiv Sektörü Strateji Belgesi'ne (2015-2018) ve Motor Mükemmeliyeti Merkezi çalışmalarına ilişkin gelişmeler hakkında bilgilendirmede bulundular. Strateji belgesinin yayımlanmamış olmasına rağmen Bakanlık tarafından çalışmaların devam ettiğini belirten temsilciler, yerli otomobil, test merkezi, ÖTV-MTV'ye ilişkin çalışmalar ve Motor Mükemmeliyet Merkezi gibi çalışmalarının devam ettiğini dile getirdiler.

Toplantıda ayrıca, Türk Standardları Enstitüsü (TSE) Test Merkezi ile eşdeğer parça uygulamasına ilişkin son durum değerlendirildi. TSE temsilcisi tarafından eşdeğer parçayla ilgili TSE'ye başvurular olduğunu, kabullerin gerçekleştiğini ve belgelerin verilmesi hususunda herhangi bir aksamayla karşılaşmadığını söyledi. ■

▲ TOBB TÜRKİYE EĞİTİM MECLİSİ

▲ TOBB TÜRKİYE DOĞAL GAZ MECLİSİ

Öğretmenler Gözüyle Meslek Raporu değerlendirildi

T OBB Türkiye Eğitim Meclisi, Meclis Başkanı Dr. Yusuf Ekinci başkanlığında özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey temsilcilerinin katılımıyla bir araya geldi.

Meclis Başkanı Ekinci, "Öğretmenler eğitimin temel unsurudur" diyerek, herkesin gözü önünde açık olarak görev yaptıklarını, hem veliler hem öğrenciler hem de idareciler tarafından değerlendirilen bir mesleğin mensubu olduklarını ifade etti.

TEDMEM tarafından çıkarılan "Öğretmen Gözüyle Öğretmenlik Mesleği Raporu" hakkında değerlendirmelerde bulunmak üzere toplantıya davet edilen Dr. Sabika Sunar tarafından bir sunum gerçekleştirildi.

Sunar yaptığı sunumda, çalışmalarının iki çıkış noktası olduğunu vurgulayarak, "Bunlardan birincisi, öğretmenlerin niteliğinin eğitim sisteminin niteliğini belirlemede rol oynaması ikincisi ise Ulusal Öğretmen

Strateji Belgesi" dedi. Sunar, öğretmenlerin mesleklerini nasıl algıladığını, aynı zamanda toplumun öğretmenleri nasıl algıladığını ele aldıklarını, son hükümet programında da bu konuların yer aldığına değinerek, yapılan çalışmanın amacını, mesleki algıyı, iş doyumunu detaylarıyla Meclis üyeleriyle paylaştı. Toplantıya yayıncılık sektörünün sorunlarını ele almak üzere davet edilen Türkiye Yayıncılar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Servet Düz ise 2014 yılı yayıncılık sektörü verilerine bakıldığında azımsanmayacak bir mali yapısı söz konusu olduğunu, eğitim yayınlarının özellikle büyük bir pay kapladığını ifade etti.

Meclis Üyesi aynı zamanda Evren Yayıncılık ve Basım Sanayi Ticaret AŞ Yönetim Kurulu Üyesi Işıl Karabıyık da yaptığı sunumda, yayıncılık sektörü dendiğinde kültür yayınları, eğitim yayınları, ders kitapları ve kaynak kitapların (soru bankaları) akla geldiğini söyledi. Eğitim Yayıncıları Meslek Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Celal Musaoğlu da konuyla ilgili olarak, yayıncılığın Türkiye'de bir sektör haline gelemediğini, ders kitaplarında esas problemin hem ihale yöntemi hem de dağıtım şekli olduğunu belirtti. ■

Doğal gaz sektörü arz güvenliğine dikkat çekti

T OBB Türkiye Doğal Gaz Meclisi, doğal gaz piyasasını yakından ilgilendiren arz güvenliği, kış dönemi beklentileri, elektrikle doğal gaz ilişkisi, serbest piyasa ve güncel gelişmeler konularını ele aldı. Yaklaşık üç saat süren toplantıya TOBB Türkiye Doğal Gaz Meclisi Başkanı İbrahim Akbal, Başkan Yardımcıları Eyüp Aratay ile Yaşar Arslan, Danışman Erdinç Özen ve aralarında EPDK Başkan Yardımcısı Mehmet Ertürk, ETKB Arz Güvenliği Daire Başkanı Murat Akkaya, BOTAŞ İşletmeler Müdürü Adem Küsmüş, AB Türkiye Delegasyonu Sektör Temsilcisi Hasan Özkoç, İzmir Ekonomi Üniversitesi'nden Doç. Dr. Efe Biresselioğlu, Bakanlık ve Rekabet Kurumu temsilcileri ile STK'lar, kamu kurum ve kuruluşları temsilcileri katıldı.

Arz güvenliğinin bu yıl yaşanmakta olan gelişmeler nedeniyle gündemde her zamankinden daha çok yer aldığına değinen TOBB Türkiye Doğal Gaz Meclisi Başkanı İbrahim Akbal, içinde bulunduğumuz kış mevsimi ve değişen tüketim profili yanı sıra, ana tedarikçi ülke ile yaşanmakta olan krizin de bunda etkili olduğunu belirtti.

Kış dönemindeki günlük talepte önemli bir yer işgal eden abone tüketimi ve dağıtım sektöründeki gelişmeler hakkında Gazbir Dernek Müdürü Cem Önal yaptığı sunumda, şehirlerdeki pik talep ve günlük talebe olan etkileri anlattı. Komitelerin bu çalışma döneminde daha aktif olmalarını planladıklarını söyleyen Akbal, komite toplantılarının başarıyla sürdürüldüğünü belirtti. Mevzuat Komitesi çalışmaları hakkında bilgi veren Meclis Başkan Yardımcısı Yaşar Arslan Yİ-YİD Santallerinin sözleşmelerinin sona ermesinin piyasa dinamiklerine etkileri hakkında çalışma başlattıklarını belirtti.

Teknik Komite çalışmaları hakkında bilgi veren Meclis Başkan Yardımcısı Eyüp Aratay ise doğal gaz dağıtım süreçleri ve iç tesisat mühendislik süreçleri ile sıvılaştırılmış ve sıkıştırılmış doğal gaz süreçleri konularında çalışma başlattıklarını dile getirdi. ■

Türk ve Ermeni girişimcilere

ORTAK EĞİTİM

TEPAV, PJC ile Viveka işbirliğinde, "Teknoloji Değişimi İçin Girişimci İşbirliği" programı 1-4 Şubat 2016 tarihleri arasında gerçekleştirildi. Programda girişimcilere bilgilerini derinleştirecek, girişimcilik konusunda uzmanlaştıracak ve inovatif fikirlerini teknolojilerle tamamlamaları için atılması gerek adımları anlatan eğitimler verildi.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), Public Journalism Club (PJC) ile Viveka işbirliğinde düzenlenen "Teknoloji Değişimi İçin Girişimci İşbirliği" programı 1-4 Şubat 2016 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirildi.

Komşu ülkeden girişimcilerin sınır ötesi işbirliği ağları kurmalarını teşvik etmek, girişimciliği iki ülke arasında interaktif hale getirmek amacıyla düzenlenen program çerçevesinde, Ermenistan'dan gelen üniver-

site öğrencileri ve yeni mezunlardan oluşan 12 genç girişimci TEPAV'da Türk girişimciler ve öğretmenlerle dört günlük bir hızlandırma programına katıldı.

Programda katılımcılara, girişimcilik konusunda uzmanlaştıracak, inovatif fikirlerini teknolojilerle tamamlamaları için alınması gerek adımları anlatan eğitimler verildi. Eğitim konuları arasında fikir yaratma, iş modeli geliştirme, yatırımcı sunumları, kavram kanıtlama ve pazarlama konuları yer aldı.

Projenin ilk ayağını başarı ile tamamlayan

Türkiye'den Evraka ve Ermenistan'dan Homeplanning girişimlerinin sahipleri tecrübelerini anlatarak programa katkıda bulundular.

Katılımcılar program çerçevesinde ODTÜ Teknokent, Bilkent Cyberpark ve oyun alanında odaklanmış kuluçka merkezi ATOM'u ziyaret ettiler.

Program Türkiye-Ermenistan Normalleşme Süreci kapsamında 2014 yılında başlayan Avrupa Birliği destekli Girişimciler Değişim Programı'nın devamı niteliğinde gerçekleşti.

Türkiye AB ilişkilerinde yakınlaşmanın getirisi

76,5 milyar €

Onuralp AYDIN

TEPAV Ekonomi Çalışmaları

Uzun süredir olumlu haberlerin gelmediği Türkiye AB ilişkileri 29 Kasım 2015'te geleceğe yönelik umut vaat edici gelişmelere sahne oldu. Zirvede mülteci sorununa destek amacıyla 3 milyar euro fon sağlanırken, 14 Aralık 2015'te Ekonomik ve Parasal Birlik faslı müzakereye açıldı.

Uzun bir aradan sonra 2015, Türkiye AB ilişkilerinin yakınlaşmasına dair umut veren gelişmelerin ortaya çıktığı bir sene oldu. 9 Kasım 2015 tarihli İlerleme Raporu, ağırlıklı Türkiye'ye dönük eleştirel bir bakış açısını yansıtırken; mülteci krizinde işbirliği oluşturma ekseninde düzenlenen 29 Kasım 2015 tarihli AB-Türkiye Zirvesi, ilişkilerde umut veren bir ısınmayı getirdi. Zirvede mülteci sorununa destek amacıyla 3 milyar euro fon sağlanırken, 14 Aralık 2015'de Ekonomik ve Parasal Birlik faslı müzakereye açıldı. AB Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker tarafından Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) tarafından kapalı tutulan beş faslın 2016'nın ilk çeyreğinde açılacağı belirtildi.

Aslında AB'nin genişlemesinde, geçmişte de rastlanan üyelik kriterlerinin ötesindeki stratejik değerlendirmeler, Türkiye'yle yaşanan son gelişmelerde de kendisini gösteriyor. AB ile kurulacak yakın ilişkiler ve yapılacak reformlar, devlet kurumlarının modernleşmesini, hukukun üstünlüğünü

güçlendirmesini ve bunların bir sonucu olarak, AB kaynaklı Doğrudan Yabancı Yatırım (DYY) miktarının artırabilir.

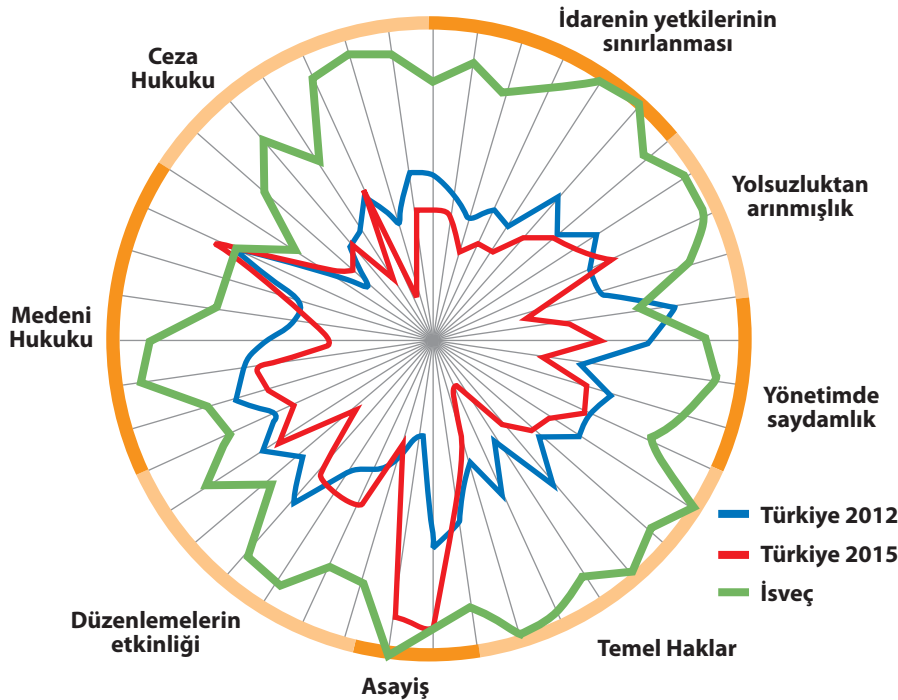
Reformların canlanacağıının göstergeleri

Türkiye AB zirvesinin oluşturduğu umut verici atmosfer, Türkiye'nin müktesebata yakınlaşma yolunda reform politikasına gelecek dönemde ağırlık vermesine zemin hazırlıyor. Zirvede, Ekonomi ve Parasal Politika faslının açılmasının kararlaştırılması ve aralarında Yargı ve Temel Haklar ve Adalet, Özgürlük ve Güvenlik fasllarının da bulunduğu beş faslın açılacağına dair umut verici atmosfer, reform sürecini canlandırabilecek potansiyeli gösteriyor. Zira kurulan 64'üncü Hükümet'te tek yeni makamın "Reformdan Sorumlu Başbakan Yardımcılığı" olması da reformların canlanacağına işaret ediyor. AB müktesebatına uyum amacıyla devlet kurumlarını uluslararası standartlarla buluşturma'nın çeşitli faydaları bulunuyor. Devlet kurumlarının güvenilir ve yargının etkin olduğu ülkelerin yabancı yatırımcı açısından daha

cazip olduğu çeşitli kaynaklarca belirtiliyor. OECD'nin gelişmekte olan ülkelerde DYY'leri incelediği bir çalışmaya göre; yatırımcılar bir ülkeye sermayesini bağlamadan önce ülkenin yasal kurumlarının güvenilirliği, hukukun üstünlüğü, serbest piyasanın işleyişi, yönetmeliklerin uluslararası standartlara uyumu gibi unsurları inceleyerek karar veriyor.¹

Hukukun üstünlüğü alanında ülkelerin durumunu ölçümleyen başlıca endekslerden biri Dünya Adalet Projesi (World Justice Project) tarafından yayımlanan adalet endeksi oluyor. Endeks altı ayrı başlıkta ülkelerin adalet performanslarını gözlemliyor. Aşağıda yer alan grafikte Türkiye'de adli düzenin içinde bulunduğu durum belirtiliyor. Grafığe göre Türkiye, adalet standartlarının kalitesi açısından İsveç gibi gelişmiş ülkelere yaklaşmak yerine, tam tersine uzaklaşıyor. Özellikle temel haklar, yönetimde saydamlık ve düzenlemelerin etkinliği başlıklarında gerileme gözlenirken, kolluk güçleriyle sağlanan asayiş alanında göstergeler artıyor. Temel haklar azaldıkça asayişin artması eğilimi sadece Türkiye'de değil, bir dizi başka ülkede de izleniyor. Bu ülkeler arasında Özbekistan, Bangladeş ve Uganda gibi ülkeler bulunuyor. Bu ülkelerin insani gelişmişlik açısından Türkiye'nin çok gerisinde olması, ülkemizin adalet sunduğu hayat standartlarıyla tezatlık oluşturuyor. Grafikte belirtilen değişimler 2015 AB İlerleme Raporu'na da yansımıştır. Rapor'da; adalet, ifade özgürlüğü ve basın özgürlüğü alanlarındaki gelişmeler "kayıp verici" olarak nitelendiriliyor. Son dönemde reformların

Dünya Adalet Endeksi, Türkiye Göstergeleri 2012 ve 2015

Kaynak: Dünya Adalet Endeksi (World Justice Project).

Gösterge	Sıra (2015)
İdare yetkilerinin sınırlanması	95/102
Yolsuzluktan arınmışlık	49/102
Yönetimde saydamlık	82/102
Temel haklar	96/102
Asayiş	68/102
Düzenlemelerin etkinliği	46/102
Medeni Hukuk	63/102
Ceza Hukuku	76/102

Kaynak: Dünya Adalet Endeksi (World Justice Project)

1) OECD Overview (2002) Foreign Direct Investment for Development; Maximising Benefits, Minimising Costs, OECD Publications, Paris.

29 Kasım 2015 tarihinde Brüksel'de AB-Türkiye zirvesinde bir medya konferansı sonrasında Başbakan Ahmet Davutoğlu ile Avrupa Konseyi Başkanı Donald Tusk.

yavaşladığı adalet ve yargı alanları Türkiye'ye gelen yabancı yatırımcıların başlıca inceledikleri alanlar olması bakımından ayrıca önem kazanıyor.

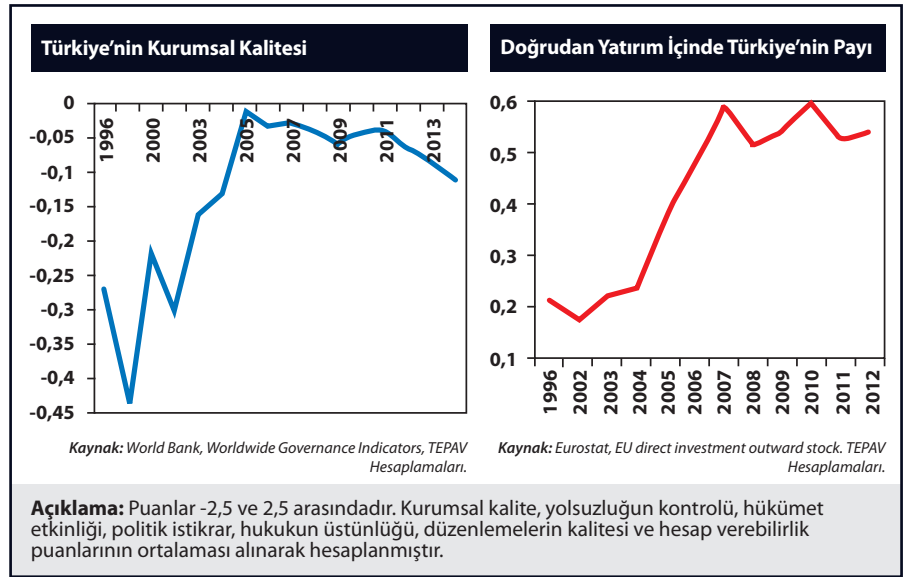
Soldaki tablo 2015'de Türkiye'nin adalet verilerinin gerilediğine işaret ediyor. Öte yandan, Yargı ve Temel Haklar ve Adalet, Özgürlük ile Güvenlik fasıllarının açılabilir olmasının önümüzdeki dönemde göstergeleri yeniden geliştirebilecek potansiyelde olduğunu gösteriyor.

Türkiye'nin kurumsal kalitesinin değişimi

Türkiye AB'ye tam üyelik yolunda ciddi adımlar attığı 2002-2006 döneminde yaptığı reformlar aracılığıyla ilerleme gösterdiği bir dönemi daha önce de tecrübe etti. Bu dönemde yapılan reformlar devletin kurumsal kalitesini yükseltirken, Türkiye'ye gelen DYY miktarında da artış gözlemlendi. Ülke bu dönemde ekonomik yönden istikrarla büyürken, devlet kurumlarında yapılan reformlar Türkiye'nin modernleşmesini sağladı. Reformların bir sonucu olarak değişen, devletin kurumsal kalitesi çeşitli yöntemlerle hesaplanabilmekte beraber, Dünya Banka-

sı'nın yayımladığı Küresel Yönetişim Endeksi literatürde dikkate alınan kaynaklardan biri oluyor. Küresel Yönetişim Endeksi'nin aşağıda belirtilen altı başlıkta ölçtüğü değerler kaynaklarda, kurumsal kaliteyi ölçümlemekte kullanılabiliyor. Bu kaynaklar arasında Dünya Bankası'nın 2002'de yayımladığı "Yö-

netim Olmadan Büyüme" çalışması, küresel yönetim endeksini dikkate alarak kurumsal kalitenin artmasının ekonomik büyümeyi sağlayan etmenlerden olduğu belirtiliyor.² Bu bağlamda aşağıdaki grafikler Türkiye'nin kurumsal kalitesindeki değişimi ve DYY oranlarını gösteriyor.

2) Kaufmann, D., & Kraay, A. (2002). Growth without governance. World Bank Policy Research Working Paper, (2928).

AB Bakanı Volkan Bozkır ile AB Komisyonu Avrupa Komşuluk Politikası ve Gelişme Müzakerelerinden Sorumlu Üyesi Hahn Avrupa Komisyonu toplantısında.

“ 2007-2012 sürecinde AB'nin DYY stoku %43 oranında artarak 83 milyar eurodan 12,047 milyar euroya yükseldi. ”

Grafiklerden de anlaşılacağı gibi Türkiye'nin kurumsal kalitesindeki artış ile DYY miktarındaki artış arasında bir korelasyon olduğu söylenebilir. Bu durum literatürde belirtilen kurumsal kalitenin arttığı ortamlarda gelen DYY miktarında da artış olur önermesini destekler nitelikte. Grafiklerde, Türkiye'nin AB gündeminden uzaklaştığı 2007 yılından itibaren hem kurumsal kalitede hem de AB'nin dışarıya yaptığı yatırımlardan alınan hacim oranında düşüş yaşandığı görülüyor. 2002-2007 döneminde AB'den Türkiye'ye kümülatif 41 milyar euro yatırım yapılarak toplam yatırım %300 oranında

arttı. Bu dramatik artışın ardından AB yatırım stoku 49 milyar euroya yükseldi. 2007-2012 döneminde bu artış oranı %32 ile sınırlı kalırken artış miktarı 19.435 milyar euroya düştü. 2007-2012 sürecinde AB'nin DYY stoku %43 oranında artarak 83 milyar eurodan 12,047 milyar euroya yükseldi. Türkiye'de yaşanan artış genel trendin altında olmakla beraber Türkiye'yle benzer ekonomik özellikler barındıran Meksika trendin üstüne çıkabildi. 2007 yılında Türkiye ile aynı AB'li DYY stokuna sahip olan Meksika 2007-2012 döneminde %67'lik artış göstererek ülkemizden 17 milyar eurodan daha fazla AB'li yatırımcı çekebildi. Grafik III'te de belirtilen bu azalma küresel ekonomik krizle açıklanamamakta. Zira küresel kriz, AB'li yatırımcının bölge dışına yaptığı yatırımların azalmasına yol açmadı.³

Türkiye AB'nin DYY potansiyelinin altında kalıyor

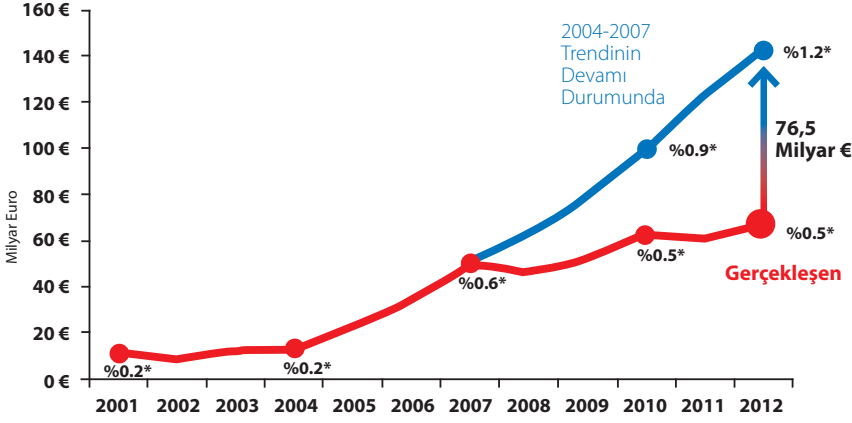
AB'ye tam üyelik süreci çerçevesinde müktesebata uyumun yavaşlaması Türki-

ye'ye çeşitli sonuçlar doğurdu. Bunların başında küresel ekonominin başlıca doğrudan yatırımcılarından olan AB'li devletlerden potansiyelimizin altında yatırım almaya devam etmemiz geliyor. Merkez Bankası verilerine göre, Türkiye'ye gelen DYY'nin %80'i AB yönünden geliyor. Bu durum AB'li DYY'nin önemini gösteriyor. Grafik III, AB'nin DYY pazarından aldığımız payın 2004-2007 dönemindeki trendle devam etmesi durumunda, Türkiye'ye gelecek olan muhtemel AB'li DYY ile mevcut durumu kıyaslanıyor.

Sağ sayfada yer alan grafiğe göre, AB'nin dışarıya yaptığı toplam DYY hacmi içindeki payımızın 2004- 2007 dönemindeki oranla artmaya devam etmesi durumunda, %0,6'dan %1,2'ye çıkabileceğini gösteriyor. Bu durumda Türkiye'ye gelecek olan yatırım stoku AB'nin dışarıya yaptığı DYY stokundaki artış göz önüne alınarak artırıldığında 76,5 milyar olarak hesaplanıyor. Türkiye'nin 2012'de AB'nin dışarıya

3) Eurostat, EU direct investment outward stock.

2004-2007 Arası Trendinin Devamıyla Oluşacak DYY ile AB'nin Türkiye'de Yaptığı Toplam DYY'deki Değişim (2001-2012)

* AB ülkelerinin dışarıya yaptığı toplam doğrudan yatırım içerisinde Türkiye'nin payı.
Kaynak: Eurostat/ EU direct investment outward stock, TEPAV hesaplamaları.

Açıklama: Hesaplamalar 2004-2007 trendinin devamı ve AB'nin küresel yatırım oranları kullanılarak hazırlanmıştır. Hesaplama diğer dış etmenler ve Türkiye'nin yatırım sahasının olası daralması dikkate alınmamıştır.

yaptığı DYY stokundan %0,5'lik pay alması diğer bölgelerle kıyaslandığında, potansiyelin altında kaldığını gösteriyor. Örneğin, Polonya ve Macaristan'ının 2004'te AB'ye ilk üye olan 15 devletten (AB-15) aldığı DYY stoku, 95 milyar eurodan 2012 yılına kadar %230 artarak 218 milyar euroya ulaşıyor. 218 milyar euro, 2012 yılında 12 trilyon euroyu geçen AB ülkelerinin dışarıya yaptığı toplam doğrudan yatırım stokunun %1,8'ini oluşturuyor. 2002 yılında %1,2 olan bu oran %0,6'lık artış gösteriyor.⁴

AB'nin göz ardı edilemeyecek ölçüde olan yatırımcı potansiyeli, Türkiye'nin kronikleşmiş cari açık, iç tasarrufların az olması ve yüksek teknolojili üretimin artması sorunlarına katkı sunabilir. Bu sayede cari açık azalacak, yatırımlar iç tasarruflar yerine DYY ile finans edilebilecek ve "knowhow" (teknik bilgi) transferiyle ülkenin üretim kalitesi artar. Bu bağlamda özellikle biyoteknoloji, nano-teknoloji ile bilgi ve iletişim hizmetleri alanlarında ilerleme sağlanabilir. Merkez Bankası verilerine göre 2012 yılında Türkiye'ye gelen DYY miktarının %43'nün imalat sektörüne yatırım yapması bu gelişimi destekler nitelikte. DYY miktarındaki ar-

tış, 2003-2007 arasında düşük-teknoloji ağırlıklı üretimden, orta-teknoloji ağırlıklı üretime geçilmesini desteklediği gibi, gelecek dönemde de ileri teknoloji üretimini güçlendirir.

Türkiye'nin AB'yle yakın ilişkiler kurarak reform sürecine hız vermesinin ülkenin kurumsal kalitesine ve DYY oranlarına pozitif etkileri daha önce de tecrübe edildi. Üstelik Türkiye gelen DYY'nin artması, ülke makroekonomik açıdan birçok fayda sağlayabilecek potansiyelde. Önümüzdeki dönemde Türkiye, AB zirvesiyle yakalanan pozitif atmosfer, 2015 İlerleme Raporu'nun yol gösterici tavsiyeleriyle desteklenerek 2016'da kurumsal kalitenin ve DYY miktarının yeniden yükseldiği bir döneme geçebilmenin zemin oluşturuyor.

Türkiye ile AB'nin yakın ilişkiler kurması menfaatlerine olur

Uzun süredir olumlu haberlerin gelmediği Türkiye AB ilişkileri 29 Kasım 2015'te geleceğe yönelik umut vaat edici gelişmelere sahne oldu. Özellikle Ekim 2016'da, Türkiye'nin Geri Kabul ve Vize Serbestisi Antlaşması'nı uygulaması halinde Schengen Bölgesi'ne vizesiz seyahatin

başlayabilecek olması, ilişkilerin her alanda gelişmesine yapacağı katkılar göz önüne alındığında, çarpıcı bir gelişme olarak değerlendiriliyor. Öte yandan 2015 Türkiye İlerleme Raporu, özellikle siyasal gelişmelerin ülkeyi AB çizgisinden uzaklaştırdığını belirtiyor. Bu durum AB ile yakınlaşan ilişkilerin mevcut siyasal bakış açısıyla devam etmesinin zorluğunu ortaya koyuyor. Bu bağlamda henüz sürdürülebilir bir pozitif ajandanın oluştuğunu belirtmek güç de olsa, Türkiye'de siyaset ikliminin normalleşmesi ve AB kriterlerine yaklaşması halinde ilerleme sağlama şansı, her zamankinden daha yüksek bir hale geldiği söylenebilir.

AB ile ilişkilerde beliren pozitif gündemi değerlendirmenin Türkiye'ye; Orta Doğu pazarının istikrarsızlaştığı ve Rusya'nın ekonomik yaptırımlar uyguladığı zorlu atmosferde, piyasayı rahatlatarak çeşitli etkileri bulunuyor. Bunların arasında DYY miktarlarının artması sürecin önemli ekonomik etkilerinden. Zira 12 trilyon euroluk AB'nin dışarıya yaptığı DYY stokundan aldığımız payı artırmak, cari açığı azaltacak, yeni yatırımlar sağlayacak ve bilgi transferi ile yüksek kalitede üretim hedefini karşılayabilir. Ayrıca, Yargı ve Temel Haklar ve Adalet, Özgürlük ile Güvenlik fasıllarının açılabilir olması, adalet göstergelerini pozitif yönlü gelişmesini sağlayarak içeride devlet otoritesini güçlendirip, dışarıda yabancı yatırımcıya güven vererek DDD'yi artıracaktır.

Türkiye ve AB'nin yakın ilişkiler kurmasının tarafların menfaatine olduğu geçmekte olduğumuz dönemde tecrübe edildi. AB, Türkiye ile işbirliği yapmadan mülteci sorunu ve terörle mücadelenin zorluğunu fark etti. Türkiye ise Batı'ya alternatif olarak Asya ve Orta Doğu'daki komşularıyla geliştirdiği ilişkilerde zor günler yaşıyor. Bu bağlamda Türkiye'nin Osmanlı'dan bu yana politikası olan "Batı'ya yakın durarak Doğu'da güçlü olma" stratejisine yeniden yaklaşması beklenebilir. Böylece Türkiye kurumsal kalitesini, adalet göstergelerini ve DYY miktarlarını artırabilecek ve Asya ve Orta Doğu pazarlarında kaybettiği ticaret hacmini AB pazarıyla telafi edebilir. Bu bağlamda ilişkilerde yakalanan pozitif atmosferin sürdürülmesi tarafların menfaatine olur.

4) OECD, FDI Positions By Country, TEPAV Hesaplamaları.

“İSTİKBAL GÖKLERDEDİR”

Atatürk döneminde uçak sanayii

Nazmi KAL | nazmikal@yahoo.com

Türkiye'nin kendi uçağını üretmesi batılı sanayicileri ve uçak fabrikası üreticilerini endişelendiriyordu. İngiliz ve Almanlara göre Amerika'nın endişesi daha büyüktü. Başlangıçta başaracağımıza inanmıyorlardı, başarınca telaşa düştüler yerli işbirlikçilerini devreye sokarak üretimi engellemeye başladılar. “Biz verelim boşuna uğraşmayın” dediler.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi ve TOBB Fotoğraf Servisi

Ulu Önder Atatürk gelecekte dünyada havacılığın ne kadar önem kazanacağını sezmişti. Cumhuriyetin kurulmasından hemen sonra Havacılık Sanayi için kollarını sıvadı. Atatürk havacılık çalışmalarına, Atatürk 16 şubat 1925 de sonraları adı Türk Hava Kurumu (THK) olarak değiştirilen Türkiye Tayyare Cemiyetini kurarak başladı. Uçak sanayini kurmak ve uçak imal etmek konusunda ilk ve en önemli adım Kayseri’de kurulan uçak fabrikasıydı. Fabrika Türk-Alman işbirliğiyle kuruldu.

I. Dünya Savaşı’ndan yenilgiyle ayrılan Almanya’nın Versaille Antlaşması’yla uçak üretimi kısıtlanmıştı. Elindeki birikimlerini eski müttefikleri olan Türklere aktararak havacılık çalışmalarına devam etmek istiyorlardı. Bu amaçla ülkemize destek oldular.

Fabrika için gerekli malzemeler Hamburg’dan gemilere yüklenerek Mersin Limanı’na getirildi. Oradan da Ulukışla’ya trenle gelen malzemeler manda arabaları ve develerle (Kayseri’ye demir yoluyla 29 Mayıs 1927’de ulaştı) Kayseri’ye getirildi. Almanya’dan gelen mühendis, teknisyen ve Türk

işçileriyle inşaaata başlandı. O günkü gazeteler fabrikanın kuruluş haberini şöyle verdi:

“Kayseri tayyare fabrikasının küşatı yapıldı. Ameleler işbaşı yaptı.”

6 Ekim 1928’de resmen üretime geçen fabrikada Türk ve Alman ekipleri birlikte çalıştı. İlk olarak çift motorlu Junkers A-20 model uçak üretilmeye başlandı. Bir süre sonra Junker firması tüm hisselerini Tayyare Cemiyeti’ne devretti. Türk Tayyare Cemiyeti üretime devam etti.

Kayseri uçak fabrikasında 1932 yılına kadar Junkers A-20 tipi telsiz donanımlı 15

“*Madem ülkemizin tayyareye ihtiyacı var, bunu dışarıdan almak yerine fabrikasını kurar, Türk tipi uçağı üretirim.*”
Nuri DEMİRAG

fabrikası kuruldu. Bu fabrikada teknisyen olarak çalışan Kurtuluş Savaşı pilotlarından Vecihi Hürkuş “Vecihi 14” adıyla bir uçak geliştirdi.

1930’da Fransa’da eğitimini tamamlayarak yurda dönen Selahattin Alan MMW-1 tipi bir uçak projesi yaptı. 1932’de tamamlanan projenin bazı parçaları Kayseri’de üretildi. 200 kilometre sürat yapabilen ve havada 2,5 saat kalabilen uçak yapıldı.

Özel sektör de uçak sanayiine girdi

Kayseri ve Eskişehir’deki uçak fabrikalarının kuruluşundan bir süre sonra uçak sanayiine özel sektör de girdi. Bu alanda ilk atılımı demir yolu inşaatındaki başarıları nedeniyle Atatürk’ün soyadını verdiği Nuri Demirağ adlı iş adamı yaptı.

1930’lu yıllarda devletin ihtiyacı olan uçaklar halkın yardımıyla alınabiliyordu. Kampanya düzenleniyor ve her ilden toplanan paralarla uçak alınıyor ve uçağın kuyruğuna o ilin adı yazılıyordu. Zengin iş adamları da uçak alarak devlete bağlıyorlardı.

Nuri Demirağ’a da bu öneri yapıldı, “Ben sadece bir uçak almak yerine fabrikasını yaparım. Kendi teknolojiğimizle kendi sanayimizi kurmalıyız, Avrupa’dan, Amerika’dan lisanslar alıp tayyare yapmak kopyacılıktır, yepyeni bir Türk tipi vücuda getirilmelidir” dedi ve kolları sıvadı. Yanına mühendislerini alarak Avrupa’da bir inceleme gezisine çıktı.

1936 yılında uçak fabrikası için hazırlıklara başladı. Çekoslovak firmasıyla anlaşarak bugün İstanbul Beşiktaş’ta Deniz Müzesi olarak kullanılan binanın yanında fabrikayı kurdu. Fransa’da uçak mühendisliği eğitimi gören ve Eskişehir Uçak Fabrikası’nda çalışan Selahattin Alan ile birlikte çalışmaya başladı. Beşiktaş’taki atölyede uçak dizayn ve prototip çalışmaları başladı.

Selahattin Alan’ın prototipini Eskişehir’de yaptığı NuD36 rumuzu ile 24 adet uçak imal edildi. 1938 yılında NuD-38 ru-

muzlu çift motorlu ve madeni gövdeli altı kişilik yolcu uçağının dizaynına başladı.

Aynı anda pilot ve teknisyen yetiştirecek havacılık okulu kurma girişiminde bulundu. Pilot yetiştirmek amacıyla Yeşilköy’de GÖK Okulu adlı eğitim tesislerini kurdu. 290 pilot yetiştirdi.

THK Beşiktaş’taki fabrikaya 65 adet planör, 10 adet eğitim uçağı sipariş etti. Hepsi bitirildi ve teslim edildi.

Nuri Demirağ’ın yaptığı uçaklar Türkiye’de olduğu kadar yurt dışında da yankılar uyandırdı. Türklerin kendi uçaklarını kendilerinin yapması dünyanın belli başlı uçak fabrikalarının endişelendirdi. Engellemeler başladı.

Hele çift motorlu, barışta yolcu uçağı, savaşta bombardıman uçağı olarak kullanılacak 5 bin 500 metre yüksekliğe çıkabilen saatte 270 kilometre yapabilen NuD 38 dünya uçak sanayicilerinin dikkatini Nuri Demirağ’ın fabrikasına çekti. THK 24 adet eğitim uçağı sipariş etti. Uçaklar tamamlandı.

Yugoslavya’dan teknik lise mezunu olarak İstanbul’a gelen, ülkemizin sayılı soyut ressamlarından Ferruh Başağa bu fabrikada çalışanlardandı. Şunları anlattı:

“Ben Çekoslovakya’da planörcülük üzerine eğitim görmüştüm. Türkiye’ye gelince beni o fabrikaya tayin ettiler. O yıllarda askeriye devretmek üzere planörler yapıyordu. İlk uçağı o mühendis yaptı (Selahattin Alan) ve Beşiktaş’taki atölyede uçak bitirildi, ‘Artık bu uçağı Eskişehir’e teslim edeceğiz’ dedi.

O zaman başka vasıta yoktu herhalde. Eski mavnalar vardı. İmalathanedan alınan uçak mavnanın üstüne yerleştirildi. Yeşilköy Havaalanına götürüldü. Ertesi gün Yeşilköy’de tecrübeler yaptılar, bindiler Eskişehir’e gittiler, havaalanının üzerinde dolaştıktan sonra alana inerken karşısına bir köpek çıkıyor. Pilot köpeğı ezmek için yeniden havalanıyor ve yeniden inerken tekerlek bir çukura giriyor, kaza oluyor pilot ölüyor...”

Kaza üretim hatası değil, günümüzde bile olabilen tamamen pilotaj hatasıydı ama Türkiye’nin sanayileşmesine karşı olan, üretmek yerine ithal etme yanlıları için bu olay bir fırsat oldu.

Hemen kara propagandaya başladılar. THK uçakları almaktan vazgeçti, Hükümet de uçakların yabancı ülkelere satışını yasakladı. Nuri Demirağ güç duruma düştü

Ferruh Başağa: *“Almanlar o uçağı çok benimsedi o yüzden bütün projelerini kaçır-*

adet uçak üretildi. Ardından aynı fabrikada Amerikan Curtis-Wright uçaklarının montajına başlandı.

Bu fabrikada 1938 yılına kadar 145 Alman gotha, 112 adet İngiliz Miles-Magister tipi uçak üretildi.

1939 yılında fabrika Türk Hava Kuvvetleri’ne devredildi. 2. Dünya Savaşı’ndan sonra Amerikan yardımı başlayınca, “Siz yapmayın biz ucuza verelim” diyen Amerikan teklifine “evet” diyen iktidarlarca üretim durdu. Fabrika hava bakım ve ikmal merkezi oldu.

1926 yılında Eskişehir’de de bir uçak

mak istediler. Almanlar evrakları toplayıp kaçırmaya çalıştılar. Hazik Bey isminde bir mühendis mücadele etti, evrakları yani planları vermedi. Merdivenden aşağı attılar Almanlar. Almanlar gene alıp kaçırmak isterken Hazik Bey merdiven başına 5-6 kişiyle geldi, aldı projeleri, kavga mavga derken Almanlar gitti...”

Nuri Demirağ'ın ürettiği Nu.D 38 adlı çift motorlu altı kişilik yolcu uçağı 1944 yılında dünya havacılığı yolcu uçakları A sınıfına alındı. Aynı yıl Türk yapımı bu uçakla Nuri Demirağ İstanbul'dan Divriği'ne uçtu.

Bütün bu başarılarına rağmen Nuri Demirağ desteklenmedi, kişisel ve siyasi çekişmeler, asılsız dedikodularla engellendi. Nuri Demirağ 1950'de fabrikalarını kapatmak zorunda kaldı.

Uçak sanayisinde büyük atılım

Atatürk'ün ölümünden sonra da havacılık çalışmaları durmadı.1940'larda yeni gelişmeler oldu. 1940 yılında Eğitim ve spor tipi uçaklarının üretimi amacıyla Ankara Etimesgut uçak fabrikası kuruldu. Fabrikada önce İngiltere'den lisans alınarak Miles-Magister eğitim uçaklarının üretimine başlandı. Fabrika Türk Hava Kuvvetleri uçaklarının revizyon ve onarım faaliyetlerini üstlendi. 1944 de 30 Magister uçağı tamamlanarak THK'ya teslim edildi.

Fabrikada altı yüksek mühendis, dört mühendis ve iki ressam çalışmaktaydı. Fabrikada dizayn tasarım ve prototip çalışmaları yapılıyordu. YHK-1 Ulaştırma planörü,

THK-2 akrobatik eğitim uçağı, YHK-3 akrobasi, THK-5 ambulans ve turizm uçağı gibi pek çok planör ve uçak üretildi.

Etimesgut Uçak Fabrikası'nda çalışanlardan biri de yüksek mühendis Şükrü Er'di. Şükrü Er ile 2009 yılında da konuştum.

Şükrü ER: *Fabrikada motor hariç komple uçak yapılıyordu. Talim uçağı yapılıyordu. Yapılan uçaklar iki kişilik talim uçağı, bir pilot bir de öğrenci. Ayrıca hasta nakliye ve ambulans uçağı yaptık. İlk uçuşunu da ben yaptım pilot yardımcısı olarak uçtum, pilot ise Ali Yıldız'dı. 12 adet yapılan hasta nakliye uçağını Danimarka'ya sattık. Uçağın resmi burada, çift pervaneli...*

Yolcu uçağı da yapıldı. Halen meydan da askeri uçaklar var c-47'ler... c-4' leri Amerika bedava vereceğim dedi. Harp gör-

müş uçakları bedava verdi. İki tane uçak verdi bedava. Biz o uçakları aldık yeniledik. Nakliye uçağından da yolcu uçağına çevirdik, 22 kişilik yolcu uçağı oldu. Hava yollarına altı tanesini verdik.

Nazmi KAL: *O gün başlayan çalışmalar kesintiye uğramasaydı, Türkiye'de bu gün nasıl bir uçak sanayi olurdu?*

Şükrü ER: *Yolcu uçağı da yapardık avcı uçakları da yapardık.*

Nazmi Kal-Neden durduruldu bu çalışmalar. Şükrü Er- Ne yazık ki Ahmet Emin Yalman gibi Curtis'in mümessili olan bir adam kancayı taktı fabrikaya. Vatan gazetesinde her hafta aleyhimizde yazdı. "Demode uçak aldılar böyle uçaklarla gençlerimize emanet edemeyiz" bilmem ne gibi yazılar. Sonra Ahmet Emin Yalman'ın hatıralarından öğrendim ki Ahmet Emin Yalman Curtis'in Türkiye mümessili imiş. Curtis'i Türkiye'ye sokmak istiyor ve bizim fabrikayı da baltalamak istiyor.

1944 yılında daha büyük bir atılım yapıldı ve uçak motor fabrikası kuruldu. Gazi Orman Çiftliği'nde kurulan ve bu gün trak-

1954 yılında MKE'de üretilen uçak Uğur 44 Kuş.

“ Bu ülkede her şey bulunuyor diye öğrenen siyasilerimiz bu ülkede her şey üretiliyor diye övünmeyi tercih etselerdi bu gün ülkemiz kalkınmış ülkeler safında olurdu. ”
Nazmi KAL

tör üretilen fabrikada Gipsy Majör uçak motoru üretildi.

2. Dünya Savaşı sonunda, ABD hükümetinin ekonomik yardım çerçevesinde uçak ve uçak motoru vermesi, Türkiye'nin uçak ve motor üretimini terk etmesi sonucunu doğurdu. Fabrikalar yerli sipariş alamadı. THK Uçak ve Motor Fabrikaları'nın üretim faaliyetlerini sekteye uğrattı.

Şükrü ER: İki sene sonra öğrendim ki, bizim uçaklar İsrail'e bakıma gitmiş. Biz uçağı yapmışız uçağı bakıma, revizyona İsrail'e gönderiyorlar. İsrail yeni kurulmuş ve uçak fabrikası da yok. Sirk çadırında uçak tamiri yapıyorlar. 48'de İsrail kuruldu olay da 49'da oldu. Hava Yolları Umum Müdürü ile kavga etmeye gittim. "Niye uçakları bizim fabrikaya getirmiyorsunuz. Bizim fabrika kapalı sipariş alamıyoruz siz İsrail'e gönderiyorsunuz" dedim.

1952'de uçak fabrikası, 1954'te uçak

motoru fabrikası MKEK'e devredildi, daha sonra tekstil fabrikasına dönüştürüldü.

"Biz verelim boşuna uğraşmayın..."

Türkiye'nin kendi uçağını üretmesi batılı sanayicileri ve uçak fabrikası üreticilerini endişelendiriyordu. İngiliz ve Almanlara göre Amerika'nın endişesi daha büyüktü. Başlangıçta başaracağımıza inanmıyorlardı, başarınca telaşa düştüler yerli işbirlikçilerini devreye sokarak üretimi engellemeye başladılar. "Biz verelim boşuna uğraşmayın" dediler. Dönemin hükümetleri hibe almayı kabul edince ülkemizde Atatürk'ün direktifleriyle cumhuriyetten hemen sonra filizlenen ve 1940'larda meyvelerini veren havacılık sanayi yok edildi.

Atatürk'ün **"Bütün tayyarelerimizin ve motorlarının memleketimizde yapılması ve hava harp sanayinin de bu esasa göre inkişaf ettirilmesi icap eder"** sözü unutuldu.

Savaş sanayinde kurulan silah fabrikasından tank fabrikasına kadar hepsi bir bir kapandı. Ülkemiz yabancıların vereceği silahla ülkesini müdafaa eder duruma geldi. Atatürk'ün başlattığı sanayileşme, demir yolu ve eğitim politikası terk edildi.

Atatürk'ten sonra gelen iktidarlar üretmek yerine satın almayı tercih ettikleri için ülkemiz hâlâ geri kalmış ülkeler sınıfında anılıyor.

Tüm bu gelişmeler olurken İsmet İnönü Başbakan hatta Mili Şefi. 2. Dünya Savaşı'ndan sonra Amerika ile bugün bile zararlarını gördüğümüz ikili anlaşmalar yapmıştı. İsmet İnönü gibi ülkesine büyük hizmetler yapmış, ülkesini seven, büyük başarılarla imza atan, hiçbir kişisel çıkar sağlamayan bir devlet adamının bana göre yaptığı bu hatayı anlamak zor. ⁽¹⁾

İnönü yaptığı bu hatasını 1964 Kıbrıs'ta soydaşlarımızın katledilmesi üzerine yasalardan doğan haklarımıza dayanarak yaptığımız müdahale sonrasında ABD Başkanı Johnson mektubundan sonra anlayacaktır. ⁽²⁾

İsmet İnönü Johnson'un bu mektubuna büyük tepki göstererek, "Yeni bir dünya kurulur, Türkiye'de o dünya içinde yerini alır" diyecek, ama o zamana kadar ülkemizin her kurumuna nüfuz etmiş, hükümetler kurup devirecek kadar güce ulaşmış ABD yine kirli oyununu oynayacaktı. Nitekim İsmet İnönü, Başbakan olarak gittiği Amerika'dan Ekrem Alican'ın başında olduğu Yeni Türkiye Partisi'nin girişimiyle başbakanlıktan düşürülerek ve milletvekili olarak yurda döndü.

D-38 tipi yolcu uçağı tamamen Türk mühendis ve işçilerinin ortaya çıkardıkları bir uçaktır.

DİPNOTLAR:

1) İsmet İnönü'de bazı insanlara inanma zafiyeti olduğunun örneklerine yukarıda adını yazdığım kitabımın hazırlığı sırasında rastladım. Bu hatasını da Amerikalılara aşırı güvenmesine bağlıyorum. Bu güven duygusunu Amerika'da okuyan oğlu Erdal İnönü'ye yazdığı mektuptan da anlıyoruz. Bir mektubunda "Bu Amerikalılar iyi insanlar" diyor. Karşındakinin kötü niyetini sezmem mümkün olmuyor.

2) "... Aynı zamanda Bay Başkan askeri yardım alanında Türkiye ile ABD arasında mevcut iki taraflı anlaşmaya dikkatinizi çekmek isterim. Türkiye ile aramızda mevcut Temmuz 1947 tarihli anlaşmanın 14'üncü maddesi mucibince askeri yardımın verilmiş amaçlarından ayrı gayelerle kullanılması için hükümetinizin Birleşik Devletlerin onayını alması gerekmektedir. ... Mevcut şartlar altında Türkiye'nin Kıbrıs'a yapacağı bir müdahalede Amerika tarafından temin edilmiş olan askeri malzemenin kullanılmasına Birleşik Devletlerin muvafakat edemeyeceğini size bütün içtenliğimizle bildirmek isterim. ... Johnson ABD Başkanı"

KAYNAK:

"1923-1939 Kalkınma mucizesi-Atatürk'ün Diktiği Ağaçlar" Nazmi Kal.

Prof. Joseph E. Stiglitz

Nobel Ekonomi ödülü sahibi olan Prof. Joseph E. Stiglitz, Roosevelt Enstitüsü'nün Baş Ekonomisti ve Columbia Üniversitesi'nde ders vermektedir. Adam S. Hersh, Roosevelt Enstitüsü'nde Kıdemli Ekonomist ve Columbia Üniversitesi'nin Politik Diyalog Girişimi'nde misafir öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Çin'in sarsıntılı yeni normali

Çin'in geçmişteki hatası borç finansmanına çok fazla bel bağlamak oldu. Ama Çin'in aynı zamanda, kendi vergi tabanını genel verimliliği ve/veya öz sermayeyi artıracak şekilde genişletebileceği bolca imkânı var. Doğru şekilde tasarlanan ve vergilerin giderlerle uyumlu şekilde artındığı, dengeli bütçeye sahip tedbirler ekonomi için önemli bir canlandırıcı etken olabilir.

Çin'de ihracata dayalı büyümeden yurt içi hizmetleri ile hanehalkı tüketimini temel alan modele geçiş, borsadaki dönüşlerin ve döviz kurlarındaki dalgalanmanın ülkenin ekonomik istikrarı hakkında endişe yaratmasıyla beraber, bazılarınca beklenenden çok daha fazla sarsıntılı oldu. Yine de, tarihi standartlara göre, Çin'in ekonomisi hâlâ iyi gidiyor (yıllık yaklaşık %7'lik GSMH artış oranıyla bir bakıma çok iyi bile denebilir) ama Çin'in geçtiğimiz 30 yıllık dönemde yaşadığı düzeydeki bir başarı da yüksek beklentileri beraberinde getiriyor.

Bu durumdan alınacak en önemli ders; "Çin'in özelliklerine sahip piyasalar" da, ABD'nin özelliklerine sahip piyasalar kadar dalgalıdır ve kolay kontrol edilemez. Piyasalar her durumda artık kontrol edilemez hale geliyor, kolay kolay emir almıyor. Piyasaların kontrol edilebilmesi ancak oyunun kurallarının şeffaflıkla ortaya konmasıyla olabilir.

Çin'de süregelen tartışmalar

Bütün piyasaların kurallara ve yönetmeliklere ihtiyacı var. İyi kurallar piyasaların dengelenmesine yardımcı olabilir. Kötü tasarlanmış kurallar ise ne kadar iyi niyetle ortaya konmuş olursa olsun, tam tersi etki yaratabilir. Örneğin, 1987 yılında ABD'de yaşanan borsa krizinden bu yana, devre kesicileri bulundurmanın önemi anlaşıldı; ama bu tür reformlar kusursuz tasarlanmazsa oynaklığı artırabilir. Eğer devre kesicide işlemlerin uzun vadeli ve kısa vadeli askıya alınması gibi iki düzey varsa ve bunlar birbirine çok yakın duruyorsa, birincisi tetiklendiği an, ikincisinin de her an patlayabileceğini fark eden piyasa katılımcıları panikle piyasadandan kaçabilir.

Ayrıca, piyasalarda olup bitenlerle reel ekonomi arasında pek sıkı bir ilişki yok. Yakın zamanda yaşanan Büyük Buhran da bunun kanıtı. ABD borsası düzelererek sağlığına kavuşsa da, reel ekonomide hâlâ işler kesattır. Yine de, borsanın ve döviz kurlarındaki dalgalanmanın reel etkileri olabilir. Belirsizlikler tüketimin ve yatırımın azalmasına yol açabilir, bu da hükümetlerin istikrarı destekleyen

Çin'in hayati ihtiyaçları arasında eşitsizliğin azaltılması, çevresel bozulmanın kökünün kazınması, yaşanabilir şehirlerin kurulması ve halk sağlığı, eğitim, altyapı ve teknoloji gibi alanlara yatırım yapılması sayılabilir. Bu tür yatırımlardan sağlanan sosyal getiriler ise sermaye maliyetinin çok ötesinde olur.

kurallar koymasının neden gerekli olduğunu açıklar.

Ancak daha önemli olan husus reel ekonomiyi yöneten kurallardır. 35 yıl önce ABD'de olduğu gibi bugün de Çin'de de, arz yönlü tedbirlerin mi yoksa talep yönlü tedbirlerin mi büyümeyi eski düzeyine getirme olasılığının daha yüksek olduğu tartışılıyor. ABD'nin yaşadığı deneyimler ve diğer birçok vaka bize bazı yanıtlar verebilir.

Arz yönlü tedbirler en iyi tam istihdam zamanlarında alınabilir. Yeterli talep olmazsa, arz yönlü verimliliği artırmak kaynakların daha da eksik kullanılmasından başka bir şeye yaramaz. İş gücünü üretkenliğin düşük olduğu kullanım biçimlerinden üretkenliğin sıfır olduğu işsizliğe kaydırmak randımanı artırmaz. Bugün, küresel toplam talepteki yetersizlik hükümetlerin harcamalarını artıran tedbirler almasını gerektiriyor.

Bu tür harcamalar birçok iyi amaçla kullanılabilir. Günümüzde Çin'in hayati ihtiyaçları arasında eşitsizliğin azaltılması, çevresel bozulmanın kökünün kazınması, yaşanabilir şehirlerin kurulması ve halk sağlığı, eğitim, altyapı ve teknoloji gibi alanlara yatırım yapılması sayılabilir. Yetkililerin ayrıca gıda, bina, ilaç ve başka birçok şeyde güvenliği sağlamak için düzenleyici kapasiteyi pekiştirmeleri gerekiyor. Bu tür yatırımlardan sağlanan sosyal getiriler ise sermaye maliyetinin çok ötesinde olur.

Çin'in geçmişteki hatası neydi?

Çin'in geçmişteki hatası borç finansmanına çok fazla bel bağlamak oldu. Ama Çin'in aynı zamanda, kendi vergi tabanını genel verimliliği ve/veya öz sermayeyi artıracak şekilde genişletebileceği bolca imkânı var. Çevre vergileriyle önemli oranda gelir elde edilebildiği gibi, hava ve su kalitesi de yükseltilebilir; tıkanıklık vergileriyle şehirlerdeki yaşam kalitesi artırılabilir; gayrimenkulden ve sermayeden kazanç vergileriyle de üretken faaliyetlere daha fazla yatırım yapılması teşvik edilerek büyüme desteklenebilir. Kısacası, doğru şekilde tasarlanan ve vergilerin giderlerle uyumlu şekilde artırıldığı, dengeli bütçeye sahip tedbirler ekonomi için önemli bir canlandırıcı etken olabilir.

Çin eskiye dönük, arz yönlü tedbirler üzerinde durma tuzağına da düşmemeli. ABD'de, Nevada Çölü'nün orta yerine baştan savma evler yapılarak kaynaklar israf edildi. Ama öncelikli iş ise (konut piyasasını güçlendirme gayretiyle) bu evlerin yerle bir edilmesi değil, kaynakların gelecekte verimli şekilde tahsis edilmesini sağlamak.

Gerçekte, yeni başlayanlar için ekonomi derslerinin ilk haftalarında öğretilen temel ilke geçmişe mazi dendiği ve olmuşla ölmüşe çare olmadığı. Düşük maliyetli (uzun vadeli ortalama üretim maliyetinin altında ama marjinal maliyete eşit ya da bunun üzerinde fiyatlarla temin edilen) çelik diğer endüstriler için belirgin bir avantaj. Örneğin, ABD'li firmalara 1990'larda muazzam para kazandıran fiber optik alanında Amerika'nın sahip olduğu aşırı kapasiteyi yok etmek bir hata olurdu. Gelecekteki kullanım olasılıklarıyla ilişkili "seçenek" değeri, daima minimum bakım maliyetiyle kıyaslanmalı.

Çin'in benimsediği politika yaklaşımı

Çin'in aşırı kapasite sorunuyla yüzleşirken karşı karşıya kaldığı güçlük de, işlerini kaybedebilecek olanlara bir tür destek verilmesinin gerekeceği. Aksi halde şirketler kendi zararlarını en aza indirebilmek için güçlü kurtarma paketleri talep edebilir. Eğer hükümet iş gücü piyasasında aktif politikalar uygulayarak talep yönlü etkili tedbirler alırsa, en azından istihdam sorunu başarıyla ele alınabilir ve ekonomik yeniden yapılanma için en uygun, ya da en azından makul politikalar belirlenebilir.

Çin'in bir de makro deflasyon (para kısıtlaması) sorunu var. Aşırı kapasite fiyatlara aşağı yönde baskı uygular ve bu da reel (enflasyona ayarlı) manivela kuvvetlerinde artış yaşayan borçlu firmalara dışarıdan olumsuz etki eder. Ama arz yönlü konsolidasyona gidilmesinden çok daha iyi bir yöntem, deflasyon baskılarını dengeleyebilecek şekilde, talep yönlü saldırgan bir genişlemeye gitmek.

Bu nedenle ekonomi ilkeleri ve siyasi faktörler iyi bilinmeli. Ama çoğu zaman Çin'in ekonomisi hakkındaki tartışmalara arz yönlü reform yapmak için getirilen naif öneriler hâkim olur ve 2008'deki küresel mali krizin ardından alınan talep yönlü tedbirlerin eleştirilmesi de buna eşlik eder. Bu tedbirler mükemmel olmaktan çok uzak; beklenmedik bir acil durum bağlamında, fazla düşünmeden alınmaları gerekiyordu. Ama yine de hiç yoktan iyiydiler.

Bunun nedeni de, kaynakları standart altı yollarla kullanmanın hiç kullanmamaktan daima daha iyi olması. 2008 sonrasındaki uyarılar olmadığı için, Çin'de önemli oranda işsizlik görülebilirdi. Eğer yetkililer daha iyi tasarlanmış talep yönlü reformlara kucak açarsa, arz yönlü daha kapsamlı reformlar yapmak için daha fazla imkânları olur. Ayrıca, talep yönlü tedbirler aşırı arzı azaltacağından, gerekli bazı arz yönlü reformların büyüklüğü de çarpıcı şekilde azalır.

Prof. Jeffrey D. Sachs

Jeffrey D. Sachs, Columbia Üniversitesi'nde Sürdürülebilir Kalkınma Profesörü, Sağlık Politikası ve Yönetimi Profesörü ve Dünya Enstitüsü Direktörüdür. Ayrıca Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne Milenyum Kalkınma Hedefleri konusunda Özel Danışmanlık yapmaktadır.

Küresel ekonominin şekerleme testi

Ünlü bir psikolojik deneyde aniden gelen şeker yeme isteğine karşı koyabilen ve dolayısıyla daha sonra iki şeker kazanan küçük çocukların, yetişkinlikte başarılı olma olasılığının buna karşı koyamayan çocuklarıkinden daha yüksek olduğu tespit edildi. Benzer biçimde, gelecek için tasarruf ve yatırım yapmak üzere hızlı tüketimi reddedebilen toplumların da gelecekteki gelir düzeyleri daha fazla olur.

Dünya ekonomisi 2016 yılına çalkantılı bir giriş yapıyor. Borsa düşüyor, gelişen ekonomiler emtia fiyatlarındaki ani düşüş karşısında yalpalıyor, gelen mülteciler Avrupa'nın istikrarını daha da bozuyor; sermaye akışının tersine dönmesi ve para biriminin aşırı değer kazanması sonucunda Çin'deki büyüme yavaşladı ve ABD siyasi felç geçiyor. Birkaç Merkez Bankası dünya ekonomisini ayakta tutabilmek için mücadele veriyor.

Bu karmaşadan çıkmanın yolu dört prensipten geçiyor. Birincisi, küresel ekonomik büyüme küresel tasarrufların ve yatırımların artmasına bağlı. İkincisi, tasarruf ve yatırım akışları ulusal değil, küresel olarak incelenmeli. Üçüncüsü, tam istihdam yüksek tasarruf oranlarıyla uyumlu yüksek yatırım oranlarına bağlı. Dördüncüsü, işletmelerin yüksek düzeyde özel yatırım yapması kamunun altyapıya ve insan sermayesine çok yatırım yapmasına bağlı. Şimdi bunların her birini ele alalım.

Küresel amaç, ekonomik gelişme

Birincisi, küresel amacımız ekonomik gelişme, yani tüm dünyada yaşam koşullarının iyileştirilmesi olmalı. Aslında, bu amaç geçen Eylül ayında 193 Birleşmiş Milletler (BM) üyesinin tamamı tarafından kabul edilen yeni Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nde yer aldı. Yaşamın kendisinde olduğu gibi, ekonomik kalkınmada da bedava öğün yok. Teknik bilgiye, becerilere, makinelere ve sürdürülebilir kalkınmaya yüksek düzeyde yatırım yapılmazsa, üretkenlik (özellikle amortisman aracılığıyla) azalma eğilimine girerek yaşam standartlarını aşağı çeker.

Yüksek yatırım oranı da tasarruf oranının yüksekliğine bağlı. Ünlü bir psikolojik deneyde aniden gelen şeker yeme isteğine

Çin para birimine aşırı değer kazandırma gibi bilindik makroekonomik tavsiye şekerleme testini başarısızlığa uğrattır. Bu tavsiye giderek yaşlanan bir toplumda ve dünyada, aşırı tüketimi, yetersiz yatırımı ve artan işsizliği teşvik eder.

karşı koyabilen ve dolayısıyla daha sonra iki şeker kazanan küçük çocukların, yetişkinlikte başarılı olma olasılığının buna karşı koyamayan çocuklarınkinden daha yüksek olduğu tespit edildi. Benzer biçimde, gelecek için tasarruf ile yatırım yapmak üzere hızlı tüketimi reddedebilen toplumların da gelecekteki gelir düzeyleri yüksek ve emeklilikteki güvenceleri daha fazla olur. Daha çok tüketmesi ve tasarrufu azaltması için Çin'e tavsiyede bulunan ABD'li ekonomistlerin yaptığı şey aslında Amerika'nın geleceği için pek fazla tasarrufta bulunulmayan ve yatırım yapılmayan Amerikan kültürünün kötü alışkanlıklarını onlara satmaktan ibaret.

İkinci olarak, tasarruf ve yatırım akışları küreseldir. Tasarruf oranı yerel yatırım ihtiyaçlarının çok ötesinde olan Çin gibi bir ülke, düşük gelirli Afrika ve Asya başta olmak üzere dünyanın fazla tasarruf yapılmayan diğer yerlerindeki yatırımı destekleyebilir. Çin nüfusu hızla yaşlanıyor ve Çinli aileler emeklilik için tasarruf yapıyor. Çinliler, maddi açıdan güvende olmalarını sağlayacak ana kaynağın çok sayıda çocuk ya da devletin sosyal sigortası değil, ailenin sahip olduğu maddi varlıklar olduğunu bilmekte. Öte yandan düşük gelirli Afrika ve Asya ise hem sermaye fakiri hem de çok genç nüfusa sahip. Gelecekteki ekonomik refahlarının temelini atmak için Çinli tasarruf sahiplerinden ödünç alarak eğitim, yetenek ve altyapı alanında muazzam hızlı bir birikim oluşturabilirler.

Normalden az olan şey yatırımlar

Üçüncü olarak, küresel tasarruf oranının yüksek olması her zaman yatırım oranının da yüksek olduğu anlamına gelmez; doğru yönetilmezse bunun yerine az harcamaya ve işsizliğe yol açabilir. Bankalara ve (emeklilik ve sigorta fonları gibi) diğer finansal araçlara emanet edilen para üretim faaliyetlerini veya kısa vadeli spekülasyonları (örneğin, tüketici kredileri ve emlak) finanse edebilir. J. P. Morgan gibi tarihteki büyük bankacılar demir yolu ve çelik gibi sanayiler kurdu. Bugün parayı yönetenler ise tersine, kumarbazlara ve hatta Charles Ponzi gibi dolandırıcılara benzemeye meyilli.

Dördüncü olarak, günümüzde düşük karbonlu enerji, şehirler için akıllı enerji ağları ile bilgiye dayalı sağlık sistemleri gibi yüksek sosyal getirisi olan yatırımlar kamu sektörü ve özel sektör ortaklıklarına bağlıdır ki, burada da kamu yatırımı ve kamu politikaları özel sektör yatırımlarını teşvik eder. Uzun zamandır süren (tek başına olmasa da genellikle askeriyeye başlayan) bu tür ortaklıklar

olmasaydı demiryolu ağları, havacılık, otomobiller, yarı iletkenler, uydular, GPS, hidrolik kırılma, nükleer enerji, genetik bilimi ve internet olmazdı.

Günümüzün küresel sorunu, dünyadaki finans araçlarının uzun vadeli tasarrufları uzun vadeli yatırımlara uygun şekilde yönlendirmemesidir. Birçok devlette uzun vadeli eğitim, beceri geliştirme ve altyapı gibi alanlardaki yatırım yetersizliğinin kronikleşmiş olması da bu sorunu derinleştirir, (ABD bunun en belirgin örneğidir). Özel yatırımlardaki yetersizliğin en önemli sebebi bunu tamamlayacak kamu sektörü yatırımlarının da yetersiz olması. İleriyi göremeyen makroekonomistler dünyanın normalden az tükettiği iddiasındalar. Oysa normalden az olan şey yatırımlar.

Çin para biriminin değer kaybetmesine izin verilmeli

Çin para birimine aşırı değer kazandırma gibi bilindik makroekonomik tavsiye şekerleme testini başarısızlığa uğrattır. Bu tavsiye giderek yaşlanan bir toplumda ve Çin'in yüksek tasarruflarından, endüstriyel kapasitesinden muazzam fayda sağlayabilecek bir dünyada, aşırı tüketimi, yetersiz yatırımı ve artan işsizliği teşvik eder. Doğru politika Çin'in tasarruflarını düşük gelirli Afrika ve Asya'da altyapıya ve beceriye yapılan yatırımların artırılmasına yönlendirmek. Çin'deki yeni Asya Altyapı Yatırım Bankası (AIIB) ve onun tüm bölgede modern ulaşım ve iletişim bağlantıları kurma amaçlı "Tek Bant Tek Yol" girişimi doğru yönde atılmış bir adım. Bu programlar sayesinde Çin'deki fabrikalar yüksek kapasiteyle çalışarak, bugünün düşük gelirli ülkelerinde büyümeyi hızlandırmak için gereken yatırım ürünlerini üretir. Çin'in, Afrika ve Asya'ya yaptığı ana mal ihracatlarının daha uygun fiyatlı olabilmesi için Çin para biriminin değer kaybetmesine izin verilmeli.

Daha genel bir ifadeyle, hükümetler ulusal ve çok taraflı kalkınma bankalarının (Asya, Afrika, Amerika kıtasındaki ve İslam ülkelerindeki bölgesel kalkınma bankaları dâhil) rolünü genişletmeli. Böylece emeklilik fonlarından, sigorta fonlarından ve ticari bankalardan gelen uzun vadeli tasarrufları yirmi birinci yüzyıl endüstrilerine, altyapısına yapılan uzun vadeli kamu ile özel sektör yatırımlarına yönlendirilmeli. Merkez bankaları ve koruma fonları uzun vadeli ekonomik büyümeyle mali istikrar sağlayamaz. Dünya ekonomisini bugünkü istikrarsızlıktan ve yavaş gelişimden ancak hem özel sektörde hem de kamu sektöründe yapılan uzun vadeli yatırımlar kurtarabilir.

Rüstü Bozkurt

rustu.bozkurt@dunya.com

Kendimizi yönetmenin kuralları var

İnsanın kendine biçtiği değer kimliği, başkalarının ona biçtiği değer ise kişiliğidir. Kimlik belirleyerek kendi değerinizi kavrayamazsınız, asıl önemli olan kişiliğinizdir. Kendimizi yönetmenin kurallarını bilerek, onları içselleştirerek ilerlemeliyiz.

İnsanın kendisiyle başa çıkmasının önemi her geçen gün artıyor. Yönetim biliminin önde gelen düşünce insanları¹ durumun kökten değiştiğini söylüyor. Yüzyıl öncesinde çok başarılı insanların yönetme yeteneklerini geliştirmeleri yeterli oluyordu. Bugün ise durum tamamen değişti. İşinde gücünde olan, önderlik iddiası bulunmayan insanların bile kendini yönetme konusunda bilgi, beceri ve yetenek sahibi olması gerekiyor.

İnsan ömrü sonlu ve kısa, kurumların ömrü ise insan ömrüne göre çok uzun olduğu düşüncesi bir önceki yüzyılda zihinlerimize yerleşmişti. Bugün, örnek gösterilen kuruluş ve kurumların kısa süre sonra piyasadan çekildiklerini, adlarının bile unutulduğu görülüyor. Yaklaşık yarım yüzyıl çalışabilen, giderek de çalışma yıllarının arttığı günümüzde bir işyerinde bırakınız ömür boyu çalışmayı, uzun süre çalışmak bile mümkün olamıyor. Bireylerin değişik işler, farklı görevler için hazır olmaları, kendilerine sürekli yatırım yapmaları ve kendilerini yönetmeleri gerekiyor.

Hintli bir iş yöneticisinin² dediği gibi, kendi zihninizi yönetmiyorsanız, dünyayı nasıl yönetirsiniz?

O zaman dönüp, kendimizle başa çıkmanın yol ve yöntemleri üzerinde düşünmek, kendimize yatırım yapmak ve sürekli gelişmenin kanallarını açık tutmak gerekiyor. İnsanın kendisiyle başa çıkmasının 10 temel kuralı var:

1. Kendimizle başa çıkmak için "kimliğimizi", yani beni "ötekenden" ayıran özelliklerimizi, aşırı ve noksan değerlendirmelerin tuzaklarına yakalanmadan not etmeliyiz. Kendine karşı dürüst olmadan, suçu bir başkasında arama eğiliminin kolaylığından kurtulmalıyız. Bir insan, başkalarına şirin görünme yerine, kendi dünyasında iç tutarlılık kaygısıyla yüzleşmeyi öğrenirse, kendiyi başa çıkmanın ilk adımını da atmış olur.

Kendini yönetmenin sağlıklı yolu, bize bağımlı olmayanların yanında yaptıklarımızı tartışmaya açmaktır. “Muhalefeti, çoklu düşünmenin bir aracı olarak görmeyip, ihanet olarak” görmek, kendini yönetmekten korkanların davranışına yansır. Aykırı düşünceleri zenginlik olarak içine sindiremeyenler, kendilerini değil, şişirilmiş egolarını yönetenlerdir.

2. Canlılar için bir numaralı amaç “canın koruması”dır. Kendimize sahip çıkabilmek için sağlıklı bir vücuda, dingin bir zihne, dengeli bir psikolojiye ve sınanmış bir kültüre sahip olmamız gerekir. Bu açıdan, kendi çadırının direğini sağlam tutmayanların, çevresine yarar üretme iddiasının dayanakları yoktur.

Kendi yanılmazlığınıza inanmayın

3. Kendini yönetebilmenin bir başka bileşeni “indirgenmiş mantık tuzakları”dır. Geride bırakılan yüzyılda bilim çalışmalarında önce parçalara ayırma, sonra bütüne yaklaşma anlayışının da beslediği indirgemecilik, bireysel planda bütün kavramanın engelidir. Kuşkusuz yaptığımız işin ayrıntılı bilgisine sahip olacağız, ama genel eğilimleri, işin bağlamlarını bilmeden de doğru seçimler yapmamız zordur.

4. Moor Yasası, bilgilerin çok kısa zamanda kendini aştığını kanıtıyor. Bu açıdan bakıldığında, en iyi okulda öğrenim görmüş olmak, en iyi işyerinde işe başlamış olmak yeterli olamıyor. Birikim yeteneklerini korumanın, uzun dönemli geleceği güven altına almanın gerek şartı, kendine sürekli yatırım yaparak “ömür boyu öğrenmeyi” sürdürmektir.

5. Bir insanın kendiyi başa çıkmasının önündeki büyük engel, “kendi yanılmazlığına” inanmasıdır. Kendi yanılmazlığına inananlar, “kendine ayna tutma erdemini” gösteremez. “Suçu başkalarına atarak kendini rahatlatan” kolaycılık batağına saplanır. Ünlü astrofizikçinin³ dediği gibi, gerçeklik diye bir şey yoktur; zihni modele göre gerçeklik vardır. Zihni modelinizin varsayımını değiştirirsiniz, gerçekliğiniz de değişir.

6. Kendinle başa çıkmanın, kendini yönetmenin temel girdilerinden biri de “zamana kıymasını” bilmektir. Zamanı yönetmeyi öğrenmeden, kendimizi yönettiğimizi söyleyemeyiz. Zaman fukarası olduğunu söyleyenlerin bu bahänenin arkasında saklanmaya çalışanların büyük bir bölümü, zaman kullanma yol ve yöntemi üzerinde çalışmamış olanlardır. Emeksiz yemek olmadığını anımsatanlar haklıdır.

Muhaliflerimiz zenginliğimizdir

7. Kendini yönetmenin önemli bir göstergesi de, aşırı işkolik bir tavırla kendini dinlemeyi unutmaktır. Zaman zaman işten uzaklaşarak, insan ömrünün sonlu ve kısa olduğunu, yaşama yüklediğimiz değer ne olduğunu, neleri anlamlı bulduğumu-

zu düşünmeliyiz. İnsan, dingin düşündüğü zaman kendindeki eksikliği görür. Eksikliği bilmek ayrı bir şeydir, onla yüzleşerek kendimizi yönetmek daha farklı bir şey. Fark etmek başlangıçtır ama kendini yenilemek iletişim, örgütlenme ve uygulama gerektirir.

8. “Söz ağızdan çıkana kadar sizin esirinizdir, ağızdan çıktıktan sonra sizi esir edebilir”. Kendini yönetmek, sözü pişirerek söylemektir. Unutmayalım ki, bütün büyük ve önemli kaleler sadece savunmak için değil, kaçmak için de yapılır. Gizli geçitleri olmayan önemli kale yoktur. Bilimsel kuşku taşımayan kesin sözler, kendimizi yönetemediğimizin en önemli kanıtıdır. Bizim doğrularımız, başkalarının bizi inandırıcı gerekçelerle ikna etmesi noktasına kadar geçerlilikleri olan şeylerdir. Kendini yönetmek, en etkili silahımız olan sözlerimizi iyi yönetmektir.

9. Kendini yönetmenin sağlıklı yolu, bize bağımlı olmayanların yanında yaptıklarımızı tartışmaya açmaktır. “Muhalefeti, çoklu düşünmenin bir aracı olarak görmeyip, ihanet olarak” görmek, kendini yönetmekten korkanların davranışına yansır. Aykırı düşünceleri zenginlik olarak içine sindiremeyenler, kendilerini değil, şişirilmiş egolarını yönetenlerdir. Bizim yaptıklarımızı haklı gerekçelere dayalı eleştirenler, kendimizi yönetmenin çok değerli destekleridir. Bizde, yaygın biçimde geçmiştaki büyüklerin sözlerini sadece işimize geldiği gibi kullanma hastalığı vardır. Mevlana'nın, “Gerçek dostu olanların aynalara ihtiyacı yoktur” sözü, kendimizi nasıl yönetmemiz gerektiğine ilişkin değerli bir rehberdir. Yeter ki, bu söz içselleştirilerek söylenmiş olsun.

Sokaktaki insanlar

10. Kendini yönetmenin olmazsa olmazlarından biri de, “Bütün makamlardan, mevkilerden ayrıldıktan sonra, sıradan bir insan olarak sokağa çıktığınızda, daha önce birlikte çalıştığınız, ilişkide bulunduğunuz insanların gözlerinin içine, gözlerimizi kırpmadan bakabilecek” bir yaşam sürmüş olmaktır. İnsanın kendine biçtiği değer kimliği, başkalarının ona biçtiği değer ise kişiliğidir. Kimlik belirleyerek kendi değerini kavrayamazsınız, asıl önemlisi olan kişiliğinizdir. Örneğin emekli olduğunuz işyerine aradan 10 yıl geçtikten sonra gittiğinizde, makam sahibi olanlardan değil, sıradan görevlilerden gördüğünüz saygıyı ölçü kullanmak gerekir.

Kendimizi yönetmenin kural ve kurallarını bilerek, onları içselleştirerek ilerlemeliyiz.

1) Peter Drucker, “21'inci Yüzyılın Yönetim Tartışmaları” Faruk Türkoğlu'nun aktarması, Referans, 15 Kasım 2005.

2) “Tepe yöneticileri Hintli Sadhguru'nun peşinde”, 5 Aralık 2005.

3) Stephen Hawking, Zamanın Kısa Tarihi...

Fotografılar: TOBB Fotoğraf Servisi

Türk tarihinin öncü ismi Prof. Dr. Ocak, ödüllere bir yenisini daha ekledi

TOBB ETÜ Tarih Bölümü'nden Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak, Türk Kültürüne Hizmet Şükran Ödülü aldı. Türk Kültürüne Hizmet Vakfı Yönetim Kurulu'nun belirlediği Seçici Kurul'un kararıyla ödüle layık görülen Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak, 2004 yılında da Türkiye Bilimler Akademisi'nin tarih alanındaki Bilim Ödülü'nü kazanmıştı.

Tarih alanındaki kıymetli araştırmaları ve kitaplarıyla tanınan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (TOBB ETÜ) Fen Edebiyat

Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak, Türk Kültürüne Hizmet Şükran Ödülü'yle onurlandırıldı.

Türk Kültürüne Hizmet Vakfı tarafından 1990 yılından bu yana, beş yılda bir

verilen ödülü alan 23 kişiden biri olan Prof. Dr. Ocak, 2004 yılında da Türkiye Bilimler Akademisi'nin (TÜBA) tarih alanındaki Bilim Ödülü'nü kazanmıştı.

Prof. Dr. Ocak'a ödülünü 5 Ocak 2016 tarihinde İstanbul'da düzenlenen törenle 11'inci Cumhurbaşkanı Abdullah Gül takdim etti. Törene katılmayan Prof. Dr. Ocak'ın ödülünü, onun adına Prof. Dr. Fahameddin Başar aldı. Bu yıl beşincisi verilen ödüllere Türk Kültürüne Hizmet Vakfı Yönetim Kurulu'nun belirlediği Seçici Kurul'un kararıyla Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak'ın yanı sıra; Alev Ebuzyiya Siesbye, Prof. Dr. Ali Akyıldız, Mehmet Genç ile Prof. Dr. Selçuk Mülayim layık görüldü.

1985 yılında kurulan Türk Kültürüne Hizmet Vakfı'nın Türk Kültürüne Hizmet Şükran Ödülü; edebiyat, tarih, örf, adet, gelenek, görenek, sanat ile müzik gibi konularda hizmet vermiş şahsiyetlere duyulan saygı ve önemi belirtmek, genç nesilleri özendirme amacıyla veriliyor.

Bu ödülün daha önce verildiği isimler ise şöyle sıralanıyor:

1995: Aydın Bolak, Prof. Dr. Faruk Sümer.

2000: Prof. Dr. Halil İnalçık, Prof. Dr. Semavi Eyice, Prof. Dr. Şükrü Elçin, Prof. Dr. Oktay Aslanapa, Prof. Dr. Orhan Türkdoğan.

2005: Prof. Dr. Fikret Değerli, Prof. Dr. Mubahat Kütükoğlu, Neriman Altındağ Tüfekçi, Prof. Dr. Nurhan Atasoy, Prof. Dr. Ömer Faruk Akün, Süheyla Altmışdört.

2010: Prof. Dr. Ara Altun, Cahide Keskiner, Prof. Dr. Kemal H. Karpat, Dr. Mehmet Özbek, Prof. Dr. Orhan Okay

Prof. Dr. Ocak'ın özgeçmişi ve kitapları

Yozgat'ta 1945 yılında doğan Prof. Dr. Ocak, yüksek tahsilini İstanbul İlahiyat Fakültesi'nde tamamladıktan sonra, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih bölümünü bitirdi. Hacettepe Üniversitesi Tarih Bölümü'nde asistan oldu. Doktora-

sını Strasbourg Üniversitesi'nde doçentlik, profesörlüğünü ise Hacettepe Üniversitesi Tarih bölümünde yaptı.

Prof. Dr. Ocak, Strasbourg Üniversitesi Beşerî Bilimler Fakültesi'nde Prof. İrene Melikoff yönetiminde doktora çalışmalarına 1974 yılında başladı ve 1978'de "La Révolte des Babais: Un Mouvement Socio-religieux en Anatolie au XIIIe Siècle" adlı teziyle doktorasını tamamladı. Ocak, 1983-2001 arasında Türk Tarih Kurumu ve Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, 1997'den beri Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı asli üyeliklerinde bulundu. Prof. Dr. Ocak, halen Türk Tarih Kurumu ve Türkiye Bilimler Akademisi şeref üyesi. Ayrıca 1998'den bu yana, Brill (Leiden) Yayınevi'nin Halil İnalçık ve Suraiya Faroqhi yönetiminde yayınlanmakta olduğu The Ottoman Heritage dizisi ile 1997'den beri Paris'te yayımlanan Journal of the History of Sufism Dergisi'nin Danışma Kurulu Üyesi.

Prof. Dr. Ocak, İslam tarihindeki grupları, kişilikleri ve yapıları sosyal tarih perspektifinden incelerken, günümüzde de ilgiyle tartışılan birçok konuya akademik yaklaşımla yorumlar getirmekte.

Yerli ve yabancı çok sayıda bilimsel makalesi bulunan Prof. Dr. Ocak'ın yayınlanmış kitaplarından bazılarının isimleri şöyle:

► Babailer İsyanı yahut Aleviliğin Tarihsel Altyapısı, Dergâh Yay., İstanbul 1996, 2000.

► Bektaşî Menakibnamelerinde İslâm Öncesi İnanç Motifleri, İletişim Yay.2002.

► İslam Türk İnançlarında Hızır yahut Hızır İlyas Kültü, TKAE. Yay., Ankara, 1999.

► Osmanlı İmparatorluğu'nda Marjinal Süffilik: Kalenderîler, TTK. Yay., Ankara 1992, 1999.

► Türkler, Türkiye ve İslâm, İletişim Yay., İstanbul, 2003.

► Türk Süffiliğine Bakışlar, İletişim Yay., İstanbul, 2003.

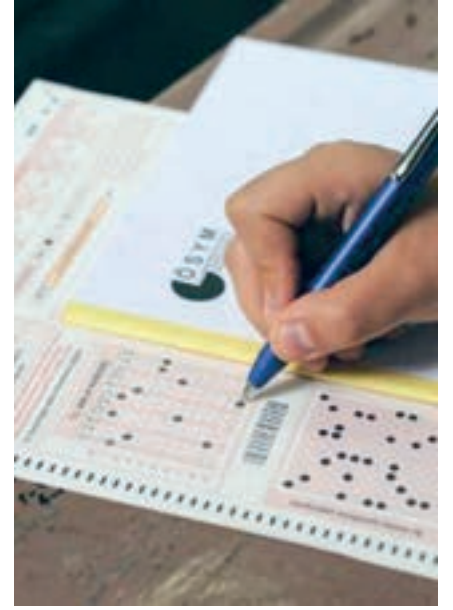
► Osmanlı Toplumunda Zındıklar ve Mülhidler, Tarih Vakfı Yurt Yay., İstanbul, 2003.

► Alevi ve Bektaşî İnançlarının İslâm Öncesi Temelleri, İletişim Yay., 2002.

► Türk Folkloründe Kesik Baş, TKAE. Yay., Ankara 1989.

► Osmanlı Toplumunda Tasavvuf ve Sufiler (Edit.), T.T.K. Yayınları, Ankara, 2006.

► Sarı Saltık: Popüler İslâm'ın Balkanlar'daki Destânî Öncüsü, TTK. Yay., Ankara 2003.

TOBB ETÜ öğrencileri 2015-KPSS'de de birinci sırada

TOBBA ETÜ Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı ile Tarih Bölümü mezunları, 2015 Kamu Personeli Seçme Sınavı'nda (KPSS) da önemli bir başarıya imza attı. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi'nin (ÖSYM) ilan ettiği 2015 KPSS Yükseköğretim Programları sıralaması sonuçlarına göre Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü mezunları, diğer üniversitelerin aynı adlı bölümlerinden mezun olanlarla karşılaştırıldığında, "genel yetenek ile genel kültür" alanlarında birinci sırada yer aldılar.

Fakültenin Tarih Bölümü mezunları da diğer üniversitelerin aynı adlı bölümlerinden mezun olanlarla karşılaştırıldığında "genel yetenek" alanında birinci, "genel kültür" alanında ise ikinci sırada yer aldı.

TOBB ETÜ'nün aynı bölüm mezunları 2014-KPSS sınavında da benzer birincilikler elde etmişlerdi. Böylece farklı yıllarda mezun olsalar da, aldıkları güçlü lisans eğitimi sayesinde, TOBB ETÜ öğrencileri binlerce kişinin katıldığı KPSS'deki başarılarının sürekli olduğunu tescil ediyorlar.

2015-KPSS ile ilgili ayrıntılı sonuçlara aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz:

<http://kps.memurlar.net/basari/default.aspx?BranchCode=3342.0&ExamCode=4&Year=2015>

Paranızın değeri nasıl artar?

Andreas Loizou, Zürih'te mega zengin bir müşteriyle, görünüşte masum bir toplantı yaparken, eline gerçek olamayacak kadar iyi görünen bir yatırım fırsatına ilişkin bir rapor geçer. Müşterisi, milyonlarca dolarlık dolandırıcılık soruşturması altındayken esrarengiz biçimde ortadan kaybolur ve Loizou bu kaybolmayla ilişkilendirilir. Neler olup bittiğini araştırırken, bu finansçının masum bir kurban mı, şeytani bir dolandırıcı mı olduğunu sorgulamaya başlar.

Piyasalar gerçekte nasıl çalışıyor? Uluslararası finansçılar, parayla oyun oynayanlar somut olarak ne yapıyorlar?

Sizin paranızla satın alınan riskler, söylendiği gibi ahlak dışı mı?

Paranız yatağınızın altındaki ayakkabı kutusunda daha mı emniyette olurdu?

Bu kitapla finansın yeraltı dünyasına inecek, oyuncularını ve ne oyunlar oynadıklarını, küresel dünyada paranın ne anlama geldiğini gerçekten anlayacaksınız.

Şeytanla Pazarlık

Borsanın İçyüzü. Para Nasıl Kazanılır?

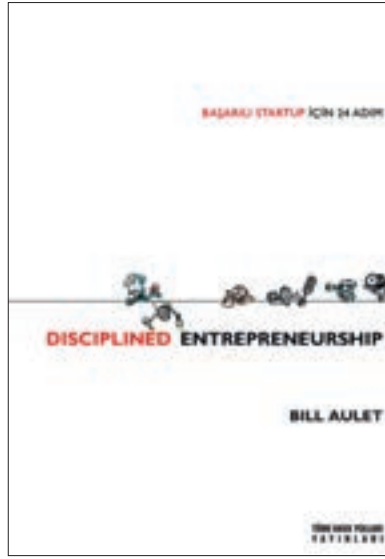
Andreas Loizou

Çeviri: Meral Çıyan Şererd

İş Bankası Kültür Yayınları

312 Sayfa, Aralık 2015

İstanbul

Girişimcilik üzerine pratik ve kapsamlı bilgi

Girişimcilğe olan ilgi küresel ölçekte büyüyor ancak çoğu insan hâla girişimciliğin öğretilmeyeceğine, başarılı olanların, diğerlerinde olmayan bir özellikle dünyaya geldiğine inanıyor. Ne var ki en büyük girişimcilerin Richard Branson, Steve Jobs, Bill Gates ve daha birçoklarının gerçekte tek bir ortak özelliği var: Muhteşem ürünler yarattılar.

Kitap, inovatif ve üstün başarılı bir ürün yaratmak üzerine adım adım ilerleyen kapsamlı, bütünsel ve ispatlanmış bir yaklaşım sunar. Yarattığınız şey fiziksel bir ürün, hizmet ya da bilgi dağıtımı da olsa, gereken süreci gayret eden herkesin öğrenebileceği 24 adıma bölüyor.

Kitap; hâkimiyet kazanabileceğiniz bir pazar fırsatına odaklanarak önemli ayrıntıları belirlemeyi, hedef müşterilerinize sunduğunuz benzersiz değeri sayısallaştırmak ve bu değeri kâra dönüştürmeyi, ürününüzü mümkün olan en verimli şekilde tasarlayıp geliştirmek, müşterilerin ürününüzü benimsemesini sağlamak konusunda karşılaşabileceğiniz yaygın engelleri aşmayı, kilit varsayımları belirleyip test etmeyi bunlar gibi daha birçok şeyi öğrenmenizi sağlar.

Başarılı Startup İçin 24 Adım

Bill Aulet

Çeviri: Müge Çavdar

Türk Hava Yolları Yayınları

365 Sayfa, Kasım 2015

İstanbul

Her şey tek bir anlık karar verip eyleme geçmekle başlar

İş hayatında öğrenirken de eğlenmenin ve hayatlarını kendi ışıklarını takip ederek yönetmenin mümkün olduğunu anlatan "Yoldan Çekilin Hedefteyim" kitabı, başarılı olmak isteyen gençlerin başucu kitabı olmaya aday görünüyor. Kurgusu çeşitli hikâyeler ve bilgilerle akıcı bir şekilde tasarlanmış olan kitap, bir sonraki maceranın ne olduğunu merak ettirecek bir sokakta okunuyor.

Şantiyede başlayarak ve anlık karar verip "yazılımcı" unvanıyla değiştirdiği 30 yıllık kariyer yolculuğunu Türkiye'nin önde gelen firmalarından birinin "yazılımdan sorumlu genel müdür yardımcılığı" unvanıyla tamamlayan Bahar Madazlı, "Yoldan Çekilin Hedefteyim" kitabı ile gençlere ve iş dünyasına ışık tutuyor. Madazlı, kariyer yolunu ünlü kişi ve düşünürlerin hayat kesitleri ve öğütleriyle harmanlayarak anlattığı kitabında başarılı olmak isteyen insanlar için etkili önerilerde bulunuyor: Biliyormuş gibi yap, öğrenmemen için bir sebep yok, sorunun değil sonucun bir parçası ol, sabret, ışığını yakala, sürüden ayrıl, fark yarat. . .

Yoldan Çekilin Hedefteyim

Bahar Madazlı

Goa Yayınevi

176 Sayfa, Haziran 2015

İstanbul

Eşitsizliğin makro ekonomik sonuçları

Kitap geleneksel çerçevedeki makroekonomik istikrarın sınırlı kavramsallaştırmasının ötesine geçiyor; yapısal dönüşüm ve kapsayıcı kalkınma arasındaki bağı ortaya koyuyor. IMF tarafından geliştirilen makroekonomik politikanın yapısı için tavsiye reçetelerini tarif ediyor; mali konsolidasyona karşı kanıta dayalı bir durum değerlendirmesi yapıyor ve gelişmekte olan ülkelerin ekonomilerini düşük ivmede tutup tutmaması, büyüme ile istihdamı artırmak için tek haneli enflasyon hedeflemesi yapıp yapmaması gerektiğini sorguluyor. Aynı zamanda altyapıya yatırımın, kapasitenin kontrolünü nasıl yönlendireceğini örneklemekle devam ediyor, yapısal dönüşüm ve kapsayıcı kalkınma yaklaşımıyla sosyal koruma kavramını yeniden yorumluyor. Ayrıca açık ekonomiler için iki ülke makroekonomi modelini geliştirerek ve uygulayarak eşitsizlik kavramını, gelirin fonksiyonel dağılımındaki trendleri inceleyerek bunların olası makroekonomik sonuçlarını ele alıyor.

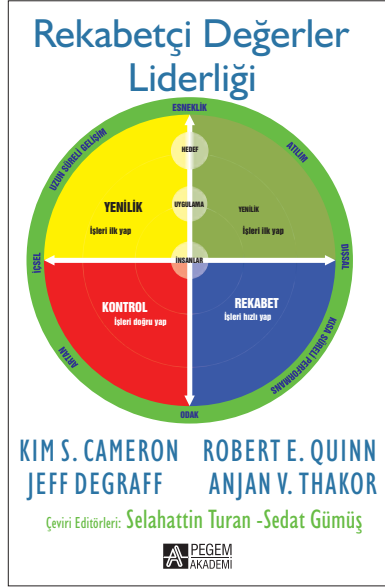
Makroekonomik İstikrar: Yapısal Dönüşüm ve Kapsayıcı Kalkınma

İyhanul İslam & David Kucera

Elif Yayınevi

320 Sayfa, Kasım 2015

İstanbul

Değer üretme çabası içinde olanlara özgün bir çerçeve

Değer oluşturma, oluşturulan yararların o yararları oluşturma maliyetini aşması anlamına gelir. Bu açıdan bakıldığında, tükettiğinden daha fazla değer oluşturma insanları değer oluşturuca hâline getirir. İnsanlar, değer üreten ve oluşturan varlıklar, çünkü bireysel ve toplumsal yaşamı keyifli kılan, bu değer ve anlam üretme gayretlerimizdir. Bununla birlikte, bireysel yaşamda veya iş yaşamında değer üretmek sanıldığı kadar basit bir iş değil, aksine, oldukça zor ve karmaşık bir süreç. Değer yaratma karmaşık bir süreç olmasına rağmen her birey, her işletme, her çalışan ve her lider için hayati bir önem arz eder, lider ve kurumların en temel hedeflerinin başında gelir. Dolayısıyla kitap, başarılı bir liderlik ve değer yaratmayı teşvik edecek uygulanabilir bir model ihtiyacına yönelik olarak yazılmış.

Rekabetçi Değerler Liderliği isimli bu kitap, değer yaratmak isteyenlere, uygulamalı bir arka plan ve kapsamlı bir çerçeveye, bu çerçevenin temel bileşenlerini örnekleriyle anlatıyor.

Rekabetçi Değerler Liderliği

Anjan V. Thakor & Jeff De Graff & Kim S. Cameron & Robert E. Quinn

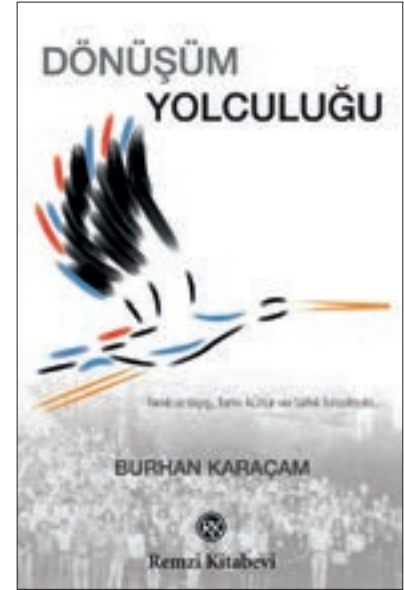
Çeviri: Sedat Gümüş & Selahattin Turan

Pegem Akademik Yayıncılık

184 Sayfa, Aralık 2015

Ankara

Bir kurumsal başarı öyküsü...

Sürekli değişim, sürekli gelişmeyi ve yenilenmeyi gerektirir. Bunun için yeni fikirlere, yeni düşüncelere açık olmak esastır. Yaratıcılık, korku ve baskı altında değil özgürlük ortamında yeşerebilir. Rekabet üstünlüğünü yaratacak fark da böyle elde edilir.

Yapı Kredi'de genel müdürlük yapmış olan Burhan Karaçam Yapı Kredi'yi değil, aynı zamanda, Türk bankacılık sektörünü de dönüştürdü. Öyle ki, bu etki en sonunda, Türk ekonomisi üzerinde de önemli makro gelişmeleri beraberinde getirerek farklı bir anlam kazandırdı. Ancak hepsinden daha önemlisi, 90'lı yıllarla birlikte Türk insanı, Yapı Kredi ile yepyeni bir hayatla tanıştı.

Bu kitap ve ona eşlik eden belgesel, yaşanan değişimlerin ve dönüşüm sürecinin temel ve itici gücü olan çağdaş değerlere sahip insanlarla yaratılan kurum kültürünün önemini belgelerle anlatıyor.

Dönüşüm Yolculuğu

Burhan Karaçam

Remzi Kitabevi

184 Sayfa, Aralık 2015

İstanbul

Panasonic HD LED video duvarıyla fark yaratıyor

Panasonic, sektörün en dar kenarlıkları ile donatılan yeni HD LED video duvar ekranı serisini piyasaya sürüyor. Çevre ışığının yüksek düzeyde olduğu açık alanlardaki dijital tabela uygulamalarının yanı sıra kiralama ve sahneleme pazarına yönelik ihtiyaçların karşılanmasını hedefleyen TH-55LFV60W ve TH-55LFV6W ekranlar sırasıyla piyasaya sürülecek.

Parlak yansımaya karşı işlem uygulanmış

olan LfV60, 700 cd/m2 parlaklığa sahip olup moda perakendesi gibi uygulamaları hedeflerken, aynı parlaklığa ve yansımaya engelleyici özelliğe sahip mevcut TH-55LFV70'i de bir anlamda tamamlıyor.

500 cd/m2 parlaklığa sahip LfV6, yansımaya engelleyici özelliği ile karşımıza çıkıyor. Sektörün 3,5 mm'lik en dar kenarlıkları sayesinde her iki üründe yer alan video duvar görüntüleri kusursuza yakın netlikte

görsütüleniyor. Video duvarı, IPS paneli sayesinde 178°lik geniş görüntüleme açısına da sahip.

Her bir modelde, kurulum türüne uygun olacak şekilde entegratörlerin en uygun ayarları seçebilmesi için çok alanlı optimal görüntü modu yer alıyor. Kullanıcılar; dinleyicinin, ziyaretçinin veya müşterinin dikkatini en yüksek düzeye çekmek için renk, kontrastlık ve ayrıntı netliğini geliştirebiliyor.

Dell Inspiron 5558 raflardaki yerini aldı

Dell, kullanıcıların günlük olarak ihtiyaç duyduğu tüm işlevleri eksiksiz yerine getirecek güçlü bilgisayar ailesi Inspiron 5558'in Türkiye'de satışa sundu. Intel'in güçlü işlemci seçenekleriyle çok geniş yelpazede tüketicilerle buluşan Inspiron 5000 serisi dizüstü bilgisayarlar, günümüzün artan günlük kullanım ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlandı.

Sunduğu yüksek çözünürlüklü ekranlarıyla öne çıkan Inspiron 5558, en kolay yazı

yazma deneyimine uygun olarak tasarlandı. FHD 1080p çözünürlüklü ekran seçeneğinin yanı sıra ekran renginin kişiselleştirilmesi için True Color teknolojisi gibi farklı taleplere cevap veren seçenekler de Dell dizüstü bilgisayarlarda yer alıyor.

HP, yeni hibrit bilgisayarıyla büyülüyor

HP'nin güncellenen bilgisayar segmenti içerisinde müşterilerinin daha verimli çalışabilmelerine imkân tanıyan ve 12,1 inç diyagonal ekran tasarımı ile büyük bir tablet tasarımına sahip yeni HP Pavilion x2 dizüstü bilgisayarı da yer alıyor.

HP, klavyesinden ayrılabilen özellikteki dizüstü bilgisayarı 10,1 inç ekranlı Pavilion x2

verimlilik ve eğlence için daha geniş ekrana ihtiyaç duyan tüketicilerin beklentilerine cevap veriyor. Yeni HP Pavilion x2, ince ve hafif tasarımı, Intel işlemcili, farklı depolama seçenekleri bulunan, yüksek çözünürlüklü ekranlı ve metal bir tableti kapsayacak yeni özellikler sunuyor.

Klavye, sürgüsüz manyetik bağlantısı sayesinde kolaylıkla takılıp çıkartılabiliyor ve kullanıcılara ekranlarına 130 dereceye kadar eğim verilebilme esnekliğini sağlıyor. Cihaz, tuşlar için 1,5 milimetrelilik hareket alanına sahip klavyesi ve 54 x 98 mm ebadındaki dokunmatik ekranı ile verimlilik bekleyen kullanıcılara dikkat çekici bir dizüstü deneyimi yaşıyor.

Sadece 0,76 kg ağırlık ve 8,4 milimetre inceliğinde olan tablet kısmı, 8 saat 15 dakika pil süresine sahip. Klavyesiyle birlikte ağırlığı 1,47 kg olan ve 15,3 milimetre ekrana sahip tablete dönüştürülebilen dizüstü, ikisi bir arada Pavilion bilgisayar serisi içinde ultra taşınabilir bir ürün olarak öne çıkıyor.

Celestron Cosmos 90GT uzayı cebinize sığdırıyor

Dünyanın tanıtılan ilk Wi-Fi destekli teleskobu Cosmos 90GT Wi-Fi, uzayı cep telefonunuza sığdırıyor. Celestron Cosmos 90GT'nin sahip olduğu Wi-Fi teknolojisi sayesinde uzayda keyifli bir yolculuğa çıkabilirsiniz. 120 bin kayıtlı gök cismini görebileceğiniz teleskop ile ayın yüzeyini de rahatlıkla gözlemleyebilirsiniz.

Wi-Fi özelliğiyle tanımadığınız akıllı telefondan ya da tableten kontrol edebileceğiniz Cosmos 90GT, hizalama yaparak

içerisinde 120 binden fazla gök cismine ulaşabilirsiniz. 90 milimetrelilik mercekli optik tüp, Ay, gezegenler ve tüm bulutsuz yıldız kümelerini gözlemlemenize olanak sunuyor.

Celestron Cosmos 90GT Wi-Fi teleskobun yanında bulunan lazerli bulucu dürbün, iki adet göz merceği 25 milimetrelilik (36x) ve 10 milimetrelilik (90x), aksesuar tepsi ve yüksekliği ayarlanabilen tripod gözlem yapmanız için gereken tüm ihtiyaçınızı karşılıyor.

Plantronics ile trafik kazalarına optimum çözüm

Plantronics, geliştirmiş olduğu Voyager Legend kulaklık, özellikle otomobil ile seyir halinde olanlara hayat kurtaracak bir çözüm sunuyor. Araba kullanırken cep telefonuyla konuşmak çok sayıda çevresel uyarıyı gözden kaçırmaya sebep olabiliyor. Hal böyle olunca trafik kazaları da beraberinde gelebiliyor. Plantronics Voyager Legend ile telefon görüşmelerinizi gerçekleştirebilir, kimin aradığını öğrenebilir ya da müzik dinleyebilirsiniz.

Bluetooth üzerinden telefonunuza kolayca entegre edebileceğiniz Voyager

Legend ile sesli komutlarla gelen çağrılarını kabul edip reddedebilirsiniz. Arayan kişinin kim olduğunu da kulağınıza fısıldayan Voyager Legend mobil kulaklık sayesinde telefonunuza dokunmanıza gerek kalmıyor. 7 saat konuşma, 11 saat bekleme süresi bulunan cihaz, maksimum 90 dakika kadar kısa bir sürede şarj edilebiliyor.

Üzerinde bulunan üç adet mikrofonu, paslanmaz çelik rüzgâr perdeleri ile dış etkenlerden gelen sesi filtreleyerek karşı tarafa net bir ses akışı sağlayan Voyager Legend, sıvı dökülmelerine karşı da dayanıklılığıyla öne çıkıyor.

Geniz eti ameliyatlarında kansız dönem

Fotoğraf: TOBB Fotoğraf Servisi

Teknolojinin gelişimiyle birlikte artık bu ameliyatlar çok daha güvenli ve kansız yapılabiliyor. Özel TOBB ETÜ Hastanesi Kulak Burun Boğaz Uzmanı Doç. Dr. Cem Özbek, yeni geliştirilen teknoloji sayesinde ameliyat sonrası ağrı süreleri ve şiddetinin de oldukça azaltıldığını belirtti.

Artık geniz eti (adenoid hipertrofisi) ameliyatları, plazma teknolojisi sayesinde kanama olmadan yapılabiliyor. Geniz eti çocuklarda burnun arka bölümünde nazofarenks (geniz) bölgesinde yer alan ve horlama, solunum sıkıntısı ve hatta gece uykuda nefes durmalarına yol açan lenf dokularının büyümesinden kaynaklanan bir sorun.

Özel TOBB ETÜ Hastanesi Kulak Burun Boğaz Uzmanı Doç. Dr. Cem Özbek, kulaklarda efüzyonlu otit adı verilen sıvı birikimlerinin, geçmeyen veya sık tekrarlayan sinüzit enfeksiyonlarının, gece öksürüklerine ve nefes almada zorluk yaşanmasına neden olduğunu söyledi. Doç. Dr. Özbek, bu sorunları yaşayan hastanın tedavisinin büyümüş olan geniz etinin ameliyatla alınması gerektiğini belirterek, şu açıklamayı yaptı:

“Eski teknikte küretaj dediğimiz yöntemle geniz eti alınmaktaydı. Ameliyat sahası görüş altında olmadığından bu hem geniz etinin tam çıkarılamamasına neden olmakta hem de ameliyat sonrası tampon konularak beklenilmesini gerektirmekteydi. Tam çıkarılamayan geniz eti bazı çocuklarda sonraki aylar veya yıllarda yeniden büyüyerek ikinci ameliyatlara gerek duyulmasına yol açabilmekteydi. Yeni yöntemde ise geniz etleri artık özel bir teknoloji ile buharlaştırılarak alınabilmekte. Bu yöntem ile hem hiç kanama olmamakta ve dolayısıyla tampon konulmasına gerek kalmamakta hem de geniz eti ameliyat sahası tam görüş altında alınabildiğinden dolayı tam olarak çıkarılabilmekte, böylelikle tekrarlama olasılığı da, çok daha düşük olmaktadır. Ameliyat süresi daha kısa sürmekte ve daha kısa süre anesteziye ihtiyaç duyulmaktadır. Kısa anestezi süresi de, hastaların daha erken

taburcu olmalarına olanak sağlamaktadır. Aslında bu teknikle geniz eti ameliyatları ameliyat olmaktan bir anlamda çıkmış, geniz eti müdahalesi olmuştur.”

Plazma teknolojisi nedir ve nasıl uygulanır?

Kulak Burun Boğaz Uzmanı Doç. Dr. Cem Özbek, Özel TOBB ETÜ Hastanesi’nde geniz eti ve bademcik ameliyatlarının plazma teknolojisiyle gerçekleştirdiklerine dikkat çekerek, konuya yönelik şu açıklamayı yaptı:

“Radyofrekans enerjisinin yüksek seviyelerde kullanılması ile oluşturulan plazma enerjisi doku üzerinde ve havada bulunan su buharının iyonize hale getirilerek iyon bulutu yani plazma topu oluşturulması olgusudur. Bu iyon yumağı yani plazma topu içine giren doku buharlaşarak alınabilir. Böylelikle adenoid dokusu buharlaştırılarak kanamasız bir şekilde ve tam olarak dakikalar süren kısa bir zamanda alınır. Aynı işlem tonsilde de uygulanabilir. Kanama riski standart (eski teknik küretaj) cerrahiye göre çok daha düşüktür. Dokunun tam olarak görüş altında alınabilmesini sağladığından tekrar adenoid(geniz eti) oluşumu olasılığı da çok düşüktür.”

Odalar ve Borsalar

- ▶ Edremit TO artık "5 yıldızlı" Oda statüsüne kavuştu
- ▶ Tarım ve hayvancılıktan vazgeçmemek gerekiyor...
- ▶ Sanayinin çarklarının tekrar hızlanması bekleniyor
- ▶ Bergama TO'da genç girişimcilere iş fikri yaratma eğitimi verildi
- ▶ Bursa, yerli üretime kümelenme modelleriyle güç katıyor
- ▶ Rusya ile yaşanan uçak krizi tarım krizine dönüştü
- ▶ Aydın Borsası ile Rize Borsası "Kardeş Borsa" oldu
- ▶ Çanakkale'de, Küçük Ölçekli Sanayi Sitesi için ilk adım atıldı
- ▶ Dinar TSO ile Uşak TSO arasında "Kardeş Oda Protokolü" imzalandı
- ▶ Sinop TSO, uçak saatlerinin değiştirilmesini istedi
- ▶ Bursa TB, sektörel projeler üretmeyi hedefliyor...
- ▶ Erzurum TSO'da, Hızlandırıcı Teknolojiler tanıtıldı
- ▶ Trabzonlu sertifikalı budamacılar fındık bahçelerinde...
- ▶ Salihli TSO, otomotiv sektörünün sorunlarını araştırdı
- ▶ Aliağa TO ile SGK arasında Dijital Arşiv Paylaşım Protokolü
- ▶ Edirne ABİGEM Proje Hazırlama Danışmanlık Masası kuruldu
- ▶ Bigalı işletmeler devlet destekleri hakkında bilgilendirildi
- ▶ Konya Innopark Stratejik Planı'nı Ortak Akılda arıyor
- ▶ Hayrabolu TSO, üyelerini dış ticarete yönlendiriyor
- ▶ Kırklarelili üreticiler süt destekleri konusunda bilgilendirildi
- ▶ Gümüşhane TSO, Dış Ticaret Bilgilendirme Semineri düzenledi
- ▶ Trakya Gıda Meslek Komiteleri Büyük Buluşma Toplantısı
- ▶ Kütahya TSO, 2015 yılında 250 yeni girişimci kazandı
- ▶ Çorlu TSO, "Yenilik Ar-Ge ve İnovasyondan geçiyor"
- ▶ Etiyopya'da satılan Türk malları kaliteli olarak görülüyor
- ▶ Amasya TSO, önemli bir tanıtım etkinliğine ev sahipliği yaptı

▲ EDREMIT TİCARET ODASI

▲ KEŞAN TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ ADANA SANAYİ ODASI

▲ BERGAMA TİCARET ODASI

Edremit TO artık "5 yıldızlı" Oda statüsüne kavuştu

Edremit Ticaret Odası (ETO), akreditasyon çalışmalarında üstün bir performans göstererek 16 Aralık 2015 tarihinde Türk Loydu Denetçisi Ayşe Nur Atay tarafından gerçekleştirilen denetimi başarıyla tamamladı. 13 madde üzerinden yapılan denetimde yeterli puanı alarak "B sınıfı" akredite olan ETO, Denetçi Ayşe Nur Atay tarafından çalışmaları konusunda tebrik edildi.

Denetim sonrası açıklama yapan ETO Yönetim Kurulu Başkanı Coşkun Salon, "Odamızın üyelerine verdiği hizmet kalitemizin artırma çalışmalarımızın sonucu olarak akredite olmayı kazandığımız için çok mutlu ve gururluyuz. Akreditasyon bir kuruluşun verdiği hizmet kalitesinin, sürekliliğinin ve sürekli gelişme sağlayarak üyeleriyle, tüm paydaşlarına fayda temelinde katkı sağladığının tescilidir. Bu sistemin amacı Oda ve Borsalarımız arasında kalite bilincinin yerleştirilmesi, Oda/Borsa sisteminin iş dünyası nezdinde saygınlığını ve hizmet türlerinin artırılması hizmet kalitelerinin iyileştirilmesi, Türk Oda/Borsa sisteminin Avrupa Oda/Borsa sistemine uyumunun sağlanmasıdır. Görev ve sorumluluklarımızın artmış olduğu bilinciyle verdiğimiz hizmet kalitesini her geçen gün artırarak ETO'nun iş dünyası ile Oda/Borsalar nezdindeki yerini sağlamlaştırmak için çalışmalarımıza devam edeceğiz" dedi.

Akredite olan ETO, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun ev sahipliğinde, Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin katılımıyla düzenlenen 11. Dönem Akreditasyon Sertifika Töreni'nde akreditasyon sertifikasını aldı. ■

Tarım ve hayvancılıktan vazgeçmemek gerekıyor...

Keşan Ticaret ve Sanayi Odası (Keşan TSO) Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Helvacıoğlu, Yönetim Kurulu Üyesi Yusuf Cemil Çakıcı, Meclis Üyesi Sebahattin Karlıdağ, Genç Girişimci Selim Çanay ve Genel Sekreter Erdem Başak, Oda Üyesi Narlıoğulları Canlı Hayvan Ltd. Şti. Yet-

kilileri Şaban Narlı ile oğlu Ferdi Narlı'yı Maltepe Köyü'ndeki Çiftliklerinde ziyaret ederek bölgede hayvancılık sektörüyle ilgili görüşmelerde bulundu.

Ziyarete yaptığı konuşmada tarım ve hayvancılık sektöründe yaşanan sıkıntılara değinen Keşan TSO Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Helvacıoğlu; "Tarım ile hayvancılık alanında güçlü olan bölge-
mizde, verimliliği artırabilmek ve bilinci yaymak için çalışmalar yapılmalı. Tarım ve hayvancılıkla geçinen bir bölgeyiz. Üstelik hastalıklardan arındırılmış ari bölge olma potansiyeli yüksek bir merkez konumundayız. İstenilen gerekli teşvik, destek ve düzenlemelerin yapılmasının yanı sıra, hayvancılık sektörünün cazibeli bir hale getirecek olan teşvik ile uygulamaların da geliştirilmesi hayati önem taşımaktadır. İşte bu aşamada bölgesel teşviklerin ve sektörel desteklerin önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

Bölgemizde hayvancılığın gelişimi için daha farklı ve üretimi artırıcı politikalar üretmesi gerektiğini belirtmek istiyoruz. Hayvancılık desteklemeleri kapsamında Anaç Sığır ve Manda Desteklemesi, Suni Tohumlamadan Doğan Buzağı Desteklemesi, Malak Desteklemesi ve Sürü Yöneticisi İstihdam Desteği için yetiştiricilerimizin İlçe Müdürlüklerine bizzat başvurmaları gerekiyor" dedi.

Keşan TSO Yönetim Kurulu Üyesi Yusuf Cemil Çakıcı'da; "Ziyaretimizle, hayvancılık sistemli ve profesyonelce yapıldığında hiçbir zaman zarar ettirmeyecek bir sektör olduğunu anladık. Bölgemizde hayvancılığın ne kadar özenli yapıldığını ve devletimizin bölgemizde hayvancılığın gelişimi için daha farklı politikalar üretmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bölge olarak ana pazarımız İstanbul'dur. İstanbul pazarımızın %80'ini oluşturuyor. İstanbul'un en kaliteli et deposuyuz diyebiliriz. Daha da önemlisi bölge olarak damak tadına cevap verecek kalitedeyiz. Bunun yanı sıra süt üreticilerimizin de kesinlikle desteklenmesi gerektiği kanaatindeyiz. Süt üreticilerimiz para kazanamazsa, dışı hayvanlar doğal olarak kesime gidiyor. Bu durum hem et hem de süt üretimindeki dengeleri bozuyor. Bu sebeple süt fiyatlarının üreticiye para kazandırır seviyeye getirilmesi gerektiğini düşünüyoruz" ifadesini kullandı. ■

Sanayinin çarklarının tekrar hızlanması bekleniyor

Adana Sanayi Odası (ADSO) Yönetim Kurulu Başkanı Zeki Kıvanç, 2016 yılında 64'üncü hükümetten en önemli beklentilerinin sanayi ve üretimi merkeze alan yapısal reformları hayata geçirilmesi olduğunu ifade ederek, "Sanayiciler olarak, geleceğe umutla bakmak istiyoruz. Bu anlamda yatırım ve teşvik başta olmak üzere, iş hayatı ve dış ticaret konularında önemli sorunların çözümüne yönelik önemli bir ortam ve fırsat bulunduğunu düşünüyoruz" dedi.

Türkiye'nin en önemli ihracat pazarları arasında yer alan Rusya'nın, Türk ürünlerine yönelik boykotu ve Rusya'da yerleşik sanayicilere karşı tutumu 2016'da yılın en önemli gündem maddelerinden biri olduğunu söyleyen Kıvanç, "Kısa vadede çözümlenmeyecek gibi görünen bu pazardaki kaybımızı telafi edecek alternatif pazar arayışlara yönelmemiz oldukça önemlidir. Temennimiz; enerji yani doğal gaz ve petrol anlamında sorun yaşamadan bu sorunun çözümlenmesidir" ifadesini kullandı.

Son dört yıldır Türkiye ekonomisi ortalama %3 büyüdüğüne hatırlatan Kıvanç, "Ancak Türkiye'nin daha hızlı ekonomik büyümeler ihtiyacı bulunmaktadır. Orta Vadeli Program'da 2016 yılı için ekonomide büyümenin %4 oranında, ihracatın ise 150 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmesi öngörülmektedir" dedi.

Kıvanç, Adana ekonomisinin genel durumuyla ilgili şu bilgileri verdi:

"Adana'dan 2015 yılında yapılan ihracat bir önceki yıla göre %12 oranında azalışla 1 milyar 679 milyon dolar seviyesine geriledi. Önümüzdeki yıl ihracatın ve büyüme oranının geçen yılki seviyelerin biraz üzerinde gerçekleşeceğini tahmin ediyoruz. Oda olarak, özellikle pazar araştırması noktasında üyelerimize destek olmaya yönelik önemli çalışmalar yapmaktayız. Bu pazarlardaki kaybımızı yeni açılımlarla telafi etmeliyiz".

2016 yılının, sorunların çözümleneceği, yaralarımızın sarılacağı bir dönemin başlangıcı olmasını arzu ettiklerini dile getiren Kıvanç, "Hükümet programında

belirtilen vaatlerin hızla hayata geçmesini umuyor, sanayide geçen yıl yavaşlayan çarkların tekrar hızlanmasını bekliyoruz.

Hükümetin Eylem Planı'ndaki reformlar, süre ve sorumlu kuruluş atanması, belirsizliğin ortadan kaldırılması ve öngöründe bulunmayı kolaylaştırması adına son derece önemlidir. Açıklanan bu programların yakın takipçisi olmalıyız. Her biri birbirinden önemli olan bu konuları, bürokrasinin inisiyatifine bırakma lüksümüz yok. Her eylemi sorumlu kuruluş nezdinde sıkı şekilde takip etmeli ve ülkemiz üretim alt yapısının gelişimine katkı sağlayacak şekilde yönlendirmeliyiz.

Yakın coğrafyamızda yaşanan sorunlara paralel olarak küresel anlamda yaşanan sıkıntılar nedeniyle bu yıl maalesef ihracatta öngörülen hedeflerin gerisinde kalındı. Daralan pazarlar ve giderek artan rekabet karşısında daha farklı, daha inovatif yaklaşımlar ve ürünler geliştirmemiz gerekmektedir" dedi. ■

Bergama TO'da genç girişimcilere iş fikri yaratma eğitimi verildi

Bergama Ticaret Odası (BERTO) ile Dokuz Eylül Üniversitesi Girişimcilik, İşletme ve İktisat Uygulama ve Araştırma Merkezi ortaklığında Yönetim Geliştirme programlarının ilki olan "Fikir Üretimi Ve Yaratıcılık Atölyesi" konulu eğitim gerçekleştirildi. Dokuz Eylül Üniversitesi Girişimcilik İşletme ve Ekonomi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdür Yardımcısı Doç. Dr. Sabri Erdem'in sunumuyla BERTO'da yapılan eğitime Oda üyeleri ile çalışanları katıldı.

Eğitimde, fikir üretimi konusunda teknolojiden faydalanma yöntemleri ve yeni fikirlerin üretimi hakkında bilgi verildi. Katılımcılar gruplara ayrılarak kendi aralarında ürettikleri fikirleri kâğıtlara yazıp, fikirler arasından uygulanabilir olanları ortaya çıkardılar. İkinci aşamada ise bir fikrin hayata geçirilmesi tartışıldı. Fikrin piyasada alacağı tepkiler ölçülerek yapılabilirlik derecesi hesaplandı. Beyin fırtınası sonunda iş fikirlerini eleyerek tek bir iş fikri seçen katılımcılar, Kanvas İş Modeli'ne göre seçtikleri fikri değerlendirdiler. Kanvas İş Modeli'ne göre değerlendirilen fikirler her gruptan seçilen bir sunucuya diğer katılımcılara anlatıldı. ■

▲ BURSA TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ FETHİYE TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ AYDIN TİCARET BORSASI

▲ ÇANAKKALE TİCARET VE SANAYİ ODASI

Bursa, yerli üretime kümelenme modelleriyle güç katıyor

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) bünyesinde faaliyet gösteren Uzay Havacılık Savunma Kümelenmesi'nin (UHS) üyeleri, 2015 yılının son toplantısını gerçekleştirdi. Toplantıya, BTSO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Burkay, BTSO Yönetim Kurulu Üyesi İlker Duran, UHS Kümelenmesi Başkanı Mustafa Hatipoğlu ve sektör temsilcileri katıldı.

BTSO olarak UHS kümelenmesine stratejik özelliğinden dolayı büyük önem verdiklerini belirten Burkay, Türkiye'nin ekonomik anlamda değişim ve dönüşümünü bu sektörlerdeki duruşunun belirleyeceğini söyledi. Doğru projelerin ve eylem planlarının önemine dikkat çeken Burkay, Türkiye'nin uzay havacılık savunma sektörlerine yönelik son günlerde örnek milli bir duruş sergilediğini ifade etti.

BTSO olarak Türkiye ve Bursa'nın en büyük yatırımlarından biri olan BTSO Gökmen Uzay Havacılık Eğitim Merkezi'nin 2016 yılında inşaatına başlamayı hedeflediklerini dile getiren Burkay, BTSO olarak Uzay Havacılık Savunma Derneği'ni de kurduklarını hatırlatarak, "Savunma ve havacılık sektörlerinde yerli üretimin payını artırmayı istiyoruz. BTSO Yönetim Kurulu olarak her anlamda sektör temsilcilerimizin yanınızdayız" dedi.

Kümelenme modellerinin Türkiye'de yaygınlaştığını söyleyen Burkay, "Eskiden yanımızda aynı işi yapan biri olduğunda tedirgin olurduk. Bugün aynı işi yapanlar, bir arada olmadığı zaman müşteri ve iş gelmiyor. Önemli olan o müşteri ve işi getirebilecek kabiliyette kümeleri oluşturabilmektir. Bugün biz bu platformları oluşturmayı başardık" ifadesini kullandı.

Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkan Danışmanı Taha Aydın ise Büyükşehir Belediyesi ile BTSO'nun Bursa'ya değer katan projeleri hayata geçirmek için örnek bir işbirliği sergilediğini belirterek, "Bursa'yı marka şehir yapmak için artık belediye ile sanayici ortak çalışmalar üretiyor. Artık rekabetin önemli olduğu bir dünyada yaşıyoruz. Enerjimizi ortak projeler üreterek harcamalıyız" diye konuştu.

BTSO UHS Kümelenmesi Başkanı Mustafa Hatipoğlu, UHS Kümelenmesinin 2015 yılı faaliyetleri ve 2016 yılında yapacakları eylem planları ile ilgili bilgiler aktardı. ■

Rusya ile yaşanan uçak krizi tarım krizine dönüştü

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası (FTSO), Rusya ile yaşanan uçak krizinin ardından Rusya hükümetinin yaş sebze ile meyve ihracatına yönelik uygulamalarının ele alındığı ve tarımla ilgili sektör paydaşlarını bir araya getiren bir toplantı düzenledi. Rusya'nın yaş sebze ve meyve ihracatını kesmesinin ardından soruna kalıcı çözüm bulmak için hareket eden FTSO, üretici ve ihracatçıları rahatlatmak için çözüm önerileri arıyor. Toplantıda Rusya ile yaşanan uçak krizinin ardından tarım ihracatının durumunu değerlendirilen, krizden çıkış yolları da masaya yatırıldı.

Toplantıda, Avrupa'ya ürün satılmasının yolunun globalgap belgesi almaktan geçtiği belirtilerek, bölgede iyi tarım uygulamasıyla elde edilen ürünlerin Avrupa'nın aradığı şartlardan daha iyi durumda olduğuna dikkat çekildi. İyi tarım uygulaması yapan üreticilerin globalgap belgesi almaya yönlendirilmesi ve ürünlerin Avrupa pazarına satılmasıyla krizlerin bölgeyi etkileyemeyeceği dile getirildi.

Rusya ile yaşanan sorunun giderilmesini ve eskisi gibi hukuki çerçevede ihracat yapmak istediklerini belirten ihracatçılar, Gıda, Tarım ve Hayvancılık müdürlüklerinde çalışan personelden de özellikle bu tür kriz dönemlerine ayak uydurabilmelerini istedikler. İhracatçılar, Rusya'ya Avrupa pazarının da alternatif olabileceğine dikkat çektiler.

Toplantının sonunda 2016'da Almanya ve orta Avrupa ülkelerine iş gezisi planlanması, 2017 yılında da Almanya'da gerçekleştirilen fuarlarda tarım ürünleri standı açılması görüşü kabul edildi.

Toplantıya FTSO Yönetim Kurulu Başkanı Akif Arıcan, FTSO Meclis Başkanı Osman Çıralı, Fethiye İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü Şaban Sarıkaya, Seydikemer İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü Engin Maraşlı, Türkiye Yaş Sebze ve Meyve Haller Federasyonu Yönetim Kurulu Üyesi ve Batı Akdeniz Toptancı Hali Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği Başkanı Atabey Akgün, Seydikemer Ziraat Odası Başkanı Muhsin Gümüş, Ziraat Odası Başkanı Kenan Karayığit, FTSO Genel Sekreteri Füsün Şahin, Akgünler Tarım Sahibi Ahmet Dönmez, Cevizlioğulları Ltd. Şti. sahibi Mustafa Cevizli,

Celeleddin Ltd. Şti. sahibi Arif Bozyel, Uzantı Dış Ticaret sahibi ve FTSO Meclis Üyesi Mehmet Saraç, Tiesseafead Su Ürünleri Tic. AŞ. Ortağı Atabey Şahin, S.S. Karaköy Tar. Köy. Koop. Başkanı Ömer Ali Yıldırım katıldı. ■

Aydın Borsası ile Rize Borsası "Kardeş Borsa" oldu

Ayдын Ticaret Borsası (ATB) ile Rize Ticaret Borsası (RTB) arasında ticari ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla "Kardeş Borsa" protokolü imzalandı. ATB'de gerçekleştirilen protokol törenine Aydın Valisi Erol Ayyıldız, Rize Valisi Ersin Yazıcı, ATB Meclis Başkanı Bahri Erdel, RTB Meclis Başkanı Resul Okumuş, ATB Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Bosnalı, RTB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Erdoğan, ATB Genel Sekreteri Çimen Mutlu, RTB Genel Sekreteri Genel Sekreteri İsmail Kocam ile ATB ve RTB Meclis ve Yönetim Kurulu üyeleri katıldı. Protokol töreninde konuşan Aydın Valisi Erol Ayyıldız, "Kardeş Borsa" protokolünü gerçekleştirmelerinden dolayı Rize Valisi Ersin Yazıcı'ya, Aydın ve Rize Ticaret Borsası başkan ve üyelerine teşekkür etti. Rize Valisi Ersin Yazıcı da, "Bu gelişme Rize ve Aydın için ekonomik, kültürel, tarımsal alanda birçok gelişmeyi de tetikleyecek bir adımdır. Örneğin; Rize'de her ne kadar zeytin çok tüketilse de, zeytinyağı tüketimi zeytin tüketimi kadar yaygın değildir. Ancak bundan sonra bu tüketim oranı artacaktır. Bu tarz gelişmelerin bundan sonraki zaman diliminde her alanda ilerleme kaydedeceğini ümit ediyorum" dedi. ATB Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Bosnalı konuşmasında, "İki birbirine benzer güzel şehrin çalışkan iş insanları arasında alışveriş yapabilecekleri, kendi ürünlerini daha iyi tanıtabilecekleri, ticaretlerini daha kaliteli bir ortamda üst seviyeye çıkartabilecekleri bir protokol" ifadesini kullandı. RTB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Erdoğan da, "Bu protokollerin ticaretimizde, insan ilişkilerinde, üretici ve tüketiciler arasında ekonomik gelişimleri pekiştirmesi anlamında çok faydalı olacağına inanıyorum. Bizim Aydın'a ihtiyacımız var, Aydın'ın da belki bize ihtiyacı var. Bu duygularla ben de bu protokol çalışmasının hayırlı olmasını temenni ediyorum ve destek veren emeği geçen herke-

se teşekkürlerimi sunuyorum" diye konuştu. Konuşmaların ardından "Kardeş Borsa" protokolü ATB Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Bosnalı ile RTB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Erdoğan tarafından karşılıklı olarak imza altına alındı. ■

Çanakkale'de Küçük Ölçekli Sanayi Sitesi için ilk adım atıldı

Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası (ÇTSO) Yönetim Kurulu, gıda, elektrik, elektronik, ahşap ve inşaat malzemesi gibi birçok sektörünü bünyesinde barındıracak olan toptan ve perakende sektöründe faaliyet gösteren esnaf, sanatkar ve imalatçıların günün koşullarına uygun, modern ve teknik şartlara haiz bir alanda faaliyet göstermeleri, rekabet güçlerini artırmaları amacıyla uzun zamandır çalışmaları yürütülen "Küçük Ölçekli Sanayi Sitesi" kurulmasına yönelik ilk adım olan "Kooperatif" kurulması için start verdi.

ÇTSO'nun inşaat sektöründe faaliyet gösteren komite üyelerinden gelen talep üzerine, ÇTSO Yönetim Kurulu konuyla ilgili bir komisyon kurarak çalışmalara başladı. ÇTSO tarafından bir yandan yatırım için uygun bir alan bulunması için çalışmalar devam ederken bir yandan da yasal statü oluşturulması için görüşmeler yapıldı.

Kurulması planlanan sitenin raporlama çalışmalarıyla birlikte talep toplama süreci devam ederken uygun olarak görülen alan için ilgili makamlara başvuru yapıldı. Çalışma kapsamında ÇTSO Yönetim Kurulu Üyelerinin kurucu ortaklığında, projenin hayata geçirilmesi için ilk adım olarak bir kooperatif kurulmasına karar verildi. 27 Ocak 2016 tarihinde ÇTSO Yönetim Kurulu üyelerinin kurucu üye olarak yer aldığı "Sınırlı Sorumlu Çanakkale Ticaret Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatif" ana sözleşmesi noter huzurunda imzalandı.

Kooperatifin ilk Yönetim Kurulu; ÇTSO Yönetim Kurulu Başkanı Bülend Engin, Yönetim Kurulu Sayman Üye Mustafa Kansu ile Yönetim Kurulu Üyeleri, Emin Bacak, Fatih İş, Fikri Kutlu, Tamer Selçuk Semizoğlu ve Yaşar Murat Aydoğdu olmak üzere yedi kişiden oluştu.

İlk Denetim Kurulu Üyeliklerine ise Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Selçuk Erdoğan ve Genel Sekreter Sema Sandal seçildi. ■

▲ DİNAR TİCARET VE SANAYİ ODASI VE UŞAK TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ SİNOP TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ BURSA TİCARET BORSASI

▲ ERZURUM TİCARET VE SANAYİ ODASI

Dinar TSO ile Uşak TSO arasında "Kardeş Oda Protokolü" imzalandı

Dinar Ticaret ve Sanayi Odası (DİT-SO) ile Uşak Ticaret ve Sanayi Odası (UTSO) arasında Kardeş Oda Protokolü imzalandı. Orman ve Su İşleri Bakanı Prof. Dr. Veysel Eroğlu, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik, Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz, Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile Milletvekili Avukat. Ali Özkaya şahitliğini yaptığı protokolün imzalanması sonrasında DİTSO Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Hakan Uyan şu açıklamayı yaptı:

"Uşak ilimizin ilçemize yakın olmasından ziyade UTSO'nun her zaman bizlere vermiş oldukları destek ile Odalarımızın yapmış olduğu faaliyet ve organizasyonlarda birlikte hareket etmemiz sebebiyle dostluğumuzu resmiyete dökmek istedik. Bu amaçla 'Kardeş Oda' olmak isteğimizi kırmayarak her iki Odamızın da tarihinde ilk defa 'Kardeş Oda' olmamızı sağlayan UTSO Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Kuvvet ile Yönetim Kuruluna teşekkür ederim.

Kardeş Oda Protokolümüzün Çok değerli bakanlarımızın, Dinarlı Milletvekilimizin, TOBB Başkanımızın, Oda ve Borsa başkanlarımızın şahitliğinde imzalanması bizim için onur kaynağıdır.

Protokol ile Uşak ve Dinar'ın iş dünyalarının daha fazla yakınlaşacağını ve daha fazla işbirliği yapacağını umuyoruz. Özellikle Odalarımızın birlikte hareket ederek yapacakları faaliyetlerle tüccar ile sanayicilerin birbiriyle ticaret yapması, tecrübelerini aktarmasının ekonomimiz açısından çok önemli rol oynayacağını düşünüyoruz. Kardeşlik Protokolümüzün iş dünyamıza ve Odalarımıza hayırlı olmasını diler emeği geçenlere teşekkür ederiz." ■

Sinop TSO uçak saatlerinin değiştirilmesini istedi

Sinop Ticaret ve Sanayi Odası (TSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erol Derici, Sinop'ta uçak saatlerinin eski ha-

line dönüştürülmesi ve yeni seferler başlatılmasını istediklerini söyledi. Derici, uçak saatlerinin değişmesiyle ilgili olarak bizzat Türk Hava Yolları (THY) Genel Müdürü Temel Kotil'e mektup yazarak, 27 Mart 2016 tarihinden itibaren başlayacak olan yaz tarifesi uçak seferlerinin eski haline dönmesi ve yeni seferler başlatılmasını istediğini açıkladı. Derici, "THY'nin 2008 yılında başlattığı İstanbul-Sinop, Sinop-İstanbul tarifeli uçak seferleri başarıyla sürmektedir. Bu uçuşların düzenliliği, kalitesi Sinop, İstanbul ve yurt dışında bulunan hemşerilerimizin beğenisini ve takdirlerini kazanmıştır. Bu memnuniyet ilgiye dönüşmüş, uçuşlardaki doluluk oranı %90'lar seviyesine ulaşmıştır. Yaz aylarında oluşan yoğunluk ve Anadolu yakasında bulunan hemşerilerimiz ve Sabiha Gökçen'e gelen transit yolcularımız için ek uçuşlar istemekteyiz. İsteğimiz, Sinop'a uçuşlarınızın İstanbul Atatürk Havaalanı'ndan Mayıs-Ekim döneminde haftada dört gün (pazartesi, çarşamba, cuma, pazar), Sabiha Gökçen'den ise yıl boyu devamlı (Anadolu Jet) olmak üzere (salı, perşembe, cumartesi, pazar) yine haftada dört gündür. Biz, ilave uçuş isteğimizi planlarken THY'nin 27 Mart 2016 tarihinden itibaren uçuş saatlerinin İstanbul-Sinop 5:10, Sinop-İstanbul ise 7:35 olarak değiştirildiği acı gerçeğini öğrenmiş bulunuyoruz. Bu uygulama, İstanbul'dan gelecek yolcularımıza (toplu ulaşım araçlarını kullananlar için) darbe olacağı gibi yurt dışından gelen transit yolcularımıza da uygun olmadığı görüşündeyiz. Başlatılacak bu uygulama hemşerilerimizi derinden üzmüştür. Sinop olarak isteğimiz, uçuşların yeniden eski haline (İstanbul kalkış 9:10, Sinop kalkış 11:40) getirilmesi, ilave isteklerimizin (Atatürk Havalimanı'ndan haftada dört, Sabiha Gökçen'den yıl boyu dört sefer) karşılanmasıdır" dedi. ■

Bursa TB, sektörel projeler üretmeyi hedefliyor

Bursa Ticaret Borsası'nın (BTB), 2016-2019 yıllarını kapsayacak Stratejik Plan çalışmalarının bir parçası olan Paydaş Çalıştayı, Bursa'daki kamu kurum ve kuruluşlarının yoğun katılımıyla Crowne

Plaza'da gerçekleşti.

Toplantıya, BTB Yönetim Kurulu Başkanı Özer Matlı ve Meclis Başkanı Mehmet Aydın'ın yanı sıra BTB Yönetim Kurulu ve Meclis Üyeleri ile Bursa'da faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri katıldı.

Toplantıda, BTB'nin paydaşları ile olan ilişki ve temasları gözden geçirilirken, "Borsa'ya ve Bursa'ya nasıl daha fazla katkı değer sağlarız?" sorusu ile "Gelecekte nasıl bir borsa istiyoruz?" konuları ele alındı.

Borsa'nın geleceğe yönelik vizyon ve hedeflerinin masaya yatırıldığı toplantının açılış konuşmasını gerçekleştiren BTB Yönetim Kurulu Başkanı Özer Matlı, BTB'nin 2014 yılı başından itibaren akreditasyon sürecini tamamlamış ve bugün akredite olmuş beş yıldızlı bir borsa olarak hizmet verdiğini söyledi.

BTB'nin 900 aktif üye ve 2 milyar liralık işlem hacmiyle şehrin en önemli dinamiklerinden biri konumunda olduğunu belirten Matlı, "Aslında bizler için bir nevi yol haritası olacak olan stratejik planımızda, siz paydaşlarımızın da değerli fikirlerini, görüşlerini alabilmeyi amaçlıyoruz. Bu bilgiler ışığında şekillendireceğimiz stratejik planımızda, başta üyelerimiz, şehrimiz ve ülkemizin refahına, kurum olarak daha fazla katkı sağlamayı, şehrimizin bütününe hitap edecek, sektörel projeler üretmeyi hedefliyoruz" dedi.

Moderatörlüğünü, Başkent Üniversitesi İşletme Yönetimi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ünsal Sarı'nın yaptığı toplantının sonunda, BTB'nin güçlü- zayıf yanları ile tehditleri ve fırsatları analiz edildi. Üyelerin ve paydaşların düşünceleri doğrultusunda Borsa'nın 2016-2019 yılları arasındaki stratejilerinin ana başlıkları belirlenecek. ■

Erzurum TSO'da Hızlandırıcı Teknolojiler tanıtıldı

Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası (ETSO) tarafından düzenlenen Avrupa Nükleer Araştırma Örgütü'nün (CERN) Tanıtımı, İş Fırsatları ve Hızlandırıcı Teknolojileri Bilgilendirme Toplantısı yapıldı. Toplantıya ETSO Meclis Üyeleri, sivil toplum kuruluşlarının başkanları, iş insanları, Atatürk

Üniversitesi ve Erzurum Teknik Üniversitesi öğretim üyeleri ile öğrenciler katıldı. Toplantının açılış konuşmasını yapan ETSO Meclis Başkanı Saim Özakalın, yeni dünya düzeninde artık firmaların büyük ölçekli projelerle, yüksek teknolojiye, Ar-Ge'ye yatırım yapmasının kaçınılmaz olduğunu söyledi. Özakalın, "Bu toplantıyı özellikle inşaat, mühendislik, bilişim, elektronik sektörlerine yeni ufuklar açmak açısından gerçekleştireyoruz. Erzurum'da ağırlıklı inşaat, gıda, turizm, tarım ve hayvancılık sektörleri ile ülke ekonomisine katkıda bulunmaya çalışan iş dünyası, özellikle iklim şartları nedeniyle ciddi zorluk çekiyor. Ancak şehrimizin iklim koşulları bazı sektörler için de büyük avantaj oluşturuyor. Bilişim, elektronik alanlarında da soğuk iklimin ciddi avantaj sağladığını duyuyor, biliyoruz. İşte bu nedenle, dikkatleri bu alanlara da çekmek istedik. Kamu-Üniversite-Sanayi işbirliğinin öneminden hareketle; ETSO Vakfı olarak bir üniversite kuruyoruz. Özellikle Teknoloji başlığının bölgemizin avantaj sağlayan yeni mesleklere yönelmesini ve yüksek teknoloji üretimi ve ihracatı desteklemesini arzu ediyoruz. Kurulma aşamasında olan üniversitemizin başarıya ulaşması ve ülkemizin kaynaklarının etkin kullanılması için gerekirse; Üniversite kampüs alanımızın bir kısmını hızlandırıcı merkezleri için tahsis edebileceğimizi belirtmek istiyorum. Bu sebeple de toplantıyı önemsiyor, sunum yapacak hocalarımızın tecrübelerinden faydalanmayı ve işbirliği yapmayı arzu ediyorum" dedi.

Hızlandırıcı Teknolojileri konusunda bir sunum yapan Ankara Üniversitesi Hızlandırıcı Teknoloji Enstitüsü yetkilisi Prof. Dr. Ömer Yavaş, günümüz teknolojilerini, nükleer, uzay, savunma, enerji, biyoteknoloji, nanoteknoloji, bilgi ve iletişim, ulaşım, teşhis ve tedavi teknolojilerinin oluşturduğunu söyledi. Prof. Dr. Yavaş, Türkiye'nin CERN'ne 2014 yılında ortak üye olduğunu belirtti.

Daha sonra söz alan TOBB Başkanlık Özel Müşaviri Hakan Kızıltoprak, CERN'in tanıtımını yaparak, ihale ve iş fırsatları konusunda açıklamalarda bulundu. Toplantı sonunda Prof. Dr. Ömer Yavaş ile TOBB Başkanlık Özel Müşaviri Hakan Kızıltoprak'a ETSO Meclis Başkanı Saim Özakalın tarafından plaket verildi. ■

▲ TRABZON TİCARET BORSASI

▲ SALİHLİ TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ ALİAĞA TİCARET ODASI

▲ EDİRNE TİCARET VE SANAYİ ODASI

Trabzonlu sertifikalı budamacılar fındık bahçelerinde

Trabzon Ticaret Borsası'nın (TTB) koordinasyonunda Trabzon Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü ve Halk Eğitim Merkezi işbirliğiyle, Fındıkta Verim ve Kaliteyi Arttırma Projesi kapsamında Trabzon'da düzenlenen Fındık Eğitimi Kursları'nda doğru budama şekillerine öğrenen üreticiler sertifikalarına aldıktan sonra hemen fındık bahçelerine girdiler.

18 Ocak'ta başlatılan kurslar 10 ayı ilçedeki beşer günlük eğitimlerle devam ediyor.

Kurslar; Sürmene, Araklı, Yomra, Ortahisar ve Maçka ilçelerinde tamamlandı. Arsin, Akçaabat, Çarşıbaşı, Vakfıkebir ve Beşköprü ilçelerinde de şubat ayı sonuna kadar tamamlanacak. Yaklaşık 250 kursiyerin katılarak sertifika alacağı kurslarda tekniğine uygun budamanın yanı sıra fındık yetiştiriciliğiyle ilgili diğer bilgiler de veriliyor. Kursu başarıyla tamamlayanlara sertifikanın yanı sıra testere, bıçak gibi aletlerden oluşan set ücretsiz olarak dağıtılıyor.

Ortahisar ilçesinde, Ziraat Mühendisi Suzan Kol'un verdiği kursa katılan 15 üretici, başarıyla tamamladıkları kursun sonunda fındık bahçelerine girerek budama işlemine giriştiler. ■

Salihli TSO, otomotiv sektörünün sorunlarını araştırdı

Salihli Ticaret ve Sanayi Odası (STSO), sektörel analizlerinden 10'uncusunu otomotiv sektöründe faaliyet gösteren üyelerinin bulunduğu 1. Meslek Grubu'na yönelik olarak gerçekleştirdi. Sonuçlar bir rapor haline getirilerek, Salihli TSO'nun Meclis Salonu'nda sektör temsilcileri ve ilgili kurumların yetkililerinin katıldığı toplantıda tartışıldı.

Ağırlıklı olarak Galerici Sitesi ve Oto Sanayi Sitesi'nde faaliyet gösteren toplam 51 üyeyle yapılan ankette, üyelerin yarısının en büyük sorun olarak kalifiye elemanın yetersizliğini gösterdiği belirlendi. Üyelerin tahsilat ve finansman sıkıntısı çektiği,

ayrıca haksız rekabetten dert yanan sektör temsilcilerinin de azımsanmayacak oranda olduğu ortaya çıktı.

Yapılan analizde, sektördeki üyelerin büyük çoğunluğunun bir ile beş eleman arasında personel çalıştırdığı, yine firmaların ağırlıklı olarak 20 yıl ve üzerinde faaliyet gösterdiği tespit edildi.

Salihli TSO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Yüksel, anket sonuçlarıyla ilgili yaptığı değerlendirmede, daha önce incelenen dokuz sektörde de karşılaşılan ve en büyük sorun olan kalifiye eleman sıkıntısının, otomotivde daha da belirgin olduğunun ortaya çıktığını ifade etti. Eğitimde 4+4+4 sisteminin çiraklığı bitirdiğine, artık ailelerin çocuklarını çirak vermek istemediğine dikkat çeken Yüksel, "Sanayide yetiştirmek üzere eleman bulunmuyor. Çiraklıktan yetiştirecek gençler bulunamayınca, bir süre sonra usta da yetişmiyor. Çalışmak için gelen kalifiye olmayan veya okul bitirerek gelen elemanlar da sebatkâr olmuyor. Sürekli yer değiştiriyorlar. Otomotiv sektöründe yedek parçacı, pazarlamacı, motor ustası, kaportacı ve boyacı bulmak çok zorlaştı. Bunu yaptığımız anketin sonuçlarından açıkça görüyoruz. Büyük otomotiv ve yan sanayi kuruluşları artık kendi bünyelerinde meslek liseleri açarak eleman sorununu çözmeye çalışıyorlar" dedi.

Toplantıya katılan Salihli Mesleki Eğitim Merkezi Müdürü İsa Özkaya da, neden usta yetişmediği konusunda açıklayıcı bilgi verdi. Çiraklık okullarında otomotiv bölümüne devam eden kursiyer sayısının son yıllarda çok azaldığını belirten Özkaya, "1999 yılında bin öğrencinin kayıtlı olduğu merkezimizde bugün 250 öğrenci var. Zorunlu eğitimin getirilmesiyle birlikte, zanaatkâr yetişmemeye başladı. Aileler çocuklarını zanaata yönlendirmiyor. Meslek liselerinde ne yazık ki yeterli tecrübe kazanılmıyor. Bu tür işlerin iş başında öğretilmesi gerekiyor" dedi. ■

Aliağa TO ile SGK arasında Dijital Arşiv Paylaşım Protokolü

Aliağa Ticaret Odası (ALTO) ile Aliağa Sosyal Güvenlik Merkezi (SGK) arasında Dijital Arşiv Sistem Veri Tabanı Kul-

lanımı Protokolü imzalandı. Protokol ile Aliağa SGK; elektronik ortamda erişimine sunulan sicil kayıtları hakkında ALTO'dan yazılı bilgi istemeyecek, ihtiyaç duyduğu bilgiyi elektronik ortamda kendisine sunulan sicil kayıtlarından incelemek ve örnek almak suretiyle sağlayacak.

Protokol imza töreninde konuşan ALTO Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Saka, Oda olarak çağın gereklerine göre hareket ettiklerini ve amaçlarının bilgi teknolojilerini etkin bir şekilde kullanarak üyelere verilen hizmet kalitesini yükselterek, zaman tasarrufu sağlamak olduğunu söyledi. Bilişim teknolojisinin pek çok alanda olduğu gibi ticari hayatta da önemli değişikliklere yol açtığını ifade eden Saka, "Rekabetin giderek arttığı günümüz dünyasında zamanın etkin kullanımı ön plana çıkıyor. Bu sebeple bilgi teknolojilerinin bütün avantajlarını sistemimize entegre ederek üyelerimizin Odamızla ilgili birçok işlemini internet üzerinden yapabilmelerini sağlamak için çalışmaya ve kendimizi geliştirmeye devam ediyoruz" dedi.

Oda olarak yalnızca kendi işlerimizde değil, diğer kurumlarla olan işlerimizde de zamandan tasarruf etmek ve gereksiz belge yükünü azaltarak kâğıt israfının önüne geçmeyi hedeflediklerini dile getiren Saka, "Protokol ile Odamız ve Aliağa SGK arasında yapılacak işlemler daha hızlı bir şekilde gerçekleşecek. Protokolün Odamız ve SGK Merkezine hayırlı olmasını diliyorum, protokolün imzalanmasında katkılarından dolayı Aliağa SGK Müdürü Bilgin Bilgili'ye teşekkür ediyorum" diye konuştu.

Aliağa SGK Müdürü Bilgin Bilgili ise amaçlarının vatandaşlara hızlı hizmet sunmak ve kırtasiyeciliği azaltmak olduğunu söyledi. Bilgili, "Dijital ortamda alacağımız veriler yazışma yükünü de ortadan kaldıracığı için işlemlerimizi çok daha verimli ve hızlı yapabileceğiz" dedi. ■

Edirne ABİGEM Proje Hazırlama Danışmanlık Masası kuruldu

Edirne Ticaret ve Sanayi Odası (ETSO) ile Trakya AB İş Geliştirme Merkezi (Trakya ABİGEM) arasında imzalanan işbirliği protokolü ile üyelerine yeni bir

hizmet daha sunuyor. İmzalanan protokol çerçevesinde ETSO'da kurulacak olan ABİGEM Proje Hazırlama Danışmanlık Masası, ETSO üyelerine proje hazırlama desteği verecek.

ETSO ile ABİGEM arasında imzalanan protokole yönelik ETSO Yönetim Kurulu Başkanı Recep Zıpkıncı şu açıklamayı yaptı:

"ETSO'da kurulacak olan proje hazırlama danışmanlık masasında görev yapacak uzman danışmanlar tarafından Edirne iş dünyasına haftada bir gün hizmet verilecek. İlerleyen zamanda belirlenecek hizmet günü hakkında bilgi üyelerimiz ile paylaşılacak.

Trakya ABİGEM proje hazırlama danışmanlık masasında görev yapacak uzman danışman indirimli danışmanlık ücreti karşılığında firmalarımızı çeşitli fon kaynaklarına özellikle KOSGEB, Kalkınma Ajansları, Tarım İl Müdürlükleri ve Avrupa Birliği (AB) desteklerinden faydalandırmak için proje hazırlama ve yönetme danışmanlığı hizmeti vereceği gibi proje hazırlama konularında da üyelerimizi bilgilendirecekler.

Üyelerine hizmet çıtasını her geçen gün biraz daha yükselten ETSO, hizmet portföyüne bir yenisini daha ekleyerek, hizmet yelpazesinin gelişmesine, hizmet kalitesinin iyileşmesine ve Oda imajına ve Odanın etkinliğine ciddi katkı sağlayacak. Çoğunluğunu KOBİ'lerden oluşan ETSO üyelerinin devlet desteklerinden azami olarak yararlanmasına zemin oluşturacak proje hazırlama destek hizmetimizden faydalanması ve gerekli koordinasyonun sağlanması için ETSO'ya başvurmaları gerekmektedir."

AB destekli proje olarak TOBB öncülüğünde Trakya bölgesindeki Oda ve Borsaların birlikteliği ile Şubat 2009'da kurulan Trakya ABİGEM örnek bir bölgesel işbirliği olarak Mart 2011 tarihinden bu yana anonim şirket olarak, KOBİ'lere eğitim ve danışmanlık alanındaki geniş portföyüyle hizmet veriyor. Trakya ABİGEM profesyonel danışmanlardan ve destek ekibinden oluşan çekirdek kadrosu ile Trakya'nın merkezinde yer almakta, ayrıca Merkez'in hizmetleri sırasında uzmanlıklarından yararlanan, her biri kendi alanında üst düzey tecrübeye sahip uzmanlarla desteklenmekte. ■

▲ BİGA TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ KONYA SANAYİ ODASI

▲ HAYRABOLU TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ KIRKLARELİ TİCARET BORSASI

Bigalı işletmeler devlet destekleri hakkında bilgilendirildi

Biga Ticaret ve Sanayi Odası (TSO), Finansmana Ulaşmanın Yol Haritası semineri düzenledi. Seminerin açılış konuşmasını gerçekleştiren Biga TSO Yönetim Kurulu Başkanı Şadan Doğan, seminerin Biga TSO üyeleri ve girişimci adaylarının devletin çeşitli organları tarafından sağlanmakta olan proje ve hibe destekleriyle teşvikler hakkında bilgilendirmek amacıyla düzenlendiğini söyledi. Biga TSO üyesi olan KOBİ'lerin büyümelemlerini teşvik etmek, 2016 yılının onlar için bir atılım yılı olmasını sağlamak amacıyla üyelerinin faydalanabilecekleri destek ve finansman modelleri hakkında detaylı bir bilgilendirme yapmayı vazife olarak gördüklerini dile getiren Doğan, "Hedefimiz, tüm işletmelerin bu desteklerden yararlanması" dedi.

Çok yoğun bir katılımın olduğu gözlenen seminerde; SGK Çanakkale İl Müdürü Basri Tümsek tarafından sigorta prim teşvikleri, teşviklerden yararlanma koşulları dile getirildi. KOSGEB Çanakkale Müdürü Yusuf Harbi tarafından, KOSGEB destek programları, KOSGEB'in bankalarla yaptığı kredi sözleşmeleri, içeriğinde 15 farklı kaleme desteği olan Genel Destek Programı, KOBİ Proje Destek Programı ile henüz işyerini kurmamış girişimciler için Girişimci Destek Programı anlatıldı. İŞKUR İl Müdür Yardımcısı Mustafa Höke ise İŞKUR işveren hizmetleri başlığı altında işbaşı eğitim programları, işçi bulmaya aracılık, nitelikli iş gücü yetiştirme, işçi-işveren anlaşmazlıkları çözümü, istihdamı koruyucu ve artırıcı mali destekler başlıklarıyla bir sunum gerçekleştirildi. Güney Marmara Kalkınma Ajansı Çanakkale Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü Recai Başaran da, ajansın görev ve sorumlulukları ile proje ve faaliyet destekleme çalışmaları hakkında kapsamlı bilgi verdi.

Devlet desteklerine, hibe ve kredilere ulaşmanın yol haritasının kapsamlı bir şekilde anlatıldığı seminere Biga TSO Yönetim Kurulu Başkanı Şadan Doğan, Biga TSO Yönetim Kurulu ve Meclis üyeleri, Biga Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı İbrahim Muter, Biga Lokantacılar Odası

Başkanı Emin Aktaş, Biga Kahveciler Odası Başkanı Ahmet Ünal, Biga OSB Yönetim Kurulu Başkanı Erdil Çağlayan, Oda üyeleri ile çok sayıda girişimci katıldı. ■

Konya Innopark Stratejik Planı'nı ortak akılda arıyor

Konya Sanayi Odası (KSO) tarafından şehre kazandırılan Innopark Konya Teknoloji Geliştirme Bölgesi, stratejik planını oluşturmak amacıyla, stratejik arama konferansı düzenledi. 29 ortaklı Innopark'ta düzenlenen arama konferansına sanayici, akademisyen, bürokrat ve STK temsilcilerinden oluşan yaklaşık 100 kişi katılarak, sekiz ayrı masada stratejik planla ilgili beyin fırtınası yaptı. İnomer Başkan ve CEO'su Şirin Elçi moderatörlüğünde gerçekleştirilen arama konferansının açılışında konuşan KSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mustafa Veli Tekelioğlu, Türkiye'nin 60'ıncı teknoloji geliştirme bölgesi olan Innopark'ın en önemli özelliğinin teknoloji üretimine odaklanması olduğunu söyledi. Innopark'ın güçlü bir ortaklık yapısı olduğunun altını çizen Tekelioğlu, "KSO, Konya OSB, Büyükşehir Belediyesi, Konya TB, Konya TO, Selçuk Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Aksaray Üniversitesi, TOBB ETÜ, KTO Karatay Üniversitesi, Konya Tarım ve Gıda Üniversitesi ile bölgemizdeki 18 özel sektör firması Innopark'ın ortağı. Bu ortaklık yapısı şehrimizin Innopark'ı sahiplendiğini göstermektedir. İnşallah ortaklarımızın ve paydaşlarımızın katıldığı bu arama konferansı da, Innopark'ın stratejik planını hep beraber, ortak akılda şekillendirmiş olacağız" dedi. Konuşmasında Innopark'ta bilgi ve tecrübeyi bir arada tutmak için sürekli gayret göstereceklerini ifade eden Tekelioğlu, "Artık üniversitelerimizin bilgi üretmesi, sanayicilerimizin de üretim tecrübesiyle bu bilgiyi üretime dönüştürmesi gerekiyor. 10 bin dolar kişi başı milli gelir sınırını aşarak, daha müreffeh bir ülke haline gelebilmek için yeni teknolojileri ve bilgiyi üretmek zorundayız" ifadesini kullandı. Innopark Genel Müdürü Prof. Dr. Fatih Bot-salı da, Innopark'ta yaşanan süreçlerle ilgili bilgi vererek, amaçlarının bilgiyi ticarileştirecek bir inovasyon ekosistemi kurarak

Konya ve bölgesinde inovasyona dayalı ekonomik büyümeyi geliştirmek olduğunu vurguladı.

Son olarak söz alan konferansın moderatörü İnomer Başkan ve CEO'su Şirin Elçi ise, Innopark'la birlikte Konya'da inovasyonla ilgili her şeyin bir araya getirildiğini, Innopark'ı Türkiye'ye örnek göstermek istediklerini söyledi.

Konuşmaların ardından Stratejik Arama Konferansına geçildi. Katılımcılar Ar-Ge ve İnovasyon Odaklı Sanayi, Teknolojik Yatırım ve Ticarileştirme, İnovasyon Odaklı Girişimcilik, Bilgi ve Teknoloji Transferi, Ar-Ge Odaklı Kümelenmeler ve Ağlar, İnovasyon Ekosistemi olmak üzere altı tematik alanda, sekiz ayrı masada beyin fırtınası yaptı. ■

Hayrabolu TSO, üyelerini dış ticarete yönlendiriyor

Hayrabolu Ticaret ve Sanayi Odası (HTSO) ile Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü birlikteliğinde organize edilen "Dış Ticaret Eğitim Semineri" toplantısı 5 Ocak 2016 tarihinde gerçekleştirildi. HTSO Konferans Salonu'nda yapılan toplantıya, Hayrabolu Kaymakamı Tamer Orhan, Hayrabolu Belediye Başkanı Fehmi Altayoğlu, HTSO Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Başol, Banka müdürleri ile OSB ve K. Sanayi Sitesinde faaliyet gösteren imalatçı üyeler katıldı.

Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğünde görevli Şube Müdürü Hilal Taşçıoğlu, Şube Müdürü Mehmet Tayfun Güllü ile İhracat Geliştirme Uzmanları B. Tülin Pulat ve Yücel Akova'nın sunum yaptığı toplantıda, ihracatta sağlanan devlet yardımları, iş dünyası için ticari bilgiye erişim, Balkan ile Orta ve Kuzey Afrika ülkelerine ihracat imkânları anlatıldı.

Toplantıya yönelik bir değerlendirme yapan HTSO Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Başol, Gümüşhane'nin ölçekli bir yerleşim yeri olmasına rağmen Türkiye genelinde üretim anlamında çok farklı bir konumda olduğunu belirtti. Başol, OSB'nin özellikle son zamanlarda ivme kazanmasıyla üretimin durumun çok daha ileri seviyelere ulaşacağını, özellikle tarım makinesi ve diğer sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerin devlet desteklerinden çok daha

fazla yararlanması gerektiğini ifade etti.

HTSO'nun imalatçı bir üyesi, Trakya Kalkınma Ajansı ile KOSGEB desteklerinden özellikle son 10 yıldır faydalandığını fakat Ekonomi Bakanlığı ile diğer Bilim, Sanayi ve Teknoloji ile ilgili bakanlıkların uhdesinde bulunan teşvik ve desteklerden yararlanmayı bilmediklerini dile getirdi.

Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası toplantısına teferruatlı bir rapor sunduklarını ve bu raporun Ekonomi Bakanlığı tarafından dikkate alındığını belirten HTSO Yönetim Kurulu Başkanı Başol, Oda olarak üyelerine fayda sağlayabilecek her ortamın ve desteğin takipçisi olduklarını, bu tür toplantı ve değerlendirmelerin sürekli, daha geniş platformlarda gerçekleştirilmeye çalışılacağını söyledi. ■

Kırklarelili üreticiler süt destekleri konusunda bilgilendirildi

Kırklareli Ticaret Borsası (TB) ile Kırklareli Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından, üreticilerin 2016 yılında yapılması planlanan çiğ süt desteklemelerinde mağduriyet yaşamaması için süt işleme merkezleri, mandıralar, birlikler ve kalkınma kooperatiflerinin katılımıyla bir toplantı gerçekleştirildi. Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'nden konuyla ilgili yapılan açıklamada, "Çiğ Sütün Sözleşmeli Usulde Alımı Satımına İlişkin Yönetmelik 16 Nisan 2015 tarih ve 29328 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik esasları çerçevesinde sözleşmelerin Süt Kayıt Sistemi'ne kayıt edilmesi gerekmektedir. Söz konusu sözleşmeler noter veya İl/İlçe Müdürlüğü onayı ile yapılabilecektir. Sözleşmesiz olarak alım satım yapılan, yürürlükteki gıda mevzuatına uygun olmayan koşullarda veya soğutulmadan pazarlanan çiğ sütün 2016 yılı çiğ süt destekleme uygulamalarında kapsam dışında tutulması planlanmaktadır" ifadelerine yer verildi. Toplantıda, Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Dr. Hakan Keçeci, açılış konuşması yaptıktan sonra Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü'nden Veteriner Hekim Yeşim Yılmaz ve Tekniker Şerif Türkyılmaz, konuyla ilgili sunum yaptı. Gündeme ait sorular Gıda Kontrol Şube Müdürü Funda Eylem Özel ve Dr. Hakan Keçeci tarafından cevaplandırıldı. ■

▲ GÜMÜŞHANE TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ KIRKLARELİ TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ KÜTAHYA TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ ÇORLU TİCARET VE SANAYİ ODASI

Gümüşhane TSO, Dış Ticaret Bilgilendirme Semineri düzenledi

Gümüşhane Ticaret ve Sanayi Odası'nda (GTSO) ihracat potansiyeli olan üyelere yönelik Dış Ticaret Bilgilendirme Semineri İhracata Yönelik Destek Programları kapsamında, Ekonomi Bakanlığı Uzmanları tarafından gerçekleştirildi. Toplantıyla, firmaların ihracata yönlendirilmesi ve dünya pazarlarında rekabet gücü kazanmalarına destek olmak, firmaların ihracat konusunda bilgi ve becerilerini geliştirilmesi amaçlandı. Toplantıya GTSO Meclis Başkanı Sebahattin Uçar, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Elbeyi Gergin, Meslek Komitesi Üyesi Arslan Murat Akçay, Genel Sekreter Lütfi Kılıç, GTSO üyeleri ile çalışanları katıldı.

Ekonomi Bakanlığı; İhracat Genel Müdürlüğü Şube Müdürü Dr. Mehmet Tayfun Gülle, İhracat Genel Müdürlüğü Dış Ticaret Uzmanı Mehmet Soylu Güldalı, Serbest Bölgeler Yurtdışı Yatırım Hizmetler Genel Müdürlüğü Dış Ticaret Uzman Yardımcısı Turgay Eşme ve Doğu Karadeniz İhracatçılar Birliği Şube Müdürü Cenk Ayhan; İhracatta Sağlanan Devlet Yardımları, Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALİTY'in desteklenmesi ile "Yurt Dışı Birim, Marka ve Tasarım Destekleri, Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi, Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği, Pazara Giriş Belgelerinin Desteklenmesi, Yurtdışında Gerçekleştirilen Fuar Katılımlarının Desteklenmesi, Döviz Kazandırıcı Hizmetler, İş Dünyası İçin Ticari Bilgiye Erişim" konularında katılımcıları bilgilendirilerek, katılımcıların dış ticaretle ilgili sorularını cevaplandırıldı. ■

Trakya Gıda Meslek Komiteleri Büyük Buluşma Toplantısı

Kırklareli Ticaret ve Sanayi Odası'nda (TSO) gerçekleştirilen, Trakya Gıda Meslek Komiteleri Büyük Buluşma toplantısına Trakya'da bulunan tüm odalar katıldı.

Toplantıda, her Odadan birer temsilcinin olacağı kurul kurulmasına, belirlenen sorunların çözümü için çalışma gruplarının oluşturulmasına, Trakya'daki yöresel ürünlerle ilgili ortak platform oluşturulmasına ve web sayfası üzerinden tanıtılmasına, perakende yasasının acilen çıkarılması bakkal, yerel market ile köy bakkalının korunmasına, Belediyelerle ortak çalışma içine girilmesine, bölgedeki üretici-imalatçı ve satıcıların bir araya getirerek bir birliğin kurulmasına karar verildi.

Kırklareli TSO Yönetim Kurulu Başkanı Ertuğrul Ziya Çetintaş konuşmasında, toplantının Keşan TSO'da yapılmasından memnuniyet duyduğunu, bu enerjinin devam etmesini, sorunların çok olduğunu ama Odaların sahiplenmesiyle çözüleceğini dolayısıyla konuşunun kısa değil uzun soluklu olacağını, toplantıların devam etmesi gerektiğini dile getirerek, toplantıya katılan herkese teşekkür etti.

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Tekirdağ TSO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Günay da, Trakya'daki tüm Odaların Meslek Komitelerine sahiplenmesinden ve bir araya gelmesinden memnuniyet duyduğunu ifade etti. Günay, sorunların çözümünde Belediyeler ile Odaların ortaklaşa çalışıp Ticaret Odalarının güçlenmesi gerektiğini birlikte hareket edildiğinde yapılamayacak hiçbir şey olmadığını ve toplantıların devam etmesinin öneminin vurgulayarak konuşmasını sonlandırdı.

Toplantıya katılan tüm Odalar birlik ve beraberlik mesajı vererek, her ay bir Oda'da toplantıların yapılmasına karar verdi. ■

Kütahya TSO, 2015 yılında 250 yeni girişimci kazandı

Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası (KUTSO) tarafından, yeni girişimciler kazandırılması, girişimci adaylarına eğitim desteği sağlanması amacıyla gerçekleştirilen Girişimcilik Eğitimi programlarına, 2015 yılında toplam 700 saatte 250 kişi katıldı.

Kendi işini kurmak isteyen girişimciler destek olmak, ticaret ve sanayiye yönecek olan yeni girişimciler kazandırmak amacıyla, 2015 yılı başında, İŞKUR Kütahya İl Müdürlüğü ile KUTSO arasında işbirliği protokolü imzalandı.

Bir önceki dönemde, İŞKUR Kütahya İl Müdürlüğü, KOSGEB Kütahya Müdürlüğü, KUTSO işbirliğinde, KUTSO eğitim salonunda gerçekleştirilen Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri neticesinde, Kütahya'ya 150'ye yakın girişimci adayı kazandırılmıştı. KUTSO'nun Girişimci Adaylarına Eğitim Desteği, 2015 yılında da devam etti.

2015 yılında, İŞKUR, KOSGEB ve KUTSO işbirliğinde, toplam 10 grupta, 250 katılımcı ile 700 saat Girişimcilik Eğitimi, KUTSO Eğitim Salonu'nda gerçekleştirildi. Eğitimciliğini Yrd. Doç. Dr. Hakan Kiracı'nın üstlendiği eğitim programları kapsamında; girişimcilik özellikleri, iş fikri geliştirme ve yaratıcılık, iş planı kavramı ve öğeleri, iş planı öğelerinin pekiştirilmesine yönelik çalışmalar ve uygulama örnekleri, iş planının hazırlanması ve sunumunda dikkat edilecek hususlar konularında bilgi verilerek, interaktif teknikler yardımıyla, örnek olay incelemeleri, çeşitli egzersiz uygulamalar gerçekleştirildi.

Sertifikalı "Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi" tamamlayan ve katılım belgesi almaya hak kazanan girişimci adayları, kuracakları işyerleri için, Girişimcilik Belgesi ile KOSGEB'in Yeni Girişimci Desteği'ne başvurarak, 100 bin liraya kadar destekten yararlanabilecek. Ayrıca kadın girişimci, gazi ve şehit yakını, engelli girişimciye destek oranı % 90'a kadar yükselmekte. ■

Çorlu TSO, "Yenilik Ar-Ge ve İnovasyondan geçiyor"

Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası'nın (TSO) düzenlediği eğitimler kapsamında 29 Ocak 2016 tarihinde "Ar-Ge Destekleri ve İnovasyon Yönetimi Eğitimi" gerçekleşti.

Eğitmen Fatih Yıldız'ın sunumlarıyla Çorlu TSO Meclis Toplantı Salonu'nda gerçekleşen eğitimle ilgili açıklamada bulunan Çorlu TSO Yönetim Kurulu Başkanı Enis Sülün, "Günümüzün zorlu rekabet koşullarında şirketlerin sürdürülebilir büyümesinin tek yolu araştırma-geliştirme (Ar-Ge) ve yenilikten geçmektedir. Gerçekleşen eğitimde Ar-Ge projeleri için TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) destek programlarından faydalanmak isteyen şirketlere programlar ile proje destekleme süreçleri hakkında bilgi verildi" dedi. ■

Etioyopya'da satılan Türk malları kaliteli olarak görülüyor

Samsun Ticaret ve Sanayi Odası (STSO) tarafından yürütülen "Ülke Günleri" etkinlikleri kapsamında Etiyopya Büyükelçi Yardımcısı ve Ticaret Bölümü Başkanı Goitom Kahsay Abrena ve Etiyopya Ticaret Müşaviri Terefe Haile Eggü, Samsun'a geldi. Abrena ve Eggü, ilk olarak Samsun TSO Yönetim Kurulu Başkanı Salih Zeki Murzioğlu'nu makamında ziyaret etti. Ziyaretten duyduğu memnuniyeti ifade eden Murzioğlu, Samsun'un Karadeniz kıyı çanağının en büyük kenti olduğunu belirtti.

Salih Zeki Murzioğlu, "Türkiye'de sadece birkaç ile nasip olan hava, kara, deniz ve demir yolu ulaşım hatlarıyla Samsun bir lojistik kent konumunda. Yedi bin yıllık tarihi geçmişle, yaylalarıyla, ovalarıyla, kanyonuyla, kayak merkeziyle ve tarihi, kültürel değerleriyle Samsun bir turizm kenti.

Samsun'da üretilen ürünler şu anda 123 ülkeye ihracat ediliyor. Samsun, cerrahi aletlerin üretim merkezi. Komşu ülkelerde yaşanan gelişmeler maalesef ihracatımızı biraz gerilettiler. Şimdi yeni pazarlar arıyoruz. Bu pazarlardan bir tanesi de Afrika. İnaniyorum bu ziyaret iyi bir işbirliğini de beraberinde getirir" dedi. ■

Amasya TSO, önemli bir tanıtım etkinliğine ev sahipliği yaptı

Amasya Ticaret ve Sanayi Odası'nın girişimleri, Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı (OKA) ve Amasya Belediyesi'nin ortaklığıyla Amasya'da çok önemli bir tanıtım etkinliği gerçekleştirildi. 7 Ocak Pazar günü Amasya TSO Yönetim Kurulu Başkanı Murat Kırılancık ile Amasya Belediye Başkanı Cafer Özdemir, İl Kültür ve Turizm Müdürü Ahmet Kaya ve OKA Amasya Yatırım Destek Ofisi İl Koordinatörü Erdin Güden'in ev sahipliğinde, Amasya Üniversitesi Rektörü Metin Orbay'ın da katılımıyla gerçekleştirilen organizasyonda, ulusal basınımızın önemli isimleri bir araya getirildi. ■

TÜRKİYE'DEN İŞBİRLİĞİ TEKLİFLERİ BUSINESS OPPORTUNITIES FROM TURKEY

Türk ihraç ürünleri ve firma tekliflerinin;

- Dış pazarlardaki alıcı firmalara duyurulması
- Tekliflerden hazırlanan aylık İngilizce bültenin 2700 ekonomi ve ticaret noktasına e-posta ile gönderilmesi
- Online sorgulanabilmesi
- Takip Edilebilmesi

- Announcing Turkish export products and offers
- Online monitoring
- Online search
- Sending monthly bulletins including offers to 2700 economy and trade points abroad by e-mail.

<http://boft.tobb.org.tr>

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey

Dış Ekonomik İlişkiler Dairesi - Foreign Economic Relations Department

PROJEKSİYON

İÇ BORÇ:

Türkiye ekonomisinin en yumuşak karını cari açıkla birlikte bütçe açığıydı. Yıllar yılı bu açıklardan söz ettik. Ama son yıllarda bütçede sağlanan başarı, Türkiye ekonomisinin nazar boncuğu oldu adeta. Açık neredeyse sıfıra indirildi, bütçede çoğu ay fazla bile verildi. Bütçe açığının milli gelire oranı geçmiş dönemlerle kıyaslanmayacak ölçüde küçültüldü. Hatta kimi zaman, "Bütçenin bu kadar kısılmasına gerek yok, kemerler biraz gevşetirse, biraz harcama yapılırsa ekonomi canlanır" yorumları bile yapıldı. Yani bütçede bir dönem hayal bile edilemeyecek bir başarı hikayesi oluştu.

Ama iyi ki de oluştu. İyi ki de bütçe performansı parmak ısırta boyuta geldi. İyi ki de bütçede böylesine bir performans sağlandı ve biraz da bu sayede iç borçlanmada faiz düştü. Gerçi faizin düşmesi ile

bütçedeki başarı birbirini besledi. Faiz düşük seyretti, bu sayede bütçedeki faiz yükü hafifledi; faiz yükünde hafifleme olunca bütçe açığı azaldı ve bu durum daha az borçlanmaya, dolayısıyla daha düşük faizle borçlanmaya olanak verdi. Zincirleme bir reaksiyon gerçekleşti adeta.

Ama bütün bu olumlu gelişmelere rağmen, Türkiye son 13 yılda yine çok fazla iç borçlanmaya gitmek durumunda kaldı, yine çok fazla iç borç ödemesi gerçekleştirildi.

13 yılda 1.9 trilyon TL ödeme

Türkiye son 13 yılda yaklaşık 1.9 trilyon lira düzeyinde iç borç ödemesi yaptı. Bu tutarın 1.3 trilyonu anaparadan, 536 milyar da faizden oluştu. Yani ödediğimiz her 100 liranın yaklaşık 70 lirası anapara,

30 lirası faiz.

Borcu borçla döndürdük doğal olarak. 1.9 trilyon liraya yakın anapara ve faiz ödediğimiz 2013-2015 döneminde 1.6 trilyon liralık da borçlanma gerçekleştirdik.

2003 yılı sonunda 194 milyar lira düzeyinde bulunan iç borç stoku da geçen yıl sonu itibariyle 440 milyar liraya yükseldi.

13 yıl toplamında 1.6 trilyon lira olan iç borçlanmanın, aynı dönemde 1.9 trilyon liraya yaklaşan toplam iç borç ödemesine oranı yüzde 85.4 olarak gerçekleşti. Yani borç çevirme oranımız bu düzeyde oluştu.

Ancak borç çevirme oranını iki türlü hesaplamak mümkün. Borçlanmanın, anapara ve faizden oluşan toplam ödemeye oranı, mevcut tabloya biraz da Hazine gözlüğüyle bakılması anlamına geliyor. Anapara ve faizden oluşmak üzere ne

HER 100 LİRALIK ANAPARA ÖDEMESİNE KARŞILIK 120 LİRA BORÇLANDIK (MİLYAR TL)

	Ödeme			Borçlanma	Borç çevirme oranı		İç borç stoku
	Toplam	Anapara	Faiz		Toplam ödemeye göre	Anapara ödemesine göre	
2003	130,3	85,2	45,0	119,7	91,9	140,5	194,4
2004	167,9	119,8	48,1	148,4	88,4	123,8	224,5
2005	167,4	128,2	39,2	149,6	89,4	116,7	244,8
2006	145,4	107,2	38,2	111,0	76,3	103,5	251,5
2007	136,8	96,4	40,4	108,8	79,5	112,8	255,3
2008	129,6	86,0	43,6	96,3	74,3	112,0	274,8
2009	134,2	88,1	46,2	138,9	103,5	157,7	330,0
2010	178,1	136,2	41,9	159,0	89,3	116,7	352,8
2011	132,1	97,1	35,1	111,6	84,5	115,0	368,8
2012	124,7	84,0	40,7	101,5	81,4	120,8	386,5
2013	167,1	128,1	39,1	141,2	84,5	110,3	403,0
2014	157,0	117,8	39,3	127,9	81,5	108,6	414,6
2015	107,1	67,4	39,8	90,4	84,4	134,2	440,1
Toplam	1.877,9	1.341,5	536,4	1.604,3	85,4	119,6	
2016 prog.	94,0	56,3	37,6	79,9	85,0	141,9	

kadar ödeme yapılacak ve bu ödemeyi karşılamak üzere ne kadar borç alındı, irdelenen bu. İşte bu şekilde bulunan 13 yılın toplamındaki karşılama oranı ya da borç çevirme oranı yüzde 85.4.

Bir de borçlanmanın anapara ödemesine oranlanmasıyla bulunan iç borç çevirme oranı var. Buna göre 13 yıldaki 1.6 trilyon liralık borçlanmanın, 1.3 trilyon liralık anapara ödemesine olan oranı yüzde 120 düzeyinde oluştu. Yani Hazine, ödediği her 100 lira anaparaya karşılık 120 lira borçlanmaya gitmek durumunda kaldı. Bu da iç borç stokunun halen artmakta olduğunun bir işareti. Borçlanma anapara ödemesine doğru azalmadığı sürece iç borç stokunda-

ki artış da devam edecek demektir.

Bu 13 yılda, ödediğimiz anaparadan 263 milyar lira daha fazla borçlanma gerçekleştirdik. Bunun da temelde iki nedeni var. Bütçe açığı, azalmış olsa da sürdü. Diğer taraftan bu dönemde 536 milyar lira faiz ödemesi gerçekleştirdik.

Bütün bunların sonucu olarak iç borç da artmaya devam etti. 2003 yılı sonunda 194 milyar lira düzeyinde bulunan toplam iç borç stoku, geçen yılın sonunda 440 milyar liraya ulaştı.

2016 programı

Hazine geçen yıl 107 milyar lira olan iç borç ödemesinin bu yıl 94 milyarda kalma-

sını öngörüyor. 94 milyarlık bu ödemenin 56.3 milyarının anapara, 37.6 milyarının ise faizden oluşacağı bekleniyor.

Hazine, bu yılki iç borçlanmasını ise 79.9 milyar lirada tutabileceğini planlamış durumda. Geçen yılki iç borçlanma 90.4 milyar lira olarak gerçekleşmişti.

Gerçekleştirilebildiği takdirde bu yıl için öngörülen 94 milyar liralık borç ödemesi ve 79.9 milyar liralık borçlanma, 2003-2016 döneminin en düşük rakamları olacak.

2003-2015 dönemi itibarıyla daha önce hiçbir yıl borç ödemesi 100 milyarın, borçlanma ise 90 milyarın altına düşürülemedi.

ENFLASYON:

Enflasyonda, yıldan yıla değişiklik gösterse de, ortalamalar alındığında pek değişmeyen bir eğilim var. Yılın en yüksek enflasyonu ekim aylarında oluşuyor, ikinci en yüksek gerçekleşme ise ocak aylarında yaşanıyor. Ekim, okulların açıldığı, kış hazırlıklarının yapıldığı bir ay. Ocakta ise daha çok vergi ayarlamaları yüzünden bir artış ortaya çıkıyor. Dolayısıyla bu yıl ocakta da görece yüksek bir artış yaşanması kimse için şaşırtıcı değildi. Kaldı ki bu yılın ocak ayına özgü enflasyonu yukarı itecek nedenler vardı. Asgari ücrete yapılan ekstra zam gibi, emeklilere verilen zam gibi...

Bütün bu etkenler bir araya geldi ve ocak ayında yüzde 1.82'lik çok yüksek sayılabilecek bir artış ortaya çıktı. Ocak sonu itibarıyla yıllık gerçekleşme de yüzde 9.58'e ulaştı. Neredeyse çift haneye çıkacaktık.

Ocak ayındaki artışa ve ocak sonunda oluşan bu orana bakarak enflasyondaki yükseliş eğiliminin süreceğini düşünmek pek doğru değil. Geçmiş yıl eğilimleri ve bu yılki değişime baz oluşturacak geçen yılın endeks düzeyi, yıllık enflasyonun şubatla birlikte gerileyeceğini gösteriyor. Yılın tümünde arada dalgalanmalar yaşansa da bir çanak eğrisi oluşacağı ve 2016'nın yüzde 9 dolayında bir oranla kapatılacağı bekleniyor.

Bu arada, geçen yıl yapılan ilk orta vadeli programda yüzde 6.5 olarak yer alan 2016 enflasyonunun, daha sonra revize edilen orta vadeli programda yüzde 7.5'e

çıkartılmasının gerçekçi bir yaklaşım olduğu da ocak enflasyonu ile birlikte ortaya çıkmış bulunuyor. Her ne kadar yüzde 7.5

bile tutturulabilir bir oran değilse de, şu dönemde tahmin edilen yüzde 9'a daha yakın bir oran en azından...

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2015	1.10	0.71	1.19	1.63	0.56	-0.51	0.09	0.40	0.89	1.55	0.67	0.21
2016	1.82											

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2015	7.24	7.55	7.61	7.91	8.09	7.20	6.81	7.14	7.95	7.58	8.58	8.81
2016	9.58											

Bir bakışta üç yılın ekonomik göstergeleri

		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TÜFE (% değ.)	2014	1.98	0.43	1.13	1.34	0.40	0.31	0.45	0.09	0.14	1.90	0.18	-0.44
	2015	1.10	0.71	1.19	1.63	0.56	-0.51	0.09	0.40	0.89	1.55	0.67	0.21
	2016	1.82											
Yİ-ÜFE (Aylık) (% değ.)	2014	3.32	1.38	0.74	0.09	-0.52	0.06	0.73	0.42	0.85	0.92	-0.97	-0.76
	2015	0.33	1.20	1.05	1.43	1.11	0.25	-0.32	0.98	1.53	-0.20	-1.42	-0.33
	2016	0.55											
İhracat (Aylık) (milyon \$)	2013	11,482	12,386	13,122	12,468	13,277	12,400	13,060	11,118	13,060	12,054	14,201	13,175
	2014	12,400	13,053	14,680	13,371	13,682	12,881	13,345	11,387	13,583	12,892	13,067	13,269
	2015	12,303	12,232	12,522	13,351	11,081	11,953	11,132	11,026	11,586	13,250	11,698	11,802
İthalat (Aylık) (milyon \$)	2013	18,803	19,395	20,559	22,825	23,245	21,013	22,966	18,198	20,621	19,483	21,414	23,139
	2014	19,286	18,240	19,932	20,659	20,875	20,793	19,941	19,498	20,596	19,185	21,385	21,788
	2015	16,646	16,941	18,726	18,374	17,869	18,200	18,212	15,967	15,403	16,908	15,973	17,984
Cari denge (milyon \$)	2013	-5,680	-5,004	-5,572	-7,991	-7,488	-4,677	-6,134	-2,249	-3,251	-3,170	-4,117	-8,275
	2014	-4,825	-3,142	-3,018	-4,739	-3,469	-3,936	-2,168	-1,949	-1,993	-2,132	-5,521	-6,660
	2015	-2,442	-3,305	-4,764	-3,851	-4,275	-3,207	-3,135	271	178	-350	-2,239	-5,073
İç borç stoku (milyar ₺)	2013	388.9	390.8	392.8	393.6	395.2	395.8	401.0	404.4	407.9	406.9	405.4	403.0
	2014	406.3	407.1	409.0	409.4	412.4	408.4	408.2	407.4	408.2	411.1	413.6	414.6
	2015	416.9	421.2	423.2	428.5	429.4	430.2	434.4	435.0	438.2	438.2	439.5	440.1
Sabit faizli iç borçlanmanın ortalama maliyeti (%)	2014	10.81	10.87	11.07	10.43	9.17	8.67	8.57	9.24	9.35	9.82	8.28	8.81
	2015	7.83	8.06	8.20	9.70	9.64	9.85	9.63	10.47	11.33	10.84	10.26	10.93
	2016	11.14											
Bütçe geliri (Aylık) (milyon ₺)	2014	37,908	34,424	31,968	34,069	37,555	34,557	34,699	37,985	30,339	34,175	39,219	38,485
	2015	40,109	40,153	32,918	42,971	41,752	39,561	40,103	42,784	33,837	43,797	43,807	41,594
	2016	46,720											
Bütçe gideri (Aylık) (milyon ₺)	2014	36,001	32,756	37,060	36,789	36,080	35,170	39,990	32,038	39,550	37,185	35,618	50,515
	2015	36,342	42,511	39,761	41,597	40,113	36,338	45,506	37,546	47,937	36,562	43,009	58,771
	2016	42,521											
Reel kur end. (TÜFE'ye göre) (2003=100)	2014	95.79	96.42	96.85	102.43	104.58	103.99	104.15	103.56	103.08	103.76	106.89	105.45
	2015	108.29	105.37	103.71	102.12	100.58	98.32	99.73	95.25	91.12	94.36	99.39	98.36
	2016	99.25											
Aylık Ort. \$ (₺)	2014	2.2168	2.2128	2.2178	2.1275	2.0908	2.1157	2.1187	2.1583	2.2036	2.2583	2.2336	2.2877
	2015	2.3283	2.4552	2.5838	2.6481	2.6461	2.7019	2.6946	2.8456	3.0027	2.9296	2.8713	2.9172
	2016	3.0070											
Aylık Ort.Euro (₺)	2014	3.0215	3.0194	3.0658	2.9382	2.8745	2.8758	2.8764	2.8769	2.8501	2.8642	2.7872	2.8217
	2015	2.7162	2.7899	2.8047	2.8534	2.9551	3.0289	2.9710	3.1672	3.3749	3.2986	3.0894	3.1697
	2016	3.2669											
Mevduat (Milyar ₺)	2014	2,600	1,000	1,050	1,020	500	420	380	209	310	720	800	870
	2015	840	820	1,020	910	830	970	840	1,096	1,140	1,200	1,260	1,380
	2016	1,200											
DTH (Milyar \$)	2014	541.0	537.1	535.3	538.3	539.5	569.3	584.1	563.8	585.3	568.6	573.2	617.2
	2015	607.8	621.4	622.4	628.6	615.3	627.3	646.6	628.7	625.0	633.1	649.3	665.1
	2016	670.3											
Kredi (Milyar ₺)	2014	128.1	134.4	139.9	140.6	139.2	134.5	136.2	138.6	136.8	141.8	141.3	132.8
	2015	128.9	131.5	133.6	133.4	144.0	148.9	144.3	146.3	146.1	149.8	147.1	145.6
	2016	140.1											
Tük.kredileri (Milyar ₺)	2014	917.3	918.1	921.4	918.5	931.7	953.8	967.1	980.8	1,009.2	1,015.5	1,031.1	1,062.5
	2015	1,081.2	1,108.6	1,132.3	1,157.3	1,174.6	1,196.4	1,230.7	1,247.7	1,262.8	1,260.5	1,259.5	1,267.3
	2016	1,282.4											
Kredi kartları (Milyar ₺)	2014	238.5	238.8	240.4	241.7	245.3	248.6	250.8	253.9	258.0	260.2	263.1	267.4
	2015	270.7	273.4	277.9	279.8	282.3	284.8	286.8	288.8	288.8	288.2	288.2	289.8
	2016	290.4											
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmamış endekse göre)	2014	92.7	89.4	87.2	85.4	84.7	84.5	83.7	82.8	83.7	83.5	82.7	82.8
	2015	84.2	83.2	83.2	83.9	86.2	86.5	88.9	89.0	91.0	90.5	89.8	90.8
	2016	91.4											
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmış endekse göre)	2013	1.7	4.3	2.1	2.8	0.6	4.9	4.0	0.7	6.4	2.4	4.8	6.8
	2014	7.6	5.1	4.5	5.0	3.4	1.5	3.4	4.7	2.6	2.3	0.6	2.5
	2015	-2.1	0.8	4.7	3.8	2.2	4.8	0.1	7.0	2.8	4.6	3.6	4.5
Protestolu senet (Milyon ₺)	2014	756.5	535.8	558.1	578.8	581.9	588.2	601.8	989.8	708.7	860.9	684.8	775.7
	2015	794.7	712.8	680.5	714.5	664.8	757.9	984.6	776.8	914.8	902.0	947.0	1230.3
	2016	942.0											
Dış borç öde. (Milyon \$)	2014	2,585	2,151	1,023	796	488	595	691	494	801	1,113	413	786
	2015	915	492	3,566	929	475	356	761	434	903	300	329	589
	2016	1,287											

GSYH (% değişim)				
	2015	2014	2013	2012
Birinci çeyrek	2.5	5.1	3.1	3.1
İkinci çeyrek	3.8	2.4	4.7	2.7
Üçüncü çeyrek	4.0	1.8	4.3	1.5
Dördüncü çeyrek	2.7	4.6	1.3	
Yıllık	2.9	4.2	2.1	

Fiyatlar (% değişim)					
TÜFE	2016	2015	Yİ-ÜFE	2016	2015
. Ocak	1.82	1.10	. Ocak	0.55	0.33
. Yıllık	9.58	7.24	. Yıllık	5.94	3.28
. Yıllık ortalama	7.87	8.80	. Yıllık ortalama	5.50	9.59

Dış Ticaret (Milyon \$)			
	2015	2014	Değ. (%)
Aralık			
. İhracat	11,802	13,269	-11.06
. İthalat	17,984	21,788	-17.46
. Açık	-6,182	-8,519	-27.43
. İhracat/İthalat (%)	65.6	60.9	
Yıllık (Aralık itibariyle)			
. İhracat	143,935	157,610	-8.68
. İthalat	207,203	242,177	-14.44
. Açık	-63,268	-84,567	-25.19
. İhracat/İthalat (%)	69.5	65.1	

Cari İşlemler Dengesi (Milyon \$) (Yıllık)			
	2015	2014	Değ. (%)
Cari İşlemler Dengesi	-32,192	-43,552	-26.1
Döviz geliri	203,953	226,864	-10.1
. İhracat	152,066	168,926	-10.0
. Seyahat	26,616	29,552	-9.9
. Faiz	1,738	1,666	4.3
. Diğer	23,533	26,720	-11.9
Döviz gideri	236,145	270,416	-12.7
. İthalat	199,886	232,523	-14.0
. Seyahat	5,368	5,072	5.8
. Faiz	5,181	5,642	-8.2
. Diğer	25,710	27,179	-5.4

Yurtiçi Yerleşiklere Ait DTH (Milyon \$)			
	12/2/2016	13/2/2015	Değ. (%)
. ABD Doları	144,455	130,569	10.63
. Euro (Dolar karşılığı)	92,482	77,549	19.26
. Diğer dövizler (dolar karşılığı)	46,459	46,595	-0.29
. Kıymetli madenler depo hesapları (dolar karşılığı)	2,785	2,594	7.36
. Kıymetli madenler depo hesapları (dolar karşılığı)	2,729	3,831	-28.77

Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları (Bin ₺)			
	12/2/2016	13/2/2015	Değ. (%)
Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları	383,479,320	357,152,489	7.37
. Tüketici kredileri	291,406,274	272,852,257	6.80
. Konut	132,483,642	116,329,277	13.89
. Taşıt	5,646,022	5,997,060	-5.85
. Diğer	153,276,610	150,525,920	1.83
. Kredi kartları	92,073,046	84,300,232	9.22
Tasfiye olunacak			
. Tüketici kredileri	7,858,831	5,842,286	34.52
. Kredi kartları	6,172,736	5,439,822	13.47

Yatırım Teşvikleri Belgeleri (Milyon ₺) (Yıllık)			
	2015	2014	Değ. (%)
. Enerji	37,677	10,278	266.6
. Hizmetler	37,904	26,816	41.3
. İmalat	25,084	25,263	-0.7
. Madencilik	2,394	1,993	20.1
Toplam	103,059	64,350	60.2

Merkez Bankası Döviz Rezervi (Milyon \$)			
	12/2/2016	13/2/2015	Değişim (%)
TOPLAM	111,908	128,606	-12.98
. Döviz rezervi	93,905	108,218	-13.23
. Altın	18,003	20,388	-11.70

Repo Hacmi (Bin ₺)			
	15/2/2016	16/2/2016	Değ. (%)
. Müşterilerle yapılan	1,688,674	1,836,971	-8.07
. Mali kuruluşlar arasında yapılan	57,632,937	31,731,910	81.62

Merkezi Yönetim Bütçesi (Milyon ₺) (Ocak)			
	2016	2015	Değ. (%)
. Gelir	46,720	40,109	16.48
. Harcama	42,521	36,342	17.00
. Denge	4,199	3,767	11.47
. Faiz dışı denge	9,811	8,782	11.72

Yurtiçindekilerin toplam ₺ mevduatı (Bin ₺)			
	12/2/2016	13/2/2015	Değ. (%)
Toplam	669,799,299	612,543,585	9.35
. Vadesiz	125,206,446	107,793,838	16.15
. Vadeli	544,592,853	504,749,747	7.89

Reel Kur Endeksi (2003=100) (TÜFE'ye göre)			
Ocak 09	109.03	Ocak 13	112.39
Ocak 10	117.86	Ocak 14	95.79
Ocak 11	114.73	Ocak 15	108.29
Ocak 12	105.12	Ocak 16	99.25

Mevduatın Vade Dağılımı (Bin ₺)			
	5/2/2016	6/2/2015	Değ. (%)
a- ₺ mevduat	684,794,631	629,257,651	8.83
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	118,724,369	101,827,734	16.59
. Bir ay vadeli	98,416,646	104,843,031	-6.13
. Üç ay vadeli	416,387,258	368,245,617	13.07
. Altı ay vadeli	29,166,798	27,677,779	5.38
. Bir yıla kadar ve daha uzun vadeli	22,099,560	26,663,490	-17.12
b-Yabancı para mevduat	536,395,024	375,308,666	42.92
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	99,533,316	72,376,955	37.52
. Bir ay vadeli	75,893,053	55,471,499	36.81
. Üç ay vadeli	263,598,984	192,462,815	36.96
. Altı ay vadeli	30,244,953	18,470,028	63.75
. Bir yıla kadar ve daha uzun vadeli	67,124,718	36,527,369	83.77

Tüketici Güven Endeksi			
	Şubat 16	Ocak 16	Değ. (%)
. Hanenin maddi durum beklentisi	66.64	71.62	-7.0
. Genel ekonomik durum beklentisi	89.31	92.17	-3.1
. İşsiz sayısı beklentisi (**)	90.03	95.65	-5.9
. İşsiz sayısı beklentisi (**)	66.17	73.57	-10.1
. Tasarruf etme ihtimali	21.05	25.09	-16.1

(*)Beklentiler gelecek 12 aylık dönem için sorgulanıyor.
(**)Söz konusu endeksin artması, işsiz sayısı beklentisinde azalış, azalması ise işsiz sayısı beklentisinde artışı gösteriyor.

Şirket Kuruluşları (Ocak)			
	2016	2015	Değ. (%)
. Kurulan	6,835	6,395	6.88
. Kapanan	1,915	2,441	-21.55

En Yüksek Faiz Oranları (11 Şubat 2016 itibarıyla)					
TL mevduata uygulanan faiz (%)		ABD Doları mevduata uygulanan faiz (%)		Euro mevduata uygulanan faiz (%)	
. Bir aya kadar vadeli	3,00 -20,00	. Bir aya kadar vadeli	0,25 - 10,00	. Bir aya kadar vadeli	0,25 - 10,00
. Üç aya kadar vadeli	4,00 -20,00	. Üç aya kadar vadeli	0,25 - 10,00	. Üç aya kadar vadeli	0,25 - 10,00
. Altı aya kadar vadeli	4,00 -20,00	. Altı aya kadar vadeli	0,25 - 10,00	. Altı aya kadar vadeli	0,25 - 10,00
. Bir yıla kadar vadeli	4,00 -20,00	. Bir yıla kadar vadeli	0,25 - 10,00	. Bir yıla kadar vadeli	0,25 - 10,00

İç Borç Stoku (Milyar \$)			
	2015	2014	Değ.(%)
.Aralık	440.1	414.6	6.15

Para Arzı (Bin ₺)			
	12/2/2016	13/2/2015	Değ. (%)
M1	305,601,098	250,918,353	21.79
DOLAŞIMDAKİ PARA	94,043,267	78,888,791	19.21
Dolaşıma Çıkan Banknot + Madeni Para	105,923,068	90,649,578	16.85
Banka Kasaları (-)	11,879,801	11,760,787	1.01
VADESİZ MEVDUAT (TL)	118,652,340	103,293,805	14.87
Mevduat Bankaları	109,401,518	94,828,036	15.37
Katılım Bankaları	9,238,142	8,451,399	9.31
TCMB	12,680	14,370	-11.76
VADESİZ MEVDUAT (YP)	92,905,491	68,735,757	35.16
Mevduat Bankaları	84,856,117	63,093,743	34.49
Katılım Bankaları	8,042,254	5,634,767	42.73
TCMB	7,120	7,247	-1.75
M2	1,212,073,164	1,042,167,930	16.30
VADELİ MEVDUAT (TL)	551,415,690	512,391,599	7.62
Mevduat Bankaları	521,663,180	481,787,708	8.28
Katılım Bankaları	29,752,510	30,603,891	-2.78
TCMB	-	-	-
VADELİ MEVDUAT (YP)	355,056,376	278,857,978	27.33
Mevduat Bankaları	333,659,122	260,833,731	27.92
Katılım Bankaları	21,397,254	18,024,247	18.71
TCMB	-	-	-
M3	1,255,323,988	1,089,319,102	15.24
REPO	5,757,802	8,112,015	-29.02
PARA PIYASASI FONLARI (B TİPİ LİKİT FONLAR)	11,988,679	13,417,984	-10.65
İHRAÇ EDİLEN MENKUL DEĞERLER	25,504,343	25,621,173	-0.46

Mevduat Bankaları Kredileri (Bin ₺)			
	12/2/2016	13/2/2015	Değ. (%)
Toplam	1,288,553,726	1,094,491,487	17.73
Yurtiçi krediler	1,277,325,395	1,086,063,971	17.61
₺ krediler	916,172,766	798,421,644	14.75
.Yabancı para krediler	361,152,629	287,642,327	25.56
Yurtdışı krediler	11,228,331	8,427,516	33.23

Sanayi Üretimi Değişimi (%)		
	Aralık 2015	Aralık 2014
.Arındırılmamış endekse göre (yıllık)	4.4	4.4
.Takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (yıllık)	4.5	2.5
.Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (bir önceki aya göre)	0.8	0.6

İnşaat Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi			
Daire sayısı (İlk dokuz ay)	2015	2014	Değ.(%)
.Ruhsat	629,544	824,228	-23.62
.Yapı kullanma izin belgesi	516,701	573,661	-9.93

Turist Sayısı			
	2015	2014	Değ.(%)
Yıllık	36,244,632	36,837,900	-1.61

Dış Borç Anapara ve Faiz Ödemesi (Milyon \$) (Ocak)			
	2016	2015	Değ.(%)
Toplam	1,287	914	40.81
. Kamu	1,237	891	38.83
. Merkez Bankası	50	23	117.39

İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (%)		
	2016	2015
.Ocak	74.9	73.7

Protestolu Senetler (Ocak)			
	2016	2015	Değ.(%)
. Adet	82,171	84,934	-3.25
. Tutar (Bin TL)	942,048	794,656	18.55

İşsizlik Verileri (Kasım 2015 itibarıyla)			
	Toplam	Erkek	Kadın
. 15 ve daha yukarı yaşta nüfus (Bin kişi)	58,215	28,751	29,464
. İşgücü (Bin kişi)	29,801	20,492	9,309
. ..İstihdam (Bin kişi)	26,676	18,575	8,101
. ..İşsiz (Bin kişi)	3,125	1,917	1,208
. İşsizlik oranı (%)	10.5	9.4	13.0
. Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12.4	10.5	17.2
. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	19.1	17.7	21.7

DIŞ BORÇ STOKU (Milyon \$)					
	2015 3.Ç.	2015 2.Ç.	2015 1.Ç.	2014	2013
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	405,985	404,880	392,798	402,482	389,054
Kısa vadeli	120,830	127,087	129,452	132,813	130,413
Uzun vadeli	285,155	277,793	263,346	269,669	258,641
Kamu sektörü (toplam)	114,802	115,720	113,388	117,710	115,944
Kısa vadeli	15,355	16,924	18,165	17,866	17,605
Uzun vadeli	99,447	98,796	95,223	99,844	98,339
TCMB (toplam)	1,552	1,978	2,110	2,484	5,234
Kısa vadeli	208	270	290	342	833
Uzun vadeli	1,344	1,708	1,820	2,142	4,401
Özel sektör (toplam)	289,630	287,181	277,300	282,288	267,875
Kısa vadeli	105,267	109,893	110,997	114,605	111,975
Uzun vadeli	184,363	177,288	166,303	167,683	155,900

ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE FARK (Milyon Dolar)					
	2015 3.Ç.	2015 2.Ç.	2015 1.Ç.	2014	2013
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	1,105	12,082	-9,684	13,428	50,032
Kısa vadeli	-6,257	-2,365	-3,361	2,400	30,218
Uzun vadeli	7,362	14,447	-6,323	11,028	19,814
Kamu sektörü (toplam)	-918	2,332	-4,322	1,765	11,921
Kısa vadeli	-1,569	-1,241	299	261	6,565
Uzun vadeli	651	3,573	-4,621	1,504	5,356
TCMB (toplam)	-426	-132	-373	-2,750	-1,854
Kısa vadeli	-62	-20	-52	-491	-203
Uzun vadeli	-364	-112	-321	-2,259	-1,651
Özel sektör (toplam)	2,449	9,881	-4,988	14,413	39,965
Kısa vadeli	-4,626	-1,104	-3,608	2,630	23,856
Uzun vadeli	7,075	10,985	-1,380	11,783	16,109

ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE DEĞİŞİM (Yüzde)					
	2015 3.Ç.	2015 2.Ç.	2015 1.Ç.	2014	2013
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	0.3	3.1	-2.4	3.5	14.8
Kısa vadeli	-4.9	-1.8	-2.5	1.8	30.2
Uzun vadeli	2.7	5.5	-2.3	4.3	8.3
Kamu sektörü (toplam)	-0.8	2.1	-3.7	1.5	11.5
Kısa vadeli	-9.3	-6.8	1.7	1.5	59.5
Uzun vadeli	0.7	3.8	-4.6	1.5	5.8
TCMB (toplam)	-21.5	-6.3	-15.0	-52.5	-26.2
Kısa vadeli	-23.0	-6.9	-15.2	-58.9	-19.6
Uzun vadeli	-21.3	-6.1	-15.0	-51.3	-27.3
Özel sektör (toplam)	0.9	3.6	-1.8	5.4	17.5
Kısa vadeli	-4.2	-1.0	-3.1	2.3	27.1
Uzun vadeli	4.0	6.6	-0.8	7.6	11.5

TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu: On the cusp of a Fourth Industrial Revolution

A Fourth Industrial Revolution, a topic that has been talked about over the past few years, is hinting us that the world is changing once again. The term itself is based on a number of developments, such as the integration of wider use of the Internet with flexible production systems and the inclusion of technology, as an indispensable element, into production processes. The most critical technology platforms of the present age include biotechnology, nanotech-

nology and information-communication technology. Unfortunately, Turkey is one of the countries that have lagged behind in playing a part on all the three platforms. What Turkey needs and should really do urgently is to develop an appropriate industrial policy and then focus on technology transfer in certain areas. Because, focusing on every relevant area and trying to succeed on every front, particularly with limited resources, would only be a waste of time and money.

Smart factories next

Industries, struggling to meet their own needs through a fast, reliable and innovative approach, is entering the era of Industry 4.0, a new industrial reform, with rapidly developing means of technology. In Industry 4.0, or the fourth industrial revolution, as commonly referred to, machines employed, each of which has so far been monitored by a separate computer, will be controlled by a host computer. In other words, factories will be managed by a network of computers. Production equipment in factories will communicate and cooperate with each other and, in the future, we will see many unmanned factories running. The new industrial revolution will minimize occupational accidents, reduce operating costs and improve productivity.

Bursa: A pioneer in industrial branding

The largest companies in Bursa boosted their annual profits by 39% compared with 2014. The number of profit-generating companies rose from 212 to 220, while the total annual profit of these companies stood at TL 3.8 billion. Stating that Bursa has the potential to attract direct investments

in the area of medium-high and advanced technologies, İbrahim Burkay, Chairman of the Bursa Chamber of Commerce and Industry, said, "We aim to help Bursa become a technology hub for the region." Commenting that the High-Technology Organized Industrial Zone project under construc-

tion will be a very significant starting point for businesses planning to invest in high technology, Burkay said, "Once completed, the project will serve as a significant instrument for Bursa to attract direct investments in the area of medium-high and advanced technologies."

Companies with energy strategy to gain advantage

Delivering a speech at the 7th Energy Efficiency Forum, M. Rifat Hisarcıklıoğlu, President of the Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey (TOBB), said, "Most companies in Turkey do not have an energy strategy, but from this day on, I believe they need to develop an energy and resource management strategy. In an effort to provide guidance for the private sector in this area, TOBB has formed a Centre for Environment and Energy Efficiency."

eTIR Pilot Project to bolster Turkish-Iranian trade

Delivering a speech at an event held to introduce the e-TIR Pilot Project signed between Turkey and Iran, TOBB President M. Rifat Hisarcık-

lioğlu said, "This is an important step towards achieving the 30 billion USD trade goal we have set with Iran for 2016." Hisarcıklioğlu also added, "The

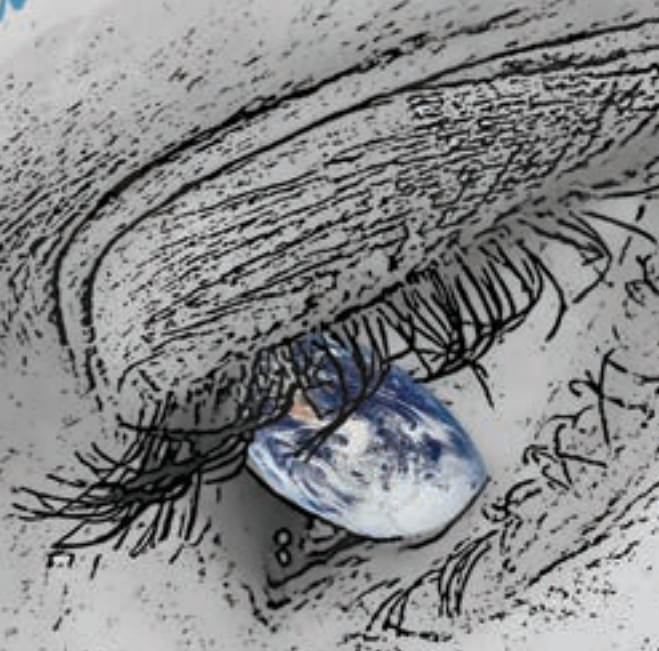
e-TIR project is expected to facilitate trade procedures, reduce transport costs and to improve transparency in transport operations."

GTİ model of success for world

Established under the leadership of TOBB in 2005 in accordance with the related laws, Gümrük ve Turizm İşletmeleri Ticaret AŞ (GTİ) has become a model of success for the rest of the world. GTİ Chairman M. Arif Parmaksız said, "We have been modernizing Turkey's border gates thoroughly to the level of world standards on the basis of a "build-operate-transfer" agreement, upon expiry of which we will transfer modern border gate facilities to the state without any cost."

Dünyanın gözü üzerimizde...

SANKO

www.sanko.com.tr

ISUZU D-MAX

TÜRKİYE'NİN PICK-UP'U

Isuzu D-Max 4x4, arazide de, şehirde de daima en önde.

3.5 tonluk çekme kapasitesiyle rakipsiz.

- Çift Turbo Dizel Motor • 400 Nm Tork • Üstün güvenlik sistemleri ESC, TCS, ABS, EBD, BAS
- Agresif tasarım • 4x4 modellerde 3,5 ton çekme gücü • Otomatik vites opsiyonu*
- Isıtmalı deri koltuklar* • Direksiyondan kumandalı müzik sistemi* • Dijital klima*

* Belirtilen donanımlar D-Max 4x4 V-Cross'a aittir.

d-max.com.tr

facebook.com/IsuzuDmaxTR

twitter.com/IsuzuDmaxTR

instagram.com/IsuzuDmaxTR

Çağrı Merkezi: 444 4 ISZ (479)

ISUZU
D-MAX